

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

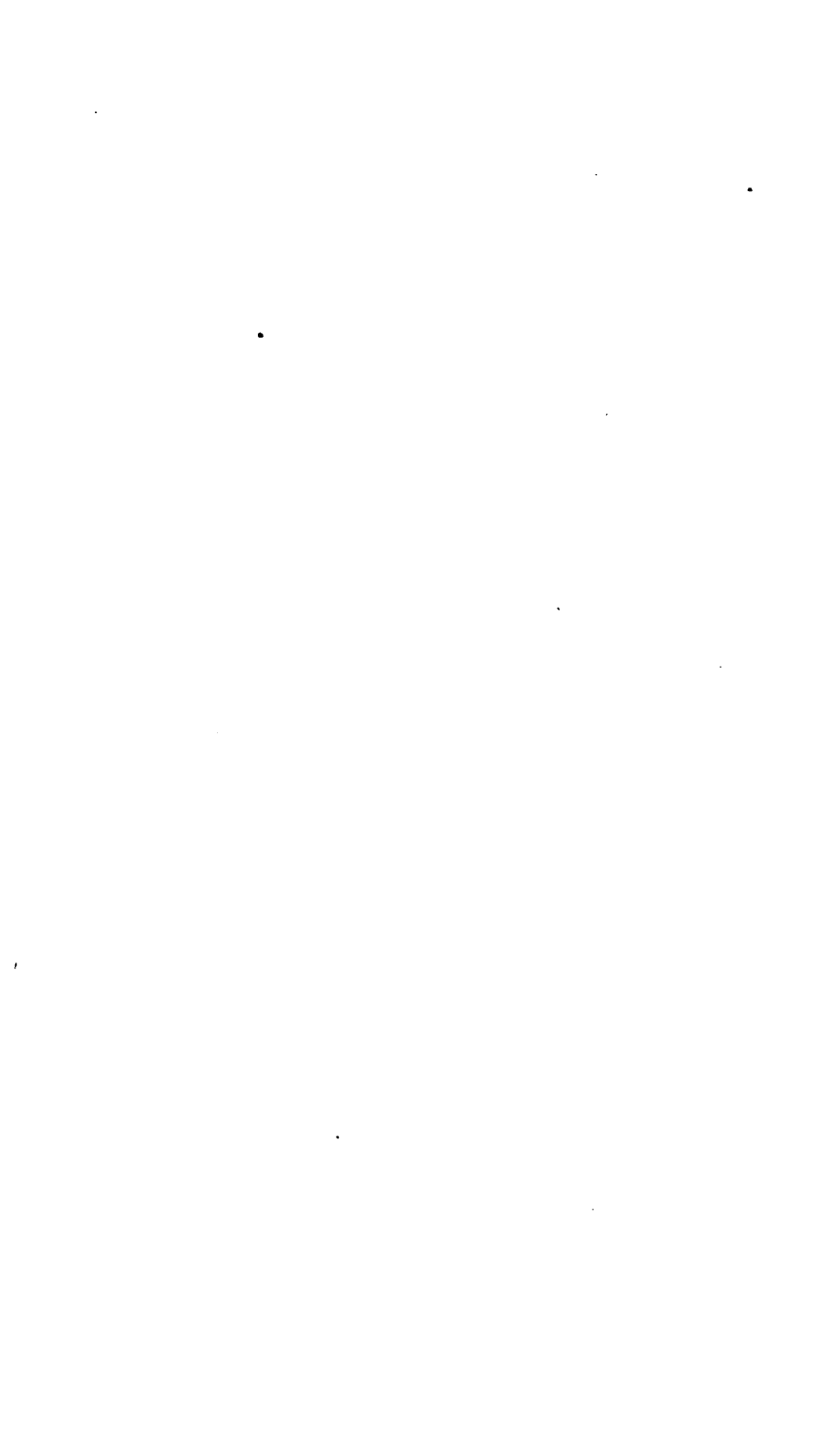
3 3433 08161534 0

DE
CYCLO GRAECORUM
EPICO

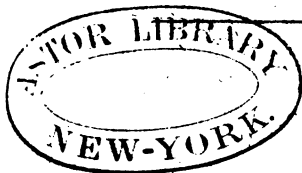
ET
POETIS CYCLICIS

SCRIPSIT

EORUM FRAGMENTA COLLEGIT ET
INTERPRETATUS EST.

DR. CAROLUS GUILIELMUS MÜLLER,

THURINGUS.

*Ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀνοούμεν,
οὐδέ τι ἴδμεν.*

CUM TABULA LAPIDI INSCRIPTA.

L I P S I A E,
SUMPTIBUS AUGUSTI LEHNHOLDI.
MDCCCXXIX.

VIRO AMPLISSIMO, DOCTISSIMO

CAROLO GOETTLINGIO

PHILOSOPHIAE DOCTORI, PROFESSORI PUBL. ORD. IN UNIVER-
SITATE LITTERARUM JENENSI,

PRAECEPTORI AESTIMATISSIMO

HUNC LIBRUM,

GRATI ANIMI TESTEM,

DEDICAVIT

AUCTOR.

NOV 1968
1968
NOV 1968

VIRO AMPLISSIMO, DOCTISSIMO

CAROLO GOETTLINGIO

**PHILOSOPHIAE DOCTORI, PROFESSORI PUBL. ORD. IN UNIVER-
SITATE LITTERARUM JENENSI,**

PRAECEPTORI AESTIMATISSIMO

HUNC LIBRUM,

GRATI ANIMI TESTEM,

DEDICAVIT

AUCTOR.

ROY WIM
SLAM
YEAR!!

VIR AMPLISSIME, DOCTISSIME.

Non existimo, quemquam futurum esse, qui fragmenta cyclicorum poëmatum, inter quae tot egregia et ab antiquis criticis laudata fuerint, collecta recteque interpretata indigna habeat, quibus *Tuum* nomen praescribatur, praesertim quum tam saepe ab Heynio eorum collectio sit expetita, quum tam valde Joh. Henr. Vossius, sagacissimus omnium rerum, quae ad mythologiam pertinent, dum in vivis fuit, iudex, ut ea componerentur, postulerit: ut mirum non esset, tandem universitatem litterarum Borussicam Rhenanam praemiis etiam propositis juvenes ad hanc provinciam suscipiendam excitasse. Illo jam tempore, quo Jenae litteris *Tuis* ipsius auspiciis studens versarer, aliquando haec fragmenta edere apud animum constitueram. Berolinum serius profectus aliquoties cum Boeckhio de hoc meo consilio collocutus magno gaudio vidi, etiam hunc virum, doctissimum, humanissimum non solum proposita probare, sed etiam ad ea recte efficienda me exhortari. Quae quum ita essent, Wimariae munere praeceptoris gymnasii fungens non solum in colligendis interpretandisque cyclicorum, sed omnium omnino epicorum vetustissimorum fragmen-

tis magno cum studio ab initio occupatus, mox tantopere et munere ipso distractus et nonnullis rebus incommodissimis, quas hic neque locus, neque tempus est exponere, ita turbatus sum, ut, quae jam fere finita erant, non perficerem, neque me, qua eram animi aegritudine, ea unquam perfecturum esse putarem. Non satis magna laude quum aliorum, tum *Tuam* in me erigendo confirmandoque operam ornare possum, neque potero, qua etiam effectum est, ut, quum nova incommoda accederent, potius animum colligerem, ad nativumque vigorem redirem, quam ut me prorsus deprimi paterer. Quod his tam variis fortunae casibus scripsi, *Tibi, Vir optime, munusculum offero.*

Sentio quidem, multa deesse, ut perfecta horum carminum editio sit, quum multa certe fragmenta me sedulo quaerentem fugerint, quum multa fortasse alio modo ordinanda sint (etsi multum temporis in eorum compositionem impendebam), et multa sine dubio aliter dicenda fuerint; nam libenter fateor, me mihi ipsi Latine scribendo non satisfacere: attamen non puto, quum Wüllneri de his carminibus scripta dissertatio tantum virorum doctorum plausum tulerit (vid. Osanni iudicium in ephemeridibus inscriptis: *Hermes*, 1828, fasc. II. p. 185 sqq. et *Bacchii in Jahnnii annal. philol. et paedagog. volum. I. fasc. 2. anni 1828.*), ego vero in multis rebus de illius viri placitis mihi recedendum esse viderim, meam horum fragmentorum collectionem diutius esse

retinendam. Nam duarum rerum, quae sequi possunt, ut aut mea de cyclo epico dicta sententia probetur, aut aliquis eam alia proposita ita refellat, ut omnes difficultates tollantur, mihi fere utraque aequaliter erit jucunda, quum non tam amore meae sententiae tenear, ut, si non vera est, veritatem non praeferam. Quodsi mea sententia vera inventa fuerit, aut certe viri docti meum studium, meam haec fragmenta interpretandi rationem non prorsus improbaverint, mox fragmenta ceterorum epicorum, qui Homeridae esse dicuntur, emittam, quae sequentur fragmenta Hesiodi eorumque, qui Hesiodi similes esse videntur, denique quae Antimachi Colophonii, Panyasis, Pisandri Camirensis operum servata sunt. Haec omnia jam collecta, ex parte etiam interpretata habeo. Sed, ut ad meam illam primariam sententiam (quae in primae partis paragrafo quarta proposita est) redeam, ea facilitate sua commendari videtur. Photius enim in bibliothec. cod. 239. cyclum epicum dicit saepe ob τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἐν αὐτῷ πραγμάτων legi, et quum chrestomathiae Proclianae fragmenta, nescio a quo in compendium redacta (vid. P. II. §. 2.), ita comparata sint, ut in iis hic tenor et continuatio animadvertatur, non videntur partes cyclicorum carminum omissae esse, sed iis excerptis omnia cycli, quae ad res Trojanas pertinent, contineri. Igitur Aethiopidis non aliqua pars, quae in cyclo erat, ut omnia quae ad Ajaxis mortem pertinent, in his excerptis silentio

transmissa est; epitomator non partem parvae Iliadis, in qua Trojae eversio describebatur, praeteriit, sed hae partes in cyclum receptae non erant. Eodem modo in his excerptis carminum Cypriorum verba: *Χειμῶνα δὲ αὐτοῖς ἐπίστησεν Ἡρα, καὶ προσενεχθεῖς Σιδῶνι ὁ Ἀλέξανδρος αἰρεῖ τὴν πόλιν* etc., non cum Wüllnero et Henrichsenio spuria sunt habenda, neque cum Heynio Herodoti caput 117. libri secundi in dubium vocandum est; sed mutata erat pars Cypriorum carminum, fortasse interposita alia antiqui carminis narratione, ut cycli singulae partes melius inter se consentirent.

Huic sententiae meae ea prorsus opposita sunt, quae Osannus nuper in criticis annalibus litteraturae, quibus nomen Hermae est (1828. Tom. 51. fasc. 2.), docuit. „Postquam ea carmina „electa erant, inquit, quae et argumento et praestantia erant apta, ex quibus corpus quoddam, „cyclus, componeretur, eorum argumentum ordine chronologico satis copiose narrari potuit. „Cujus generis opus, eodem cycli nomine, Dionysius Milesius scripsit, qui Olympiade sexagesima quinta florens cyclographus nominatur. „Hic cyclus, qui antiquissimas Graecorum fabulas „continebat, metaphrasis quasi carminum epicorum fuit, quorum hujus cycli auctor pro arbitrio ea omiserat, quae non apta ad rem esse „videbantur, secutusque saepe erat alias atque „epicorum poetarum narrationes; adjecerat „tamen in quaque re narranda eorum operum,

„eorum carminum et poetarum nomina; quos
„praecipue duces sibi elegerat. Praeterea pro-
„bati potest, argumentum Dionysiani cycli ex iis
„haustum fuisse carminibus, quae, veteribus te-
„stantibus, in cyclum, qui epicus nominatur,
„erant recepta; aut potius cyclum Dionysii et
„cyclum epicum, si ad formam non respicimus,
„eundem fuisse. Sic verbi causa notum est, car-
„men quoddam Argonautica in cyclo epico fuisse,
„et Dionysius etiam Argonautica scripsit, quae
„pars ejus cycli erant. Si igitur narrationes ex
„Dionysii Argonauticis servantur, omnes locum
„in carmine illo habuerunt. Quod duobus locis
„(apud Schol. Apollon. Rhod. III. 200. IV, 1155.)
„primi et secundi Argonauticorum Dionysii men-
„tio injicitur, quum verisimile sit, Dionysium
„etiam libros singulos cujusque carminis, quod
„in cyclum suum receperat, commemorasse, grave
„non est, neque nostrum turbare potest iudicium.“

„Quodsi maxima probabilitate, ut credimus,
„Dionysio Milesio cyclus adscribitur, perfacile
„complures dubitationes et quaestiones solvuntur,
„et veritas nostri placiti magis magisque auge-
„tur. Nam, si in priore virorum doctorum sen-
„tentia permanemus, secundum quam Dionysius
„cyclographus quidem est, sed minime cycli auctor,
„mirum videtur, eo cyclo solum, qui nonnisi ope
„epici cycli fieri potuit, hoc nomen ex prioribus
„temporibus servatum esse. At contra, si per
„Dionysium hoc nomen cycli ortum est, facile
„intelligitur, quomodo operis, cujus argumentum

„non multum jucunditatis habuit, haec inscriptio
„ab initio minus innotuerit. Nam quum hoc
„opere nonnisi singularum fabularum argumen-
„tum sine ullo ornatu oratione pedestri exhibe-
„retur, hae fabulae vero tam temporis nemini
„non notae essent, inde factum est, ut, simulat-
„que de certa quadam fabula sermo esset, quae ab
„aliquo poetarum cyclicorum praecipue esset nar-
„rata, ipsum poetae carmen, non cyclus pro te-
„stimonio afferretur. Sic verbi causa apud Ari-
„stotelem nunquam fere cyclus memoratur,
„sed semper nomen proprium cyclicum alicujus
„poetae, vel carminis; contra jam hoc etiam cla-
„rum est, Aristotelem, qui (Analyt. poster. I, 9,
„p. 84. C.) poetici cycli mentionem facit, ad Dio-
„nysii cyclum respicere, recteque hoc facere, quia
„hoc loco complurium carminum ad unum poe-
„ticum corpus conjunctorum designatio necessa-
„ria esset, quae, ut ita dicam, facta esset per
„imaginem. Quum vero, aliquo tempore prae-
„terlapso, illa antiqua carmina rariora fierent,
„minusque facile comparari possent, contenti
„multi erant, quod eorum loco Dionysii cyclum
„habebant, qui inde fons uberrimus antiquarum
„fabularum factus est; et facile intelligitur, aucto-
„ribus fabularum, quas Dionysii cyclus contine-
„bat, a loco et libro, in quo conscripta eorum
„operam excerpta asservabantur, nomen cyclicis;
„seriore tamen tempore, esse datum. Ex hoc
„fonte Alexandrini Romanique epici certe plura
„hauserunt, quam nos nunc divinamus; huic fonti

„fortasse etiam Proclus ea debet, quae de cyclo-
epico scripta reliquit, etiamsi negari non potest,
tamen temporis nonnulla cyclica carmina super-
fuisse.“

Haec fere Osannus docet. Vehementer do-
leo, me cum viro doctissimo, praeceptore mihi
carissimo, consentire non posse, et primum ejus
sententiae impugnatorem exoriri debere. Plura
enim sunt aut omnino falsa, aut ita comparata;
quae comprobari a me non possint.

Primum enim me (pag. 19. 20.) demonstrasse
puto, non Dionysium Milesium, sed Samium esse
cyclographum, quum, etiamsi Dionysius cyclo-
graphus et Euripides aequales essent, (at Dio-
nysius cyclogr. sine dubio serius vixit,) Diony-
sius cyclogr. tamen certe 64 — 70 annos post
Milesii Dionysii florem adhuc scripserit.

Tum cyclum epicum nihil aliud esse dicit,
nisi Dionysii cyclographi cyclum, qui pedestri
oratione scriptus argumentum complurium epi-
corum carminum continuerit; cyclicisque poetis
inde nomen esse datum, quod eorum carmina
excerpta et in pedestrem orationem soluta illo
corpore comprehenderentur. Inveniuntur multa,
quae cum hac viri doctissimi sententia non con-
gruunt. Primum enim versus ex cyclo afferun-
tur (vid. p. 98. fragm. 21.), qui quomodo in cyclo
Dionysii, si totum opus pedestri oratione scri-
ptum erat, locum habere potuerint, non intelli-
gitur. Deinde saepius veteres scriptores ita lo-
quantur, ut eorum verbis indicetur, carmina ipsa

cyclum fecisse, non excerpta. Aristoteles enim in analyt. post. I, c. 9. τὰ ἔπη κύκλον esse dicit, et Themistius quoque analyt. poster. I. λέγεται, inquit, καὶ ἔπη τινὰ κύκλος; Callimachus se odisse dicit epigr. 29. τὸ ποίημα τὸ κυκλικόν, et Photius cod. 239. de epici cycli carminibus loquitur, quae saepe legantur (vid. pag. 8. adnot. 8. et 9.).

Deinde argumentum cycli Dionysii affirmat ex iis carminibus haustum esse, quae in cyclo epico fuerint; sic v. c. Argonautica tam in Dionysii, quam in epico cyclo locum habuisse notum esse dicit. At vero Argonautica in cyclo epico fuisse non notum, sed verisimile tantum est.

Postremo Dionysium cyclographum in cyclico suo opere non solum narrationes dedisse, quae in carminibus epicis, quae cyclica esse putantur, continerentur, sed cum iis conjunctas etiam seniorum poetarum, tam tragicorum, quam lyricorum fabulas, ex Euripidis illo scholio apparet, quod tam grave est in historia Dionysiorum disquirenda. Quod si epicorum, tragicorum et lyricorum poetarum narrationes Dionysius in cyclo suo conjunxerat; quaeritur, qua de causa epicis tantum poetis a loco, ubi hae narrationes collectae erant, cyclicis nomen inditum sit; et cur epicus cyclus, qui idem est secundum Osanni placitum, atque Dionysii cyclus, ab illorum tragicorum et lyricorum fabulis receptis non etiam tragicus vel lyricus cyclus nominetur. Haec contra Osanni sententiam monere sufficiat, nam non pauca, quae jam per se carruant necesse sit, praetermittere praestat.

Illud Euripidis scholion etiam est, quod me adducit, ut Nitzschii de cyclicis carminibus in quaestione Homerica IV. (Kieliae. 1828.) propositam sententiam non probem, qui in adnotatione 51. ad pag. 50: *Quodsi hos (de Anticlido et Lysimacho loquitur) eorumque similes, inquit, veterum poëtarum carmina commixtis variorum fabulis perpetua oratione summaque curiositate ad historiarum formam redegissemus; videndum sane, ne etiam Procli argumenta historias magis, appictis poëtarum quos fabulator exscripsisset nominibus, quam ipsa illorum carmina referant. Ac si dudum inter doctos de Dionysio Milesio et altero Samio similis et suspicio et dubitatio est, posset quidem facile aliquis cyclica carmina ea esse putare, quibus cyclographi maxime usi essent. Hac ratione certe melius intelligeremus, cur alia carmina cyclica dicta essent, alia secus, quam si cyclum, dum ab alio eruditum Graecorum alia carmina ad explendum fabularis historiae circuitum recepta essent, sibi omnino non constituisse opinaremur.*

Hae duae de cyclo epico prolatae conjecturae igitur, quum omnes excellentes poëtas, tam epicos, quam tragicos et lyricos, Dionysius in suo cyclo secutus esse videatur ex parteque exscripsisse, stare nullo modo possunt. Conjecturae quidem hae tam re ipsa, quam virorum, qui eas proposuerunt, auctoritate commendantur; at multas alias quum propter levitatem, qua factae sunt, tum propter facilitatem, qua sexcentae

similes effundi possunt, non dignas habui, quas afferrem. Cujus generis conjecturae sunt, quae in commentariis propositae inveniuntur. Viri docti enim saepe dicunt, aliquam historiam Homero incognitam fortasse jam in epico cyclo narratam fuisse, et similia. Quae quum nihil, quod nitantur, habeant, omnes omisi, neque quisquam erit, qui hac de re me credat esse vituperandum.

Haec fere sunt, quae monenda habui. Peto abs *Te*, ne hoc donum abnuas, quo gratum *Tibi*, *Vir clarissime*, animum testatum volui; sed, quaecunq̄ue est, ea qua mihi notus es humanitate accipias. Quodsi forte hic libellus plura non probanda habeat, benigne *Tu*, cui tota antiquitas cognita est et familiaris, in animum revoces, quam facile judicium in talibus disquisitionibus, etiamsi veteres scriptores multa suppeditent, eorum testimoniis turbetur. Eo magis in hac disputatione in errorem non graviter animadvertendum est, quum antiquitas ipsa tam pauca, in quibus, ut in firmo fundamento, gradum possumus sistere, offerat:

ἡμεῖς γὰρ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν.

Scripti Wimariae

a. d. V. Calendas Septembr.

MDCCCXXIX.

Carolus Guilielmus Müller.

ARGUMENTUM.

Pars prima: De epici cycli natura et historia.....	p. 1
§. I. Introductio.....	p. 1
§. II. Quid sit cyclus epicus.....	p. 5
§. III. Cyclicus poëta malo sensu.....	p. 9
§. IV. De editione cycli epici ejusque ex variorum carminibus compositione.	p. 14
§. V. De iis, qui cyclum composuisse, de eos cripsisse aut cum eo conjungendi esse videntur.....	p. 17
§. VI. Homeri cyclus.....	p. 18
§. VII. Phaylli cyclus.....	p. 18
§. VIII. Dionysius cyclographus.....	p. 19
§. IX. Aristotelis cyclus.....	p. 28
§. X. Polemo.....	p. 28
§. XI. Quando cyclus compositus sit.....	p. 30
Pars secunda: De carminibus in cyclum receptis eorumque fragmentis.....	p. 32
§. I. Multa in cyclum relata esse carmina.....	p. 32
§. II. Quae carmina in cyclo fuerint ex cycli argu- mento derivatur.....	p. 34
§. III. Theogonia.....	p. 52
§. IV. Titanomachia.	p. 53
§. V. Gigantomachia.....	p. 56
§. VI. Phoronis.....	p. 58
§. VII. Argonautica.....	p. 60
§. VIII. Heracleis et <i>Oixallas álweis</i>	p. 61
§. IX. Theseis.....	p. 64
§. X. De Amazonide.	p. 63
§. XI. Dionysiaca.....	p. 66
§. XII. Thebais.....	p. 66
§. XIII. Alcmaeonis.....	p. 76
§. XIV. Cypria carmina.....	p. 79
§. XV. Ilias cyclica.....	p. 99

§. XVI.	Aethiopia.....	p. 101
§. XVII.	Ilias parva.....	p. 102
§. XVIII.	<i>Ἰλίου πύρρον</i>	p. 119
§. XIX.	<i>Νέστωρ</i>	p. 126
§. XX.	Odyseea cyclica.....	p. 132
§. XXI.	Telegonia.....	p. 136
§. XXII.	Fragmenta cycli epici, quorum sedes incerta est.....	p. 137
Excursus primus:	De versibus spondiacis.....	p. 139
Excursus secundus:	De tabula Iliaca.....	p. 149

PARS PRIMA.

DE EPICI CYCLI NATURA ET HISTORIA.

§. I.

Introductio.

In litteraturae Graecae historia aliquid invenimus, quod fere in nulla alia; quippe ab ejus initio opera reperiuntur, quae nunquam superata sunt, neque superabuntur. Etsi ex eo tempore, quod id excipit, in quo haec egregia opera composita esse dicuntur, multa poetarum poematumque epicorum nomina ad nos pervenerunt; tamen omnia integra carminum temporum injuria nobis, magno omnium dolori, erepta sunt. Nam quum magna eorum pars Homeri adscribatur, certe id indicatur, veteres ea haud indigna judicasse, quae cum reliquis hujus divini poetae carminibus comparentur. Haec enim ereptam nobis Thebaida, dolorem capimus ex Iliade parva et Cyprii carminibus amissis, animi nostri jactura Margitis moventur. Spatium, in quod haec cum multis aliis carminibus epicis referenda sunt, inde ab Homeri Hesiodique tempore usque ad Alexandrinorum poetarum aetatem procurrit; quorum carminum plurimorum auctores partim ab antiquioribus Homeri

aequales appellantur, partim, sed minus recte, ante Homeri tempora vixisse dicuntur. Nam etiamsi statuamus, singulas horum carminum partes prioribus temporibus esse factas; tamen negari non potest, omnino post Homericorum carminum aetatem poemata ea esse composita. In hac tota re, quum nihil nisi fragmenta ad nos pervenerint, plurima quidem conjecturis nituntur, et nonnullis veterum testimoniis, quae haud raro sibi invicem repugnent; attamen etiam ex iis fragmentis colligere licet, carmina ea seriorum quam Homericorum temporum esse. Sub finem hujus aetatis, ubi magis arte, quam natura formatum epos invaluit, plures quidem res, quae nos in judicando adjuvent, inveniuntur, sed nihilominus pauca tantum Panyasidis, Pisandri, Antimachi, Choerili fragmenta supersunt.

Hujus inter Homerum Alexandrinosque temporis multis poematis nomen cyclis inditum est, quorum qui auctores fuerint, qui iis hoc nomen dederit, atque in cyclo eos composuerit, vix annua apud veteres scriptores indicium invenitur, ut virorum doctorum, qui de cyclis poematis scripserint, iudicium saepissime sibi animime respondere mirandum non sit. Praecipue vero haec de re loquenti sunt:

-hs *Salmastus* in exercitationibus Plin. pag. 846.

augl *Cicero* ad Atticum VIII, 14 (p. 277.) XV, 69.

Christian. Gottl. *Sollvartius* in dissertatione de poetis cyclis, in eius dissertatione schol. Erlang. 1778.

Nicolaus *Doeringius* in miscellaneis epiphyll. lib. II. cap. 4. qui liber a Grutero in *Pomani* lampadis criticae receptus est.

Dehuel de cyclis p. 802.

Buchanani antiquitates poeticae, ou dissertation sur les poëtes cycliques; et sur la poésie rythmique.

Paris. Ann. VII. De qua dissertatione quid iudicandum sit, jam Creuzerus nos in libro de arte historica Graecorum pag. 26. docebat, ubi demonstrat, auctorem Schwartzii dissertationem, et nonnullos alios libros exscripsisse.

Levesque in memoires de l'institut nation. Literature. Tom. I. p. 337 — 343.

Mohnikins historia litteraturae Graecae T. I. p. 189 — 198.

Jacobs in Prolegomenis ad Tzetz. pag. XXI.

Heynius ad Virgil. Aen. lib. II. excurs. I. et in bibliotheca antiquae litteraturae et artis Gotting. Tom. I. p. 23 sqq. ineditorum.

Franc. Wüllnerus de cyclo epico poëtisque cyclicis. Monasterii 1825. quae dissertatio praemio in academia Borussica Rhenana ornata est.

Quorum librorum ne uno quidem, duobus Francogallorum exceptis, non usus sum; sed majus studium in colligendis componendisque veterum de cyclo testimoniis collocavi, qua re etiam, plus luminis mihi accepisse, quam ex perlectis horum virorum libris mihi videor, ut saepe mihi nunc ab eorum sententia recedendum sit. Quod nemo mirabitur, qui in memoriam revocat, priorum iudicia praecipue paucis verbis Photii in chrestomathia Procli in compendium redacta, nisi, quae vix unius paginae spatium complent. Secundum hoc excerptum Cypria carmina, quum, postquam auctor egit, de cyclo epico, adjiciat, Proclum etiam de Cypriis carminibus loquutum esse (ut plana cyclus et Cypria carmina sibi invicem opponantur) in cyclum epicum non recepta fuisse videntur. Sed nonnullorum virorum cura in bibliothecis nunc fragmenta chrestomathiae Procli detecta sunt, quae historiae cyclicorum carminum multum luminis afferant. Tychsenius enim in cor

dico Homeri Iliadis, qui in bibliotheca Escorialensi asservatur, Homeri vitam, et quae pluris aestimanda sunt, excerpta carminum Cypriorum invenit; J. P. Siebenkessius vero in codice Homeri Venetiano Aethiopidis, Iliadis parvae, carminis de excisione Trojae, librorum *ἑσέρων* et Telegoniae excerpta. Heynius primus erat, qui haec excerpta cum annotationibus in bibliotheca ant. litt. et art. I. I. edidit. Deinde alii idem fecerunt et nuper repetita sunt in Bekkeri editione Tzetzae.

Cujus bibliothecae Proclianae fragmenta, nimis frequenter nostro voto breviora, si cum cyclicorum fragmentis conferimus, totius cycli naturam melius, quam prius fieri potuit, intelligimus; et qui ea inspicere animadvertit, quod quidem priores dubitarunt, Homeri Iliadem et Odysseam fuisse in cyclum receptas; cognoscit, Cypria quoque carmina locum in cyclo habuisse, et ipsam causam, qua permotus Photius sic loquutus sit, ut non recepta fuisse viderentur, invenire potest. Proclus enim suo loco haec carmina in compendium redacta dederat, sed cum variis poetis adscriberentur, seriem rerum in cyclo narratarum turbare noluit, eamque ob causam de variis poetis, quibus Cypria attribuerentur serius agebat. Quo factum est, ut secundum Photii excerpta inter cyclica carmina recepta fuisse non viderentur.

Quum igitur in nobis tantum veterum scriptorum locis fusior de cyclicis poetis mentio facta sit, ceteri eos aut vix uno verbo tangant, aut silentio praetermittant, nullus locus negligendus omnesque diligenter examinandi sunt. Quod si facis, ruitus attentio animo acceptus, conjunctus cum aliis per se minimi momenti indicibus, te saepe ad vera, ad quae sine tua ipsius cogitatione pervenire non potes, perducit.

Quam ob causam mihi ii vituperandi esse videntur, qui quod veteres non dicunt claris verbis, omnino non credunt, quasi hoc nostro tempore omnes mores, omnia in republica litteraria dicta gesta que litteris consignata sint. In memoriam iis revocandum, quot scriptores interierint, qui si superstites essent, certe nos multa, quae nunc argumentando tantum invenire possumus, clara voce docerent; in memoriam revocandum, etiam de iis scriptoribus veteres saepe raro tantum commemorare, qui nunc in celebratissimis habeantur, quique magnum detrimentum nobis, si veterum scriptorum testimoniis nitimur non sentientibus, interire potuerint. Sed jam ad ipsam rem accedam,

§. II.

Quid sit cyclus epicus.

Negari primum non potest, multa hic confusa esse et confundi [ut jam recte Heynius monuit in exc. I. ad Virgil. Aen. lib. II.]; quum nomen *κύκλου* ad complures res relatum sit. Nam illi poëtae et scriptores, qui ab Alexandrinis grammaticis, delectu facto, sub canonis nomine proponebantur, cyclici appellati esse videntur, vel potius eorum delectus cyclus ¹⁾. Cyclicorum igitur nomine significantur quinque epici Homerus, Antimachus, Panyasis, Pisander et Hesiodus, qui in canonem quidem illam ²⁾, at non in cyclum epicum omnes recepti fuerunt. Tum, quum *ἐν κύκλῳ* i. e. in corona, in coetu homines trivialia et tralaticia loqui soleant, adjectivum *κυ-*

¹⁾ Vid. infra §. 9. de Aristotelis *κύκλοι*.

²⁾ Vid. Photii bibl. cod. 239. Tzetzae exeges. in Hesiodum pag. 13. ed. Lips.

αλιός fortasse accepit significationem *vulgaris*; vel qui *vulgaria* narrat, affert ³⁾). Attamen de hac significatione infra nonnullis locis agam, nunc de cyclo epico.

Variae, qui hic cyclus epicus sit, definitiones exstant, quae magna ex parte sibi repugnant, iisque fidentes in errores adducunt. Acron enim [si revera hoc scholion Acronis, quod mihi persuadere vix possum,] in scholl. ad Horat. art. poët. 136: *Cyclicus*, inquit, *poëta est, qui ordinem variare nescit; vel qui carmina sua circumfert, quasi circumferaneus. Aut nomen proprium est et significat Antimachum poëtam. Aliter cyclici dicuntur, qui circum civitates eunt recitantes.* Haec definitio aut valde ridicula et vix ab una parte probanda, aut non ad cyclum epicum referenda. Nam quum Homerus esset in cyclum receptus, quum Cypriorum carminum et cyclicae Thebaïdis haud mala fragmenta inveniamus, prior hujus scholii pars ad cyclum epicum referri non potest, ortaue ex eo, quod in corona, in coetibus, ἐν κύκλῳ, homines res sine ulla arte narrant et loquuntur. Neque secunda ejus pars melior, poëtam cyclicum esse, qui carmina sua circumferat, quasi circumferaneum, nam ne unius quidem libri loco de cyclo epici poëta quidquam apud veteres legitur, quod ad hanc scholii partem referri possit; videtur explicatio ex etymo facta esse. Verba vero: *Aut — poëtam* prorsus inepta, quum neque Antimachus in cyclum epicum relatus sit, neque verus ab Horatio laudatus Antimachi esse possit ⁴⁾.

³⁾ Vid. Heinrich. et Buttmann. ad Schol. in Odys. p. 574.

⁴⁾ Nullo carmine Antimachus, quantum scimus, de rebus Trojanis egit. vid. Schellenberg. Antimachi fragmenta pag.-89 sqq. Quicumque auctor hujus scholii est, errat saepius, quam

Aliter cyclici dicuntur etc. interpretatio potius est, qui rhapsodi vagantesque poëtae sint *).

Alia Nicolaus Loënsis statuit l. l.: *veteres cyclicos appellavere, qui ea quae circa Iliada et Odysseam erant versibus de Homeri rhapsodiis consarcinatis decantabant; puta Helenae raptum, Achillis pueritiam et bella ante decennium Troicae obsidionis gesta, reditum reliquorum Graecorum et his similia.* Etsi negari non potest, hanc definitionem prope ad veritatem accedere, tamen (quod Nicolaus Loënsis ejusque aequales, corrupti Clementis Alexandrini et aliorum iudicio putabant, omnes seriores, si qui eorum et priorum poëtarum versus convenirent, sententiaque sibi invicem similes essent, priores imitatos esse,) admixtum est proprium illius saeculi. — Scaligerus *) *cyclicam poësin esse putat, quae sine episodiis, recto ordine historiam aliquam ab ipsis initiis usque ad finem ejus persequatur.* Ex ipsis Procli fragmentis intelligimus non rectam esse hanc interpretationem, quum cyclus episodica habuerit. Nam in Cypriis carminibus Thesei et Ariadnes, Oedipi et Herculis res narrabantur, quae, si omnia recto ordine narrata essent, ibi locum nullo modo habere potuissent; tum etiam interpretatio rejicienda, quum Homeri carmina cyclica essent. —

---

qui uno loco dignus sit, cui credamus. Ultimo loco videtur eo in errorem inductus esse, quod aut scriptores, qui poëseos epicae exemplaria ab Alexandrinis proponebantur, cum cyclicis commutaverit; aut quod cyclicam Thebaida laudatam inveniret, seiverit Antimachum ejusdem argumenti poëma composuisse, eamque ob causam Antimachum cyclicum poëtam auctoremque cyclicae Thebaidis faciebat. vid. Wüllner. p. 27.

*) De his vagantibus poëtis vid. infra §. 3 sub fin.

*) In notis ad Catulli epigr. 94. de Smyrna Cinnae poëtae.

Heynius ⁷⁾, *cyclus epicus*, inquit, *variis modis dictus est, primo ut sit cyclus mythorum inde ab Urano usque ad Ulyssis reditum in Ithacam et mortem; hic proprie est cyclus mythicus, dictus tamen epicus, quoniam plura erant carmina epica, quibus illae fabulae expositae erant; secundo cyclus epicus dicitur est ipsorum horum carminum epicorum, quae ita digesta et ordinata a grammaticis fuerant, ut contextus fabularum inde a theogonia ad Ulyssis novissima haberetur. Carmina haec dicta cyclica, et poëtae cyclici.* Non memini, ubi *cyclus mythorum* nominetur *epicus*, ut, si historia ἐκ τοῦ ἐπικοῦ κύκλου afferatur, hoc nihil aliud sibi velit, quam, historiam inter fabulas esse referendam; etiam in Photii bibliotheca cod. 239., ubi Heynius se hoc discrimen animadvertisse putat, nullum inest.

Quae cycli epici interpretationes quum jam satis variorum de eo iudicium probent, reliquas praetermitto. Erat igitur mea sententia *cyclus epicus collectio antiquissimorum carminum fabularium* ⁸⁾ *ita dispositorum, ut apto ordine* ⁹⁾ *historiam fabularem inde ab amore Urani Terraeque usque ad Ulyssis mortem continerent* ¹⁰⁾. Ipsa igitur carmina

⁷⁾ In bibliotheca antiq. litt. et art. T. I. p. 45. cf. p. 15.

⁸⁾ Ex variorum poematis cyclum compositum fuisse jam Aristoteles docet Analyt. post. lib. I. c. 9. ἄρα πᾶς κύκλος σχῆμα; ἂν δὲ γράψῃ, ὅλον. τί δέ; τὰ ἐπὶ κύκλος. Φανερόν ὅτι οὐκ ἔστιν. Themistius anal. post. lib. I. εἰ δὲ λέγεται καὶ ἐπὶ εἶνα κύκλος, ἀλλ' οὐκ ἐφ' ταῦτα κύκλον ὑπολαβεῖν τὸν γεωμέτρην ὁ τοῦ κύκλου λόγος. Photius in bibl. cod. 239. τοῦ ἐπικοῦ κύκλου τὰ ποιήματα. Et ibid. in epigrammate cod. 186. p. 142. Bekker. πολὺθροὺς στίχος κύκλων (leg. κυκλιῶν).

⁹⁾ Photius l. l. cod. 239. τοῦ ἐπικοῦ κύκλου τὰ ποιήματα — σπονδαίεται —, οὐχ αὐτὰ διὰ τὴν ἀρετὴν ὡς διὰ τὴν ἀκαλοῦθιαν τῶν ἐν αὐτῷ πραγμάτων.

¹⁰⁾ Dicit quidem Heynius in excurs. I. ad Virgil. Aen. lib.

antiquissimorum poetarum, non eorum excerpta, ut Heinsius in nott. ad Horat. p. 140. putat, fecerunt cyclum epicum. Antiquissimos vero in cyclo poetas fuisse Clemens Alexandrinus ¹⁾ narrat. Sic Lessches, parvae Iliadis auctor, floruisse dicitur Olymp. 30., Arctinus Olymp. 1., imo Dionysius Halicarn. ²⁾ eum antiquissimum poetam nominat.

Qua de causa veteres huic collectioni nomen cyclo imposuerint, conjectura assequi possumus. Collecta erat multitudo carminum cyclus, et ut apud Romanos orbis et circulus multitudo in orbem collecta dicebatur, sic apud Graecos κύκλος ³⁾. Eodem modo epigrammatum collectio κύκλος ἐπιγράμμάτων nominabatur ⁴⁾. Alia nominis causa, quae mihi probabilior videtur, esse potest, quod cyclus epicus fere totum fabularum ambitum ordinatum continebat, et idcirco cyclus nominabatur.

§. III.

Cyclicus poeta malo sensu.

Si nos fabulas, quae in nonnullis regionibus Germaniae, ut in sylva Hercynia, narrantur et quae

---

II. p. 268. non constanter tradi et incertum esse, quorum poetarum opera cyclo comprehensa fuerint, et quam late cycli argumentum patuerit, at quum nusquam apud veteres scriptores de hac posteriore re dubitetur, diversaque ab iis, quae propositi, narrentur, Heynius non de veterum, sed de vulgari, quae sua aetate erat, sententia loqui, aut errare videtur.

¹⁾ Stromat. I. p. 333. Morell. ταῦτα μὲν προήχθημεν εἰπεῖν, ὅτι μάλιστα ἐν τοῖς πάντων παλαιοῖς τοῦ τοῦ κύκλου ποιητᾶς τοῦθ' ἴσασιν. cf. etiam Euseb. praep. evang. I, 10. p. 39. Viger. qui Hesiodum et cyclicos conjungit.

²⁾ Archaeol. I, p. 55. R. παλαιότατος ὃν ἡμεῖς ἴσμεν ποιητῆς.

³⁾ Vid. Stephani Thes. ling. Gr. ed. Londin. pag. 5451.

⁴⁾ Salmas. ad Solin. p. 857. col. I. C.

magnam partem a poetis versibus compositae sint, colligere vellemus; certe multa carmina inveniremus in collectionem recipienda, quamvis a poetica dictione malis adnumeranda, alia vero etiam digna, quae inter optima referrentur. Non igitur mirandum, in quam collectionem etiam illis hominibus, qui carmina Graeca multa composuerint, itaque ordinarint, ut mythicam historiam continerent, nonnulla carmina fuisse recipienda, quae vix digna essent, ut cum Homero et ceteris bonis carminibus conjungerentur. Attamen his malis carminibus factam est, ut omnibus cyclicis poetis labecula adspargeretur, interdumque cyclicus poeta idem qui malus sit. De tali poeta Horatii versus in art. poet. 136. intelligendus:

Nec sic incipias, ut scriptor cyclicus olim:

Fortunam Priami cantabo et nobile bellum.

Quis ille poeta sit, dici vix potest⁵⁾. — Etiam in aliis verbis, quae vituperium cyclicorum continere dicuntur, si recte explicantur nihil vituperationis inest. Sic Callimach. epigr. 29:

*Ἐχθαίρω τὸ ποίημα τὸ κυκλικόν, οὐδὲ κελεύθω
Χαίρω τις πολλοὺς ᾧδε καὶ ᾧδε φέρει.
Μισῶ καὶ περιφοίτον ἐρώμενον, οὐτ' ἀπὸ κρήνης
Πίνω· σικχαίνω πάντα τὰ δημόσια.*

Secundum Photium l. l. cyclus epicus a multis saepe legebatur. Callimachus vero se ab omnibus multorum communibus rebus abhorrere dicit, eamque ob causam etiam cyclum epicum odit. Haec

⁵⁾ Aliter hunc locum Edmund Chishull. in notis ad Horat. quae leguntur in Seebodii Archiv. philol. Tom. II. fascic. I, 1825. p. 182 sqq. interpretatus est. Is confert epigramma Martial. statim laudandum: „Scribat carmina circulis i. e. populi coronis circumstantis, unde poeta cyclicus. Item Callimacho epigramm. attributum *ἐχθαίρω*“ etc.

verborum sententia, neque quidquam in eo vituperii, quod vulgo inesse credunt, invenitur ⁶⁾).

Tertius locus Photii est in bibl. cod. 259: καὶ σπουδαίεται τοῖς πολλοῖς, οὐχ οὕτω διὰ τὴν ἀρετὴν, ὡς διὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἐν αὐτῷ πραγμάτων. Ad multos sine dubio illorum poetarum haec verba referenda, non ad omnes ut neque ad Homerum, neque ad auctorem Thebaïdis. Etiam non mali poetae nominantur, sed dicuntur tantum non tam ob virtutem, quam ob aptum ordinem rerum in cyclo epico narratarum saepe legi.

Haec sunt omnia loca, quibus cyclica carmina reprehendi putantur. Unus Polliani in Anthol. epigramm. lib. III. c. 40, 3. restat:

Τοὺς κικλίους τούτους τοὺς αὐτὰρ ἔπειτα λέγοντας
Μισῶ λαποδύτας ἀλλοτρίων ἐπέων.

Καὶ διὰ τοῦτ' ἐλέγεις προσέχω πλέον, οὐδὲν ἔχω γὰρ
Παρθενίῳ κλέπτειν, ἢ πάλι Καλλιμάχου.

Quo loco, quum non cyclici sed κικλίοι, veteribus ipsis testantibus, a cyclicis diversi nominentur ⁷⁾, si

⁶⁾ Miror etiam Wüllnerum l. l. hoc epigramma referre ad cuiusque materiae carmina simplici forma facta. Eadem sententia in Horat. Satir. I, 10, 72 sqq. invenitur: neque, te, ut miretur turba, labores, contentus paucis lectoribus; et in Martialis Epigrammat. libr. II, 86:

Turpe est difficiles habere nugas,
Et stultus labor est ineptiarum.
Scribat carmina circulis Palaemon:
Me raris juvat auribus placere.

⁷⁾ Bentley. in opuscul. p. 320. ed. Lips. chorum cyclicum eundem esse dicit, atque dithyrambum, sic etiam Salmas. ad Solin. pag. 867. col. 2. Schol. Pindari ad Olymp. XIII. πρώτος ἐν Κορίνθῳ διθύραμβος εἰσηχθῆ, ὃς ἦν κικλίου χορός, Ἄριστες Μηθουναίου συστήσαντος αὐτόν. Athenaeus XV. p. 697. τί με ἀνέμναςαι κείνων κικλίων videtur de iisdem loqui. Suid. s. v. κικλία. τὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἔχοντα ταῦτα κικλία ἔλεγον. Ἄριστοφάνης κικλία τε πολλὰ καὶ καλὰ, τουτίστιν, μέλη, ὕμνοι, παιᾶ-

vulgarem retinemus lectionem, poëtae, de quibus loquimur, ne intelligi quidem possunt. Sed mihi hic, ut nonnullis aliis locis, lectio mutanda et reponenda videtur forma *κυκλικός* pro altera *κύκλιος* ^{*)}; quo facto duo sunt, quae poëtis cyclicis vituperio dantur; primum quod saepius in narrando particulis *αἰνὰρ ἔπειτα* (etiam apud Homerum sexcenties recurrentibus), simplicissimum igitur narrationis genere, usi ²⁾; tum quod aliorum poëtarum verba furati sint. Sed cum omnes hi poëtae tempore vixerint, ubi hoc factum esse non credibile sit, falsum judicandum est hoc Polliani opprobrium; eoque explicandum, quod Homerus et ceteri cyclici in eadem re occupati eadem suo tempore recepta verba in carminibus usurparent. His igitur sententiis, quibus omnibus mihi de cyclicis epicis sermo esse videtur, recte explicatis nihil cyclici reprehenduntur.

Jam restat, ut de nonnullis versificatoribus agam, qui ob neminis similitudinem cum cyclicis confusi

---

παι, προσηδίας παρθένων. Schol. Aristophan. av. 919. eadem quae Suidas habet, sed praeterea *κύκλια δὲ καλοῦνται μέλη τὰ ἐπεκταμένα. ἔστι δὲ διηγηματικόν.* Quibus verbis fortasse, etsi *μέλη* dicat, respexit scholiastes ad cyclica carmina, quum tam longitudo carminis, quam *τὸ διηγηματικόν* carminis epici, itaque cyclici proprium sit. Cf. Stephan. Thes. pars XVII. pag. 5455. ubi tamen nonnulla falsa.

^{*)} Sic corrigendum in epigramm. apud Photium c. 186. p. 142. Bekker. et apud Eustath. ad Odys. δ'. p. 1494. lin. 94. ed. Rom.

²⁾ Simpliciter propriam esse cyclicis carminibus etiam Isidorus lib. VI. dicit: „Cyclos paschalis vocatus, eo quod in orbe digestus sit et quasi in circulo dispositum ordinem complectatur annorum sine varietate et sine ulla arte; unde factum, ut cujusvis materiae carmina simplici forma facta cyclica vocarentur.“ Vide tamen Casaub. ad Athen. VII. p. 277. Salmas. ad Solin. p. 850. D.

et fortasse in causa sunt, quod nonnulli in eo, quid cyclus epicus sit, definiendo erraverint. Antiquioribus enim jam Graeciae temporibus nonnulli poëtae oppidatim iverunt et sua vel aliorum carmina recitaverunt; quod Homerus jam fecisse in ejus et Hesiodi certamine, opere minimae fidei, narratur ²⁰). Qui poëtae et rhapsodi, crebriores seriori tempore, multis contentum erant, nominabanturque aut ab eo, quod ἐν κύκλῳ per oppida iverunt, aut quod κύκλοις ἢ ἐκ populi circulis sua aliorumque carmina decantarent, ut videtur, nomine κυκλικῶν. Deinde omnibus artificibus attem venalem circumferentibus hoc nomen datum est. Sic, si lectio sincera est, intelligendus Lucian. H. 267. τῶν κυκλικῶν ἀληθῶν καὶ τῶν κιδάρα τὰ ἔννομα προσδόντων, sed melius κυκλικῶν legitur. Consimiles fuisse videntur poëtae illi nostris declamatoribus lucroque addictis, qui nominantur, improvisatoribus. Quam hi stantes uno pede sexcentos profundant versus, neq cogitandi, nec vix surgendi tempus sibi sumant, a volubilitate linguae tantum commendantur ²¹). Quod nomen genus hoc minimum a Latinis circulatores, et circulares nominabantur, ut apud Senecam in epistolis ²²) mentio eu-

²⁰) Hesiodi opera ex ed. Loesneri p. 492: ὁ δὲ Ὀμηρὸς ἀποτυχῶν τῆς νίκης περιερχόμενος ἔλεγε τὰ ποιήματα. cf. omnino de his poëtis Georg. Henric. Bode de Orpheo poëta antiquissimo p. 111. 112. not. 3. et Nitzsch. ad Platon. Ion. de rhapsodis agentem. — Schlegel Geschichte der Poesie der Gr. und Röm. T. I. pag. 43.

²¹) Vid. quae Seume in descriptione migrationis, quam Syracusas fecit, Tom. I. pag. 115. 116. narrat.

²²) Senec. ep. 29: „Hos mihi circulares, qui philosophiam honestius neglexissent, quam vendunt, in faciem ingeret.“ Sed de beneficiis VI. cap. 11: „alter apud proximum circulatorum resedit.“ loqui videtur de praestigiatore, θωρακοποιῶ.

judam philosophi circularis fit. Haec significatio causa erroris Aconis supra notati fuit.

§. IV.

De editione cycli epici ejusque ex variorum carminibus compositione.

De editione cycli epici valde dubitatur et saepius hac de re viri docti loquuti sunt post Battmanni editionem scholiorum ad Odyseam conscriptorum, ubi *ἡ κύκλιη* Odysea (quae cum cyclicis circumferèbatur, secundum Boeckhianum) commemoratur. Jam Heinsius putat l. l., cyclicos in uno corpore editos esse, sed non tam ipsa eorum carmina, quam potius excerpta. Veram cyclicorum editionem, ut alios silentio praetermittam, etiam Schwarz p. 12. videtur statuere, dicens poëmata in cyclo epico maxima cura disposita fuisse; sed nemo suae sententiae argumenta protulit. Sane, tale quid statuere aliisque probare valde difficile est; quum nullum ferè carmen epicum in cyclum non relatum sit, imò duo vel tria ejusdem argumenti carmina; quum in eum viri docti etiam lyricos poëtas, ut Stesibhorum³⁾, recipiendos esse, quum quamque rem bis terque in cyclo narratam esse putent⁴⁾: sed nihilominus omnes afferunt Photii verba, cyclum epicum ob aptum

³⁾ Heynius in bibl. ant. litt. et art. pars I. inedit. p. 39. 40.

⁴⁾ Sic locum in cyclo epico Eumeli Corinthiaca (in quibus fortasse etiam Argonautarum res narrabantur) et Argonautica et Minyada (quae fortasse ejusdem erat argumenti) habuisse contendunt; in cyclicorum numerum recipiunt Heracleam (Creophylus vel alius) et *Οἰζυλλίας ἀλώων* (quod argumentum Creophylus etiam in Heraclea tetigerat), in cyclo ponunt Thebaidem cyclicam, per ipsum nomen admoniti, et Oedipodiam (etsi Oedipi res jam in Thebaide essent expositae).

ordinem (*ἀκολουθίαν*) rerum in eo narratarum legi. Quenam ibi esse potest *ἀκολουθία*, ubi quaeque res saepius necessario integris carminibus et singulis episodii narratur? et quam ampli ambitus illud opus esse: debuit, quum nonnulla etiam nunc ab versuum numero carmina nota sint, ut Danais 5500 versibus, carmen Arctini sive Aethiopsis sive *Ἰλίον πέποις* 9100 versibus constabat (vid. Heeren. in bibl. antiq. litt. et art. pars IV. p. 56 sqq.). Corpus poetarum tanti ambitus vix illis temporibus confici potuit, confectumque simile nostris collectis rerum Germanicarum, Allemannicarum, Italicarum scriptoribus esset. Quare adducti nonnulli prorsus de editione carminum illorum conjuntorum tacuerunt. Nihilominus ex veterum scriptorum multis testimoniis manifestum est, talem collectionem fuisse. Sic Callimachus (vid. §. 5.) cyclum epicum *τὸ ποίημα τὸ κυκλικὸν* nominat, quod nisi in unum corpus conjuncti fuissent illi, qui cyclici dicuntur, vix aptum sensum praebere, Tum Aristotel. Analyt. post. l. I, c. 9. idem probat, *ἄρα πᾶς*, dicens, *κύκλος σχῆμα; ἂν δὲ γραφή, δῆλον. τί δὲ; τὰ ἔπη κύκλος. Φανερόν ὅτι οὐκ ἔστιν.* Nisi jam Aristotelis tempore in unum corpus collecta erant carmina epica, dici quidem potuit *ἔπη* esse *κύκλον*, sed non *τὰ ἔπη*, neque si index eorum ab aliquo grammatico, erat confectus⁵⁾. Idem epigramma in Apollodori bibliothecam apud Photium in bibl. cod. 186. indicat:

*Μη κυκλικὸν ἔησι καλῶθραν στίχον, εἰς ἐμὲ δ' ἀθροῦν
Ἐύρησεις ἐν ἐμοὶ πάνθ' ὅσα νόμος ἔχει.*

ubi vox *στίχος*, series, carmina ordinata et quasi *μεταστοιχεί* posita significat. Idem denique gram-

⁵⁾ Vid. Heynius ad Virgil. Aen. II. praef. l. p. 268.

matici probant, qui saepe dicunt, ἐκ τοῦ ἐπιμοῦ κώ-
κλου aliquid desumptum esse, quod iterum non ad
indicem referri potest, sed ad ipsa carmina collecta.
Etsi omnia haec loca sic comparata sunt, ut non
clament, talem fuisse collectionem, sed indicent: ta-
men conjuncta nobis persuadent, ut libenter Boeckhii
de editione Odysseae, quae cum cyclicis circumlata
sit, sententiae accedam ⁶⁾.

Quum igitur cyclus epicus multos variorum
temporum et poetarum in variis rebus occupatorum
carmina conjuncta contineret, multa certo in eo erant,
quae minime inter se convenirent, sibiq; invidiam
repugnarent, imo saepe poetas ne apte conjungi qui-
dem potuisse valde verisimile est. Nihilominus
unum corpus faciebant, quod Proclus dicit *δὴ αὖ
ἀπολοῦδιον* a multis legi. Ipsos poetas carmina tali
modo composuisse, ut apte cum ceteris conjungi po-
tuerint, a nemine probatur, neque forte quadam di-
vinitus, nempe ut septuaginta virorum versio veteris
testamenti, quod nominatur, inter se consentire po-
tuerunt; alius aliam sequutus erat poeta narratio-
nem. Equidem, singulorum carminum fragmentis
cum Procli chrestomathia a Phetio in compendium

---

⁶⁾ Habeo quidem repugnantem Wüllerum l. l., qui p.
50. recte sententiam de continui cyclicorum editione nullo te-
stimonio (intelligit clausantia argumenta) comprobari dicens,
eam ob causam tantum indices eorum carminum Grammatico-
rum aetate confectos esse contendit. §. VII. Sed certo ipse hic
vir, si quae multarum, quae nunc sunt, res Germanicas tra-
ctantium societatum, scriptorum, qui singulas Germanicae hi-
storiae periodos describunt, indicem ederet, secundum quem
illi scriptores apte legi possent, scriptoribus ab eo, quod in
hoc indice continerentur, nomen non impeteret, neque, si quid
ex eorum libris afferre vellet, κώκλον Γερμανικόν laudaret, quod
contra apte facere posset, si vera hoc nomine scriptorum illo-
rum collectio exstaret.

redacta collatis, mihi hoc invenisse videor, nonnulla carmina, non in integra, sed mutata forma in cyclum recepta fuisse; idque ab eo factum, qui cyclum componebat, ut plurimae gravissimaeque certe res narratae inter se convenirent; eoque consilio etiam singulas carminum partes ejectas esse. Qua de re probabili, si, in uno corpore epicos esse collectos, persuasum nobis habemus, infra ubi de singulorum carminum fragmentis disseritur, saepius agendum erit.

§. V.

De iis qui cyclum composuisse, de eo scripsisse aut cum eo conjungendi esse videntur.

Hoc caput omnium difficillimum, quum et per pauca certa nullique dubitationi obnoxia dici possint, et plurima conjecturis minimeque gravibus veterum locis nitantur. Quis vero primus multa epica carmina in eum redegerit ordinem, ut unum quasi effecerint corpus, dici vix potest; fortasse jam Pistrati tempore, ubi Homeri carmina dispersa in duas collectiones conjungebantur, tale quid et ceteris carminibus contigit. Sed, si conjecturas missas facimus, etiam nunc auctorum veterum testimoniis certe probari potest, multos in his cyclicis carminibus ordinandis excerptisque fuisse occupatos: laudatur enim Dionysius cyclographus, laudatur Polemon, affertur *κύκλος* Homeri et Phaylli, et Aristoteles ipse cyclum scripsisse narratur tribus libris constantem. Singulos igitur consideremus, veterum testimoniis ducentibus, ita tamen, ut semper, quantum mihi notae sunt, recentiorum disquisitionibus utamur.

§. VI.

Homēri cyclus.

Proclus ⁷⁾, Suidas s. v. *Ὅμηρος* et Ioann. Philoponus ⁸⁾ Homerum poēma κύκλον fecisse dicunt. Non puto, veteres credidisse, quorum ex scriptis ab his hominibus haustum est, Homerum talem epicorum carminum collectionem fecisse; in cyclo potius plurima eademque optima carmina Homēri nomine inscripta erant, ut Thebaïs, Cypria, Ilias, Ilias parva, *Νόστοι*, *Odyssea*, quae carmina in integra sua forma quasi cyclum Trojanum efficiebant. Tali modo mihi haec veterum narratio explicanda esse videtur.

§. VII.

De Phaylli cyclo.

Quo tempore hic scriptor vixerit, mihi incognitum. De ejus cyclo haec Aristoteles in Rhet. III, 41. habet: *ἔτι πεπραγμένα δεῖ λέγειν, ὅσα μὴ πραττόμενα ἢ οἴκτον ἢ δεινώσιν φέρει. Παράδειγμα ὁ Ἀλκινόου ἀπόλογος, ὃ τε πρὸς τὴν Πηνελόπην ἐν ἐξήκοντα ἔπεσι πεποιήται, καὶ ὁ Φάυλλος τὸν κύκλον, καὶ ὁ ἐν τῷ Οἰνεί πρόλογος.* Secundum exempla apposita imaginem cycli Phaylli nobis fingere possumus. Excerpterat enim omnes res gravissimas et tam contracte paucisque verbis narraverat, ut Homerus ipse omnia quae nono libro *Odysseae* et sequentibus de Ulysse exponit (*ἀπόλογοι Ἀλκινόου* nominantur), in XXIII. libro sub fin. Ulyssem Penelopae referen-

⁷⁾ Procl. in bibl. ant. litt. et art. pars I. pag. 11. inedit.: οἱ μὲν ἀρχαῖοι καὶ τὸν κύκλον ἀναφέρουσι εἰς αὐτόν (Homerum).

⁸⁾ Io. Philoponus Analyt. I: ἔστι δὲ καὶ ἄλλο τι κύκλος ἰδίως ὀνομαζόμενον, ὃ ποιήμα τινος μὲν εἰς ἑτέροισι, τινὲς δὲ εἰς Ὅμηρον ἀναφέρουσι.

tem facit. Alius locus, quo de Phayllo ejusque cyclo mentio facta sit, mihi non notus.

§. VIII.

Dionysius κυκλογράφος.

Dionysius quidam κυκλογράφος nominatur, qui aliquo modo cum poëtis cyclicis videtur conjunctus fuisse. Creuzerus in libro de arte Graecorum historica ⁹⁾ et, qui eum sequutus est, Weichertus in libro de Apollonii vita et carmine ¹⁰⁾ putant, Milesium hunc Dionysium fuisse, qui secundum anonymum Olympiadum descriptionis auctorem ¹⁾ et secundum Suidam sub v. *Ἐκναταῖος* Olymp. LXV, 1. vixit ²⁾. Quae loca collata cum scholio ad Euripid. Orest. 988, ubi Dionysius cyclographus narrasse dicitur, Euripidem in iis, quae de Atrei ariete ibi leguntur, auctorem Alcmaeonidis sequutum esse, satis probant, Dionysium cyclographum et Milesium diversos homines fuisse. Olymp. LXV. enim Dionysius Milesius non natus est, sed floruit, Euripides vero, quocum vel post ejus tempora Dionysius cyclographus secundum hoc scholion vixit, Olymp. LXXV, 1. natus est. Sic inter Dionysii Milesii florem et Euripidem natum quadraginta praeterlapsi sunt anni, quibus 24 annos addere possumus, quo fortasse aetatis anno Euripides Orestem docuerit,

⁹⁾ Pag. 128: „Hierin erkennen wir also den κυκλογράφος, wie die Alten den Dionysius von Miletos nannten.“ cf. p. 124.

¹⁰⁾ Pag. 175. distinguit inter cyclum historicum et mythicum et utramque Dionysio Milesio adscribit. cf. Wüllner. pag. 8.

¹⁾ Τότε καὶ Διονύσιος ἦν ὁ Μιλήσιος.

²⁾ (Ἐκναταῖος) γέγονε κατὰ τοὺς Δαρμίου χρόνους τοῦ μετὰ Καμβύσην βασιλεύσαντος, ὅτι καὶ Διονύσιος ἦν ὁ Μιλήσιος ἐπὶ τῆς ἐς Ὀλυμπιάδας ιστοριογράφος.

nam verum tempus mihi incognitum. Qua ratione 64 — 70 certe anni inter Dionysii Milesii florem et cyclographum intersunt, ut idem homo non fuerit, vixeritque cyclographus Olymp. LXXXI. tempore vel postea. Quibus accedit, quod Dionysius Samius (non Milesius) ab Athenaeo XI. p. 481. ubi de Ulyssis a Trojana expeditione reditu agitur, laudatur *ἐν ἔκτῳ περὶ τοῦ κύκλου* ³⁾, ut cyclus ille mythicus, qui res inde a Theogonia usque ad Ulyssis mortem continuerit, non ad Milesium, sed ad Samium Dionysium referendus sit ⁴⁾. Cui, quum plurima quae apud scriptores de Dionysiis legantur incerta sint, non repugnat, quod Suidas s. v. *Διονύσιος* non Samio sed Milesio cyclum adscribat ⁵⁾. Ut vero demon-

³⁾ Salmas. exercitt. Plin. p. 827. col. 2. legendum censet *περὶ κύκλωπος*, statuitque Dionysium Samium hunc de Cyclopē librum scripsisse, Milesium cyclum epicum prosa oratione exposuisse.

⁴⁾ Heynius in indice scriptorum ab Apollodoro laudatorum p. 980. nullum inter Dionysium Sam. et Mil. discrimen faciens, omnia scripta ad unum refert. Wüllner: p. 8 sqq. omnino Sam. et Mil. Dionysium eundem fuisse contendit, Nestoreisque annis tali modo Dionysium hunc donat. Probo, quod Boeckh. ad Pindar. explicatt. Pyth. I. p. 233. affert, et in indice scriptt. in Schol. Pindaric. laudatorum, nullis argumentis additis. Etiā Panofka de rebus Samiorum p. 94. 95. vera habet, etsi ejus argumenta mihi non placent.

⁵⁾ Suid. *Διονύσιος Μουσωνίου Ῥόδιος ἢ Σάμιος ἱστορικός. ἦν δὲ καὶ ἱερεὺς τοῦ ἐκείσε ἱεροῦ τοῦ Ἥλιου. ἱστορίας τοπικὰς βιβλία εἴξ. οἰκουμένης περιήγησιν. ἱστορίας παιδευτικῆς βιβλία ἰ. ὑπολαμβάνω ὅτι Διονύσιος ὁ περιηγητὴς Βυζάντιος ἦν διὰ τὸν ποταμὸν Ῥόβαν. Ex vita Dionysii (auctoris periegeseos) ab Eustathio conscripta addere possumus huic Dionysio Samio *Βασσαρικὰ*, nam τὰ δὲ *Βασσαρικὰ*, inquit Eustathius, διὰ τὴν τραχύτητα οὐκ ἄξια τούτου κριθέντα εἰς τὸν Σάμιον ἀνηρέθησαν Διονύσιον. Haec *Βασσαρικὰ* carmen fuisse intelligimus ex Stephan. Byzant. s. v. *Γάζος*. — De Dionysio Milesio haec narrat Suidas: *Διονύσιος Μιλήσιος ἱστορικός τὰ μετὰ Δαρτεῖον ἐν βιβλίοις ἰ. περιήγησιν οἰ-**

strem; quomodo comparatus Dionysii Samii cycclus fuerit, consideremus duo Diodori Siculi loca lib. III, c. 45. p. 220. et 236. ed. Wesseling 6). Priori loco

κουμένης. Περσικά ἰαδί διαλέκτῃ. Τροϊκῶν βιβλία γ'. μυθικά. κύκλον ἱστορικὸν ἐν βιβλίοις ζ'. His addenda *Ἀργοναυτικά* ejus, nam Dionysius Milesius ἐν *α'* *Ἀργοναυτικῶν* ab Schol. Apollon. Rh. III, 200. laudatur, ἐν *β'* *Ἀργον.* IV, 1153. cf. eundem ad IV, 119. Utrum liber *Ἀργοναῦται* inscriptus ejusdem sit Dionysii Milesii, non discernam. vid. Weichertus l. l. p. 177 sqq. Etiam Dionysius Mitylæneus librum *Ἀργοναῦται* scripsit. vid. Weichertum l. l. et, si loca Diodori recte ad Samiam Dion. retuli, etiam Samius. Quae si vera, tres Dionysii de Argonautarum rebus exposuerunt, tres periegeseis terrae scripserunt, ut multa sint, quae judicantes impediunt. Milesio tamen detrahendus mihi videtur liber, in quo τὰ μετὰ Δαρ. exponebantur, fortasse etiam *Περσικά*, et Samio adscribenda. Nam Darius mortuus Olymp. 73, 2. ut Dionysius auctor libri τὰ μ. Δ. post hoc tempus vivere debuerit, sicque propius Olymp. LXXX, aetatem Dionysii cyclographi, vixit (cf. Voss. de historicis Gr. lib. IV, c. 3. p. 356). — Dionysii Milesii plurimos libros ad duos refert cyclos Heynius l. l. *ἱστορικὸν* et *μυθικόν*; nam τὰ μετὰ Δαρ. et *Περσικά* locum habuisse putat in historico, *Ἀργοναυτικά* vero Troïca et alia in mythico cyclo. Placet conjectura, et mihi quoque libri sic ordinandi in cyclo mythico videntur: Mythica (qui liber ad antiquissima tempora referendus et de Theogonia, Gigantomachia etc. fortasse egit), Dionysiaca, Amazonica (apud Diodorum), *Ἀργοναυτικά* (Diodor.) et Troïca; sed hunc cyculum Samio Dionysio adscribo. Quae conjectura tamen nihil luminis nostrae de Dionysiis disquisitioni affert, neque probo Wüllneri studijum p. 12. aliter in hac re cogitantes ridiculos faciendi.

6) Pag. 220: οὐ μὴν ἀλλ' ἡμεῖς εὐρίσκοντες πολλοὺς μὲν τῶν ἀρχαίων παιπτῶν τε καὶ συγγραφέων, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ τῶν μεταγενεστέρων, μνήμην πεποιημένους αὐτῶν, ἀναγράφειν τὰς πράξεις πειρασάμεθα ἐν κεφαλαίοις ἀκολουθῶς Διονυσίῳ τῷ σύνταγματῶν τὰ περὶ τοὺς Ἀργοναυτὰς καὶ τὸν Διόνυσον, καὶ ἕτερα πολλὰ τῶν ἐν τοῖς παλαιότατοις χρόνοις πραχθέντων. Et pag. 236: Διόπερ, ἵνα μηδὲν παραλείπωμεν τῶν ἱστορημένων περὶ Διονύσου, δεξιμὲν ἐν κεφαλαίοις τὰ παρὰ τοῖς Αἰβυσοῖς λεγόμενα, καὶ τῶν Ἑλληνικῶν συγγραφέων ὅσοι τούτοις σύμφωνα γεγράφασι καὶ Διονυσίῳ τῷ συνταξαμένῳ τὰς παλαιὰς μυθοποιίας. οὗτος γὰρ τὰ τε περὶ τὸν Διό-

docet, Dionysium res Argonautarum et reliqua antiquissimis temporibus facta composuisse; altero loco rebus Argonautarum adjicit fabulas de Baccho, de Amazonibus, Trojano bello et multa alia, quas res, carminibus veterum poetarum appositis ⁷⁾, narraverit. Quum igitur ejus liber non solum κύκλος, sed apud Athenaeum etiam περί κύκλου nominetur, puto Dionysium non solum vetera poemata in compendium redegisse et in prosam mutasse orationem, non praetermissis auctorum nominibus, sed etiam longiora poematum loca, quae ad res probandas necessaria erant et seniorum poetarum narrationes addidisse. (Vid. Alcmaeonidis fragm. 2. et infra fragmentum sexti libri.) Quae si vera sunt, hic etiam Dionysius cyclum non composuit, sed ipsas res gestas, ex veterum poetarum testimonio, exposuit.

Creuzerus l. l. Dionysiani cycli ordinem explicare tentavit duce Diodoro Siculo, quod ego facere studebo collectis ejus fragmentis.

Lib. I.

Schol. ad Eurip. Phoen. 1126. Διονύσιος δὲ ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ κύκλου βύρασαν αὐτὸν ἡμφιεσθαι φησὶ, καὶ κύκλω τὸ σῶμα ὅλον ἄμματῶσθαι.

Prius legebatur ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ, errore ex scri-

πρῶτον καὶ τὰς Ἀμαζόνιας ἔτι δὲ τοὺς Ἀργοναυτὰς καὶ τὰ κατὰ τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον πραχθέντα καὶ πόλλ' ἕτερα συνέταξε παρατιθεῖς τὰ ποιήματα τῶν ἀρχαίων τῶν τε μυθολόγων καὶ τῶν ποιητῶν. Priorem locum ad cyclum historicum, alterum ad mythicum Weichert. p. 175 sqq., si ejus verba recte intelligo, refert.

⁷⁾ Diodorus παρατιθεῖς dicit. Scio quidem παρατιθεσθαι apud grammaticos nihil significare, nisi citare, laudare (Bast. ad Gregor. Cor. p. 348), sed saepe integra loca, ad quae respicitur, adjiciuntur. Sic Athen. XI. p. 504. a. παρατιθέμενος Μενάνδρου ἐκ Περικλίας. Οὐδὲ μίαν. etc. et sic saepius.

ptura τῷ ᾱ profecto. Recte Valcken. et Matthiae ex cod. Aug. receperunt ἐν πρώτῳ. De Argo vid. fragment. Aegimii apud eundem schol. et Pherecydem ibid. aliosque quos Valcken. laudat scriptores.

2.

Schol. ad Pindar. Isth. 4', 104: Διονύσιος ἐν πρώτῳ κύκλων Θηρίμαχον καὶ Δηικόωντα. Εὐριπίδης δὲ προστίθειν αὐτοῖς καὶ Ἀριστόδημον.

Legendum primum κύκλον, ut in loco praecedente. Deinde, quod ad rem attinet, sunt Therimachus et Deicoon Herculis et Megarae filii, quibus Apollodor. bibl. 2, 7. 8. p. 163. Creontiadem et Deionem addit, quos quatuor etiam Dinias Argivus nominat apud schol. Pindar. l. 1. q. vid. cf. praeterea schol. ad Lycophron. 662. et Eustath. ad Iliad. λ'. 268. Egerat igitur in primo libro de rebus Herculis, quo adducor, ut etiam hoc fragmentum ad primum librum referendum esse censeam;

3.

Σκύλλα θυγάτηρ μὲν ἦν Φόρκου καὶ Ἐκάτης, τὸ μὲν μέγεθος θαυμαστή. εἶχε δὲ πόδας μὲν δώδεκα, κεφαλὰς δὲ ἕξ, ἐν ἐκάστῳ δὲ τῶν στομάτων τρεῖς στίχους ὀδόντων, ὀφθαλμοὺς δὲ πυροειδεῖς. καὶ τὸ μὲν ἄλλα σῶμα ἐκρύπτετο αὐτῆς ἐν τινι σπηλαίῳ κατὰ βύθου βεβλημένον, συμφυεὶς οὖσα τῇ πέτρῳ. τὰς δὲ κεφαλὰς αὐτῆς εἶχεν ἕξω περιμήκεις ὥστε δύνασθαι ἀπὸ τῆς πέτρας εἰς τὴν ναῦν φθάνειν. ταύτην λέγεται τὸν Ἡρακλῆα ὅποτε τὰς Γηρυόνον βοῦς ἤγεεν, ὡς εἶδεν ἀπληστευομένην, ἀνελεῖν, τὸν δὲ πατέρα διὰ πυρὸς ἀναγκάσαι πάλιν αὐτὴν ἀναξῆσαι. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Διονύσιον. Schol. vulg. ad Odys. μ'. 85. Legas Διονυσίῳ, de qua commutatione vid. Schaefer. ad schol. Paris. Apollonii Rh. II, 904. Habemus, si etiam Scyllae descriptio, non solum historia de Hercule

narrata ex Dionysii libro, imaginem ejus similem, quae supra Argi allata est. Dionysius igitur videtur etiam de figura et facie singulorum heroum mentionem fecisse. Quae si vera ea, quae Tzetzes in Homericis ejusdem generis habet, ex Dionysii cyclo vel ejus excerptis hausta sunt. De Scylla vid. Voss. epist. myth. I, 53.

Libri II

nullum inveni fragmentum. In schol. ad Apollonium Rhodium laudatur quidem Dionysius (patria non nominata) *ἐν τῷ β'*, titulo libri non addito; at Weichert. l. l. demonstravit I, 256. intelligendum esse Dionysium Mitylenaeum; sicque II, 956. ad eundem referendum. Utrumque fragmentum praeterea apta essent ad cyclum, nam pertinent (I, 256) ad res Argonautarum et (II, 956) ad Amazonas. Utrum alia, quae idem scholiasta (libr. II, 904) narrat, ad Dionysii Samii cyclum referenda sint, fortasse ejus secundum vel tertium librum, an ad alium Dionysium, discerni non potest. Agitur so fragmento de Dionso.

Lib. V.

Ad quartum vel quintum librum Dionysii Samii, ut mihi videtur, pertinet fragmentum apud schol. Pindari ad Pyth. I, 109: *φησὶ γὰρ Διονύσιος χερμαῖς Ἀπόλλωνος ἀπολουσάμενον τὸν Φιλοκτήτην ἀφ' ἰππῶσαι, τὸν δὲ Μαχάονα ἀφελόντα τοῦ ἔλκουσ τὰς διασαπίσας σάρκας καὶ ἐπικλύσαντα οἴνω τὸ τραῦμα ἐπιπάσαι βοτάνην, ἣν Ἀσκληπίος εἰλήφει παρὰ Χείρωνος, καὶ οὕτως ὑγιασθῆναι τὸν ἥρωα.*

Similia narrat testemque Dionysium affert Tzetz. ad Lycophron. 911: *κατὰ δὲ ἑτέρους καὶ Διονύσιον, ὕπνον, αὐτῷ ἐπέβαλεν Ἀπόλλων ἀπολουσαμένῳ, καὶ*

οὕτω τεμῶν αὐτὸν ὁ Μοχάων καὶ ἐπικλύσας οἴνω,
καὶ θείσ βονάνην ἰάσατο.

Fragm. 2.

Clement. Alexandr. cohort. p. 42. ed. Potter.:
πολλοὶ δ' ἐν τάχα πρὸς θαυμάσειαν, εἰ μάθοιεν τὸ
Παλλάδιον τὸ διοπετὲς καλούμενον, ὃ Διομήδης καὶ
Ὅδυσσεὺς ἱστοροῦνται μὲν ὑφελέσθαι ἀπὸ Ἰλίου, πα-
ρακαταθέσθαι δὲ Δημοφῶντι, ἐκ τῶν Πέλοπος ὄστων
κατεσκευάσθαι, καθάπερ τὸν Ὀλύμπιον ἐξ ἄλλων
ὄστων Ἰνδικοῦ θηρίου. καὶ δὲ τὸν ἱστοροῦντα Διονύ-
σιον ἐν τῷ πέμπτῳ μέρει τοῦ κύκλου παρίστημι.

Potterus l. 1. hoc fragmentum ad Dionysii Mi-
lesii cyclum historicum refert eumque alii secuti
sunt; quum mihi potius ad Dionysii Samii cyclum
pertinere videatur. Narravit igitur in quinto libro
(nam sic intelligo ἐν πέμπτῳ μέρει) Trojanum bellum,
Trojaeque excidium, in quo Palladium primas tenet
partes. De Palladio ipso cf. Dionys. Halic. Tom.
I p. 172. Pausan. I, 28, 9. Strabon. lib. VI. Apol-
lodor III, 12, 3. ibique Heyne. Tzetz. ad Lycop-
hron. 555.

Fragm. 3.

Ad hunc ipsum Dionysium et quidem ejus quin-
tum librum refero verba infra sub cyclica Odyssea
de voce δέκτης ex Eustathii commentario ponenda.
Nam ποιητὴς τῶν κυκλίων (leg. τοῦ κύκλου) is est,
qui fecit, scripsit cyclum, κυκλογράφος. Et Diony-
sius quidem aut ipse dixerat se v. δέκτης pro no-
mine proprio habere, aut ita rem narraverat, ut ap-
pareret, se sub nomine Δέκτου virum intellexisse *).
Cf. fragment. sexti libri.

*) Alia interpretatio vocis ποιητὴς τῶν κυκλίων in mentem
venit, quae haud indigna, quam afferam, mihi esse videtur.

Libri VI.

Athen. XI. p. 481: *Διονύσιος δ' ὁ Σάμιος ἐν ἔκτῳ περὶ τοῦ κύκλου τὸ αὐτὸ οἶσται εἶναι κισσύβιον καὶ κύμβιον, φησὶ γὰρ, ὡς Ὀδυσσεύς πληρώσας κύμβιον ἀκράτου ὄρεξε τῷ Κύνκλωπι. Eadem ipsis Dionysii verbis narrat Athen. XI. p. 477. d.: καὶ αὐτὸν Ὀδυσσεύς ὁρῶν ταῦτα ποιοῦντα, πληρώσας τοῦ οἴνου κύμβιον, δίδωσι πιεῖν.*

Ex hoc loco colligere, effigiemque in animo effingere possumus, quam valde vestigia veterum carminum premens cyclum suum scripserit. Ita enim vetera carmina secutus est, ut saepe versus tantum in prosam verteret orationem verbisque sua aetate receptis uteretur, ut hoc ipso loco ad Homericam vocem *κισσύβιον* (Odys. IX, 346.) exprimendam v. *κύμβιον* adhibet. Quod mihi etiam causa esse videtur, cur asperitas stili Dionysii ab Eustathio (in vita Dionysii, auctoris periegeseos) notetur.

Secundum haec pauca fragmenta, quorum sedes nobis ex parte incognita, Dionysius primo libro de Inachi progenie egerat, de Niobe ejusque fati et de Ione Iusque erroribus, quam ob causam etiam de Argo mentionem fecit (fragm. I. cf. Apollodor. II, 1, 1 — 5). In eodem libro de Herculis fati et laboribus egit, de pugna contra Erginum Orchomenium pro Creonte, Thebarum rege, patre Megarae, quam victoriae praemium uxorem accepit, deinde de Herculis furore ejusque ex Megara filiorum interfectione (fragm. 2). Deinde, relatis ceteris laboribus, profectio Herculis ad Geryonis boves rapiendos ejusque

---

Supra enim in adnotationibus ad §. 3. *nulla* dithyrambos, paeanas, hymnos, *μέλη* esse demonstravi; et fortasse Stesichorus intelligendus est, cujus ad Ἴλιον *πέποι* haec narratio referri potest.

ab hoc labore reditus narrabatur, ubi Hercules in Siciliam venit ibique cum Scylla pugnat (fragm. 3). Secundo et tertio libro sine dubio Argonautarum expeditionem et bellum contra Thebas gestum tam septem ducum, quam Epigonorum memoriae prodidit. In quarto jam libro, ut mihi verisimile est, initium Trojani belli narravit; quinto Trojae expugnationem, qua ex causa etiam commemoravit de Philoctete ex insula Lemno ad Trojam deportato ejusque curandi ratione (libr. V. fragm. 1.), de Palladio, quod Graecis ad Trojam expugnandum necessarium erat (fragm. 2.), denique de Ulyssis ad Palladium ex Troja rapiendum profectio (fragm. 3). Sexto libro reditus Graecorum a Troja eversa describebatur, Ulyssis errores et apud Cyclopera commoratio (lib. VI. fr. 1). Quod si statuimus hujus libri argumentum fuisse, satis materiae ad unum librum scribendum supererat, res post reditum Graecorum gestae, coloniae et similia; et quum verisimile sit, a Dionysio hunc librum scriptum esse, ex totidem ejus cyclis libris constabat atque a Suida laudatus, neque cum iis pugnabo, qui putent cyclum Samii Dionysii et κύκλον Ἰάστορικόν, quem Suidas Milesio Dionysio adscribit eundem esse. Certe nusquam mentionem inveni factam μυθικοῦ κύκλου, ut nonnulli hunc de quo agimus cyclum nominant, quem Weichertus l. l. putat a Suida μυθικά nominatum esse. Praeterea ex duobus locis colligo, Dionysium etiam scriptorum et poetarum, quos secutus erat, ampliorem intulisse mentionem et de eorum fide egisse. Hoc eo indicatur, quod Proclus ad Hesiodum ²⁾

²⁾ Proclus ad Hes. p. 7. Gaisf.: Τὸν παλαιὸν δὲ Ὅμηρον Διονύσιος ὁ κωλογράφος φησὶν ἐπ' ἀμφοτέρων ὑπάρχειν τῶν Θηβαϊκῶν στρατειῶν, καὶ τῆς Ἰλίου ἀλώσεως.

et Tzetzes ¹⁰⁾ ex Dionysii cyclographi libris narrant, Homerum tam Thebano, quam Trojano bello praesentem testem interfuisse.

§. IX.

Aristotelis cyclūs.

In incerti auctoris vita Aristotelis, quae apud Meibom. in edit. Diogen. Laërt. Tom. II. p. 202. invenitur, haec in catalogo librorum ab Aristotele scriptorum leguntur: *ἐγκύκλιον β'. μηχανικόν. κύκλον περὶ ποιητῶν γ'.* etc. pro quo Menagius legere vult *κύκλον ἢ περὶ ποιητῶν.* Hic liber non ad cyclum epicum, quod nonnulli voluerunt ¹⁾, pertinuit, sed Aristoteles potius de iis poëtis egit, qui praecipue, ut legerentur, digni erant regulae quasi sui quisque generis esse poterant (vid. supr. §. 2. not. 2). Auctoritas etiam hujus incerti scriptoris minima est, quum Menagius, qui primus hanc ab Loialtaeo acceptam vitam edidit, ne sciat quidem, unde descripta sit; ut quum hic liber in catalogo a Diogene confecto non inveniatur, haud affirmem, Aristotelem hujus argumenti librum scripsisse.

§. X.

P o l e m o .

Ex Venetian. scholl. ad Homer. Iliad. γ'. 242. concludere licet, Polemonem quendam librum de cy-

¹⁰⁾ Tzetz. Chiliad. XII:

*Τούτου μὲν δὲ γενεᾷ Ὅμηρος ὑπέριξε
Ὁ κατὰ τὸν Διονύσιον ἄνδρα τὸν κυκλογράφον
Ἐπὶ τῶν δὴ στρατευῶν λεγόμενος ὑπάρχειν
Θηβαϊκῆς Ἑλλήνων τε τῆς διὰ τὴν Ἑλένην.*

¹⁾ Küster. historia crit. Homer. p. 66. Schwartz de cyclo p. 15. §. 16.

clo scripsisse; vel in cyclicis poëtis ordinandis et interpretandis ita fuisse occupatum, ut illis ab eo nomen Polemoniis inditum sit. Nam narrata historia de Idae Lynceique morte, ibi legitur: *ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Πολεμωνίοις ἦτοι κυκλικοῖς*. Qua scriptura tentata quaeret quispiam, quisnam Polemo ille sit? Suidas quatuor affert Polemones, quorum primus philosophus Atheniensis, cujus Suidae tempore omnia scripta interierant ²⁾. Alter Polemo; sophista Laodicens, Trajani temporibus floruit ³⁾. Tertius Polemo junior, sophista, Commodi regnante vixit. Quartus Iliensis periegetes et historicus est. Quorum Polemonum praecipue quarto convenire videtur, ut vetusta poëmata in ordinem redigeret et interpretaretur. Nam ejus scripta saepe ab Athenaeo laudata omnia ad singularum urbium historiam descriptionemque pertinent ⁴⁾. Cujus in fragmentis colligendis etsi valde occupatus eram, nullum tamen invenire potui, quod sine ullo dubio ad librum ejus, qui de cyclo ageret, referendum sit. De Trojanis quidem rebus apud Clement. Alexandr. ⁵⁾ agit, sed hoc

²⁾ Nonnullas sententiarum ejus mihi invenisse videor apud Clement. Alexandr. Stromat. II. p. 500. ed. Potter.

³⁾ Vid. Harles. *introduc. in histor. ling. Graec.* II, 1; pag. 122.

⁴⁾ Sic v. c. *περὶ τῶν ἐν Σικωνίᾳ πινάκων* (Athen. XIII. p. 574), *περὶ τῶν ἐν Λακεδαιμονίᾳ ἀναθημάτων* (ibid.), *περὶ Σαμοθράκης* (Athen. IX. p. 373), *περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ ποταμῶν* (Athen. IV. p. 158), *περὶ τῶν κατὰ πόλεις ἐπιγραμμάτων* (Athen. X. p. 436), *περὶ τῆς Ἀθήνησιν ἀεροπόλεως* (Athen. XI. p. 472. cf. 486), *περὶ τῶν ἐν Καρχηδόνι πέπλων* (Athen. XII. p. 541). Alios ejus libros et epistolas idem laudat.

⁵⁾ Cohort. p. 34. ed. Potter.: *Πολέμων δὲ τοὺς ἀμφὶ τὴν Τρωάδα κατοικοῦντας ἱστορεῖ τοὺς ἐπιχωρίους μῦθους, οὓς σμίνθους καλοῦσιν, θρησκείαν, ὅτι τὰς νύκτας τῶν πολεμίων διέτρωνον τῶν τόξων. καὶ σμίνθιον Ἀπόλλωνα ἀπὸ τῶν μῦθων ἐκείνων ἐπεφήμισαν. cf. praeterea schol. ad Iliad. d. 39.*

fragmentum pertinet potius ad περιήγησιν Ἰλίου, quam tribus libris scripsit; et alterum apud eundem Clement. fragmentum de Minerva ab Ornyto vulnerata ⁶⁾ videtur, inspecto Pausaniae lib. VIII. c. 28. §. 3, locum habuisse in ejus libro περὶ τῶν κατὰ πόλεις ἐπιγραμμάτων. Quae quum ita sint, etiam mihi Valckenaërii et Heynii mutatio παρὰ Πολέμωνι ἦτοι κυκλικῶς valde probatur ⁷⁾ et narratio de Lyncei Idaeque morte vel ex libro de Lacedaemonis urbibus (apud Suidam) vel de anathematis Lacedaemoniis videtur desumpta esse.

§. XI.

Quando cyclus compositus sit.

Horum scriptorum nullus cyclum composuit, etsi valde in veteribus poëmatis Dionysius cyclographus erat occupatus. Ex hac igitur disquisitione nihil deduci potest, quo tempus certum fiat, quando cyclus sit compositus, quod omnes fere viri docti tempore Aristotelis et grammaticorum factum esse consentiunt ⁸⁾. Certe Aristotelis tempore jam notissi-

⁶⁾ Cohort. p. 51. ed. Potter.: Πολέμων δὲ καὶ τὴν Ἀθηναίαν ἐπὶ Ὀρνύτου τραθήνας λέγει.

⁷⁾ Valcken. in dissertatione de scholiis pag. 119. lectionem ex duobus MSS. coaluisse putat, quorum in altero παρὰ τοῖς κυκλικῶς, in altero παρὰ Πολέμωνι, quem secutus Heynius ad Homer. II. γ'. 242.

⁸⁾ Groddeckius de Argonauticis Apollonii in bibl. ant. litterat. et art. part. II. pag. 63: „Alle diese Gedichte begriffen den epischen oder mythischen Cyclus, in welchen sie von den späteren Grammatikern der Zeitfolge nach geordnet, und ihrem Inhalte nach beschrieben worden.“ Heynius ad Virg. I. l. p. 268: „Neque unquam tale corpus plurium poëtarum aliter confectum, quam ut grammaticus aliquis eorum recensum, seu indicem faceret.“ cf. ad biblioth. ant. litt. et art. part. I. p. 45. Tychsen. comm. de Quinto Smyrn. pag. XXXVII: „unde ex iis

mus erat, ut ex locis, ubi Aristoteles de eo commemorat, apparet (vid. supra §. 4). At quum apud nullum priorem scriptorem, ne apud Herodotum quidem, ejus mentio occurrat: non multum temporis ante Aristotelis aetatem compositus esse potest; eamque ob causam cyclum ad Olymp. LXXX—LXXXV. refero, et quae argumenta ad probandum, cyclum antiquissimis jam temporibus fuisse, exponuntur, falsa esse demonstrabo. Nam neque Dionysius *πυλογράφος*, quem nonnulli⁹⁾ putant in cyclo suo scribendo epicum cyclum secutum esse, LXV. Olympiade floruit, sed serius (vid. §. 8.), neque ex eo, quod cyclici poëtae antiquissimi nominentur, concludere licet, eorum collectionem esse antiquissimam. Nihilominus ex fragmentis chrestomathiae grammaticae Procli duci licet et ductum est¹⁰⁾ argumentum, cyclum esse antiquissimum; nam in hac chrestomathia¹⁾ haec leguntur: *Γέγραφε (Ὀμηρος) δὲ ποιήσεις δύο, Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν, ἣν Ζένων²⁾ καὶ Ἑλληνικός ἀφαιροῦσιν αὐτοῦ, οἱ μὲντοι ἀρχαῖοι καὶ τὸν Κύκλον ἀναφέρουσιν εἰς αὐτόν.* Hellanicus natus Olymp. LXXI, 1. hic non bene, ut Heynius³⁾ mo-

grammatici Alexandrini cyclum epicum sive Trojanum concinnarunt, descriptis secundum rerum ordinem carminibus.“ Ibi-
dem p. LVII: „poëtae epici, quorum quosdam cyclicorum nomine appellavit grammaticorum Alexandrinorum aetas“.

⁹⁾ Wüllner. pag. 15.

¹⁰⁾ Wüllner. l. l.

¹⁾ In bibliotheca ant. litter. et art. part. I. p. 11. ineditorum.

²⁾ Heynius ad h. l. adnotat in ms. Ven. *ἠνέων* legi; at Tychsen. l. l. pag. LXI. indicat legendum *ἣν Ζένων*, quam lectionem recepi. Sturz. in Hellanici fragm. p. 173. dedit: *Ὀδύσσειαν Ἐλέων* etc. ut Heynius ediderat, sed magis ei lectio *Ἰέων* placet, ut Demetrius Adramyttenus, qui simplici hoc cognomine non raro appellatur, intelligendus sit.

³⁾ De tempore quo Hellanicus natus cf. Sturz. l. l. p. 6. — Heyn. ad l. l. p. 22.

nuit; cum Zenone, sine dubio Citiensi, conjungitur, at quum lectio incerta sit, non est urgenda. Quum igitur verba *οἱ μέντοι ἀρχαῖοι* sequantur, scriptores ante Hellenici tempora viventes intelligere debemus, ut, quum apud eos jam cycli mentio facta sit, certo compositus sit Olymp. LX, vel prius ⁴⁾, id est haud ita multo post Eugammonis, Olymp. LIII. florentis, tempus. At hic Hellenicus, quod jam ejus cum Zenone conjunctio probat, non historicus est, sed grammaticus, Agathoclis discipulus, Aristarchi aequalis, vixitque Olymp. CLVI. ant. Christ. 154. ⁵⁾ Quae quum ita sint, non puto argumentis cyclum multo Olympiade LXXX. antiquiorem esse demonstrari posse.

---

⁴⁾ Vid. Völlner. p. 13. cf. Sturz. ad Hellenici fragm. pag. 173.

⁵⁾ Heynius l. l. p. 22. Zenon (*Ζήνων*) Citiensis, quem in Iliadem, Odysseam et Margitem scripsisse satis constat vel ex Dione Chrys. et Laërtio.

PARS SECUNDA.

DE CARMINIBUS IN CYCLUM RECEPTIS EORUMQUE FRAGMENTIS.

§. I.

Multa in cyclum relata sunt carmina.

Nullum fere carmen epicum, cujus auctor sub Olympiadum initium vixit, invenitur, quod ab iis, qui de cyclo scripserint, inter cyclica non sit relatum. Praecipue vero Heynius ¹⁾ et Salmasius ²⁾ multis cyclum carminibus locupletarunt, quorum prior; *Ex priore genere* (cyclo mythico), inquit, *fuere Theogoniae, Cosmogoniae, Titanomachiae, qualis fuit seu Eumeli Corinthii —, seu Aretini, Corinthii —, Gigantomachiae, Φορῶνις, Δαναΐς, Εοεαε, Naupactica, Ἡρακλεία, Ἀργοναυτικὴ, Θηβαΐς (κυκλικὴ dicta), τὰ ἔπη τὰ εἰς τὸν πόλεμον τῶν ἐπιγόνων, Ἀλκμαιωνίς, Μινυὰς, Αἰγύμιος, Οἰχαλίας ἄλωσις, Κήϋκος γάμος, Ἀμαζονικὰ, Θησηΐς; ex altero* (cyclo Trojano) *autem Arctinus, Lesches, Stasinus Cyprius. Quae carmina*

¹⁾ Ad Virgillii Aen. lib. II. p. 268.

²⁾ Salmasius ad Solinum p. 849.

omnia etiam Groddeckius ³⁾ in cyclum refert, praeterea Europiam et Oedipodiam adjiciens, ut Salmasius Theogoniam Hesiodi, alii vero etiam Stesichorum et Antimachum ⁴⁾. Quibus conjecturis quum nihil proficiatur, sed oculis potius in re per se caliginosa plus caliginis objiciatur, primum disquiramus necesse est, quatenam carmina videantur in cyclum recepta esse; quo facto singulorum carminum fragmenta adponam, adposita explicabo.

§. II.

Quae carmina in cyclo fuerint ex cycli argumento derivatur.

Adponam igitur locum, qui basis atque fundamentum hujus disquisitionis est, ex Photii, biblioth. cod. 239. p. 518. ed. Bekker. jam saepius ex parte laudatum. Ibi enim eclogae a Photio contractae ex Procliana chrestomathia grammatica leguntur, nam ἀνεγνώσθησαν, inquit, ἐν τῆς Προκλου χρηστομαθίας γραμματικῆς ἐκλογαί. ἔστι δὲ τὸ βιβλίον εἰς δ' διηρημένον λόγους. Deinde pag. 519. pergit: γέγονασι δὲ τοῦ ἔτους ποιητὰ κρείτιστοι μὲν Ὀμηρος, Ἡσίοδος, Πηλεωνδρος, Πανύσσις, Ἀντίμαχος. διέρχεται δὲ τούτων, ὡς οἶόν τε, καὶ γένος καὶ πατρίδας καὶ τινας

³⁾ Initia historiae litterar. Tom. I. p. 36.

⁴⁾ Sic multi ejusdem argumenti carmina in cyclum referebant, non cogitantes, hac multitudine nullam omnino in cyclo esse potuisse ἀκολουθίαν, cujus Photius mentionem facit. Sic Eoëas magnas in cyclo ponunt Creuzer. histor. art. Graec. p. 51. Heinrich. prolegöm. ad scutum Herculis p. L. Naupactica Möhnikius Litterat. Graec. Tom. I. p. 194. et Genealogias Asii et Cinaethonis adjicit Groddeckius T. I. p. 37. Wüllnerus vero pag. 45. Ἡρωγονίαν, et quum Salmasius etiam Theogoniam addiderit, sex in cyclo carmina sunt praecipue genealogias continentia. Vide infra II. §. 3. de Theogonia notata.

ἐπὶ μέρους πράξεις. διαλαμβάνει δὲ καὶ περὶ τοῦ λε-
γομένου ἐπικοῦ κύκλου, ὃς ἄρχεται μὲν ἐκ τῆς Οὐρα-
νοῦ καὶ Γῆς μυθολογουμένης μίξεως, ἐξ ἧς αὐτῶ καὶ
τρεις παῖδας ἑκατοντάχειρας καὶ τρεις γεννώσι Κίκλω-
πας· διαπορεύεται δὲ τὰ τε ἄλλως περὶ θεῶν τοῖς
Ἕλλησι μυθολογούμενα, καὶ εἴ ποῦ τι καὶ πρὸς ἱστο-
ρίαν ἐξαληθίζονται, καὶ περατοῦται ὁ ἐπικός κύκλος,
ἐκ διαφόρων ποιητῶν συμπληρούμενος, μέχρι τῆς ἀπο-
βάσεως Ὀδυσσεύς τῆς εἰς Ἰθάκην, ἐν ἧ καὶ ὑπὸ τοῦ
παιδὸς Τηλεγόνου ἀγνοοῦντος κτείνεται. λέγει δὲ ὡς
τοῦ ἐπικοῦ κύκλου τὰ ποιήματα διασώζεται καὶ σπου-
δάζεται τοῖς πολλοῖς οὐχ οὕτω διὰ τὴν ἀρετῶν ὡς διὰ
τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἐν αὐτῶ πραγμάτων. λέγει δὲ
καὶ τὰ ὀνόματα καὶ τὰς πατρίδας τῶν πραγματευσά-
μένων τὸν ἐπικὸν κύκλου. λέγει δὲ καὶ περὶ τινῶν
Κυπρίων ποιημάτων, καὶ ὡς αἱ μὲν ταῦτα εἰς Στα-
σίῳ ἀναφέρουσιν Κύπριον, οἱ δὲ Ἡγησίῳ τὸν Σα-
λαμίνιόν αὐτοῖς ἐπιγράφουσιν, οἱ δὲ Ὀμηρον· δαῦναι
δὲ ὑπὲρ θυγατρὸς Στασίῳ, καὶ διὰ τὴν αὐτοῦ πα-
τρίδα Κύπρια τὸν πόνον ἐπικληθῆναι· ἀλλ' οὐ τίθεται
[ὁ συγγραφεὺς] ταύτη τῇ αἰτίᾳ. μηδὲ γὰρ Κύπρια
προπαροξυτόνως ἐπιγράφονται τὰ ποιήματα. Pag. 32d:
οἱ μὲν δὲο λόγοι τῆς Προκλου γραμματικῆς χρηστο-
μαθίας ἐν τούτοις. Igitur duos et, ut videtur, pri-
mum quidem et secundum librum complectebantur
haec eclogae.

Secundum hanc igitur contractam Procli chresto-
mathiam epicus cyclus totam complectebatur mytho-
logiam, ab antiquissimis inde temporibus usque ad
Graecorum a Trojana expeditione reditum, Ulys-
semque a Telegono filio interfectum.

Primum locum sine dubio *Theogonia* tenuit, in
qua origo Deorum Deorumque erat narrata; eorum-
que de filiis, quos cum mortalibus feminis procrea-
vissent, agebatur. Complurium heroum ne mentio

quidem in hoc carmine facta fuerat, sed ea de causa non statuendum, Heroogoniam in cyclo fuisse. Nam quum in singulis carminibus multa de heroibus et eorum origine allata, imo plurima carmina in heroum origine fatisque exponendis occupata essent, hoc carmen⁵⁾ nullo modo necessarium est.

Hoc carmen exceperit *Titanomachia*, cujus argumentum notum est (vid. Apollodor. I. c. 2.). In eo fortasse etiam narrabatur novae, Titanibus in Tartarum dejectis, civitatis Deorum sub Jove institutio.

Proximum ab hoc carmine locum tenuisse videtur *Gigantomachia*, in qua Gigantum in Jovem pugnae, exponebantur (vid. Voss. epistol. mythol. Tom. 2. p. 259.). Quod, quum certe secundum nonnullas narrationes Herculis mentio in Gigantomachiis facta sit (Apollodor. I, 6, 1.), etiam serius in cyclicorum carminum ordine positum esse potuit.

Trihaec carmina cyclica esse, ex Eusebii praeparatione evangelica⁶⁾ apparet. Dicitur non potest, quod carmen hanc Gigantum pugnam exceperit. *Prometheis* sine dubio, si tale carmen in cyclo erat, hic posita esse debebat. Cujus carminis quum nulla inveniatur mentio, et Prometheus in *Titanomachia* et *Gigantomachia* non ultimas partes ageret, nullo peculiari carmine ejus facta exposita esse videntur. Sic etiam Ius errores et fata atque ejus patris Inachi historia singulari carmine narrata haud dubie non fuerunt. Memorabilior quidem Ius Inachique historia, quam quae silentio praeteriri potuerit, at copio-

5) Eam inter cyclica carmina retulit Wüllner. p. 45.

6) I, 10. p. 39. ed. Viger.: ἐνθεν Ἡαίδοδος οἱ δὲ ποιητοὶ περιηχημένοι Θεογονίας καὶ Γίγαντομαχίας καὶ Τιτανομαχίας ἐπλασαν ἰδίαις καὶ ἑκτομάς, οἷς συμπεριφερόμενοι ἐξενίκησαν τὴν ἀλήθειαν.

sior eorum fortasse mentio facta est in *Phoronide*⁷⁾; quo res a Phoroneo, filio Inachi, gestae, fortasse etiam historia Niobes, filiae Phoronei et Laodices (Apollodor. II, 1, 1.) vel, ut alii volunt, matris Phoronei, conjugis Inachi (Chronic. Euseb. p. 19. ed. Scalig.) continebantur.

Phoronei, posterius in Peloponneso, praecipue Argi, regnarunt usque ad Gelanorem, cui Danaus Aegyptius succedebat (Apollodor. II, 1, 2. Pausan. II, 19, 3.), de quo ejusque filiabus carmen antiquo tempore compositum erat *Danaïs* (Biblioth. antiqu. litterat. et art. 4. pag. 56.). Decimus quartus Argi rex, Danaos ortus, Acrisius erat, frater Proeti, pater Danaës, avus Persei. Quod carmen de his egerit dicere non possum; nihilominus quum horum, tum Persei fata aliquo carmine fusius narrata fuisse videntur, ut et Bellerophontis res gestae, quas Homerus narrat in *Iliad.* 5, 155.

Fabulae ad Cadmum spectantes solae in carmine memoriae proditae fuisse non videntur. Hic post adventum suum in Boeotiam Harmoniam, Martis Venerisque filiam uxorem ducit, neque dubito, quin ejus filiarum, Inonis, Semeles et Penthei nepotis historia locum in Dionysiis habuerit. Alia pars harum historiarum in Argonauticis narrata fuit, nam Ino Phrixi et Helles noverca est. Quae Argonautica sine dubio in cyclicorum numero ponenda sunt, in iisque etiam multorum heroum, participum illius profectionis, res gestae memoriae traditae erant, ut Herculis, Meleagri, admodum juvenis, et aliorum.

In multis carminibus veris venatio Calydonici

---

⁷⁾ Etiam in carmine inscripto Aegimius, quod receptum in cyclo non erat (Groddeck. *Bibl. antiq. litterat. et art.* II. p. 84. Weichert. *de vit. et script. Apollon. Rhod.* p. 139. 140.).

proposita erat, ut in Iliad. *l'*, 599 sqq., a qua narratione jamjam Eoearum auctor Minyadisque recebat. Pausan. X, 31.

Etsi nemo erit, qui dubitet, quin in Argonauticis Herculis mentio facta sit, tamen nemo negabit, in singularibus carminibus quoque sive omnia, sive certe praecipua ejus facta esse narrata, eorumque carminum unum in cyclum fuisse receptum.

Post Herculem praecipue memorabilis est Theseus, cujus res gestae in cyclo locum habuerunt post ipsam Heracleïda, sive in singulari carmine, sive cum rebus Atticis conjunctae in Atthidum aliqua. Praeterea singula ejus facta in aliis quoque carminibus narrabantur, ut in Minyade ejus in Orcum descensus (Pausan. X, 28, 1.), cujus argumenti veteres Hesiodi carmen habuerunt (Pausan. IX, 31, 4.). In hoc de rebus a Theseo gestis scripto carmine etiam aliae res expositae fuisse videntur, verbi causa, ubi de festo nuptiali agebatur, Centaurorum mentio est facta et in singulis factis narrandis Amazonum.

Hoc carmen exceperunt, ut mihi quidem videtur, Oedipi ejusque familiae fata et bella Thebaïca tam quod septem duces, quam quod Epigoni gerebant. Quae res carmine Oedipodia, Thebaïde, quae cyclica nominatur, et carmine Epigonis inscripto describebantur. Alcmaeonis quoque carmen ad idem bellum spectat, quum Alcmaeon Epigonum dux fuerit, et res post Thebas captas gestas, praecipue Alcmaeonis matricidium continuisse videtur. Quo in carmine vel in Thebaïde cyclica si etiam bellum Epigonon describebatur, Epigonis recepta non erat. Utrum statim historia belli Trojani annexa fuerit, an carmina interposita essent, facta singulorum virorum praedicantia, nemo erit, qui dicat. Quae ad res Trojanas pertinent carmina omnia per chresto-

mathiam Procli in compendium redactam nobis nota sunt, quam adponere ⁹⁾ in animo est.

Ἐπιβάλλει τούτοις ¹⁾ τὰ λεγόμενα Κύπρια ἐν βιβλίοις

⁹⁾ Hujus chrestomathiam Photius quoque excerpserat, vel potius eam jam in compendium redactam contraxerat (vid. ab initio hujus paragraphi), et haec quoque graviora excerpta non totius chrestomathiae, sed parvae tantum partis sunt, quum apud Photium, ubi duorum librorum excerpta inveniuntur, multa etiam alia legantur. Praemissa his carminibus cyclicis in compendium redactis Homeri vita est, quae inscribitur: *Πρόκλου χρηστομαθίας τῶν εἰς δ' διηρημένων τῶ α'. Ὁμήρου χρόνοι, βίος, χαρακτήρ, ἀναγραφὴ ποιημάτων* in cod. Venet. Aethiopidi inscriptio praeposita est: *Πρόκλου χρηστομαθίας τὸ γ' δεύτερον*. Quod Heynius (in bibliotheca ant. litterat. et art. Tom. I. p. 54. inedit.) de tertii libri eclogarum excerpto altero intelligendum esse contendit, et non possum, quin cum eo consentiam, quum Phôtius ex duobus prioribus chrestomathiae libris multa alia afferat, quae prima et secunda parte libri secundi pro loco, quem in ejus bibliothecâ tenent, exposita esse debuerunt. Erant enim tota excerpta (quod etiam Heynius placet l. l. et Tychsenio ad Quintum Smyrnaeum pag. LXI.) in quatuor partes divisa, etsi duorum tantum librorum Procli excerpta continebant, eaque excerpta, quae adponam, primae et secundae primi libri partis sunt pertinentque ad poësin epicam. In tertia et quarta parte i. e. in secundi libri prima et secunda sectione de elegia, de jambo, de melica poësi etc. egit. Magis tamen mihi lectio a Tychsenio probata placet: *χρηστομαθίας γ' τὸ δεύτερον*, ubi γ sumendum pro *γραμματικῆς*, quum in autographo Siebenkeesii inveniatur. — Etsi praeterea alio ordine in MS. Venet., atque hic de, fragmenta legantur, nam primus locum Homeri vita tenet, quam Telegonia Eugammonis, Aethiopsis, Ilias, *Νόστοι*, *Ἰλίου περίοις* Arctini sequuntur, ut nos Siebenkesius in bibl. antiq. litter. et art. T. I. p. 66. docet, quibuscum conf. Tychsen. ad Quint. Smyrn. pag. LXI.: tamen quum jam Heynius et Bekkerus ea secundum rerum narratarum ordinem ediderint, quum duobus locis hic rerum ordo ipsius epitomatoris verbis indicetur (vid. ab initio Aethiopidis et Telegoniae), non dubitavi, quin idem facerem.

¹⁾ Argumentum Cypriorum ex cod. Escorialensi est. *ἐπιβάλλει* h. l. i. q. sequi. Vid. infra excerpta Aethiopidis ab initio.

φραζόμενα ἔνδεκα, ὧν περὶ τῆς γραφῆς ὕστερον ἐρεῦ-
μεν, ἵνα μὴ τὸν ἐξῆς λόγον νῦν ἐμποδίζωμεν τὰ δὲ
περιεχόμενά ἐστι ταῦτα.

Ζεὺς βουλευέται μετὰ τῆς Θέτιδος ²⁾ περὶ τοῦ
Τρωϊκοῦ πολέμου ³⁾: πάραγενομένη δὲ Ἔρις εὐωχου-
μένων τῶν θεῶν ἐν τοῖς Πηλέως γάμοις νεῖκος περὶ
κάλλος ἐνίστησιν Ἀθηνᾶ, Ἥρα καὶ Ἀφροδίτη, αἱ πρὸς
Ἀλέξανδρον ἐν Ἰδῆ κατὰ Διὸς προσταγὴν ὑφ' Ἑρμῶν
πρὸς τὴν κρίσιν ἄγονται. καὶ προκρίνει τὴν Ἀφροδί-
την ἐπαρθεὶς τοῖς Ἑλένης γάμοις ὁ Ἀλέξανδρος ⁴⁾.
ἔπειτα δὲ Ἀφροδίτης ὑποδεμένης ναυπηγεῖται, καὶ
Ἑλένος περὶ τῶν μελλόντων αὐτῷ προθεσπίζει ⁵⁾, καὶ
ἡ Ἀφροδίτη Αἰνείαν συμπλεῖν αὐτῷ κελεύει. καὶ Κασ-
σάνδρα περὶ τῶν μελλόντων προδηλοῖ. ἐπιβὰς δὲ τῇ
Λακεδαιμονίᾳ Ἀλέξανδρος ξενίζεται παρὰ τοῖς Τυν-
δαρίδαις, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Σπάρτῃ παρὰ Μενε-
λάω. καὶ Ἑλένη παρὰ τὴν εὐωχίαν δίδωσι δῶρα ὁ
Ἀλέξανδρος· καὶ μετὰ ταῦτα Μενέλαος εἰς Κρήτην
ἐκπλεῖ, κελεύσας τὴν Ἑλένην τοῖς ξένοις τὰ ἐπιτήδεια
παρέχειν, ἕως ἂν ἀπαλλαγῶσιν ἐν τούτῳ δὲ Ἀφροδίτη

²⁾ Secundum Heynium MS. praebet *Θέτιδος*, et rectum
Θέτιδος. cf. Homer. Hymn. 25. in Jovem vers. 5.

³⁾ Vid. infra Cypriorum fragmentum I.

⁴⁾ De nuptiis Pelei et inde orta dissensione vid. Coluth.
nupt. Helenae ab init. Hoc nuptiale festum jam Hesiodus ce-
cinerat. Schol. Lycophron. 175. ubi duo hujus carminis ver-
sus. cf. Iliad. ὦ, 18. 59. 432. De judicio Paridis Homerus agit
quidem, Iliad. ὦ, 28. 29. sed illos versus Aristarchus spurios
et a seriori compositos habet. Vid. schol. Villois. A. Eam ob
causam schol. Villois. ad Iliad. δ', 52. hanc narrationem, ait,
Homero incognitam esse. cf. Macrohii Saturn. lib. V.

⁵⁾ Duo alia oracula ad haec prima belli Trojani tempora
spectantia apud scholl. ad Iliad. ε', 64. leguntur, ubi totum
hujus belli initium ex Hellanici libris aliter narratur. Menelaus
enim Trojam venit eumque in Graeciam Paris comitatur. cf.
Heynius ad Iliad. l. 1.

συνάγει τὴν Ἑλένην τῷ Ἀλεξάνδρῳ⁶⁾, καὶ μετὰ τὴν μίξιν τὰ πλείοστα κτήματα ἐνδύμενοι νυκτὸς ἀποπλεύουσιν⁷⁾. χεიმῶνα δὲ αὐτοῖς ἐπίστησιν Ἡρα, καὶ προσερχθεὶς Σιδῶνι ὁ Ἀλέξανδρος αἶρει τὴν πόλιν⁸⁾. καὶ ἀποπλεύσας εἰς Ἴλιον γάμους τῆς Ἑλένης ἐπετέλεσεν.

Ἐν τούτῳ δὲ Καστωρ μετὰ Πολυδεύκουσ τὰς Ἴδας καὶ Λυγκείωσ βοῦσ ὑφαιρούμενοι ἐφωράθησαν. καὶ Καστωρ μὲν ὑπὸ τοῦ Ἴδα ἀπαιρεῖται, Λυγκεύσ δὲ καὶ Ἴδας ὑπὸ Πολυδεύκουσ, καὶ Ζεὺσ αὐτοῖσ ἐτεροήμερον νέμει τὴν ἀθανασίαν. καὶ μετὰ ταῦτα Ἴρισ ἀπαγγέλλεται τῷ Μενελάω τὰ γεγονότα κατὰ τὸν οἶκον, ὁ δὲ παραγενόμενος περὶ τῆσ ἐπ' Ἴλιον στρατείας βουλευέται μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ πρὸσ Νέστορα παραγίνεται Μενέλαωσ. Νέστωρ δὲ ἐν παρεμβάσει διηγείται αὐτῷ, ὡσ Ἐπωπεύσ φθείρας τὴν Λύκου⁹⁾. θνητοτέρα

⁶⁾ Aethram praecipue Helenae Paridisque fuisse amotibus narrat Tzet. Antehom. 130, ubi vid. Jacobsii not.

⁷⁾ Nolentem Helenam ab Alexandro raptam esse narrant nonnulli, alii, id ipsius voluntate factum. Euripid. Helen. 250. Schol. ad Lycophron. 93: ἐντυχὼν αὐτῇ περὶ τὸν αἰγιαλὸν θυσίῃ νεωστὶ τὰσ Βάνχαισ, καὶ τῇ Ἴνοῖ ἀρχέξασ αὐτὴν, εἰσ Αἴγυπτον παρεγένετο, καὶ αὐτῇ συνεγένετο. Apud Homerum Alexander non solum Helenam, sed etiam multas res pretiosas rapit. Iliad. γ', 70. ν', 626.

⁸⁾ Vid. infra Cypriorum fragmentum IV.

⁹⁾ Recte Heynius mutavit lectionem cod. MS, Λυκούργου in Λύκου. Secundum Hygin. fab. 7. Antiope Lyci conjux est, quae dolo decepta Epopeus rem habuit. Aliter rem narrant Pausan. II, 6. IX, 5. Apollod. III, 5, 5. Schol. ad Apollon. Rhod. IV, 1090. Apud Homer. Od. λ', 260. Antiope filia est Asopi. Quid sibi velint verba Ἐπωπεύσ — ἐξεπορθῆθη nescio, nam ἐκπέρω de urbibus quidem usurpatur, non de hominibus. Mihi videtur igitur, quum apud Apollodor. III, 5, 5. de eadem re hic locus inveniat: ὁ δὲ στρατευσάμενοσ Σικυῶνα χειρῶνασ καὶ τὸν μὲν Ἐπωπέα κτείνεσ, legendum esse: Ἐπωπεύσ, φθείρας τὴν Λύκου θνητοτέρα (vel potius δάμαρτα, quum Hyginus Cypria secutus esse videatur), ἐκάνετο καὶ Σικυῶνα ἐξεπορθῆθη.

ἐξεπορθήθη, καὶ τὰ περὶ Οἰδίπουν καὶ τὴν Ἡρακλέους
μανίαν, καὶ τὰ περὶ Θησέα καὶ Ἀριάδην. ἔπειτα τοὺς
ἡγεμόνας ἀθροίζουσιν ἐπελθόντες τὴν Ἑλλάδα. καὶ
μαίνεσθαι προσποιησέμενον τὸν Ὀδυσσεῖα ἐπὶ τῷ μῆ-
θέλειν στρατεύεσθαι ἐφώρasan Παλαμῆδους ὑποθεμέ-
σου τὸν υἱὸν Τηλέμαχον ἐπὶ κόλασιν ἐξαρπάσαντες¹⁰⁾.

Καὶ μετὰ ταῦτα συνελθόντες εἰς Αὐλίδα θύουσι.
καὶ τὰ περὶ τὸν δράκοντα καὶ τοὺς στρουθοὺς γεκό-
μενα δείκνυται, καὶ Κάλχας περὶ τῶν ἀποβησομένων
προλέγει αὐτοῖς. ἔπειτα ἀναχθέντες Τευθρανίᾳ προσ-
ίσχουσι, καὶ ταύτην ὡς Ἴλιον ἐπάρθουσαν¹⁾. Τήλεφος
δὲ ἐκ βοηθείας Θέρσανδρόν τε τὸν Πολυνεΐκουσ κτεί-
νει. καὶ αὐτὸς ὑπὸ Ἀχιλλέως τιτρώσκεται²⁾. ἀποπλείουσι
δὲ αὐτοῖς ἐκ τῆς Μυσίας χειμῶν ἐπιπίπτει καὶ διασκε-
δάννυται. Ἀχιλλεὺς δὲ Σκύρω προσχῶν γαμει τὴν
Λυκομήδους θυγατέρα Δηιδάμειαν. ἔπειτα Τήλεφον
κατὰ μαντείαν παραγενόμενον εἰς Ἄργος ἰάται Ἀχιλ-
λεὺς ὡς ἡγεμόνα τοῦ ἐπ' Ἴλιου πλοῦ³⁾.

Καὶ τὸ δεύτερον ἡθροισμένου τοῦ στόλου ἐν Αὐ-
λίδι Ἀγαμέμνων ἐπὶ θήρας βαλὼν ἔλαφον ὑπερβάλλειν
ἔφησε καὶ τὴν Ἄρτεμιν. μηνίσασα δὲ ἡ θεὸς ἐπέσχεεν
αὐτοῦς τοῦ πλοῦ χειμῶνας ἐπιπέμπουσα. Κάλχαντος
δὲ εἰπόντος τὴν τῆς θεοῦ μῆνιν καὶ Ἰφιγένειαν κε-
λεύσαντος θύειν τῇ Ἀρτέμιδι, ὡς ἐπὶ γάμον αὐτὴν
Ἀχιλλεὶ μεταπεμψάμενοι θύειν ἐπιχειροῦσιν. Ἄρτεμις
δὲ αὐτὴν ἐξαρπάξασα εἰς Ταύρους μετακομίζει καὶ

¹⁰⁾ Recedit auctor Cypriorum ab Odyssea ω, 115. cf. Quint.
Smyrn. V, 191. Hygin. 95. Schöl. Lycophron. 818.

¹⁾ „Mirus error si pro Ilio habuere. Lege ὡς Ἰλιῶν,
quippe Mysi societate cum Trojanis juncti.“ Heyne. Haud
recte. Vid. Pausan. IX, 5, 7.

²⁾ Vid. Tzetz. Antehom. 268. ibiq. Jacobs. Nonnulli pu-
tant hujus rei mentionem fieri Iliad. α, 59. ubi cf. Eustath.

³⁾ Equos apud Quintam Smyrn. IV, 174. Achilles a Tele-
pho pro vulneris curatione accipit.

ἄθάνατον ποιεῖ, ἔλαφον δὲ ἀντὶ τῆς κόρης παρίσθησιν τῷ βωμῷ.

Ἐπειτα καταπλέουσιν εἰς Τένεδον καὶ εὐωχουμένων αὐτῶν Φιλοκτήτης ὑφ' ὕδρου πληγείς διὰ τὴν δυσσομίαν ἐν Δήμῳ κατελείφθη ⁴⁾. καὶ Ἀχιλλεὺς ὕστατον κληθεὶς διαφέρεται πρὸς Ἀγαμέμνονα ⁵⁾. ἔπειτα ἀποβαίνοντας αὐτοὺς εἰς Ἴλιον εἰργουσιν οἱ Τρῶες, καὶ θνήσκει Πρωτεσίλαος ὑφ' Ἐκτορος. ἔπειτα Ἀχιλλεὺς αὐτοὺς τρέπεται ἀνελὼν Κύννον τὸν Ποσειδῶνος ⁶⁾. καὶ τοὺς νεκροὺς ἀναιροῦνται, καὶ διαπρῶσβύονται πρὸς τοὺς Τρῶας τὴν Ἑλένην καὶ τὰ κτήματα ἀπαιτοῦντες ⁷⁾. ὡς δὲ οὐχ ὑπήκουσαν ἐκεῖνοι, ἐνταῦθα δὴ ἐκεῖνοι τειχομαχοῦσιν ⁸⁾. ἔπειτα τὴν χώραν ἐπεξελθόντες πορθεῦσι καὶ τὰς περιούκους πόλεις ⁹⁾. καὶ μετὰ ταῦτα Ἀχιλλεὺς Ἑλένην ἐπιθύμει θεάσασθαι, καὶ συνήγαγον αὐτοὺς εἰς τὸ αὐτὸ Ἀφροδίτη καὶ Θέτις ¹⁰⁾. εἶτα ἀπονοστεῖν ὠρμημένους τοὺς Ἀχαιοὺς Ἀχιλλεὺς κατέχει. καὶ πείτα ἀπελαύνει τὰς Αἰ-

⁴⁾ Vid. Iliad. β', 716 sqq.

⁵⁾ Cf. parvae Iliad. fragm. IV. Cypriorum fragment. IX.

⁶⁾ De Cygno vid. Quint. Smyrn. IV, 470. Jacobs. ad Tzetz. Antehom. 257.

⁷⁾ Ad hanc narrationem pertinent sine dubio quae leguntur Iliad. γ', 204. λ', 138. Unus legatorum ipse Menelaus fuit. Herodot. II, 118. Tzetz. Anteh. 155. ibiq. Jacobs.

⁸⁾ Cf. Iliad. ζ', 435.

⁹⁾ Tzetz. Anteh. 247. 260. ibiq. Jacobs.

¹⁰⁾ Schol. ad Lycophron. 174: οἱ μὲν γὰρ φασιν ὅτι κατ' ὄναρ ὁ Ἀχιλλεὺς μίγεις τῇ Ἑλένῃ ἰδεῖν αὐτὴν ἐπιθύμησεν, ἔρωτικῶς ἔχων ἀπὸ τοῦ ὀνείρου, καὶ ἤξιωσεν ἐλθεῖν ἐπὶ τῷ τείχει. ὁ δὲ ἰδὼν αὐτὴν ἐπὶ πλείῳ ἔρωτι διετίθη. Οἱ δὲ οὕτως, ὅτι ἰδὼν αὐτὴν, πρῶτον ἐπὶ τοῦ τείχους, ἔρωτι συνεσχέθη, καὶ ἤξιωσεν τὴν μητέρα αὐτοῦ συμπράξει αὐτῷ εἰς τὸ συμμιχθῆναι αὐτῇ. ἡ δὲ κατ' ὄναρ ἐποίησεν, ὡς δεκεῖν αὐτὸν αὐτῇ συνέρχεσθαι, καὶ οὕτως παρεμυθήθη.

σαίου βίας²¹⁾, καὶ Ἀργησὸν καὶ Πήδασον πορθεῖ καὶ
 συγὰς τῶν περιοικίδων πόλεων, καὶ Τρωῖλον φονεῖ,
 Ἀγκάαν τε Πάτροκλός· εἰς Ἀἴμον ἀγαγὼν ἀπεμπολᾷ.
 καὶ ἐκ τῶν λαφύρων Ἀχιλλεύς μὲν τὴν Βρισηίδα γέ-
 ρας λαμβάνει, Χρυσήδα δὲ Ἀγαμέμνων. ἔπειτα ἔστι
 Παλαμήδους θάνατος καὶ Διὸς βουλή, ὅπως ἐπικου-
 φίσει τοὺς Τρῶας Ἀχιλλεῖα τῆς συμμαχίας τῆς Ἑλλη-
 νικῆς ἀποστήσας, καὶ κατάλογος τῶν τοῖς Τρῶσι συμ-
 μαχησάντων.

Ἐπιβάλλει²²⁾ δὲ τοῖς εἰρημένοις ἐν τῇ πρὸ ταύτης
 βίβλῳ Ἰλιάς Ὀμήρου, μεθ' ἣν ἔστιν Αἰθιοπί-
 δος βιβλία πέντε Ἀρκτίου περιέχοντα τάδε.

Ἀμαζῶν Πενθεσίλεια παραγίνεται Τρῶσι συμ-
 μαχήσουσα, Ἀρείως μὲν θυγάτηρ, Θραῖσσα δὲ τὸ γέ-
 νος²³⁾, καὶ κτείνει αὐτὴν ἀριστεύουσαν Ἀχιλλεύς²⁴⁾.
 οἱ δὲ Τρῶες αὐτὴν θάπτουσι καὶ Ἀχιλλεύς Θεραΐτην
 ἀναίρει, λοιδορηθεὶς πρὸς αὐτοῦ καὶ ὄνειδιαθεὶς τὸν
 ἐπὶ τῇ Πενθεσίλειᾳ λεγόμενον ἔρωτα²⁵⁾. καὶ ἐκ τού-
 του στάσις γίνεται τοῖς Ἀχαιοῖς περὶ τοῦ Θεραΐτου
 φόνου²⁶⁾. μετὰ δὲ ταῦτα Ἀχιλλεύς εἰς Λέσβον πλεῖ,
 καὶ θύσας Ἀπόλλωνι καὶ Ἀρτέμιδι καὶ Λητοῖ καθαι-
 ρεται τοῦ φόνου ὑπ' Ὀδυσσεώς.

²¹⁾ Iliad. ε', 92 sqq.

²²⁾ Ἐν τῇ πρὸ ταύτης βίβλῳ. Heynius in bibl. antiq. litt. et
 art. T. I. p. 34. et Tychsen. ad Quint. Smyrn. p. LXI. ad li-
 brum eclogarum referendum esse putant. Equidem ad Cypria
 carmina refero. Ἐπιβάλλειν significat h. l. sequi, ut ab ini-
 tio harum eclogarum.

²³⁾ Filia Otreres a Tzetz. Posth. 8. nominatur, ubi cf. Ja-
 cobs.

²⁴⁾ Cf. Quint. Smyrn. I, 141. Pausan. V, 9, 2.

²⁵⁾ Quint. Smyrn. I, 720 — 740. Chaerophon scripserat
 Ἀχιλλεῖα θερατοφόνου, Jacobs. ad Tzetz. Posth. 199.

²⁶⁾ Tzetz. Posth. 206. cum Jacobsii nota. Haec omnia eo-
 dem modo atque ordine Quintus Smyrn. in libro I. narrat,
 omissis iis, quae ad lustrationem Achillis pertinent.

Μέμνων δὲ δ' Ἡεὺς υἱὸς ἔχων ἠφαιστούτευκτον
 παροπλίαν παραγίνεται τοῖς Τρωσὶ βοηθήσαν. καὶ
 Θέτις τῷ παιδί τὸ κατὰ τὸν Μέμνονα προλεγει, καὶ
 συμβουλῆς γενομένης Ἀντιλοχὸς ὑπὸ Μέμνονος ἀναι-
 ρεῖται ¹⁷⁾, ἔπειτα Ἀχιλλεὺς Μέμνονα κτείνει· καὶ
 τούτῳ μὲν Ἡὼς παρὰ Διὸς αἰτησαμένη ἀθανάσιαν δι-
 δωσι ¹⁸⁾, τραψάμενος δ' Ἀχιλλεὺς τοὺς Τρῶας καὶ εἰς
 τὴν [πόλιν] ¹⁹⁾ εἰσπεσὼν ὑπὸ Πάριδος ἀναιρεῖται καὶ
 Ἀπόλλωνος καὶ περὶ τοῦ πτώματος γενομένης ἰσχυρᾶς
 μάχης Αἴας ἀνελάμενος ἐπὶ τὰς ναῦς κομίζει, Ὀδυσ-
 σείως ἀπομαχομένου τοῖς Τρωσίν ²⁰⁾. ἔπειτα Ἀντιλο-
 χὸν τε θάπτουσι καὶ τὸν νεκρὸν τοῦ Ἀχιλλεὺς προσι-
 δνται. καὶ Θέτις ἀφικομένη σὺν Μοῦσαις καὶ ταῖς
 ἀδελφαῖς θρηνηεὶ τὸν παῖδα ²¹⁾. καὶ μετὰ ταῦτα ἐκ τῆς
 πυρᾶς ἢ Θέτις ἀναρπάσασα τὸν παῖδα εἰς τὴν Λευκὴν
 νῆσον διακομίζει ²²⁾. οἱ δὲ Ἀχαιοὶ τὸν τάφον χόσαν-

¹⁷⁾ Odyss. δ', 187. vid. Tzetz. Posthom. 262. ibiq. Jacobs.

¹⁸⁾ Idem rerum ordo in Quinti Smyrnaei libro I, ubi non-
 nulla tantum aliter narrantur. Thetis enim ibi Achilli nihil de
 Memnone dicit, neque Aurora filio suo ab Jove immortalitatem
 petit.

¹⁹⁾ Vocabulum πόλιν in cod. MS. non invenitur. Heynius
 annotat: f. πόλιν l. πόλιν.

²⁰⁾ Ajax et Ulysses Achillem tuentur in tabul. Iliac. fig.
 85. 86. cf. Quint. Smyrn. III, 216. Achilles mortuus ad naves
 portatur. Quint. Smyrn. III, 387. cf. Lycophron 269. ibiq.
 Tzetz.

²¹⁾ Achillis, Patrocli et Antilochi cineres deponuntur in
 poculo aureo, quod Thetis a Baccho accepit. Odyss. ω', 73.
 Tzetz. ad Lycophron. 273. Jacobs. ad Tzetz. Posthom. 421. Mu-
 sae lugent Achillem Homer. Od. ω', 60. Pindar. Isthm. VII, 60.
 Quint. Smyrn. III, 592. Tzetz. ad Lycophron. 275.

²²⁾ Ubi Medeam uxorem ducit. Tzetz. ad Lycophr. 798.
 174. De Achille in Leuceam insulam misso vid. Quint. Smyrn.
 III, 770 sqq.

τες ἀγῶνα τιθήσασε²³). καὶ περὶ τῶν Ἀχιλλέως ὄπλων Ὀδυσσεὶ καὶ Αἴαντι στάσις ἐμπίπτει²⁴).

Ἡ Ἐξῆς δ' ἐστὶν Ἰλιάδος μικρᾶς βιβλία τέσσαρα Διοσέω Μυτιληναίου περιέχοντα τὰδε:

Ἡ τῶν ὄπλων κρίσις γίνεται, καὶ Ὀδυσσεὺς μετὰ βούλησιν Ἀθηναῶς λαμβάνει, Αἴας δὲ ἐμμανῆς γενόμενος τὴν τε λείαν τῶν Ἀχαιῶν λοιμαίνεται καὶ ἐαυτὸν ἀναίρει²⁵). μετὰ ταῦτα Ὀδυσσεὺς λογήσας Ἐλεγον λαμβάνει, καὶ χρήσαντος περὶ τῆς ἀλώσεως τούτου Διομήδης ἐκ Δήμνου Φιλοκτήτην ἀνάγει. ἰαθεὶς δὲ οὗτος ὑπὸ Μαχίονος καὶ μονομαχίας Ἀλεξάνδρου, κτείνει· καὶ τὸν νεκρὸν ὑπὸ Μενελάου κατακίεσθόντα ἀνελόμενοι θύπτουσι οἱ Τρῶες.

Μετὰ δὲ ταῦτα Διήφοβος Ἑλένην γαμεῖ, καὶ Νεοπτόλεμον Ὀδυσσεὺς ἐκ Σκύρου ἀγαγὼν τὰ ὄπλα δίδωσι τὰ τοῦ πατρὸς, καὶ Ἀχιλλεὺς αὐτῷ φαντάζεται. Εὐρύπυλος δὲ ὁ Τηλέφου ἐπικούρος τοῖς Τρωσὶ παραγίνεται, καὶ ἀριστεύοντα αὐτὸν ἀποκτείνει Νεοπτόλεμος.

Καὶ οἱ Τρῶες πολιορκοῦνται, καὶ Ἐπειὸς κατ' Ἀθηναῶς προαίρεσιν τὸν δούρειον ἵππον κατασκευάζει. Ὀδυσσεὺς δὲ αἰκισάμενος ἐαυτὸν κατέσκοπος εἰς Ἴλιον παραγίνεται, καὶ ἀναγνωρισθεὶς ὑφ' Ἑλένης περὶ τῆς ἀλώσεως τῆς πόλεως συντίθεται, κτείνῃς τέ τινος τῶν Τρώων ἐπὶ τὰς ναῦς ἀφικνεῖται²⁶). καὶ μετὰ ταῦτα σὺν Διομήδει τὸ Παλλάδιον ἐκκομίζει ἐκ τῆς Ἰλίου²⁷).

²³) Argumentum quarti libri Quinti Smyrn.

²⁴) Vid. Tzetz. Posth. 481. ibiq. Jacobs. Res eadem serie narrantur a Quinto Smyrnaeo. Justa tamen Antilochō ante Achillem vulneratum fiunt, et Achilles ab Apolline sōlo vulneratur.

²⁵) Omnia in quinto Smyrnaei libro narrantur, ubi tamen Ulysses arma non κατὰ βούλησιν Minervae accipit.

²⁶) Cf. Odyss. δ', 240.

²⁷) Heynius ad Iliad. γ', 205. Pausan. I, 22, 6. Quint. Smyrn. X, 550. Jacobs. ad Tzetz. Posth. 509.

Ἔπειτα εἰς τὸν δούρειον ἵππον τοὺς ἀρίστους ἐμβιβάσαντες, τὰς τε πηκὰς καταφλέξαντες οἱ λοιποὶ τῶν Ἑλλήνων εἰς Τενέδου ἀνάγονται. οἱ δὲ Τρῶες τῶν κειῶν ὑπολαβόντες ἀπαλλάχθαι τὸν τε δούρειον ἵππον εἰς τὴν πόλιν εἰσδέχονται, διελόντες μέρος τε τοῦ τείχους καὶ εὐχαῶνται ὡς νεκιημότες τοὺς Ἑλλήνας.

Ἔπειτα δὲ τούτοις Ἰλίου περσίδος βιβλία δύο Ἀρκίνου Μιλησίου, περιέχοντα τὰδε ὡς τὰ περὶ τῶν ἵππων ὑπόπτως ἔχοντες περιστέιντες βουλευόνται, ὃ τε χρὴ ποιεῖν, καὶ τοῖς μὲν δοκεῖ κατακρημνίσαι αἰπῶν, τοῖς δὲ καταφλέγειν, οἱ δὲ ἰσθὺν αὐτὸν ἔφασκα δεῖν τῇ Ἀθηνᾷ ἀνατεθῆναι. καὶ τέλος νικᾷ ἢ τούτων γνώμη. τραπέντες δὲ εἰς εὐφροσύνην εὐχαῶνται ὡς ἀπηλλαγμένοι τοῦ πολέμου. ἐν αὐτῷ δὲ δύο δράκοντες ἐπιφανέντες τὸν τε Λαοκόωντα καὶ τὸν ἕτερον τῶν παιδῶν διαφθείρουσιν ²⁸⁾. ἐπὶ δὲ τῷ τέρατι δυσφορήσαντες οἱ περὶ τὸν Αἰνεΐαν ὑπεξῆλθον εἰς τὴν Ἰθῆν. καὶ Σίμων τοὺς πυρσούς ἀνίσχει τοῖς Ἀχαιοῖς, πρότερον εἰσεληλυθὼς πρόσποιήτος. οἱ δὲ ἐκ Τενέδου προσπλευσαντες, καὶ οἱ ἐκ [τοῦ] ²⁹⁾ δουρείου ἵππου ἐπιπίπτουσι τοῖς πολεμίοις, καὶ πολλοὺς ἀνελόντες τὴν πόλιν κατὰ κράτος λαμβάνουσι.

Καὶ Νεοπτόλεμος μὲν ἀποκτείνει Πρίαμον ἐπὶ τὸν τοῦ Διὸς τοῦ ἔρκειου βωμὸν καταφυγόντα. Μενέλαος δὲ ἀνευρὼν Ἑλένην ἐπὶ τὰς ναῦς κατάγει, Διήφορον φονεύσας ³⁰⁾. Κασσάνδραν δὲ Αἴας Οἰλέως πρὸς

²⁸⁾ Endocia violar. s. v. Αἰσημος p. 31: ἀφ' ὧν (Καλιθναῖα) νῆων δύο δράκοντες, Πόρις τε καὶ Χαρίβοια, διανηξάμενοι, τῶν παῖδα τοῦ Λαοκόωντος ἀνεῖλον μέσον πάντος τοῦ λαοῦ, ὅτι τῷ τέρατι βαλεῖν τὸν δούρειον ἵππον ἐτόλμησαν.

²⁹⁾ Articulus in MSS. et apud Heynium deest. Eum ex conjectura Bekkerus addidit.

³⁰⁾ Deiphobus Helenae conjux est; quam narrationem schol. ad Odys. 8. v. 517. scripsit inventum nominat. Cf. Quint. Smyrn. X, 345. et Jacobs. ad Tzetz. Posth. 601.

βίων ἀποσπῶν συνεφέλιετο τὸ τῆς Ἀθηναῖς ἔθαινον, ἐφ' ᾧ παροξυνθέντες οἱ Ἕλληνες καταλεύσαι βούλονται τὸν Αἰαντα. ὁ δὲ ἐπὶ τὸν τῆς Ἀθηναῖς βωμὸν κατατρέγγει καὶ διαδύζεται ἐκ τοῦ ἐπιχειμένου κινδύνου³¹⁾. ἔπειτα ἀποστέλλουσι οἱ Ἕλληνες, καὶ φθορὰν αὐτοῖς Ἀθηναῖα κατὰ τὸ πέλαγος μηχανῶνται.

..... καὶ Ὀδυσσεὺς Ἀστυάνακτα ἀνελόντες Ἰφιοτόλεμος Ἀνδρομάχην γέρας λαμβάνει, καὶ τὰ λοιπὰ λάφυρα διανέμονται. Δημοφῶν τε καὶ Ἀκαμάς Αἶθρον εἰρόντες, ἄγουσιν μεθ' ἑαυτῶν³²⁾. ἔπειτα ἐμπρήσαντες τὴν πόλιν Πολυξένην σφαγιάζουσιν ἐπὶ τὸν τοῦ Ἀχιλλέως τάφον³³⁾.

³¹⁾ Ajax Cassandram ex ara Minervae trahens est argumentum a veteribus saepe tractatum. Vid. Pausan. V, 19. I, 15, 3. X, 26.

³²⁾ Vid. de hac re Homer. Iliad. γ', 144. ibique schol. et Heynium.

³³⁾ A veteribus valde amatum argumentum. Vid. Pausan. I, 22. 6. X, 25, 2. — Praeterea verba, a καὶ Ὀδυσσεὺς — ἐπὶ τὸν τοῦ Ἀχιλλέως τάφον cum iis, quae praecedunt conjuncta non sunt, et lacunae signa ante ea ponantur. Siebenkees. in biblioth. antiq. litt. et artis Fasc. I. pag. 39: „Tertium folium (codicis) desideratur, inquit, in quarto haec leguntur: καὶ Ὀδυσσεὺς πλ.“ Heynius vero loco. l. adnotat: „Etsi non assequor, quomodo ea, quae praecesserunt folii spatium explere potuerint, suspicor tamen hanc esse particulam alterius Excidii Ilii a Lesche perscripti. Ejus enim Ἴλιον πέρις apud Pausaniam memoratur X, 25. 26. et ibi nonnulla ex his ipsis de quibus hic agitur. Suspiscabar aliquando fuisse illam forte eandem cum ea, quae Arctino ab aliis esset tributa. Nunc probabilius videtur, diversam eam ab illa fuisse, adeoque Proclus nunc subjecisse argumentum illius. Dioclemetiam tertiam Stesichori Ἴλιον περίουδα partem folii occupasse, si satis esse putarem apponere meras conjectationes.“ Sed Heynius hic variis modis errat, nam primum verisimile non est, ut jam supra demonstravi, plura carmina in una eademque re occupata in cyclum epictum fuisse recepta. Deinde hoc fragmentum nullo modo pars excerptorum ex Leschis carmine de deleta Troja scripto esse potest. Nam, etsi negari non potest,

Συναπτεται δὲ τοῦτοις τὰ τῶν νόστων βιβλία
πέντε Ἀγρίου Τροϊζηνίου περιέχοντα ταδε.

Ἀθηνᾶ. Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον εἰς ἔριν κα-
δίωτησι περὶ τοῦ ἔκπλου. Ἀγαμέμνων μὲν οὖν τὸν
τῆς Ἀθηνᾶς ἐξελασόμενος χόλον ἐπιπένει, Διομήδεσ
δὲ καὶ Νέστορ ἀναχθέντες εἰς τὴν οἰκίαν διασώζον-
ται μεθ' οὗς ἐκπλεύσας ὁ Μενέλαος μετὰ πέντε νεῶν
εἰς Αἴγυπτον παραγίνεται, τῶν λοιπῶν διαφθαρεσῶν
νεῶν ἐν τῷ πελάγει. οἱ δὲ περὶ Κάλχαντα καὶ Λέον

nonnulla in his excerptis et fragmentis Leschei carminis conve-
nire, hoc tamen mirum non est, quum tam hoc fragmento, quam
Leschis carmine de deleta Troja agatur. Sed luce clarius argu-
mentum meae sententiae est, quod nonnulla non consentiunt.
Nam secundum hoc fragmentum Astyanax ab Ulysse interficitur,
secundum fragmentum VI. et VII. parvae Iliadis (cur ad hoc
carmen h. l. respiciendum esse putem, infra, ubi de parva Iliade
agam, sententiam exponam) a Neoptolemo ab turri dejicitur, eo-
que modo interficitur. Quae quum ita sint, nemo, infra afferen-
dis collatis, adhuc putabit, fragmentum esse partem Leschis Ilii
excidii in compendium redacti. Sed dixerit quispiam, continet
igitur partem Stesichori Ἴλιον περίοδος. Quod iterum proba-
bile non est. Nam quum Stesichorus non epicus sed lyricus
poeta fuerit secundum Quintilian. X, 1. (epici carminis videri
Lyra sustentem) et alios, receptus esse non potuit in hunc
epicum cyclum. Tunc etiam non duo vel tria ejusdem argu-
menti carmina in cyclo esse potuerunt. Argumentum quidem,
Stesichorum in cyclo fuisse, petere possumus ex inscriptione
tabulae Iliacae, ubi haec leguntur: Ἴλιον περίοδος κατὰ Στεσιχορον,
quo loco Stesichorus conjunctus cum nonnullis poetis, qui in cy-
clo erant, nominatur, Sed nihilominus in cyclo epico esse non
potuit, quum lyricus poeta fuerit. Denique fragmentum Ἴλιον
περίοδος Arctini ipsius esse potest. Nemo erit, qui neget, ex-
cerpta illius carminis nimis brevia, multaque ommissa esse gra-
via, quorum mentionem expectemus. Quod ipse epitomator,
postquam chrestomathiam Proclianam contraxerat, sentiens,
nonnullas et praecipuas quidem rerum omissarum ex ipsa chre-
stomathia adposuit. Quam probabilem conjecturam jam Wüll-
ner. p. 91. 92. proposuit. De tertio folio codicis omissa tunc
vero dubitandum, ut jam nonnulli dubitarunt.

τάς καὶ Πολυποίτην περὶ πορευθέντες εἰς Κολοφῶνα, Τειρεσίαν ³⁴⁾ ἐνταῦθα τελευτήσαντα θάπτουσι.

Τῶν δὲ περὶ τὸν Ἀγαμέμνονα ἀποπλεόντων Ἀχιλλεύως εἰδωλον ἐπιφανὲν πειρᾶται διακωλύειν, προλέγον τὰ συμβησόμενα. εἶδ' ὁ περὶ τὰς Καφηρίδας πέτρας δηλοῦται χειμῶν καὶ ἡ Αἰαντος φθορὰ τοῦ Λουροῦ. Νεοπτόλεμος δὲ Θέτιδος ὑποθεμένης περὶ ποιείται τὴν πορείαν ³⁵⁾, καὶ παραγεγόμενος εἰς Θράκην Ὀδυσσεῖα καταλαμβάνει ἐν Μαρωνείᾳ, καὶ τὸ λοιπὸν ἀνίει τῆς ὁδοῦ. καὶ τελευτήσαντα Φοίνικα θάπτει, αὐτὸς δὲ εἰς τοὺς Μολοσσούς ἀφικόμενος ἀναγνωρίζεται Πηλεΐ.... ³⁶⁾ Ἀγαμέμνονος ὑπὸ Αἰγίσθου καὶ Κλυταιμνήστρας ἀναίρεθέντος ὑπ' Ὀρέστου καὶ Πυλάδου τιμωρία, καὶ Μεγέλαου εἰς τὴν οἰκίαν ἀνακομιδή.

Μετὰ ταῦτα ἔστιν Ὀμήρου Ὀδυσσεΐα. ἔπειτα Τηλεγονίας βιβλία. δύο Εὐγάμμοнос Κυρηναίου, περιέχοντα ταῦτα.

Οἱ μνήστορες ὑπὸ τῶν προσηκόντων θάπτονται. καὶ Ὀδυσσεὺς θύσας Νύμφαις εἰς Ἠλιώ ἀποπλεῖ ἐπισκεψόμενος τὰ βουκόλια, καὶ ξενίζεται παρὰ Πολυξένην, δῶρόν τε λαμβάνει κρατῆρα, καὶ ἐπὶ τούτου τὰ περὶ Τροφώνιον καὶ Ἀγαμήδην καὶ Αὐγέαν. ἔπειτα εἰς Ἰθάκην καταπλεύσας τὰς ὑπὸ Τειρεσίου ἠηθείσας τελεῖ θυσίας. καὶ μετὰ ταῦτα εἰς Θεσπρωτοὺς ἀφι-

³⁴⁾ Si ad vulgarem respicitur narrationem, legendum est *Κόληντα*. cf. Strabo Geogr. libr. XIV. p. 178. 231. 232. ed. Tauchnitz. Tzetz. ad Lycophron. 427. Eustath. ad Hom. Iliad. α', 69.

³⁵⁾ Vid. de reditu Neoptolemi Boeckh. ad Pindar. explicatt. Nem. VII. pag. 425. 426. Auctorem νότων videtur Apollodorus sequutus esse, nam apud schol. Lycophron. 902. haec Apollodori leguntur: *Νεοπτόλεμος δὲ μετὰ ἕξι ἡμέραις περὶ εἰς Μολοσσούς ἀπῆλθε μετὰ Ἐλένου, καθ' ὁδοῦ θάψας τὸν Φοίνικα*. Cf. Heynius fragm. p. 1038.

³⁶⁾ „Ex cod. notatum Πηλεΐ . . . τα ἄγαμ. Potuit esse ἔπειτα τὰ Ἀ. — καὶ τρίτων ὑπ' Ὀδ.' *Ηεγμε*.

κνείται καὶ γαμῆ Καλλιδικήν, βασιλίδα τῶν Θεσπρω-
 τῶν· ἔπειτα πόλεμος συνέσταται τοῖς Θεσπρωτοῖς πρὸς
 Βρύγους Ὀδυσσεῶς ἡγουμένου. ἐνταῦθα Ἄρης τοὺς
 περὶ τὸν Ὀδυσσεῶα τρέπεται. καὶ αὐτῷ εἰς μάχην Ἀθηναῖ
 καθίσταται. τούτους μὲν Ἀπόλλων διαλύει. μετὰ δὲ
 τὴν Καλλιδικῆς τελευτὴν τὴν μὲν βασιλείαν διαδέχεται
 Πολυποίτης ὁ Ὀδυσσεῶς υἱός, αὐτὸς δὲ εἰς Ἰθάκην
 ἀφικνείται. κἂν τούτῳ Τηλέγονος εἰς ζήτησιν τοῦ πα-
 τρός πλέων, ἀποβαῖς εἰς τὴν Ἰθάκην, τέμνει τὴν νῆ-
 σον. ἐκβοηθήσας δ' Ὀδυσσεὺς ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἀναι-
 ρεῖται κατ' ἄγνοιαν. Τηλέγονος δὲ ἐπιγνοὺς τὴν ἀμαρ-
 τίαν τοῦ τε τοῦ πατρὸς σῶμα καὶ τὸν Τηλέμαχον καὶ
 τὴν Πηνελόπην πρὸς τὴν μητέρα καθίστησιν. ἢ δὲ
 αὐτοὺς ἀθανάτους ποιεῖ, καὶ συνοικεῖ τῇ μὲν Πηνε-
 λόπῃ Τηλέγονος, Κλοκῇ δὲ Τηλέμαχος.

Secundum haec fragmenta carmina cyclica, quo-
 rum argumentum adponitur, historica fuerunt, ut con-
 cludere liceat, cetera ejusdem fuisse generis, neque
 aliud carmen fuisse receptum. Quae quum ita sint,
 omnia Hesiodi Hesiodoque similium poetarum car-
 mina ex cyclo excludenda, quippe quae potius phi-
 losophica, quam historica sint. Nam ut Homerus
 et qui Homeri similes sunt poetae praecursores sunt
 logographorum historicorumque, sic Hesiodi Theo-
 goniam Ionicis philosophis faciem praetulit, ut carmine
 inscripto: Opera et dies, philosophiae ex parte, quae
 nominatur moralis. Quod ingenium poetarum poe-
 matumque nos ducere in hac disquisitione debet, non
 veterum nonnulla testimonia obscura, quae magis
 rem turbant, quam ea sequutos ducant³⁷). Nunc

³⁷) Photius enim loco supra laud. Homerum et Hesiodum
 cyclicis opponit, et Eusebius quoque Hesiodo opponit cyclicos.
 Uterque igitur poeta secundum h. l. inter cyclicos recepti non
 fuerunt. At hoc eo factum, quod ceteri poetas partim eo tan-

res nescivisse, quis hoc carmen composuerit, partim Eumelum, Arctini similem poetam, fuisse, eumque igitur inter cyclicos referri posse. Fragmenta, quae mihi innotuerunt, haec sunt:

1.

*Ἐν δ' αὐτῇ πλωτοὶ χουσαπίδες ἰχθύες ἕλλοι
Νηχοῖτες παίζουσι δὲ ὕδατος αὐροβόιο.*

Athenaeus VIII. p. 277. d. [Ἐγὼ δὲ οὐκ εἶν, inquit, ἀπεφωριστάτος; οἶδα ὅτι ὁ τῆν Τίτανομαχίαν πικη-
σας εἶν Ἐὐμήλος ἑστίν ὁ Κορίνθιος, ἢ Ἀρκίνος; ἢ ὅστις δῆπότε χαίρει ὀνομαζόμενος, ἐν τῷ δευτέρῳ σὺ-
τως εἶρηκεν. Ἐν δ' αὐτῇ etc. Tum pergit: Ἐχασε
δὲ Ἐοφοκλῆς τῷ ἐπικτῆ κίβλη, ὡς καὶ ὅλα θεάματα
ποίησαι κεντακλονδῶν τῇ ἐν τούτῳ μωθοποιεῖα.]

Ad quid hoc fragmentum referendum sit, mihi incognitum. Num intelligendum ad voc. αὐτῆ: θαλάσση?

2.

Μέσοισιν δ' ὄρχετο παῖθρ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε!

Hic versus videtur ad idem carmen, atque primum fragmentum pertinere, nam Athenaeus, qui lib. I. p. 85. eum laudat, eodem modo, quo supra incertus est ad utrum, ad Eumelum an Arctinum eum referat; dicit enim: *Ἐὐμήλος δὲ ἢ Ἀρκίνος ὁ Κορίνθιος τὸν Δία ὀρχούμενον πόν παραγει, λεγὼν etc.*

3.

*Ἐἰς τε διακροσθῆν ὄνητων γένος ἡγάγε δελφας
Ὀρκὸν καὶ θυσίας ἰλαρῆς καὶ σχηματ' Ὀλυμποῦ.*

Versus, quos Clemens Alexandr. Stromat. I. p. 360. ed. Potter. 42) laudat, cyclicae Titanomachiae esse

42) Ὁ δὲ Βηρύτιος Ἐρμῆκος Χάριονα τὸν Χένταμος σφόν

videntur. Præterea versus restitui mutata voce σγήματα in σγήμασ', et pauca tantum de quantitate syllabarum vocis Ἰλαρός adjicienda. Verbi Ἰλάομαι et inde derivatorum prima syllaba saepissime longa est, sed etiam brevis [ut Iliad. α', 100. 147. β', 550. Apollon. Rhod. II, 849. IV, 480.]. In Ἰλαός etiam secunda syllaba nonnunquam longa [ut Iliad. α', 583. Hymn. in Cæcer. 204. Hesiod. ἔργ. 338.], sed brevis quoque reperitur [ut Iliad. ι', 635. σ', 178. Hymn. in Væstam (29) vs. 20.]. Hæynius [ad Iliad. α', 583.] omnia loca, ubi syllaba Ἰλ brevis est mutare vult, certo haud recte. Quum igitur loco l. prima syllaba anceps sit, etiam voc. Ἰλαρός prima syllaba ea quantitate usurpari potest. Secunda corripienda ut in λισταρός, λιαρός. De Chirone vid. infra ad Gigantomachiae fragment.

4.

Στήσαντι Αἰγαίῳσι, αἰλὸς μεδέοντι, Τίγαντες.

Hoc fragmentum, quod apud schol. Pindari Nem. III, 37. his verbis στήλαι τῆν Αἰγ. legitur, correxit et ad cyclicam Titanomachiam retulit Vossius [in libro: Alte Weltkunde pag. XXVI.], quae conjectura comprobatur a Weichertō [de vit. et scriptis Apollonii p. 198.]. — Sermo est de Herculis columnis, quae h. l. positae esse dicuntur Aegæoni. Vid. Voss. l. I.

5.

Εὐμηλος δὲ ἐν τῇ Τιτανομαχίᾳ Γῆς καὶ Πόντου υἱὸν τὸν Αἰγαίῳνα εἶναι φησι, κατοικοῦντα δὲ ἐν τῇ θαλάσῃ συμμαχεῖν τοῖς Τιταῖσι.

Haec schol. Apollon. Rhod. I, 1165. habet et eadem fere leguntur in Eudociae Violario p. 29. ubi

---

καλεῖ. ἐφ' οὗ καὶ ὁ τῆς Τιτανομαχίας γράψας φησιν, ὡς πρῶτος οὗτος εἰς τὴν δικαιοσύνην etc.

Ἐμμιλος in *Ἐμμηλος* mutandum. Quod ad *Aegaeonem*, qui etiam *Briareus* nominatur [*Iliad.* α', 403.]⁴³⁾, pertinet, erat Terrae et Urani filius, et una cum duobus fratribus, *Cotto* et *Gyge* contra *Titanes* pugnabat [*Hesiod.* *Theogon.* 714.], iisque devictis in *Tartaro* custos adponebatur [vers. 754.]. Secundum aliam narrationem [*ibid.* vers. 317.] tres centimani ἐν Ἰακύνθῳ θεμέθλοις habitant et *Neptunus* *Briareo* filiam dat nuptum. Apud *Homerum* contra a *Thetide* in *Olympum* vocatus socius *Jovis* est, et *Junonem*, *Neptunum* et *Mimekram*, qui *Jovi* vincula injicere volunt, terrore permotos repulit. Quacum *Homeri* narratione *Ion* in *dithyrambis* consentit⁴⁴⁾. Terraeus *Aegaeonia* inter *Gigantas* retulerat, dixeratque eum ex *Euboea* in *Phrygiam* venisse ibique mortuum esse, quam narrationem *Apollonius Rhod.* fortasse sequutus est, qui ejus de sepulcro ad ostium *Phyndaci* jacenti mentionem facit I, 1165. *Latinorum* poetarum eum *Ovidius Met.* II, 10. inter *Deos marinos* refert. *Eustathius* et *schöll.* ad *Homer.* l. l. eum δαίμονα θαλάσσιον nominant. cf. praeterea *Voss.* *alte Weltkunde* p. XXVII.

Ex his paucis fragmentis nihil de totius carminis oeconomia et genere dicendi statuere licet.

§. V.

G i g a n t o m a c h i a.

In fragmento tabulae marmoreae *Telesidis Methymnaei* et alius cujusdam scriptoris *Gigantomachia*

⁴³⁾ Schol. *Apollonii Rhod.* I, 1165. et *Eudocia Violar.* p. 29. cum *Gygem* nominantes errant.

⁴⁴⁾ Apud schol. *Apollon.* l. l. ubi ab *Ione θαλάσσης* filius nominatur.

vel Titanomachia laudatur, qui Telesis incognitus poeta alteriusque de nomen quidem notum est, ut quum in his rebus conjecturis nihil efficiatur, unumque tantum hujus carminis fragmentum invenerim, quod dubitat Weichertus [de Apollonis vita et scriptis p. 199.] num ad Gigantomachiam, an potius ad Titanomachiam pertineat; hanc rem omnem omit- tam. Nihilominus certum est, hoc carmen antiquis- simis temporibus esse compositum, quum ut cetera eaque magis cognita sine auctoris nomine laudetur, et persuasum mihi est, auctorem I — XXX Olym- piad. vixisse.

Fragmentum legitur in schol. ad Apollon. Rhod. I, 554. *Ὁ δὲ τὴν Γιγαντομάχίαν ποιήσας φησὶν, ὅτι ὁ Κρόνος μεταμορφωθείς εἰς ἵππον ἀνεγένετο Φιλύρα τῆ Ἰασωνοῦ, καὶ διὰ τοῦτο γέγονεν ὁ Χείρων ἵππος πεντακεῖρος. Τοῦτου γυνὴ Χαρκίω. Εἰκότως δὲ παρ ριζήγαγε Χείρωνος εἰκόνα, καὶ ὡς φιλαλήδη (Schol. Henric. Stephan. φιλόνηδρον), καὶ ὡς δικαιότατον τῶν Κενταύρων, καὶ ὡς ἔχοντα οὐκείνητα πρὸς Ἰά- σωνα. Τὴν γὰρ ἰατρικήν ἔμαθε παρ' αὐτοῦ.*

Flerique in eo consentiunt, Cronum et Philyram Chironis parentes fuisse ⁴⁵⁾; Stridas in Thessalicis vero ⁴⁶⁾ eum, ut ceteros Centauros, Ixionis filium, Pirithi fratrem esse narraverat; Pherecydes ⁴⁷⁾ Cro- num in equum mutatum rem cum Philyra, filia Oceani habuisse, eamque ob causam Chironem bi- formem esse. Conjux ejus a Pindaro quoque [Pyth. IV, 148.] Χαρκίω nominatur. Quod ad ejus mores,

⁴⁵⁾ Pindar. Pyth., IV, 205. *Κρονίδας Χείρων.* Apollodorus, I, 2. p. 6.

⁴⁶⁾ Schol. Apollon. Rhod., I, 554. II, 1231.

⁴⁷⁾ Vid. schol. Apollon. I. I.

qui hoc loco describuntur; attinet, jantam Homerus [Iliad. 1, 831.] cum *δακτύλων Κενταύρων* nominat, rei que medicæ peritum, quem omnes seriōres sequuntur, ut Staphylus ⁴⁸⁾, qui de ejus peritiâ astrologiæ mentionem fecerat. Vid. supra ad Titanomachiae fragm. 5.

-hato m...
-simplicis...
S. VI.
Phoronis

Etiam carmen inter cyclica esse debuit, quo Inachi, Ius, Phoronæi, cetera hujus familiæ facta narrabantur. Pars harum rerum certe in Phoronide memoriæ prodita erat, et quum nullum aptius ad hanc defectum supplendum carmen notum sit, eam in cyclicis pono habuitque, quum Phoronis primus mortalis nominetur, primum ab iis carminibus locum, quæ præcipue in Deorum historia describenda occupata erant. Carminis ipsius œconomiam perspectam non habeo, nam quomodo Idaei Dactyli et Curetes memorati esse potuerint, non intelligo, nisi forte Baechi quoque mentio in hoc carmine facta, qui Curetes et Idaei Dactyli, qui cum mystico Deorum cultu conjuncti erant, socii addebantur. Auctor carminis, nomine non addito, laudatur *ὁ τῆν Φορωνίδα ποιητής* et similiter. Fragmenta, quæ inveniri hæc sunt:

-id m...
1.

Clement. Alexandr. Stromat. I. p. 380. ed. Potter.: *Ακουσίλαος γὰρ Φορωνέα πρῶτον ἀνδρῶπων γενέσθαι λέγει, ὅθεν καὶ ὁ τῆς Φορωνίδος ποιητῆς εἶναι πᾶσιν ἔφη πατέρα θνητῶν ἀνδρῶπων.*

⁴⁸⁾ Staphylis in quarto libro de Thessalia. Vid. schol. Apollon. IV, 816.

Qua de causa Rhoroneus primus homo vel pater hominum dicitur, ex Pausaniae lib. II, c. 14. §. 5. colligere possumus, ubi primus dissipatos homines congregasse, urbemque *αὐτὴν Φορωνίων* condidisse perhibetur. [Cf. Clement. Alexandr. cohort. ad gentes p. 38. ed. Potter.]

2.

Ejusd. Stromat. I. p. 418.: *γράφει γοῦν ὁ τὴν Φορωνίδα ποιήσας*

*Καλλιθὸν κλειδοῦχος Ὀλυμπιάδος βασιλεῖς,
ἥσθης Ἀργεῖης, ἢ στέμμασι καὶ θυσάνοισι
Ἰππότην ἐκδόμησεν περὶ κλονὰ μακρὸν ἀνάσσης.*

De Callithoe sive Callithyia, prima sacerdote Junonis Argivae, vid. Heynius ad Apollodor. II, 1, 2. p. 246.

3.

Strabon. lib. X, c. 3. p. 364. ed. Tauchn.: *Ὁ δὲ τὴν Φορωνίδα γράφας ἀλλήτας καὶ Φοργας τοὺς Κουρήτας λέγει.*

De Curetibus agere non hujus loci est. Facili mutatione, quae jam aliis in mentem venit⁴⁹⁾, scripsi pro *στέφας* codicum *γράφας*. Attamen *στέφας* intelligere possumus vel de operis magnitudine, vel de ejus ornatu. [vid. Tzschuckii notam.]

4.

Schol. ad Apollon. Rh. Argonaut. I, 1131.: *Ὁ δὲ τὴν Φορωνίδα συντελες γράφει οὕτως*

*Ἰθαῖοι Φοργῆς ἀδελφὸς θεοτέροισι δίκλι' ἑταῖον,
Κέλης; Ἀθηναίων τε μέγας καὶ ὑπέροβιος ἄμων,*

⁴⁹⁾ Sturz. Hellenici fragmenta p. 107.

Ἐπιλάμοι θεράποντες ὄρελις Ἀδρηδαίτης,
 Ὅς πρότερον τέχνη πολυμήτιος Ἡφαίστιο
 ἔβρον ἐν οὐρανοῖς νύπαις ἰδόντα ὕληρον,
 Ἐς πῦρ τ' ἤνεγκαν, καὶ ἀριστερὸν ἔργον ἔδειξαν.

Sic scripti hi versus in schol. Florent. inveniuntur, in Parisin. vero multis in verbis corrupti sunt. De hac ferri inventione cf. Clement. Alexandr. Stromat. I. p. 420.

5.

Etymolog. Magn. p. 339.: Ὁ τὴν Φορωνίδα γράφων φησὶν·

Ἐμεῖται δὲ πατὴρ Ἐριούνιον ἀνόμασ' αὐτὸν·
 Πάντας γὰρ μάκαράς τε θεοὺς θνητοὺς τ' ἀνθρώπους
 Κέρδεσι κλεπτοσύνησιν ἐκαίνυτο τεχνήσοιαις.

Pro γράφων sine dubio γράφας legendum. In primo versu v. αὐτὸν fortasse in αὐτὸς mutari debet. In tertio versu Barnesii conjecturam jam ab Heynio [ad Iliad. v', 72.] comprobata[m] recepi κλεπτοσύνησιν ἐκαίνυτο pro κλεπτοσύναις ἐκαίνυτο.

§. VII. De Argonautica.

Venio ad Acrisii, Danaës, Persei et Bellerophonitidis fata, quæ, quantum scimus, nullis singularibus carminibus narrabantur; potuerunt tamen, ut et Cadmi ejusque familiae historia aliis carminibus, ut Thebaide, Dionysiade, Argonauticis exposita vel certe commemorata esse.

Argonautica.

De Argonautarum rebus compluribus libris agebatur. Nam Herodori Heracleotæ sive Pontici Argonautica commemorata invenimus, quæ quam pedestri oratione scripta essent⁵⁰⁾ in cyclo locum non

⁵⁰⁾ Vid. Weichert, de Vita et script. Apollonii Rhodii pag. 166.

habuere. Etiam Epimenidis Argonautica ex eadem qua ejus Gigantomachia causa cyclica non fuerit⁵¹⁾, et omnino nullum carmen epicum mihi notum, quo res Argonautarum ita narrentur, ut inter cyclica locum habere potuerit. Quae quum ita sint, ad hunc defectum supplendum Corinthiaca Eumeli recepta fuisse putavi, a qua opinione, perlecto Weichertii libro de Apollonii vita et scriptis, revocatus sum, quum eo carmine non res Argonautarum sed Corinthi historia versibus describeretur. Nihilominus Argonautica, quum illa expeditio gravior sit, quam quae silentio praeteriri potuerit, in cyclo epico, ut in cyclo Dionysii cyclographi, narrabantur. Quum igitur mihi de hac re cogitanti nullum carmen aptum occurrat, hoc potius dicam, quam ut allatis carminibus, quibus nullus inter cyclica locus esse poterit, legentem fallam.

§. VIII.

Heracleïd.

Heracleïdas plures veteres scripserunt⁵²⁾, quarum ad paucas nunc respiciendum est, ad Cinaethonis Heracleïdem et ad carmen, quod *Oιχαλιας ἀλω-
ου* continuit, quod praecipue eam ob causam ante oculos habere nunc debemus, quod a veteribus nunquam Homero vel Creophylo adscribatur, omniaque Homeri carmina, quantum scimus, cyclica fuerunt. Unum hujus generis carmen omnia Hereulis facta continuisse vix probabile est. Nam quomodo

⁵¹⁾ Vid. bibliothec. antiqu. litteratur. et artis fasc. 2. pag. 79.

⁵²⁾ Non solum Cinaethon, Pisander Camirensis, Panyasis, Nymphis Heracleota sive Ponticus Heracleïdas scripserunt, sed etiam Herodorus Heracleota in ampliore opere historico omnia ejus facta narravit.

Igitur jam antiquioribus atque Parmenisci temporibus narrabatur, Medeam liberos suos non interfecisse, nec fabula originem ab hoc cepit, ut nonnulli putant. [Cf. Barnes, ad vit. Euripidis §. 17. Pausan. II, 3, 6. Aelian. Var. Hist. V, 21.] Hanc narrationem eam ob causam ad Oechaliae expugnationem Oreophyli refero, quia alius apud veteres scriptores carminis ejus nulla mentio invenitur.

§. IX.

T h e s e i s .

Jam ad Thesei facta venio, quae in cyclo statim post Herculis res gestas locum habuerunt. Theseides tres notae sunt. Prima, quam Plutarchus in vit. Thes. cap. 28. sine auctoris nomine affert, quae fortasse eadem est, atque ea, quam Aristotel. poëtic. cap. 8. laudat. Aliam Diphilus, cujus aetas incognita est, scripsit, non, ut nonnullis placet, jambis, sed, quum epos esset, versibus heroicis ⁵⁴⁾. Tertiae au-

---

⁵⁴⁾ Haec Diphili Theseis videtur gloriae aliquid adepta esse, certe hoc concludamus licet ex schol. Pindari Olymp. XI, 83. ubi haec leguntur: *Σημον δὲ τινα νῦν νενικημένοι ἄρματι, ὡς φησι Ἀφίλος, ὁ τὴν Θησιδα ποιήσας ἐν τινὶ ἰαμβεῖῳ οὕτως.*

*Τρίψας δὲ πάλους, ὡς ὁ Μαντινεὺς Σημος,
"Ὁς πρῶτος ἄρματ' ἤλασεν παρ' Ἀλφείῳ.*

certe magis ejus Theseis celebrata erat, quam carmina jambica (ἰαμβεῖα), quum scholiasta, ubi haec ejus carmina laudat, sibi adjiciendum esse putet, eum Diphilum esse, qui Theseida scripsit. Nonnulli in errorem, ut putarent, Theseida carmen fuisse jambicum altero scholio sunt inducti, quod sic se habet: *Παρατίθεται δὲ καὶ τὸν γράφοντα (leg. γράψαντα) τὴν Θησιδα μαρτυροῦντα τῷ ἥρωϊ τὴν τοῦ ἄρματος ἠνιοχεντακτὴν ἀρετὴν. Τρίψας δὲ πάλους etc.* Igitur animadvertendum in Wüllnerum de cyclo p. 55. qui Hermannum ad Aristotelis poët. p. 119. recta videntem corrigere vult. Ad hanc Diphili Theseida refero narrationem apud schol. Pindar. Olymp. III, 52. *Θήλειαν*

ctor Pythostratus sive Nicostratus, frater Xenophon-
tis cujusdam, qui Pythostratus. post Epaminondas
Pelopidaeque, quorum vitas scripsit, tempora vixit
[Vid. Diogen. Laërt. II, 59. Heynius ad Apollodori
not. p. 894 = 548.]

Harum Theseidum mihi ea in cyclo epico fuisse
videtur, quam sine auctoris nomine laudant, quum
Pythostratus serius vixerit, quam ut ejus carmina in
cyclo locum habere potuerint; idemque de Diphilo
statuendum est. Si igitur a Plutarcho laudata The-
seis eadem est cum ea, quam Aristoteles affert,
omnia Thesei facta complectebatur, neque multa
arte composita fuit, quum singulae narrationes, Ari-
stotele l. l. referente, ad unum carmen conjunctae
essent particulis ποτέ et ἄλλοτε. Unum tantum hu-
jus carminis fragmentum apud Plutarch. Thea. cap.
28. inveni:

Ἦν γὰρ ὁ τῆς Θεσηίδος ποιητῆς Ἀμαζόνων ἐπι-
νάστιον γέγραφε, Θῆσει γαμοῦντι Φαίδοαν τῆς Ἀν-
τιόπης ἐπιθεμένης, καὶ τῶν μετ' αὐτῆς Ἀμαζόνων
ἀμυνομένων, καὶ κτείνοντος αὐτὰς Ἡρακλέους, περι-
φανῶς εἰσὲ μῦθον καὶ πλάισματι.

§. X.

De Amazonide.

De Amazonibus quod ageret carmen dixerim
in cyclum receptum non fuisse, quarum jam in The-
seide et fortasse etiam Heracleide mentio facta esset,
nisi una praecipue res me, ut hoc statuerem, indu-
ceret. Carmen enim Homeri quoddam memoratur
Amazonis apud Suid. s. v. Ὀμηρος, cujus ἐπη fere

ὁ δὲ εἶπε καὶ χρυσόκρινον ἀπὸ Ἰστρίας, ὃ γὰρ Θεσηίδα γαμήρις τοι-
κότην αὐτὴν λέγει καὶ Πιλεάνδρος ὁ Καμειρεὺς καὶ Φερειώτης. De
cerva Cerynitide vid. Heynium ad Apollodori. II, 5, 3. pag. 548.

omnia cyclica fuerunt, eamque ob causam etiam hoc ad cyclum referam. Quum ejus nulla inveniantur fragmenta, neque alia apud scriptores mentio, mature interiit.

§. XI.

Dionysiaca

in cyclo fuisse valde probabile, locumque habuisse post res a Theseo gestas. Quum eorum auctor, ut multi poëtae cyclici, notus non sit, non ita multo post Homeri aetatem vixit, certeque hoc in carmine Bacchi res multe simplicius erant narratae, quam a serioribus scriptoribus, magisque Homero quam Nonno consentanea erat narratio. Hujus carminis, quod non multum lectum fuisse verisimile est, quia seriorum de Bacchi rebus narrationes longe ab antiqua et integra historia recedebant, unum tantum fragmentum inveni apud Eustath. ad Homer. p. 700. lin. 59. ed. R. Agit ibi de formis *κάρηται* et *κάρητι* dicitque inveniri τὸ κάρητι παρὰ τῷ ποιήσαντι τὰ Διονυσιακά, οὗον: *Ἐν εἰδῶς πόνον ἄλλον ἐπὶ στονόεντι κάρητι.*

Agit poëta de Bacco a Jove nato, dicitque Jovem memorem fuisse alius laboris dolores afferentis, quem in Minerva nascenda habuit. Sic Eustathius certe versum explicat.

§. XII.

Thebaïs.

Primum a Gigantomachia carmen, quod certe dici potest cyclicum fuisse, Thebaïs est, quae cyclica nominatur, cujus auctor iterum ignotus. Nam Antimachum auctorem non fuisse⁵⁵⁾, duobus praecipue

⁵⁵⁾ Hunc Acron videtur auctorem facere in schol. ad Horat. art. poëtic. 136. ubi „aut nomen proprium,“ inquit, „est cyclicus, et significat Antimachum poëtam.“

argumentis mihi probare posse videor⁵⁶⁾. Primum enim Athenaeus XI. p. 465. cyclicam Thebaïda non adjecto auctoris nomine laudat, aliam vero nunquam non additò Antimachi poetæ nomine. Quodsi cyclica et Antimachi Thebaïde eadem erat, probabile est, Athenaeum multo magis mutato carminis nomine (quum unam simpliciter Thebaïda, alteram cyclicam Thebaïda nominet) nomen auctoris addidisset. Secundum, quod afferre possum argumentum, hoc est. Omnes poetæ, quorum carmina certe dici possunt, cyclica fuisse, inde a prima Olympiade usque ad quinquagesimam vixerunt, dum Antimachus Olymp. 82—93. vixit⁵⁷⁾, quare probabile, eum cum illis antiquis poetis non fuisse conjunctum. Tum si verba Pausaniae IX, 9, 5.⁵⁸⁾ revera ad Thebaïda cyclicam pertinent⁵⁹⁾, hoc carmen a Calaneo⁶⁰⁾ Homero adscriptum est, eamque jam ob causam non ad Antimachum, sed ad antiquitatem referendum est poetam. Etiam Dionysius cyclographus, nisi audacior mea ex Procli comment. ad Hesiod. verbis⁶¹⁾ conjectura est, Homero hoc carmen adscripserat,

⁵⁶⁾ Vide alia apud Salmas. ad Solin. pag. 852. col. I. D.

⁵⁷⁾ Schellenberg. Antimachi fragmenta p. 8.9.

⁵⁸⁾ Verba Pausaniae haec sunt: ἐποιήθη δὲ ἐς τὸν πόλεμον τοῦτον καὶ ἔπη Θηβαίους. τὰ δὲ ἔπη ταῦτα Καλαῖνος ἀφικόμενος αὐτῶν ἐς μνήμην ἔφησεν Ὅμηρον τὸν ποιήσαντα εἶναι. Καλαῖνος δὲ πολλοὶ τε καὶ ἄλλοι λόγου κατὰ ταυτὴν ἔγνωσαν. ἐγὼ δὲ τὴν ποιήσασιν ταύτην μετὰ γὰρ Ἰλιάδα καὶ τὰ ἔπη τὰ εἰς Ὀδυσσεῖα ἐπαινεῖ μάλιστα.

⁵⁹⁾ Hoc verum censens Hemsterhus. pro Θηβαίους legit Θηβαῖν.

⁶⁰⁾ Sylburg. Kuhn. Salmas. exercitt. Plin. pag. 852. et Burmann. ad Valer. emendatt. pag. 116. legunt Καλλένος; Ruhnk. vero ad Callimachi fragm. pag. 439. Καλλιμαχος.

⁶¹⁾ Procl. ad Hesiod. p. 7. lin. 30. ed. Gaisf.: τὸν παλαιὸν δὲ Ὅμηρον Διονύσιος ὁ κυκλογράφος φησὶν ἐπ' ἀμφοτέρων ὑπάρχουσιν τῶν Θηβαίων, καὶ τῆς Ἰλίου ἀλώσεως.

quippe qui mihi narrasse videatur, Homerum ut bello Trojano sic etiam Thebano interfuisse, eoque modo utrumque cecinisse bellum. Denique auctor certaminis Homeri et Hesiodi p. 492. ed. Loesneri Homerum dicit Thebaïda, sine dubio cyclicam, fecisse, eamque constitisse e septem libris. Si igitur Pausaniae locus ad cyclicam pertinet Thebaïda, duo praecipue ex eo clara sunt, primum eam ad antiquissimum quendam poëtam referendam esse, fortasse ad ipsam Homerum; tum illam Thebaïda non primum solum bellum Thebanum continuisse, sed etiam, quum Pausanias in antecedentibus de secundo bello loquatur ⁶²⁾, secundum i. e. Epigenorum bellum. Sed utrum pars hujus carminis, fortasse rhapsodia aliqua, nomen *Ἐπιγονῶν* habuerit ⁶³⁾, an carmen peculiare *Ἐπίγονοι* fuerint, difficile est discretu, certe Herodoto carmen *Ἐπίγονοι* notum ⁶⁴⁾, et auctor certaminis Homeri et Hesiodi apud Loesner. p. 492. inter utrumque carmen discrimen facit. Ab antiquioribus igitur videtur Thebaïs cyclica ad Homerum relata esse.

Praeter hanc cyclicam et Antimachi Thebaïda duae mihi innotuerunt, quarum alterius auctor Melaeus, alterius Antagoras Rhodius, aequalis Arati Solensis, amicus Antigoni Gonatae. Qui duo poëtae, quum prioris mentio apud Suidam tantum s. v., posterioris in vita Arati inveniatur, non multum gloriae adepti esse videntur. Puto igitur nullum

⁶²⁾ Vide infra fragm. 6. ubi etiam res, quae ad bellum Epigonon pertinet.

⁶³⁾ Sic pars parvae Iliadis *Ἴλλον πέποιε* nominabatur, de qua re vid. infra.

⁶⁴⁾ Herodot. IV, 52.: *ἀλλ' Ἡσίοδος μὲν ἐστὶ περὶ Τροιβῶν εἰρημῆνα, ἔστι δὲ καὶ Ὀμήρου ἐν Ἐπιγονοῖσι, εἰ δὲ τῶ ἄντι γὰρ Ὀμήρου ταῦτα τὰ ἔπη ἐποίησε.*

eorum locorum, ubi Thebais sine auctoris nomine laudatur, ad hos poetas pertinere. Etiam alii scriptores res Thebanas scripserant, ut Aristodemus *Θηβαϊκά*⁶⁵). Timagorae Thebaica laudat schol. Euripid. Phoeniss. 152. Fragmenta Thebaïdis haec sunt:

1.

Ἄργος ἄειδε, θεᾶ, πολλοῖσι, ἐνθεν ἄνακτες.

Hunc versum servat auctor certaminis Homeri et Hesiodi, qui id initium Thebaïdis cyclicae fuisse dicit, quam Homerus post certamen cum Hesiodo mitum cecinerit. Vid. Hesiodi quae exstant ed. Loesner. p. 492.

2.

*Αὐτὰρ ὃ διογενίης ἥρωος ξανθὸς Πολυνείκης
 Πρῶτα μὲν Οἰδίποδι καλὴν παρέθηκε τράπεζαν
 Ἄργυρην, Κάδμοιο θεόφρονος· αὐτὰρ ἔπειτα
 Χρύσειον ἔμπλησεν καλὸν δέπας ἠδέος οἴνου.
 Αὐτὰρ ὄγ' ὡς φράσθη παρακείμενα παρὸς εἴο
 Τμήεντα γέρα, μέγα αἰ κακὸν ἔμπεσε θυμῷ,
 Αἴψα δὲ παισὶ εἴοσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἐπαρὰς
 Ἄργαλέας ἤρᾶτο, θεὸν δ' οὐ λάνθαν' Ἐρινυῖν,
 Ὡς οὐχ αἰ πατρῶα ἐνὶ φιλότῃτι δάσαιντο,
 Ἄμφοτέροισιν αἰεὶ εἶεν πόλεμοι τε μάχαι τε.*

Hos versus servat Athen. [XI. pag. 465. ubi Ὁ δὲ Οἰδίπους, inquit, δι' ἐκπτώματα τοῖς υἱοῖς κατηράσατο, ὡς ὁ τὴν κυκλικὴν Θηβαΐδα πεποιηκῶς φησιν, ὅτι ἀντὶ παρέθηκεν ἔκπωμα, ὃ ἀπηγορεύκει, λέγων οὕτως· Αὐτὰρ ὃ etc.] De diris Oedipi vid. praecipue Valcken. ad Euripid. Phoen. 67. Heynius ad

⁶⁵) Photii lexic. pag. 428. ed. Hermann. s. v. *Τεμνησία*. Eiusdem Aristodemi liber primus Thebanorum epigrammatum laudatur a schol. Apollon. Rhod. Argop. II, 904. ἐν πρώτῃ Θηβαϊκῶν ἐπιγραμμάτων.

Apollodor. biblioth. III, 5, 9. Tom. II. p. 604. Schellenberg. ad fragment. Antimachi Colophonii pag. 79. Hoc fragmentum, quod ab Athenaeo claris verbis ad Thebaida cyclicam refertur, a Valckenaërio ad Antimachi Thebaida, haud dubie aliquo errore, qui, unde natus sit, dici non potest, relatum est⁶⁵). Quod ad varietatem scripturae attinet, in versu quinto codex unus praebet: *ὡς ἐφράδῃ*. Apud epicos quidem veteres in *vv.* *Ἀφροδίτῃ* et *φράδῃ* correptio Attica concessa est⁶⁷), sed forma *ἐφράδῃ* apud eos inaudita, eamque ob causam Schweighaeuserus recte ex suo codice recepit *φράδῃ*. Versu septimo Schweighaeuseri cod. praebet *ἐπ' ἀράς*, ut sit *ἐπηγάτο ἀράς*. Eadem varietas in Iliad. *ι'*, 456. invenitur, ubi vulgaris textus *ἐπαράς*, MS. Venet. *ἐπ' ἀράς*⁶⁸). Mihi utroque loco magis *ἐπαράς* arridet. Vers. 9. 10. sic prius editi erant:

*ὡς οὐ οἱ πατρώων εἴη φιλόνητι δάδαινο,
ἀμφοτέροισι δ' αἰεὶ πόλεμοί τε μάχαι τε.*

Lectio *οὐ οἱ* satis proba, *οὐ* enim non correptum ob digamma vocis *οἱ*. Schweighaeus. scripsit *οὐχι τὰ πατρώα*, quod ad *πατρώα* (patria bona) articulus ne-

⁶⁵) Valckenaer. ad Euripid. Phoeniss. pag. 194.: „Servavit antiquioris Thebaidis cyclicae fragmentum,“ inquit, „schol. Sophocl. in h. locum (Oed. Colon. 1371.), in quo vocet Oedipus, *χερσὶν ἐπ' ἀλλήλων καταβήμεναι αἶδος εἶσω*. Seneca Phoen. v. 354.: non satis est adhuc civile bellum: frater in fratrem ruat. Diras Oedipodis ex Antimachi Thebaide dabit Athen. XI. pag. 466. A. *Αἶψα — μάχαι*.“

⁶⁷) Vid. Spitznerus de versu heroico p. 95, 96.

⁶⁸) Jam veteres scholiastae dubitarunt, quid in illo versu recipiendum esset, ut ex scholiis intelligimus. Etiam Iliad. *ι'*, 147. Apollodorus scripserat *ἐπὶ μείλιαι δώσω*, Aristarchus *ἐπιμείλια*, ut *ἐπιπείλια*. Iliad. *λ'*, 634. *δώω δ' ὑπὸ ποδομένης ἤσαν*, ubi alii apud Eustath. *ὑποποδμένες*. Vide Wolf. praef. p. 20, Eustath. ad Iliad. *ι'*, 147.

cessarius esset, qua in re, quum hic versum antiquissimi epici habeamus, cum eo consentire non possum. Postrimum versum sic Valcken. l. l. supplevit: ἀμφοτέροισι δ' αἰεὶ εἶεν πόλεμοι τε μάχαι τε. Jacobsius: εἶεν δ' ἀμφοτέροισι αἰεὶ πόλεμοί etc.

Utraque conjectura bona, sed probabilior Valckenaërii, quum εἶεν ex decimo versu in noni eadem sede positum esse videatur. I^o quod Casaubon. et Valcken. l. l. inter vv. πατρώα et ἐνὶ posuerunt necessarium non est ⁶⁹). Hos omnes versus etiam Hermannus ad Sophocl. Oed. Colon. v. 1377. emendavit, q. v.

3.

Ἰσχυρὸν ὥς ἐνόησε, χαμαὶ βάλεν εἶπε δὲ μῦθον.

Ἦε μοι ἔγω, παῖδες μὲν ὄνειδείοντες ἐπεμψαν.

Εὐκτο Διὶ βασιλεῖ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν,

Χερσὶν ὑπ' ἀλλήλων καταβήμεναι Ἄιδος εἴσω.

Hi versus apud schol. ad Sophocl. Oed. Colon. 1370. leguntur, qui ἐκ μικρᾶς Θηβαίδος eos sumptos esse dicit. Haud scio, num ad cyclicam Thebaidem referendi sint, cui, si a rebus ab Oedipo gestis inceperit et ad expugnationem Thebarum ab Epigonis producta sit resque post Thebas captas comprehenderit, haud recte μικρᾶ Θηβαίδι nomen impositum est. Nihilominus a Valckenaërio et aliis hoc fragmentum ad cyclicam Thebaïda relatum est, et fortasse alia atque rerum gestarum ambitus hujus nominis causa fuit ⁷⁰). Fragmentum scholio ipso explicatur: οἱ περὶ Ἐτροκλέα καὶ Πολυνείκην δι' ἔθους

⁶⁹) Vid. Cypriorum carm. fragm. 2. v. 5. et Ilii persides fragm. 1.

⁷⁰) Sic etiam carmen μικρᾶ Ἰλιάς, quod res ab Achillis interitu usque ad captam Trojam comprehendit, nomen non ab eo, quod argumentum non late patuerit, accepit.

ἔχομεν καὶ πατρὶ Οὐδύμαδι κέμπειν ἐξ ἀκίστου ἱερῶν
μοίραυ τὸν ἄλλον, ἔκλανθανόμενοι πότε εἴτε κατὰ ἑρ-
σφαίνην, εἴτε ἐξ ὄτοσοῦν, ἰσχίον αὐτῶ ἐπεμψαν. ὁ δὲ
μικροψύχως καὶ τελῶς ὑπερνώως ὄραως γούτ' ἀράς ἔθετο
κατ' αὐτῶν, φάσας καταλεγμενίσθαι. ταῦτα ὁ τῆν μί-
κρῶν Θεβαῖδα ποιήσας ἱστορεῖ οὕτως. Ἰσχίον etc.
Versu tertio facili negotio eum Brunckio corrigere
possumus hiatum καὶ ἄλλοις legentes βασιλῆε καὶ ἄλ-
λους, sed quae tertio pedi inest vis manum correctri-
cem retinet. Vide Hermann. ad Orphaeum p. 700.
de productionibus ob caesuram, et p. 728. ubi plura
hujus hiatus exempla ⁷¹⁾). Horum versuum etiam
parodia nota erat, referente schol. Sophoclis, quam
ob causam carmen valde notum fuisse, neque hoc
fragmentum pertinere ad Menelai vel Antagorae
Thebaïdes videtur.

4.

Εἴματα λογρὰ φέρων σὺν Ἄρλονι κισανοχαίτη.

Hunc versum, qui apud Pausaniam VIII, 25, 5.
legitur, nonnulli Pausaniae interpretes, ut Facius,
ex Antimachi Thebaïde sumtum esse putant; sed
qui illud caput inspexerit, intelliget, eum ad cyclicam
pertinere, ex alia certe, quam Antimachi Thebaïde
sumtum esse, cui haec Thebaïas opponatur. Etiam
Wolfius in editione Odysseae T. II. pag. 430. eum
inter fragmenta cyclicae Thebaïdos retulit. Rem
ipsam secundum Cyclicos etiam schol. Villoison. A. et

⁷¹⁾ Sic in thesi tertii pedis haud raro πρὶν producitur Πιάδ.
ζ', 81. ε', 403. ν', 172. π', 322. 840. χ', 156. Od. ζ', 668. et eo-
dem modo hiatus saepe hac eadem versu sede invenitur: Od.
σ', 315. ἤμενας ἐν μεγάρω ἢ εἶρα etc. Od. ε', 174. ἀπειροῖστοι, καὶ
ἐννήμοντα πῶλλης. Od. ε', 192. ἢ ἐνδεκάτη. Hesiod. Theog. 148.
μεγάλοι καὶ ὄβριμοι. et 250. καὶ Πανόπη, καὶ εὐειδὴ Γαλάτεια.
Cf. Od. α', 162. β', 317. δ', 285. ε', 574. λ, 415. 459. ξ', 330.

B. ad Iliad. μ', 542. narrat: Πόσειδόν ἐρασθεὶς Ἑβρω-
σις, - καὶ μεταβαίλων τὴν αὐτοῦ φύσιν εἰς ἵππον,
ἐμίγη παρὰ Βηιωτῶν παρὰ τῇ Τελεφάσῃ κρήνῃ· ἣ δὲ
ἐγκυος γενομένη ἵππον ἐγέννησεν, ὃς διὰ τὸ κρατι-
στεύειν Ἀρείων ἐκλήθη. Κοπρέυς δὲ Ἀλιάρτου βασι-
λεύων, πόλεισ' Ἑβρωτίας, ἔλαβε δῶρον αὐτὸν παρὰ
Πόσειδόνος. οὗτος δὲ αὐτὸν Ἡρακλεῖ ἐχαρίσατο γενο-
μένῳ πρὸς αὐτὸν· ταύτῳ δὲ διαγωνισάμενος Ἡρακλεῖς
πρὸς Κόνωνα, τὸν Ἀρείου υἱόν, κατ' ἵπποδρομίαν ἐνέ-
κησεν ἐν τῷ τοῦ Παγασσαίου Ἀπόλλωνος ἱερῷ, ὃ ἐστὶ
πρὸς Τροίηνι· εἰδ' ὑστερον οὗτος δ' Ἡρακλεῖς Ἀθρά-
στῳ τὸν πάλαι παρέρχεν, ὑφ' οὗ μόνος ὁ Ἀθραστός
ἐκ τοῦ Θηβαϊκοῦ ἑτολέμου διεσώθη τῶν ἄλλων ἀπολο-
μένων. Ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς κυκλικῶσι. Vide de Ario-
nis origine Pausan. VIII, 25, 5 sqq. Apollod. III, 6, 8i

5.

Pindar. Olymp. VI, 20 sqq. narrat Adrastum,
Amphiaras εἰμυσεσε σquis terra haustis, dixisse apud
Thebanos hoc verbum: ποθέω στρατιᾶς ὀφθαλμὸν
ἐμᾶς, ἀμφοτέρων μάντιν τ' ἀγαθὸν καὶ δουρὶ μάρα-
σθαι. Ubi schol. Vrat. A. adnotat: Ὁ Ἀσκληπιάδης
φησὶ ταῦτα εἰληφέναι ἐκ τῆς κυκλικῆς Θηβαϊδος.

Secundum Boeckhii ad hunc Pindari locum con-
jecturam eadem in Thebaide Adrastus fingebatur
eloquentia, qua Nestor apud Homerum.

6.

Apollodor. I, 8, 4.: Ἀλθαίης δὲ ἀποθανούσης
ἐγγυεν Οἰνεὺς Περίβοιαν τὴν Ἴππονόου. ταύτην δὲ
ὁ μὲν γράψας τὴν Θηβαίδα πολεμηθείσης Ὀλένου λέ-
γει λαβεῖν Οἰνέα γέρας.

Haec Oleni expugnatio eo bello videtur facta
esse, quod inter Thespades, Oenea Meleagramque
de capite Calydonei apris incidit, cuius non solūm

apud Strabonem lib. X, 5: page 554. ed. Tauchn. sed etiam apud Homerum ipsam in Iliad. I, 525 — 600. mentio fit. Periboeae et Oenei filius Tydeus.

Pausan. IX, 18, 4: *πρὸς δὲ τῆ (Οἰδιποδία) κρηγή κάφες ἐστὶν Ἀσφιδίμων· καὶ ὁ Ἀσφιδίμος οἶκος ἀπέκτανεν ἐν τῇ μάχῃ τῆ πρὸς Ἀργείους Παρθενοπαιῶν τὸν Τελαῖον, καθὼς οἱ Θηβαῖαι λέγουσιν, ἐπεὶ τὰ γὰρ ἐν Θηβαΐδι ἐπη τὰ ἐς τὴν Παρθενοπαιῶν ἐκλενται Παρικλυμένον τὸν ἐκείλῳτα φασὶν εἶναι.*

Hanc narrationem Heynius ad Apollodor. pag. 629. ex Antimachi Thebaïde excerptam putat, quod mihi non rectum esse videtur; nam quum Antimachus auctor Thebaïdis valde notus esset, certe nomen auctoris addidisset, ut ejus et cyclicam Thebaïdem discerneret. Hanc Thebaïdis narrationem Apollodorus sequi videtur lib. I, 9, 13. a quo Parthenopaëus Talai et Lysimaches filius nominatur ⁷²⁾.

8.
Νῦν αὖθ' ἀπλοτέρων ἀρχόμεθα Μοῦσαι.

Hic versus aut, quod Wolfius fecit, post v. *ἀπλοτέρων* adposita voc. *ἀνδρῶν*, aut in fine addito v. *εἰδῶν* restituendus est. Quum probabile sit, etiam Epigonorum res in Thebaïde fuisse expositas, non dubito hunc versum ad cyclicam Thebaïdem referre, quem auctor certaminis Homeri et Hesiodi pag. 492. ed. Loesner. carminis de Epigonorum bello initium fuisse dicit.

⁷²⁾ Parthenopaëus Milanionis filius (Pausan. III, 12, 7. Apollodor. III, 6, 5.) stabat ad portas Electras, et ab Amphidico, vel a Periclymeno, filio Neptuni, interficitur (vid. Apollodor III, 6, 8. cf. Euripid. Phoen. 1157.). Parthenopaëi mentio etiam in Aeschylī sept e. Theb. cf. Euripid. Supplic. 890.

Schol. e cod. Paris. ad Apollon. Rh. I, 308.:
 Οι δὲ τὴν Θεβαΐδα συγγράψαντες φασιν, ὅτι ὑπὸ τῶν
 Ἐπιγόνων ἀκροθίνιον ἀνετίθη Μαντῶ, ἡ Τειρεσίον
 θυγάτηρ, εἰς Δελφοὺς πεμφθεῖσα. Κατὰ δὲ χρησμόν
 Ἀπόλλωνος ἐξελθοῦσα περιέτυχε Ῥακίῳ, υἱῷ Λέβητος,
 Μυκηναίῳ τὸ γένος· καὶ τούτῳ γαμεθεῖσα, τοῦτο
 ἀνείλε τὸ λόγιον γαμείσθαι ᾧ ἂν συναντήῃ. συναπῆλθεν
 ἐκείνῳ εἰς Κολοφῶνα. Καὶ κεῖ δὲ δυσδυμήσασα ἐδάκρυσεν
 τὴν πόρθησιν τῆς πατρίδος, καὶ ἀπὸ τῶν δακρῶν
 ὠνομάσθη Κλάρως κατὰ μεταβολὴν τοῦ ρ εἰς τὸ λ,
 ὡς καὶ ἐν τῷ ὕδαρῳ, ὕδαρλός. Καὶ πηγῆν δὲ ἐν τῷ
 τόπῳ ἐκ τῶν δακρῶν τῆς Μαντοῦς ἀναβλύσαι φασίν.
 Καὶ μαντεῖβν ἐκεῖ Ἀπόλλωνος καταστήσαι. Ῥάκιος δὲ
 ἐκαλεῖτο ὁ ἀνὴρ διὰ πενιχρότητα καὶ κακοειμονίαν.

Totum locum adscripsi noscens, utrum haec omnia ad Thebaïdem referenda sint. A narratione multum ceteri scriptores recedunt. Apud Apollodor. III, 7, 4. Manto cum parte praedae Delphos mittitur; apud Pausan. VII, 3, 1. IX, 33, 1. Manto Delphos et inde in Asiam missa Rhacío nupsisse dicitur, nonnulla tamen aliter atque h. l. narrantur.

Verba οἱ τὴν Θεβαΐδα συγγράψαντες putavi ad varios auctores, quibus una cyclica Thebaïs adscriberetur esse referenda, neque locum sic esse interpretandum, ut de variis Thebaïdum auctoribus ageretur⁷³⁾. Nunc intelligo melius haec verba ad varios Thebaïdum auctores referri, etsi singularis Θεβαΐδα positus sit, quum eodem modo etiam aliorum librorum auctores laudentur. Sic Strabo lib. V. c. 2. pag. 558. ed. Tauchnitz. dicit: οἱ τὴν Ἀρτίδα συγ-

⁷³⁾ Salmas. ad Solm. pag. 852. col. I. D. Schellenberg. ad Antimachi Col. fragm. pag. 23.

γράφαντες ιστοροῦσι, ubi eodem modo ad varios At-
thidum auctores respicitur ⁷⁴⁾).

10.

Photii lexic. p. 428.: *Τευμισία*: περὶ τῆς Τευ-
μισίας ἀλώπεκος οἱ τὰ Θηβαϊκὰ γεγραφεκότες ἰκανῶς
ιστορήκασι, καθάπερ Ἀριστόδημος. ἐπιτεμφοθῆναι μὲν
γὰρ ὑπὸ θεῶν τὸ θηρίον τοῦτο τοῖς Καδμείοις, διὸ
τῆς βασιλείας ἐξέκλειον τοὺς ἀπὸ Κάδμου γεγονότας.
Κέφαλον δὲ φασὶ τὸν Διόνου Ἀθηναίων ὄντα καὶ
κύνα κεκτημένον, ὃν οὐδὲν διέφρευεν τῶν θηρίων. ὡς
ἀπέκτειμεν ἄκων τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα Προκρίην καθη-
ράντων αὐτὸν τῶν Καδμείων διώκειν τὴν ἀλώπεκα μετὰ
τοῦ κυνός. καταλαμβανομένους δὲ περὶ τὸν Τευμισ-
σὸν λίθους γενέσθαι τὸν τε κύνα καὶ τὴν ἀλώπεκα.
εἰλήφασι δὲ οὗτοι τὸν μῦθον ἐκ τοῦ ἐπικού κύκλου.
Sic omnes codd. apud Hermannum, at legendum
ἐπικού κύκλον.

Haec vulpes a Dionysio vel Themide irascente
Thebanis missa est; canem Diana Procridi dederat,
vel Apollodoro ⁷⁵⁾ referente, a Minoë, Cretae rege,
acceptum Procris in Graeciam egerat. Narratio ex
Thebaïde hausta esse videtur.

§. XIII.

A l c m a e o n i s .

Jamjam supra (Part. II. §. II.) probabile esse dixi
Alcmaeonida, cujus auctor incognitus est, fuisse re-
ceptam, quae, quum Alcmaeonis, ducis Epigonum,

⁷⁴⁾ Tales sunt Hellanicus, Androtion (utroque apud Pho-
tium in Lexic.), Hegesinous (Pausan. IX, 29, 1.), cujus Ἀτθίς ver-
sibus erat scripta etc.

⁷⁵⁾ II, 4, 6. 7. ubi vid. Heyniam, et cf. Pausan. IX, 19, 1.
Ovid. Metam. IX, 759.

historiam contineret ⁷⁶⁾, locum post Thebaïdem habuisse videtur. Multa in eo carmine ad Aetoliam spectabant et ad Tantali progeniẽm. Secundum nonnullos ⁷⁷⁾ hoc opus non poëma erat, sed soluta oratione scriptum, quod alii ⁷⁸⁾ refutarunt. Fragmenta hujus carminis haec sunt:

1.

*Νέως δὲ χαμαιτρούτους ἐπὶ θινὸς
Εὐρείης στιβάδος προέθηκ'· ἀντοῖσι θαλίαν
δαῖτα, πατήριά τε· στεφάνους τ' ἐπὶ κρασὴν ἔθηκεν.*

Sic ex Fiorilli (observatt. in Athen. p. 1.) emendatione versus legendi sunt, quum prius in editionibus Athenaei inveniretur *ἐπὶ τινος, προέθημεν, θαλίαν*, δὲ τὰ pro *δαῖτα* et similia. Versibus ipsis ad mortuorum adpositionem respicitur ⁷⁹⁾.

2.

Schol. Gu. ad Euripid. Orest. vs. 988. p. 452. ed. Matthiae: *Ἀπολαυθεῖν δὸκει τῷ τῆν Ἀλκμαιωνίδα πεποιηότι εἰς τὰ περὶ τῆν ἄρνα, ὡς καὶ Διονύσιος ὁ κυκλογράφος φησί. Φερεικίδης δὲ αὐτὸ κατ' Ἑρμοῦ μῆνιν φησι τῆν ἄρνα ὑποβληθῆναι· ὁ δὲ τῆν Ἀλκμαιωνίδα γράψας τὸν ποιμένα προσαγαγόντα τὸ πρόμνιον τῷ Ἄτρει ἀνταποκαλεῖ.*

Historia, ad quam h. l. respicitur, haec est: Atreus et Thyestes de regno Mycenes et Argi certaverunt, neque hoc certamen ullo modo finire po-

⁷⁶⁾ Vide de eo Apollodor. III, 7, 5. quae Heynius ad Apollodor. l. l. ex ipsa Alcmaeonide hausta esse suspicatur.

⁷⁷⁾ Casaubon. ad Athen. lib. X. p. 4. 60. b.

⁷⁸⁾ Heynius ad Apollodor. l. l. Fiorillo ad Herodem Atticum p. 90.

⁷⁹⁾ De hoc more vid. Casaubon. ad Athen. X. p. 460, C. Reiff. ad Artemidor. oneirocrit. I, c. 13. Tom. II. p. 252.

tuerant. Mercurius igitur ad poenam filii sui a Pe-
lope interfecti ab ejus filiis sumendam in gregem
Atrei arietem mittit, qui aureum vellus habebat,
qua re Atreus probare volebat, se regem esse de-
bere. Thyestes, stuprata Aërope, Atrei conjugē, ea
auxiliante arietem rapit, Atreusque regno a Graecis
ejicitur. Inde ortum est sanguinolentum illud inter
Atreum et Thyestem certamen valde tragicorum
studiis celebratum⁸⁰⁾. Scholion in fine corruptum
esse, et in ἀνταπο nomen proprium latere videtur.
Fortasse legendum Ἄντοπα καλεῖ; certe non intelli-
go, quid hic sibi ἀνταποκαλεῖν velit. Etiam Bentle-
jus verbum ἀνταποκαλεῖν improbavit, et legere vult
Ἄνταλον, Ἄντανδρον vel Ἄντιφον καλεῖ⁸¹⁾.

3.

Apollodor. I, 8, 5.: Τυδεὺς δὲ ἀνὴρ γενόμενος
γενναῖος ἐφυγαδευθὴ κτείναις. ὡς δὲ ὁ τὴν Ἀλκμαιω-
νίδα γεγραφώς, τοὺς Μέλανος παῖδας ἐπιβουλεύοντας
Οἰνεῖ, Φηνέα, Εὐρύαλον, Ἰπέρλαον, Ἀντιόχην, Εὐ-
μήδην, Στέρνοπα, Ξάνθιππον, Σθένελον.

Haec a variis scriptoribus vario modo narrantur.
Eustathius enim ad Iliad. ξ', 114. a Tydeo patruelles
Lycopena et Alcathoum et patrum Melanem inter-
fectos esse dicit, quia Oeneo insidias fecissent⁸²⁾.
Scriptura Ἀλκμαιονίς, quae in omnibus Apollodori
MSS: invenitur, librorum error est, qui, quum

⁸⁰⁾ Vide hanc narrationem apud schol. ad Euripid. Orest.
vs. 989. et cf. Tzetz. Chiliad. 18. Eudocia Violar., p. 77.

⁸¹⁾ Epistola ad Millium pag. 469. ed. Lips.

⁸²⁾ Qua in re. cum eo schol. ad Aesch. sept. contr. Th. 557.
consentit. Schol. Villois. aliter rem. ex Pherecydis libris narrat,
quae scholia emendata vide in Sturzii editione fragmentorum
Pherecydis p. 156. 157. et cf. Wesseling. ad Diodor. IV, 65.
Munker. ad Hygin. Fab. 69.

saepius invenitur, a viris doctis defenditur. Recte Bentlej. ⁸³⁾ emendabat, quum omnes casus obliqui nominis *Ἀλκμαίων* ὠ retineant ⁸⁴⁾.

4.

Strab. lib. X, c. 2, p. 332. ed. Tauchn.: Ὁ δὲ τὴν Ἀλκμαίωνίδα γράψας, Ἰκαρίον, τοῦ Πηνελόπης πατρὸς, υἱεὶς γενέσθαι δύο, Ἀλυζέα καὶ Λευκάδιον, δυναστεύσαι δ' ἐν τῇ Ἀμαρνανίᾳ τούτους μετὰ τοῦ πατρὸς· τούτων οὖν ἐπωνύμους τὰς πόλεις Ἐφορος λέγεσθαι δοκεῖ.

Scholiast. Palatin. ad Od. δ', 797, qui omnes affert Penelopes fratres, hos duos non habet ⁸⁵⁾; num alibi Alyzei et Leucadii mentio fiat, nescio. De urbibus Alyzia et Leucade vid. Strabo. X, 2, pag. 329. ed. Tauchn.

Haec omnia Alcmaeonidis fragmenta sunt.

§. XIV.

Cypria carmina.

Hoc carmen variis a veteribus scriptoribus nominibus laudatur; nominatur enim τὰ Κυπριακά ⁸⁶⁾, τὰ Κυπριακά ποιήματα ⁸⁷⁾, saepissime τὰ Κύπρια,

⁸³⁾ Epistol. ad Millium p. 468.

⁸⁴⁾ Heynius, qui ad Apollodor. pag. 315. formas Ἠλεκτρώωνος et — τρώωνος defendit, ex Wesselingii nota ad Diodor. Sic. IV, 9. et 58. etiam Ἀλκμαίωνος retinet, quem quod ad formas Ἠλεκτρώωνος, — τρώωνος, Ἀμφιτρώωνος et — ἴωνος etiam Heinrichus ad Hesiod. scut. vers. 6. secutus est.

⁸⁵⁾ Ἰκαρίου, inquit, καὶ Ἀντιροδίας — γίνονται παῖδες Ἀμάσιχος, Φαληρεὺς, Θόων, Μερμεμυλίας, Παρίλας, θυγατέρες δὲ Πηνελόπης καὶ Μήδης (leg. Μέδης secundum versum Asiæ apud Barnes. ad h. l.) ἢ Τριπύλη, ἢ Λαοδάμεια.

⁸⁶⁾ Aristotel. poëtic. cap. 23. Tzetzes ad Lycophron. 570.

⁸⁷⁾ Clement. Alexandr. cohort. ad gentes sect. 19. p. 26. ed. Potter.

sive *Κύπρια ποιήματα, ἔπη, συγγράμματα* ⁸⁸⁾; secundum Proclum in Photii bibliotheca. cod. 239, etiam *Κυπρία*, non solum *Κύπρια*. Quam ob causam hoc modo accentus sit ponendus, quum semper pluralis (qui, sive a v. *Κύπρις*, sive a *Κύπρος* derivandum est adjectivum *Κύπριος*, proparoxytonos est scribendus) apud scriptores inveniatur, non intelligo. Nonnulli ⁸⁹⁾ censent, hoc carmen etiam *Κυπρίαν Πλάδα* ⁹⁰⁾ nominatum esse, quod nomen nullo loco invenitur. Nam ex eo, quod Naevius suam hujus carminis versionem Iliadem Cypriam nominaverat, non sequitur, ipsum carmen hoc nomen apud Graecos inditum habuisse ⁹¹⁾. Proclus apud Photium in Chrestom. I. l. servat hujus nominis *Κύπρια* a veteribus allatam causam ⁹²⁾, quam etsi non probat, tamen etiam a

⁸⁸⁾ Utramque adjectivi gentilis formam et *Κυπριακός* et *Κύπριος* Stephan. Byz. s. v. *Κύπρος* agnoscit: τὸ ἔθνηκον *Κύπριος* — καὶ *Κυπριακός* etc.

⁸⁹⁾ Salmas. ad Solin. exercit. Plin. pag. 852.

⁹⁰⁾ Nonnulla poemata laudantur, quae nomen Iliadis habuerunt. Sic apud Athen. IX. pag. 393. Aegyptia Ilias, cujus Hipparchus auctor, ejusque carminis duo versus ibi inveniuntur:

*Ὅ μοι Αἰγυπτίων βίος ἦρσεν, ὅλον ἔχουσιν,
Χέρνια τίλλοντες καλατιάδαι σάλλονται.*

⁹¹⁾ Hujus versionis nonnulla inveniuntur fragmenta; apud Charisium I. pag. 118. laudatur liber primus Naevii Cypriae Iliadis, ex eoque hic versus:

Collum marmoreum torques gemmata coronat.
et apud Priscian. X. pag. 881. Naevius in Iliadis secundo:

Focundo penetrat penitus thalamoque potitur.

Secundum Hermannum in Element. doctrinae metricae p. 535. non Naevii sed Laevii est haec Cypria Ilias, quod jam viderit Vossius de analog. III, 35.

⁹²⁾ Photius cod. 239. *Ἄγχι δὲ καὶ περὶ τινῶν Κυπρίων ποιημάτων, καὶ ὡς οἱ μὲν ταῦτα εἰς Στασίον ἀναφέρουσι Κύπριον, οἱ δὲ εἰς Ἠγησίαν τὸν Σαλαμίνιον αὐτοῖς ἐπιγράφουσι, οἱ δὲ Ὀμηρον. δοῦναι δὲ ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς Στασίω, καὶ διὰ τὴν αὐτοῦ πατρίδα Κύπρια τὸν πόνον ἐπικληθῆναι. ἀλλ' οὐ τίθεται ὁ συγγραφεὺς*

Suida s. v. *Ὀμηρος* affertur. Dicunt enim haec carmina ab insula Cypro, patria Stasini, qui verus eorum auctor fuit, vel certe auctor nominatur, nomen habere. Alii contra, non contenti hac explicatione, nomen derivandum esse putant a *Κυπρίδι*⁹³⁾, sive quod in hoc poemate bellum Trojanum a gemino ovo et Ladae partu descriptum esset, quod Veneris praecipue auxiliante et Leda a Jove compressa, et Helena nata, eademque a Paride raptā sit, quae belli Trojani causa fuerit; sive quod hoc poemate actio, quae ad Venerem praecipue attineret, describeretur, Paridis iudicium de tribus Deabus in monte Ida habitum. Quarum causarum nullam probo, quum Veneris mentio perraro in hoc carmine a Proclo in compendium redacto occurrat, in Dearum certamine, raptu Helenae, Achillis conventu Helenaeque, a quibus paucis Veneris rebus gestis totum carmen nomen habere vix potuerit. Ponamus eam in nonnullis aliis integri carminis locis a poeta esse introductam, tamen non tot loca erant, unde carmini nomen inditum esse posset. Puto igitur, etsi Proclus repugnat, quo modo Naupacticus nomen inditum est a Naupacto, patria Carcini auctoris⁹⁴⁾, eodem modo

τῆ ἀϊτῆ ταφῆ. Haec ex parte etiam apud Aelian. Var. Histor. IX, 15: *λέγεται δὲ κάκιστο πρὸς τοῦτοις, ὅτι ἀρὰ ἀπορῶν ἐκδύνας τὴν θυγατέρα, ἰδοὺσάν αὐτῇ προΐκα ἔχειν τὰ ἔπη Κύπρια, καὶ ὁμολογῆσὶ τούτο Πίνδαρος.* Et Tzetz. Chiliaf. 13. vers. 637:

*Σαρῶν καὶ Θεόλαος υἱοὶ δὲ τοῦ Ὀμήρου
 θυγατέρα Ἀρσιφόνη δὲ, ἣν ἔγημε Στασίνοσ,
 Στασίνοσ ὁ τὰ Κύπρια συγγράμματα ποιήσας,
 Ἄσπερ οἱ πλείους λέγουσιν Ὀμήρου πεφυκέναι,
 Ἐν προΐκα δὲ σὺν χρήμασι δοθῆναι τῷ Στασίνω.*

⁹³⁾ Vid. Ryck. de primis Italiae incolis pag. 448. et Salmas. exercitatt. Plin. p. 853.

⁹⁴⁾ Pausan. X, 38, 6.: *τὰ δὲ ἔπη τὰ Ναυπάκτια ὀνομαζόμενα ὑπὸ Ἑλλήνων ἀνδρὶ ἐπιποιούσιν οἱ πολλοὶ Μιλησίω. Χάρων δὲ ὁ*

his carminibus nomen impositum Cypriis a Cypro esse, patria Stasini. Aliam hujus nominis causam Dacier. ad Aristotelis poëtic. excogitavit, quae nunc, ubi totius carminis argumentum est notum, vix digna est, quae refellatur; dicit enim, eo carmine contineri quosvis extraordinarios amoris casus, unde Cypriaca, quasi casus Cypriaci carmen nominatum sit. Sed persuasum mihi habeo, si tempore Alexandrinorum tale carmen, ut Antimachi *Λύδη* ⁹⁵⁾, infelices amatorum casus complectens, sub Homeri nomine circumlatum fuisset, id sine ulla cunctatione Alexandrinos alii adscripsisse poëtae; quum blandi questus, infeliciam amatorum casus, omnesque omnino Wertheriades lacrimas elicentes multum ab antiquorum temporum, praecipue epici carminis natura remoti sint.

Superest, ut de horum carminum auctore agam. A nonnullis scriptoribus Homero ⁹⁶⁾, ab aliis Stasino, Homeri aequali, adscribuntur ⁹⁷⁾. Tertius, qui

Πύθω φησιν αὐτὰ ποιῆσαι Ναυπάκτιον Καρκίνον. ἐπέμοθα δὲ καὶ ἡμεῖς τῇ τοῦ Λαρψακηνοῦ δόξῃ. τίνα γὰρ καὶ λόγον ἔχοι ἂν ἔπειν ἄνδρες Μιλήσιον πεποιημένοις εἰς γυναῖκας τεθῆναι σφισιν ὄνομα Ναυπάκτια;

⁹⁵⁾ Vid. Plutarch. consolat. ad Apoll. pag. 106. B.

⁹⁶⁾ Aelian. L. I. Proclus apud Photium et Tzetz. Chiliad. I. I.

⁹⁷⁾ Photius I. I. Tzetz. Chiliad. et ad Lycophron. v. 511.

Etiam Athenaeus VIII. p. 334. c. nominat dubitanter Stasinum auctorem, quem Cyprium habere non videtur, quum ejus haec verba sint: καὶ ὅτι ὁ τὰ Κύπρια ποιῶν ἐπη (εἴτε Κύπριός τις ἐστίν, ἢ Στασίνος, ἢ ὅστις δῆποτε χεῖρε ὀνομαζόμενος). Fortasse tamen h. l. Κύπριος nomen proprium est. Idem Athenaeus alio loco XV. p. 682. c. Cypriorum carminum mentionem facit: ὁ μὲν τὰ Κύπρια ἐπη πεποιημένος, Ἡγησίος ἢ Στασίνος. Δημοδόμας γὰρ ὁ Ἀλικαρνασσός ἢ Μιλήσιος ἐν τῷ περὶ Ἀλικαρνασσὸς Κύπρια, Ἀλικαρνασσίως δ' αὐτὰ εἶναι φησι ποιήματα. Corruptus est locus, nam quid, quum nulla argumenta sequantur, sibi vult v. γάρ? Schweighaeus. eam ob causam post Στασίνος—

horum carminum auctor nominatur, Hegesias est Salaminus⁹⁸⁾, cujus aetas mihi incognita. Nam non Hegesiam rhapsodum fuisse, qui Alexandriae Herodoti historias decantabat (vid. Athen. XIV. p. 620. d.) id probat, quod Herodoto Cypria carmina vetustiora sunt. Videntur igitur a plurimis haec carmina Stasino adscribi.

Duo adhuc loca consideranda sunt apud Valcken. dissertation. de scholiis in Homerum ineditis p. 110. ubi: „Scholio edito, inquit, ad Iliad. π', vs. 140. praefiguntur literae σὸ + ἱστορία. Προκαταστέλλουσιν etc. — in fine MS. praefert — — ἡγήσθησε, κ μ τ. Α. ἡ ἱστορία παρὰ τῶν τὰ Κύπρια πεποιηκότων.“ Et apud Heynium in supplementis ad Iliad. XVI. vs. 57: „πόλλιν εὐτέλεια τῆν Πηδάσον οἱ τῶν Κυπρίων ποιηταί (ergo plures auctores carminis?)“. Quae scholorum verba certo non sic intelligenda sunt, ac si scholiastae putassent, plures fecisse carmina Cypria. Quum viderent ea nunc Homero, nunc Stasino, nunc Hegesiae adscribi, plurali usi sunt, quum eum significare vellet, quicumque poeta Cypriorum carminum est. Concedo quidem, hanc explicationem aliquid habere, quod mihi non placet, sed certe melior, quam Heynii interpretatio, secundum quam plures auctores. Ea, quam supra ad Thebaidis fragm. 9. proposui explicationem, h. l. valere non potest.

Horum carminum, quae undecim libris constabant, fragmenta haec sunt:

ἢ τις ἄλλος aut simile quid interponere vult, aut γὰρ in di. mutare. Conjecturae variorum de voce Κυπρία nihil ad rem faciunt.

⁹⁸⁾ Photius biblioth. cod. 259. Athen. XV. p. 682.

1.

Ἦν οὖν μύθῳ φύλα κατὰ χθονὶ πλάζοντ' ἀνδρῶν)
 (Οἱ μὲν ἐφουβρίζοντο) βαρυστέρου πλάτος αἴης.
 Ζεὺς δὲ ἰδὼν ἔλεησε, καὶ ἐν πυκναιῖς πρᾶκτιδεσσι
 Σύνθετο κουφίβαι ἀνθρώπων παμβύτορα γαῖαν,
 ῥηπίδας πολέμου μεγάλην ἔριν Ἰλιάσῳ,
 Ὅφρα κενώσκειν θανάτω βάρος· οἱ δ' ἐπὶ Τροίῃ
 Ἦρωες κτείνοντο· Διὸς δ' ἐτέλειτο βουλή.

Hoc fragmentum, quod, quum causam belli Trojani contineat, haud longe ab ipso carminis initio remotum fuisse videtur, valde corruptum in schol. Villois. ad Iliad. α', 5, pag. 4. legitur⁹⁹). A Wasenbergio quidem schol. in Homer. pag., 184. correctum est, quem librum quum inspicere non possim, ipse ejus emendandi periculum feci. Primi versus apud schol. finis est, vox πλάζομενα. Wolfius²⁾ emendavit: πλάζομεν' ἀνδρῶν. Versus secundi prior pars deest, in scholia haec tantum legantur: βαρυστέρου πλάτος αἴης. Verba οἱ μὲν ἐφουβρίζοντο ex conjectura dedi²⁾. Pro βαρυστέρου Wolfius dedit βαθυγασίη

⁹⁹⁾ Ἄλλοι δ' ἀπὸ ἱστορίας τίνος, ille schol. inquit, εἶπον εἰρηκέναι τὴν Ὀμηρον. Φασὶ γὰρ, τὴν γῆν βαρυνάμενην ἐπ' ἀνθρώπων ἀποπληθύναι, μηδεμίαν ἀνθρώπων οὐρα εὐεβαίαι, αἰκῆσαι τὸν Δία κουφισθῆναι τοῦ ἀχθουσι τὸν δὲ Δία πρῶτον μὲν εὐδῆς ποιῆσαι Θεβαϊκὸν πόλεμον, δε οὐ πολλοὺς πάντ' ἀπώλεσεν. ἕτερον δὲ πάλιν οὐμβούλῃ τῷ Μῶμῳ χρησάμενος (τὴν Διὸς βουλήν Ὀμηρός φησὶ) ἔπειθ' εὐδῆς τὴν γῆν περᾶνοσι ἢ κατάκκομοσι πάντα διαφθεῖραι, ὅπερ τῷ Μῶμῳ πύλοισι, ὑποδείκνυται δὲ ἀπὸ τῆς Θετίδος θνητογαμίαν καὶ θυγατέρα καλὴν γενῶν, ἐξ ὧν ἀμφοτέρων πύλεμον Ἕλλησι τε καὶ βαρβαρίαις ἐγένετο, ἀφ' ὧν οὐκ ἐπὶ κούφισθαι τὴν γῆν, πολλῶν ἀναιρεθέντων. ἢ δὲ ἐπὶ τῇ περὶ Κεῖδος τῇ τὰ Κύπρια πεποιηκότῃ, αἰπὸντι οὕτως etc.

²⁾ In fragmentis cum Odyssea editis Tom. II. pag. 431.
²⁾ Nihilur conjectura in Euripid. Orest. vrs. 1634:

ἔπει θεοὶ
 Ἕλληνας εἰς ἐν καὶ Φρύγας ξυνήγαγον,
 θανάτους δ' ἔθηναν, ὡς ἀπαντλοῖεν χθονὸς
 ὕβρισμα θνητῶν, ἀφθόνου πληρώματος.

νον, Sed ob v. *κουφίσαι* in vers. 4. et *βάραι* in versu 6. retinui codicis lectionem. Quartum versum Wolfius sic legit: *σύνθετο κουφίσσαι ἀνδρῶν κτλ.*, cuius correcturae causa mihi ignota. — Rem, quae his versibus continetur, etiam Eustath. pag. 20. Euripid. *Orest.* 1636. cum schol. narrant.

2.

Τοῖς δὲ μετὰ τριτάτην Ἑλένην τέκε, θαῦμα βροτοῖσι.
 Τὴν ποτε καλλίκομος Νέμεσις φιλότῃκι μιγείρα
 Ζηνὶ, θεῶν βασιλῆϊ τέκεν κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης.
 Φεῦγε γὰρ οὐδ' ἔθελεν μυχθῆμεναι ἐν φιλότῃ.
 Πατρὶ Διὶ Κρονίῳνι· ἐτείρετο γὰρ φρένας αἰδοῖ.
 Καὶ Νέμεσις κατὰ γῆν τε καὶ ἀτρύγετον μέλαν ὕδαρ
 Φεῦγεν, Ζεὺς δ' εἰδίωκε· λαβεῖν δ' ἔλιλαετο θυμῷ.
 Ἄλλοτε μὲν κατὰ κύμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 Ἰχθυὶ εἰδομένη, πόντον πολὺν ἐξορόθουνεν.
 Ἄλλοτ' ἂν Ὠκεανὸν ποταμὸν καὶ πείρατα γαίης,
 Ἄλλοτ' ἂν ἠπειρον πολυβώλακα· γίνετο δ' αἰεὶ
 Θηρία, ὅσσ' ἠπειρος ἀνατρέφει, ὕφρα φύγοιεν.

Hos versus, quos Athenaeo VIII. p. 334. c. debemus ³⁾, dedi ex Schweighaeuseri recensione, qui eos etiam, ut Adr. Junius ⁴⁾, interpretatus est. Nonnulla tantum mihi adjicienda: vs. 5. *Κρονίῳνι· ἐτείρετο*. Hiatus dativo excusatur et caesura post *Κρονίῳνι* ⁵⁾. Vs. 9. *ἰχθυὶ εἰδομένη* hiatus iterum partim tertiae declinationis dativo, partim v. *εἰδομέ-*

³⁾ Καὶ ὅτι, Athenaeus dicit, ὅ τὰ Κέρκρια ποιήσας ἔπη — τὴν Νέμαιν ποιῆσαι διακομμένην ὑπὸ Διὸς, καὶ εἰς ἰχθὺν μεταμορφωμένην διὰ τούτων etc.

⁴⁾ in animadverv. Vid. Gruteri Thes. critic. Tom. IV. pag. 337. seqq.

⁵⁾ De hiatu post dativum tertiae declinationis vid. Hermann. ad Orph. pag. 730. Exempla hiatus ob similem caesuram haec sunt. *Il.* β', 211. 275. 315. *Il.* ε', 38. *Od.* γ', 14. *Od.* σ', 249.

νος excusatur, quod apud Homerum saepissime hiatum admittit 7). Vs. 12. *θηλια ὄσ' ἦπ.* Nonnunquam α neutrius generis vocabulorum hiatum facit, praecipue si vox dactylus vel pyrrhichius est 7). Schweighaeuser. recipere vult lectionem, quam veteres libri indicare videntur: *θηλι' ὄσ' ἤπειρος αἰνὰ κρέφει* etc. Retinui lectionem per se bonam.

De parentibus Helenae minime veteres scriptores consentiunt. Apud Homer. Od. λ', 298. Helena filia Ladae et Tyndarei, soror Castoris et Pollucis 8); secundum Hesiodum Oceani et Tethyos filia 9). In hymnis Homericis 17. et 33. Castor et Pollux Tyndaridae nominantur, sed filii Jovis et Ladae sunt; videtur igitur ab horum hymnorum auctore Helena quoque filia Jovis et Ladae habita esse. Apud Pindarum quoque (Nem. X, vers. 150.), referente scholiasta, Pollux et Helena filii Jovis et Ladae, Castor Tyndari. Utrum etiam secundum hanc Cypriorum carminum narrationem Nemesis in anserem se mutaverit, et Jupiter assumpta cygni forma rem cum ea habuerit 10), dici vix potest. His versibus valde similes inveniuntur apud Quint. Smyrn. III, 619—623. de Thetide, quae fugit mortalis viri concubitum.

7) Odyss. β', 269. 401. γ', 372. ζ', 206. ω', 503. 548. Iliad. ν', 69.

8) Iliad. β, 90. αἰ δέ τε ἔνθα. β', 668. κριχθὰ δὲ ἤκηθεν. Iliad. β, 115. ι, 22. δυσκλήα Ἄργος. ι, 520. κλέα ἀνδρῶν. Od. λ', 221. ὄστια ἴως. τ', 62. καὶ δέπα, ἔνθεν. Hesiod. Theog. 43. δαίματα ἀθανάτ. 182. ἐτώσια ἔκφυγε.

9) Etiam in Iliad. γ', 236. nominat Helena Castorem et Pollucem ἀρτοκασσιγνήτους.

10) Schol. ad Pindar. Nem. X, 150. ὁ μὲντος Ἡσιόδου, inquit, οὔτε Λήδας, οὔτε Νεμείως δίδωσι τὴν Ἑλένην, ἀλλὰ θυγατέρα Ὠκεανοῦ καὶ Τηθύος. Apud Pausan. I, 33, 3. 7. Nemesis filia Oceani est; Helena, vero filia Nemesis et Jovis.

11) Vid. Euripid. Iphigen. in Aul. 1036 sqq. Quint. Smyrn. V, 53. V, 74. Coluth. rapt. Helen. 17. Catull.

3.

Schol. Villois. ad Iliad, π', 140.: Κατὰ γὰρ τὸν Πηλέως καὶ Θετίδος γάμον, θεοὶ συναχθέντες εἰς τὸ Πήλιον ἐπ' εὐωχίᾳ ἐκόμωζον Πηλεὶ δῶρα. Χείρων δὲ μελίαν εὐδαλῆ τεμῶν εἰς δόρυ παρέσχευ. φασὶ μὲν Ἀθηνῶν ξέσαι αὐτὸ, Ἡφαιστον δὲ κατασκευάσαι. τοῦτω δὲ τῷ δόρατι καὶ Πηλεὺς ἐν ταῖς μάχαις ἠρίστου-σεν, καὶ μετὰ ταῦτα Ἀχιλλεύς. ἡ ἱστορία παρὰ τῷ τὰ Κύπρια ποιῶσιν.

Etsi multi scriptores de Pelei et Thetidos nuptiis narrant ¹²⁾, apud nullum tamen hanc inveni narrationem. Hastam etiam apud Homer. Iliad. ε', 390. Quint. Smyrn. I, 593. et Apollodor. III, 13, 5. a Chirone accipit Peleus.

4.

Herodot. II, cap. 117.: Κατὰ ταῦτα δὲ τὰ ἑπτα, καὶ τόδε τὸ χωρίον οὐκ ἤμιστα, ἀλλὰ μάλιστα, δηλοῖ ὅτι οὐκ Ὀμήρου τὰ Κύπρια ἑπεῖά ἐστι, ἀλλ' ἄλλον τινός. ἐν μὲν γὰρ τοῖσι Κυπρίοισι εἰρηται, ὡς τριταῖος ἐκ Σπάρτης Ἀλέξανδρος ἀπικνετο εἰς τὸ Ἴλιον ἄγων τὴν Ἑλένην, εὐαεῖ τε πνεύματι χρησάμενος καὶ θαλάσση λείῃ.

Haec res alio modo in Iliad. ζ', 290 sqq. narratur, nam ibi Paris a Lacedaemone etiam Sidonem in itinere venisse, mulieresque inde rapuisse perhibetur. Si Herodoti narrationem et compendium hujus carminis a Proclo factum: χειμῶνα δὲ αὐτοῖς

¹²⁾ cf. Jacobs. ad Tzetz. Anteh. 133. Etiam Coluth. in Helenes raptu videtur Cypria carmina secutus esse vers. 387. loco mutilato, nam ibi Paris ad Cicones, populum Thraciae, venit et Hellepontum, Trojamque Helenam ducit. Eustathius p. 663. A. - 642, 53. Rom. rem; ut Herodotus, ex Cypriis narrat carminibus.

ἐπίστασιν Ἡρα, καὶ προσεγενθεῖς Σιδῶνι ὁ Ἀλέξανδρος αἰρεῖ τὴν πόλιν etc., comparamus, magnis, quum uterque locus ejusdem carminis sibi repugnet, videmur implicari difficultatibus, eamque ob causam nonnulli Herodoti, alii Procli verba spuria habuerunt ¹²⁾. Res mihi sic se habere videtur. In Cypriis carminibus Paris narrabatur secundo vento et tranquillo mari tertio die itineris Trojam venisse. Quum haec narratio aliis in cycelum receptis carminibus repugnet, ab eo, qui multa carmina epica in unum conjungebat corpus, mutata, aliaque substituta est, quae magis cum ceteris carminibus consentiret. Aliae quidem etiam res in Iliade et Cypriis carminibus non consentiunt ¹³⁾, quae in cyclico poëmatum corpore videntur non mutatae esse, quum non tanti sint momenti. Apud Herodotum tam verba poëtica, quam ipsi versus non animadverti non possunt. Legendum enim:

εὐαῖ τε
πνεύματι χρησάμενος λελή τε θαλάσση ¹⁴⁾.

β.

Pausan. III, cap. 16, 1.: Πλησίον δὲ Πλασίας καὶ Φοίβης ἐστὶν ἱερόν· ὃ ποιήσας τὰ ἔπη Κύπριος θυγατέρα αὐτὰς Ἀπόλλωνός φησιν εἶναι. Κόραι δ' ἱερῶνται σφισιν παρθέναι, καλούμεναι κατὰ ταυτὰ ταῖς θεαῖς καὶ αὐταὶ Λευκιππίδες.

¹²⁾ Heyniius Herodoti locum spurium habet, Wüllner. l. l. p. 73. Procli verba.

¹³⁾ cf. Iliad. γ', 442 sqq. cum verbis excerptorum: μετὰ τῆς μῆτις etc.

¹⁴⁾ Friedemann. Comment. in Strabon. T. I. pag. 336. tres versus ex Herodoti verbis facere conatus est, ut ex Wüllneri libro p. 73. video, sed Strabonis editionem nunc inspicere mihi non licet.

Hilairā et Phoebe, Leucippides, sunt uxores
Castoris et Pollucis ¹⁵⁾).

6.

Λίψα δὲ Λυγκεύς

Τηύγετον προσέβαινε ποσὶν ταχέεσσι πεποιθώς,

Ἀκρότατον δ' ἀναβάς διεδέρκετο νῆσον ἅπασαν

Τανταλίδου Πέλοπος, τάχα δ' εἶσιδε κύδιμος ἦρως

Δεινοῖς ὀφθαλμοῖσιν ἔσω κοίτης θροῦς ἄμφω,

Κάστρα θ' ἐπρόδαμον καὶ ἀεθλοφόρον Πολυδεύκεα.

Hoc fragmentum Cypriorum carminum legitur
apud Tzetz. ad Lycophron. 511. ¹⁶⁾ et schol. ad Pinda-
dar. Nem. X, 114 ¹⁷⁾. De pugna Dioscurorum Lync-
ceique et Idae vid. praecipue interpretes ad Pindar.
Nem. X. Theocrit. Idyll. XXII. vs. 135. Schol. ad
Iliad. γ', 243. Od. λ', 299. Apollodor. III, 11, 2. —
In versu secundo apud schol. Pindar. *Ταύγετον* le-
gitur; Ionicam formam *Τηύγ.* recepī, quae etiam
apud Homer. Od. ζ', 103. invenitur. In vers. 5.
Tzetz. *δεινοῖς ὀφθ.* schol. Pindar. *εἰν ὀφθαλμ.* et
Boeckh. putat, vitium in v. *εἰν* inesse, eamque ob
causam lacunae signa posuit ¹⁸⁾. In fine versus apud
schol. Pindar. et Lycophr. legitur: *ἔσω θροῦς ἄμφω*

¹⁵⁾ Vide Theocrit. XXII, 137. Apollodor. III, 11, 2. Schol.
ad Lycophr. 511. Leucippidarum matrem Philodiceen nominat.

¹⁶⁾ *Τὴν δὲ ἱστορίαν*, Tzetzes inquit, *τῶν Διοσκουίων καὶ Σταν-
αῖνος, ὁ τὰ Κύπρια πεποιθώς, γράφει. Λίψα* etc.

¹⁷⁾ Apud hunc schol. in fine versuum legitur: *γῆς δ' ἄφ'
ἄγιστρω ἔλοχα*, quod *ἄγιστρω* Heynius ad Apollodor. p. 733. in
ἄγι στας mutavit.

¹⁸⁾ Wüllner. in libello de cyclicis poëtis pag. 73. *αἶς εἰν*
ὀφθαλ. corrigens vehementer errat, quum cuique epicae linguae
gnaró notum esse debeat, *εἰν* nunquam in thesi apud ἄπικος in-
veniri. Vid. Hermann. ad Orph. p. 734. Gerhard. lectt. Apol-
lon. pag. 112. et infra ad Arctini *Ἰλίου πέρας* fragm. 1.

κοίλης, quod viri docti vario modo emendarunt ¹⁹⁾. Qua de causa has conjecturas improbem, sicque scribendum esse putem, ut ego fecerim, ex excursu primo de versibus spondiacis apparebit.

7.

*Κάστωρ μὲν θνητός, θανάτου δὲ οἱ αἴσα πέπραται,
Αὐτὰρ ὁ γ' ἀθάνατος Πολυδεύκης, ὄξος Ἄρηος.*

Hi versus apud Clement. Alexandrin. cohort. ad gent. sect. 16. pag. 26. ed. Potter. leguntur ²⁰⁾. Retinui praeterea codd. scripturam, quum Sylburg. mutaverat *θάνατον* ²¹⁾. Castorem mortalem esse etiam Apollodor. III, c. 11. s. fin. dicit.

8.

*Οἶνον τοῦ Μενέλαο θεοὶ ποίησαν ἄριστον
Θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἀποσκεδάσαι μελεδῶνας.*

Apud Athenaeum II. p. 134. et Suid. s. v. *οἶνος* inveniuntur, quos Suidas narrat a Nestore dictos esse, quum Menelaus apud eum commoraretur. Videtur igitur Nestor Menelaum adhortatus esse, ut vino curas rerum familiarium repelleret.

¹⁹⁾ Boeckh. in adnotatt. ad Pindar. schol. scribit: „Possis etiam (legere) *ὀφθαλμοῖσιν ἔσω θρόνος ἡμέτω ἀμφω κοίλης*.“ Qua de causa hujus viri docti emendationem rejecerim, magisque probem Heynii conjecturam: *ὀφθαλμοῖσιν ἔσω κοίλης θρόνος ἡμέτω ἀμφω*, exponam in excursu *de versibus spondiacis epicorum*.

²⁰⁾ *πρὸς αὐτὸν δὲ καὶ ὁ τὰ Κυπριακὰ ποιήματα γράψας· Κάστωρ* etc.

²¹⁾ Mutavit opinans *αἴσαν* non portionem, partem, sed factum esse. Sed rectam h. v. interpretationem jam Apollonius Sophist. p. 59. ed. Toll. habet: *δὲ ὁ καὶ ἡ μερὶς αἴσα λέγεται· Ἴλιον ἐκπέρασαντα, λαχόντα ἐς λήϊδος αἴσαν*, cf. Iliad. ω', 428. γ50. Odyss. κ', 101. ε', 84.

9.

Pausan. X, c. 26, 1.: Τοῦ δὲ Ἀχιλλέως τῷ παιδί Ὅμηρος μὲν Νεοπτόλεμον ὄνομα ἐν ἀπάσῃ οἱ τίθεται τῇ ποιήσει. τὰ δὲ Κύπρια ἐπεὶ φησὶν ὑπὸ Λυκομήδους μὲν Πύρρον, Νεοπτόλεμον δὲ ὄνομα ὑπὸ Φοίνικος αὐτῷ τεθῆναι, ὅτι Ἀχιλλεὺς ἡλικίᾳ ἔτι νέος πολεμεῖν ἤρξατο.

Secundum vulgarem narrationem, quam auctor Cypriorum carminum secutus est, Neoptolemus filius Deïdamiae, cujus pater Lycomedes. Aliter rem Duris tradiderat, qui eum Iphigeniae in insula Scyro expositae filium fecerat²²⁾. Quum praeterea qui ipse juvenis proelia, non cujus pater init, Neoptolemus dicendus sit, Ἀχιλλεὺς apud Pausaniam glossema esse videtur²³⁾, quamquam vulgaris lectio alio exemplo defenditur; apud Homer. Iliad. ζ, 403. enim Hectoris filius a Trojanis Ἀστυάναξ nominatur, quia ejus pater urbem servat. Omnino veteres poëtae saepius ad compositionem et significationem nominum propriorum respiciunt, quam nos exspectamus²⁴⁾. Fragmentum ad reditum Graecorum a Teuthrania deleta pertinere videtur.

10.

Αἱ μὲν οὖν κόραι ἐπὶ τοὺς θαλάρους ᾤρησαν, καὶ τὰ λοιπά. (ὁ δὲ) ἀνελόμενος τὰ ὄπλα κατάφωρος ἐγένετο, καὶ συνεστρατεύσατο. Πρώτερον δὲ . . . ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Κυκλικοῖς.

²²⁾ Eustath. ad Iliad. ε', 526.

²³⁾ Eustath. l. 1. Νεοπτόλεμος δὲ ἐπεκλήθη ὁ τοῦ Ἀχιλλέως ὄντος υἱός, διότι νέος ᾦν ἐπολέμησε. Servius ad Virgil. Aen. II, 15. Pyrrhus admodum puer evocatus ad bellum est, unde dictus est Neoptolemus.

²⁴⁾ cf. Boeckh. explicat. ad Pindar. Olymp. VI, 56. p. 156. Cf. Od. ε', 409.

Si haec, quae liber Leidensis²⁵⁾ ad *Hiad.* ε', 332. habet de Achille inter filias Lycomedis detecto, in cyclo erant²⁶⁾, lecta esse videntur in iis, quae de secunda Graecorum in Troada navigatione in Cypriis carminibus narrabantur. Nam ad primam Graecorum expeditionem, ut ex Procli verbis clarum est, referri non possunt.

11.

Tzetz. ad Lycophr. 570.: *Φερεκύδης δὲ φησιν ὅτι Ἄνιος ἐπεισε τοὺς Ἕλληνας παρὰγενομένους πρὸς αὐτὸν αὐτοῦ μένειν τὰ ἐννέα ἔτη. Θεόδοσος δὲ αὐτοῖς παρὰ τῶν θεῶν τῷ δεκάτῳ ἔτει ναυστολῆσαι ἐπὶ τὴν Ἥλιον, καὶ πορθῆσαι αὐτήν. Χρησμός γὰρ τοῖς Ἕλλησιν ἰδούσῃ, Τροίας κρατῆσαι τῷ δεκάτῳ χρόνῳ. ὑπέσχετο δὲ αὐτοῖς καὶ ὑπὸ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ τρέφεσθαι. μέμνηται τούτων καὶ ὁ τὰ Κυπριακὰ συγγραφεύς.*

Videntur igitur Graeci prima vel secunda navigatione Delum, cujus rex Anius erat, venisse²⁷⁾. De Anii filiabus, i. e. de Oenotropis vide Tzetz. l. l.

12.

Pausan. IV, 2, 5.: *Λυγκίως μὲν δὴ παῖδα οὐκ ἴσμεν γενόμενον, Ἴδα δὲ Κλεοπάτραν θυγατέρα ἐκ Μαρπησίας, ἣ Μελεάγρω συνώκησεν. ὁ δὲ τὰ ἐπηποιήσας τὰ Κύπρια Πρωτεσιλάου φησιν, ὅς ὅτε κατὰ Τρωάδα ἔσχον Ἕλληνες ἀποβῆναι πρῶτος ἐτόλμησε;*

²⁵⁾ Valcken. dissert. de schol. p. 124.: „In schol. ad *Hiad.* ε', 332. priora ferme cum editis congruunt; deinde ridicule ἰστορικαῖς πρὸ ἰσχυρισμοῦ (—) tum sic pergit liber Leidens.: αἱ μὲν οὖν“ etc.

²⁶⁾ Locum epim integriorem mihi parare non potui, quam ut eum Valckenaer. habet.

²⁷⁾ Eandem rem ex Pherecydis libris narrat Phavorin. s. v. *Ροῖώ*. Vid. Sturz. Pherecyd. fragm. pag. 209.

Πρωτεσίλαου τούτου την γυναίκα Πολυδώραν μὲν τὸ ὄνομα, θογαλέα δὲ Ἀλκιμάχου φησὶ εἶναι αὐτὸ ὄνομα.

Protesilaus, primus e navibus Graecis in Trojanam terram egressus, ab Hectore interficitur. Utrum ubi de ejus morte agebatur etiam de ejus uxore mentio facta sit, an alio loco, dici non potest. Uxor ejus h. l. Polydora nominatur, filia Meleagri, sed ab Eustathio ad Iliad. β', 700. Laodamia, filia Acausti. Scriptores etiam de auctore ejus mortis dissentiunt. Apud Homerum enim l. l. a Dardano nomine non adjecto, interficitur; in carminum Cypriorum excerptis et Quint. Smyrn. I, 818. ab Hectore. Sed schol. Villois. ad l. l. praeterea Aeneam, Euphorbum, Achatem afferunt.

13.

Schol. apud Heyn. in supplend. et emend. ad Homer. Iliad. π, 57.: πολλὴν εὐτείχεα, τὴν Πηδάσον οἱ τῶν Κυπρίων ποιῶσι. αὐτὸς δὲ Λύρνησον.

Briseis filia Brisei, Lyrnessi regis²⁹), ab Achille, quum Lyrnessum expugnaret, capta est; quam Homerus in Iliad. π, 57. πολλὴν εὐτείχεα nominat. Secundum hoc scholium vero auctor Cypriorum carminum Briseida captam esse, Pedaso expugnata, dixit, qua in re eum Dictys secutus est³⁰).

²⁹) Cf. Jacobus. ad Tzet. Antehom. 222.

³⁰) Iliad. β, 594 ibiq. schol. l. l. 71. 2. 9.

³⁰) de bello Trojan. lib. II. Propere inde Pedasum expugnare coepit, Letygonum urbem. Sed eorum rex Briseis, ubi animadvertit in obsidione se vivere nostros — — laqueo interit. Neque multo post capta civitas, atque interfecti multi mortales, et abducta filia regis Hippodamia (i. e. Briseis Tzet. Antehom. 350. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς Ἰπποδάμειαν ἢ δὲ Βρισηῖος).

14.
 Pansan. X, 31, κ1: Παλαμήδην δὲ ἀποπικρήνας
 προσελθόντα ἐπὶ ἰχθύων θήραν, Διομήδην δὲ τὸν ἀπο-
 πτείναντα εἶναι καὶ Ὀδυσσεῖα ἐπιλεξάμενος ἐν ἔπεισον
 οἶδα τοῖς Κυπρίοις.

In Homeri carminibus nulla, ut constat, Pala-
 medis mentio, quae frequentius apud seriores fit,
 occupatos in exponenda adornandaque Palamedis hi-
 storia³¹). De morte ejus nunc tantum agam. Sino
 apud Virgil. Aen. II, 84. eum sub falsa prodicione
 Graecis infando iudicio, quia bella vetaret, interfe-
 ctum esse dicit. Tzetzes eum, ut proditorem, a Grae-
 cis lapidibus obrutum et interfectum esse narrat³²).
 Secundum hos igitur scriptores publico Graecorum
 iudicio morte multatus est, dum alii narrant, eum
 astutia Ulyssis aut in puteum descendisse ad thesau-
 rum reperiendum, et dein ab Ulyссе et Diomede la-
 pidibus obrutum³³); aut dum pisces caperet ab iis-
 dem esse interfectum³⁴).

15.
 -011 Εἴματα μὲν χροίας, τότε αἱ Χάρεις τε καὶ Ὄραι.
 -92 Ποίησαν, καὶ ἔβαψαν ἐν ἀνθεσὶν εἰαρινῶσιν,
 -100 Οἷα φέρουσ' ὦραι, ἐν τε κρόκῳ, ἐν δ' ὑακίνθῳ,
 Εἰνὶ τ' ἰὼ θαλάθοντι, ῥόδου κ' ἐνὶ ἀνθεὶ καλῷ,
 Ἥδ' ἐν κενταύρῳ, ἐν τ' ἀμβροσίαις καλύμισσιν,
 Ἄνθεσσι ναρκίσσου καλλιδροσού· οἱ Ἀφροδίτη
 Ὄραις παντοδαύτοις τεθυώμενα εἴματα ἔστο.

³¹) Heynius exc. IV. ad Virgil. Aen. II. Jacobs. ad Tzetz. Antehom.

³²) Tzetz. ad Lycophron. 382. Vid. etiam schol. Euripid. Orest. 422. pag. 356. ed. Matthiae. et eandem narrationem apud Tzetz. Antehom. 364 — 385.

³³) Dictys de b. Tr. lib. II.

³⁴) Cf. Quint. Smyrn. V, 198.

Hoc fragmentum, quod Athenaeus³⁶⁾ laudat, videtur ad Venerem se ornantem pertinere, et ad eam fortasse carminis partem, ubi Achilles et Helena, Venere Thetideque auctoribus, in unum sunt conducti³⁶⁾. Pro v. *ἱμάτια* codd.³⁷⁾ *εἴματα* restitui, metro postulante. Sic etiam in vs. 4. metro poscente pro *ἐν τ' ἰω* scripsi *εἰνί τ' ἰω*³⁸⁾. Vs. 6. MSS. sic legitur: *ἄνθρωποι καρπίσου καλλιέρου. δοῖτα Ἄφ.* In iis, quae praecedunt praepositio *ἐν* semper, ubi alius floris nomen affertur, additur. Si igitur etiam h. l. a nominatis floribus diversus intelligendus esset, praepositio *ἐν* adjicienda esset, quae omissa indicat v. *ἄνθρωποι* ad vv. *ἐν δ' ἀμβροσίαις καλύκεσσι* referendum esse; quod si v. *ἄνθρωποι* retinemus, explicatio verborum *ἐν τ' ἀμβροσίαις καλύκεσσι* est, idque epicorum more defenditur³⁹⁾. Alia difficul-

³⁶⁾ Athen. lib. XV. p. 682. e. f. *Ἀνθῶν δὲ στεφανωτικῶν μέμνηται ὁ μὲν τὰ Κύπρια ἐπηπεποικῶς, Ἠγησίας ἢ Στασίνοσ. Δημοδάματ γὰρ, ὁ Ἀλικαρνασσῆσ ἢ Μελίττισ ἐν τῷ περὶ Ἀλικαρνασσοῦ Κύπρια, Ἀλικαρνασσῆσ δ' αὐτὰ εἶναι φησὶ ποιήματα. λέγει δ' οὖν ὅστισ ἐστὶν ὁ ποιητῆσ αὐτὰ ἐν τῷ ἰα οὕτωσ: Εἴματα etc.*

³⁶⁾ Heynius ad Virgil. Aen. I. ext. 20 apud Athenaeum corrigit *ἐν τῷ ἰα*, versusque pertinere putat ad iudicium Fabidiae; conjectura per se probabili. Wüllnerus his versibus ornamenta et venustatem Briseidis describi conjicit.

³⁷⁾ Pro v. *εἴματα* MSS. Schweighauseri et schol. ad Lucian. de saltatione §. 5. *ἱμάτια* praebent, pro quo Canterus *ἱματα* ediderat, quae vox apud Hesychium quoque invenitur Tom. II. p. 49. *ἱματα ἱμάτια*, sed ex mendoso codice Schweighausero ducta esse videtur. Quum hujus rei plura apud Hesych. exempla inveniantur (vid. Valcken. ad Ammon. pag. 82. 102. animadvv. ed. sec.), libenter cum Schweigh. consentio, recepitque id quod metrum postulat *εἴματα*.

³⁸⁾ *ἐν τ' ἰω* etiam apud schol. ad Lucian. l. l. Sed quum prima syllaba voc. *ἰον* corripitur, ut in *ἰοειδῆσ, ἰοίεσ, ἰοδνεφῆσ*, dum in *ἰοσ* = *βέλοσ* producitur, locus emendandus. Wüllnerus legit *ἐν τ' ἰω*.

³⁹⁾ Apud Homerum quidem saepissime et fortasse semper

ταῖς verbis καλλιῤῥόδου δόια inest, quod καλ., quum pulcre fluentis significet, haud aptum narcissi epitheton est. In hac voce aut καλλιπνόου, aut καλλιῤῥόδου ⁴⁰⁾, aut καλλιχρόου ⁴¹⁾ latet, quarum conjecturarum mihi maxime καλλιῤῥόδου et καλλιπνόου placet. Pro δόια vel διωιά codd. recepi Canteri et Casauboni lectionem οἶα.

16.

Ἡ δὲ οὖν ἀμφιπόλοισι φιλομειδῆς Ἀφροδίτη
Πλεξαμένη στεφάνους εὐώδους ἀνθεα γαίης,
Ἀν κεφαλαίῳ ἐθεντο θεαὶ λιπαροκορηδένου
Νύμφαι καὶ Χάριτες, ἅμα δὲ χρῆσθ' Ἀφροδίτη,
Καλὸν αἰδοῦσαι κατ' ἄρος πολυπιδάκου Ἰδης.

Eidem Athenaeo ⁴²⁾ hoc fragmentum, quod nulla interpretatione eget, debemus. In vs. 5, codd. αἰδουση praebent, quod sine ullo dubio in αἰδουσαι mutandum.

17.

Ζῆνα δὲ τὸν ῥέξαντα, καὶ ὃς τὰδε πάντ' ἐφάρτευσεν
Οὐκ ἐθέλεις εἰπεῖν ἵνα γὰρ θεὸς ἐνθά καὶ αἰδώς.

Apud Stobaeum Florileg. c. 41. περὶ αἰδούσας et apud Platonem Euthyphron. p. 12. a. ⁴³⁾ haec legun-

vox latioris ambitus praecedit, v. c. τὸν δὲ σκότος ὄσο' ἐκάλυψε. τὸν δὲ φρένας ἴκετο πένθος et simil. Sed nihilo minus apud Hesiodum simile exemplum legitur in Theogon. 567. δάκεν δ' ἄρα νέλοθε θυμὸν Ζῆν' ὑψιβρεμέτην, ubi pars, θυμὸς, praecedit, totum, Jupiter ipse, postponitur. Wüllerus Schweighauseri ἀνθουσι recepit. Καλῶς praecipue de rosis, vid. J. H. Voss. not. in Theocrít. pag. 20.

⁴⁰⁾ Suavem vaporem, odorem exhalantis. — Schweighauseri conjectura.

⁴¹⁾ Eleganti colore, formoso. — Dalecampio placuit.

⁴²⁾ Athen. l. 1.: οὗτος ὁ ποιητῆς καὶ τὴν τῶν στεφάνων χρῆσιν αἰδώς φαίνεται; δι' ὧν λέγει· Ἡ δὲ σ.

⁴³⁾ Plato hoc fragmentum sine auctoris nomine habet, et pro τὸν δὲ ε. legitur τὸν δ' ῥέξαντα.

tur. Nescio ad quem locum Cypriorum carminum hoc et sequentia fragmenta referam.

18.

Pausan. X, c. 26, 1.: *Λίσχως δὲ καὶ ὁ ποιήσας, ἔπη τὰ Κύπρια διδώσιν Εὐρυδικὴν γυναῖκα Αἴψια.*

Si recte memini nullus alius scriptor Aeneae uxori nomen Eurydicæ imposuit, nam ab omnibus Creusa nominatur. Vid. Pausan. l. l.

19.

Schol. ad Sophocl. Electr. 152.: *ἢ Ὅμηρον ἀκολουθεῖ εἰρηκόντι τρεῖς τὰς θυγατέρας τοῦ Ἀγαμέμνονος. ἢ ὡς ὁ τὰ Κύπρια τέσσαρες φησιν.*

Homer. Iliad. i, 144. tres Agamemnonis filias nominat, Chrysothemem, Laodicen et Iphianassam⁴⁴); præterea nulla apud eum neque Iphigeniæ, neque reliquarum filiarum mentio fit, quæ, si Proclæ fides habenda, facta est in Cypriis carminibus, qui dicit: *καὶ Ἰφιγένειαν κελεύσαντος Δύσει.* Dicere igitur possumus, Iphigeniam a Cypriorum auctore tribus ab Homero laudatis Agamemnonis filiabus additam esse⁴⁵). Iphigeniæ nomen Pindar. Pyth. XI, 35. quoque habet. Quæ illæ quatuor ab auctore Cypriorum nominatæ filiæ fuerint, incertum⁴⁶).

⁴⁴) Ibi schol. dicit Laodicen eandem esse, atque Electram tragicorum, Iphianassam vero Euripidis Iphigeniam.

⁴⁵) Scholiis enim sæpe minima auctoritas concedenda.

⁴⁶) Cf. Heynius ad Iliad. i, 144. Wüllner. l. l. pag. 76. dicit, scholiast. non cogitasse, Iphigeniam eo tempore, quo Homerus Agamemnonem loquentem inducat, jam immolatam fuisse. Sed Homero fabula de Iphigeniæ sacrificio incognita fuit, quum nusquam ejus mentionem faciat, etsi sæpissime ei occasus data erat.

Νήπιος, ὃς πατέρα κτείνων παῖδας καταλείπει.

Si hoc fragmentum, quod Clementi Alexandr. ⁴⁷⁾ debemus, ad Stasini Cypria est referendum, nescio ad quam narrationem pertineat. Qua de causa mihi pro v. Στασίνου videtur Ἀρκτίνου legendum, fragmentumque ad Arctini deletam Trojam, et ad interfectionem Astyanactis quidem, referendum esse.

*Ἄμπελον, ἣν Κρονίδης ἔπορεν οὐ παιδὸς ἄποινα
Χρυσείην ἀγανοῖσιν φύλλοισιν κομώσαν
Βότρουσι, τοὺς Ἥφαιστος ἐπασκῆσας πατρὶ δῶκεν,
Αὐτὰρ ὁ Λαομέδοντι πόρεν Γανυμήδεος ἄντι.*

Ex conjectura hoc fragmentum ad Cypria retuli, nam ab schol. Euripid. ⁴⁸⁾ ex cyclo sine auctoris nomine laudatur. Mutavi etiam codicis scripturam verbis transpositis ἀγανοῖσιν φύλλοισιν pro φύλλοισιν ἀγανοῖσιν, quam lectionem si retinemus, secunda syllaba vocis ἀγανὸς producenda contra Homeri, Hesiodi aliorumque epicorum morem. Tzetzes tantum primam syllabam producit ⁴⁹⁾. In vers. 4. Matthiae recte pro ἄντι cod. dedit ἀντί. — In ipsa fabula magna varietas! Ganymedes apud Homerum ⁵⁰⁾

⁴⁷⁾ Stromat. VI. p. 747. πάλιν Στασίνου ποιήσαντος· Νήπιος etc.

⁴⁸⁾ Schol. ad Orest. 1370. Tom. IV. p. 506. Matth.: τινὲς οὐχ ἴππους, ἀλλὰ χρυσὴν ἄμπελόν φασι δεδῶσθαι ὑπὲρ Γανυμήδους, καθάπερ ἐν κίκλῳ λέγει Ἄμπελον etc. Quis est, qui hoc in cyclo dicit? nam nemo ad quem referri possint ea verba neque praecedit neque sequitur. Mihi aut legendum esse videtur λέγει τις, aut λέγεται.

⁴⁹⁾ Tzetz. Homer. 442. Βοννίκῳ Κορύθῳ τα καὶ Ἀγάνῳ Ἰθμίῳ τε.

⁵⁰⁾ Iliad. ψ', 232.

a Diis propter pulcritudinem rapitur, ut Jovi a populis sit, Jupiterque pro raptu puero Troi, ejus patri, equos dat⁵¹⁾. In hymno Homérico in Venerem Jupiter ipse eum per venti vim rapit, ut Diis vinum infundat, et patri Troi, ut in Iliade, dat equos. Duabus igitur rebus auctor horum quatuor versuum, partim quae ad patrem, partim quae ad dona attinent⁵²⁾, a vulgari narratione recedit.

§. XV.

Ilias cyclica.

Ipsam Iliadem cyclicum fuisse poëma, quod priores partim concedebant, partim dubitabant, nunc fragmentis chrestomathiae Proclianae clarum est; ceteris vero veterum locis, quum praesertim Homerus Cyclicis haud raro opponatur⁵³⁾, nihil demonstratur, ne verbis Etymologici M. quidem⁵⁴⁾: *Ὅμηρος εἶωθε λέγειν νεκάδες τὰς τῶν νεκρῶν τάξεις, παρὰ τοὺς νέκτας, νεκιάδας τινὰς οὐσίας. οἱ δὲ νεώτεροι καὶ τὰς τῶν ὀπλιτῶν τάξεις οὕτω καλοῦσιν παρὰ τὸ νεῖκος, αἱ εἰς πόλεμον ἠτοιμασμέναι, ἢ ἀχώριστοι, τὸ γὰρ νε στερητικόν ἐστι, καὶ καθεῖν τὸ χωρῆσαι. Ἰλιάδος, δ' — Δαναῶν κεκαδησόμεθα. παρὰ μὲν τοῖς κυκλικοῖς αἱ ψυχὰι νεκάδες λέγονται. — ἤτε κε δηρὸν*

Αὐτοῦ πῆματ' ἔπασχον ἐν αἰνῆσι νεκάδεσσιν. Ἰλιάδος ε'. Haec sunt verba Etymologi. Homerus uno loco Iliad. ε', 886. hac voce utitur, ibique series mortuorum (τάξεις τῶν νεκρῶν) significat, ad quem

⁵¹⁾ Iliad. ε', 265.

⁵²⁾ De seriorum narrationibus vide Jacobs. ad Tzet. Antehom. 93.

⁵³⁾ Vid. infra de Odyssea cyclica.

⁵⁴⁾ Pag. 543. 4. ed. Lips. s. v. νεκάδες. Etymolog. Gudianum p. 404. ed. Sturz. s. v. eadem ex parte correctius praebet.

locum Etymolog. ab initio hujus glossae respicit. Nihilominus hunc ipsum locum etiam, ut probetur apud Cyclicos vocem *animos* significare, adhibitum videmus. Quum haec vis ad Homerum nihil attineat, verba ἦτε — νεκάδεσσιν aut cyclici cujusdam versus, qui apud Homerum quidem etiam legitur, sed ita ut v. νεκάδες aliam habeat significationem; itaque vv. 'Ιλιάδος ε' delenda essent⁵⁵⁾; aut ab aliquo adjecta sunt, cui in mentem venerat v. νεκάδες etiam in Iliade legi, eamque ob causam de significatione nihil attendens versus Homeri adposuit. Quod si statuimus, et probabile videtur, vv. ἦτε καὶ θεῶν — 'Ιλιάδος ε' delenda sunt. Ex hoc igitur loco nemo Homeri carmina in cyclum fuisse recepta demonstrabit, neque perverse⁵⁶⁾ Casaubon. ad Athen. p. 479. et Salmasius ad Solin. p. 602 = 857. col. 2. qui huic scholio fidem detrahere student, faciunt, quum haec glossa nullam omnino auctoritatem habeat⁵⁷⁾. Neque plus auctoritatis loco Aristotelis est, qui ὅτι Ὀμήρου ποιήσεις, inquit⁵⁸⁾, σχῆμα διὰ τοῦ κύκλου, ἐν τῷ συλλογισμῷ. Vocem κύκλος non ad epicum cyclum refero, sed significat *amplexum, circumdatum*, sicque interpretor: „Homerus ita fingit, carminaque sua componit, ut totius populi omnes prius gestas res, quae ad eam rem pertineant, complectantur, et quasi rerum gestarum circulum sive cyclum efficiant. Quum vero cyclus figura sit, eam ob causam et Homeri poësis figura.“ Qua interpre-

⁵⁵⁾ Etymol. Gud. haec verba non habet.

⁵⁶⁾ Verba Wüllneri p. 17. sunt, qui omnino nimis prodigius verbis *perverse, inepte* et similibus est.

⁵⁷⁾ Nonnulli eam his corruptis verbis praebent, ut Dodwell. de cyclis pag. 800. Cf. Casaub. ad Athen. lib. VII. c. 5. pag. 277. d. e.

⁵⁸⁾ Elench. lib. I. 9. p. 181.

tatione conveniente sensui, verbis Aristotelis et ipsi Homeri poësi, omnibus conjecturis interpretationibusque veterum falsis supersedere possumus, ut Philoponi, qui ad l. l. fol. 34, 6. Ald.: *ἔστι δὲ καὶ ἄλλο τι κέκλος*, inquit, *ἰδίως ὀνομαζόμενον, ὃ ποιήσῃ τινος μὲν εἰς ἑτέρον, τινὲς δὲ εἰς Ὀμηρον ἀναφέροντων*⁵⁹⁾. Sed quaeret quispiam: quatenam tibi causa Aristotelis verba aliter, quam vulgari modo a tot viris iisdemque doctissimis probato, interpretandi? Primum, quod si dicere voluisset poemata Homeri in cyclo esse, certe dixisset *ποιήματα*, vel *τὰ ποιήματα στήμα*; tum quod illa interpretatio minime cum iis, quae de cyclo epico nota sunt, convenit. Sed jam satis. Homeri Iliadem et Odysseam inter cyclica carmina recepta fuisse ex Procli chrestomathia clarum est:

§. XVI.

Aethiopia.

Proximum ab Iliade locum Aethiopida, ex quinque libris constantem, habuisse, cujus auctor Arctinus, a Proclo perhibetur. Unum tantum hujus perlongi carminis⁶⁰⁾ fragmentum apud schol. ad Pindar. Isthm. IV. v. 58. edit. Boeckh. inveni:

ὃ γὰρ τὴν Αἰθιοπίδα γράφων [leg. γράψας] περὶ τὸν ὄρθρον φησὶ τὸν Αἰάντα εἰσπύου ἀνελεῖν.

Quae parva narratio, quam etiam Quintus Smyrnaeus secutus esse videtur⁶¹⁾, mihi satis gravis est, quum per eam etiam meam de cyclo compositi-

⁵⁹⁾ Etiam Wällnerum p. 5, qui aliam hujus Aristotelis loci interpretationem sequitur, habeo mecum consentientem, hanc explicationem Philoponi falsam esse.

⁶⁰⁾ Secundum Hærenii conjecturam in Biblioth. ant. litt. et artis fasc. 4. p. 61. hoc carmen 9100 versibus constabat.

⁶¹⁾ Vid. lib. V, 395. 482.

tionē conjecturam aliis probare posse videar. Novissima enim Procli ex Aethiopide excerptorum verba haec sunt: *καὶ περὶ τῶν Ἀχιλλεύου ὄπλων Ὀδυσσεὶ καὶ Αἴαντι στάσις ἐπιπίπτει*. Secundum haec verba ne iudicium armorum quidem in hoc carmine erat narratum, nedum mors Ajacis esset exposita; sed secundum schol. Pindar. non solum iudicium de Achillis armis, sed etiam, quae post iudicium facta sunt, interfectio Ajacis et similes res narrabantur. Is igitur qui cyclum variorum poemata in unum corpus coniungendo componebat, ultima Aethiopidis de armorum iudicio et morte Ajacis agentia rejecit, ut Aethiopida et parvam Iliadem aptius posset coniungere. Qua autem re permotus ultima Aethiopidis potius, quam Iliadis parvae initium rejecerit, dicere non possum.

§. XVII.

I l i a s p a r v a .

Etsi hujus carminis antiquiores scriptores, ut Aristoteles⁶²⁾, Pausanias, imo Aristophanis scholiasta⁶³⁾, saepe commemorant, nunquam tamen auctoris nomen addunt⁶⁴⁾. A senioribus scriptoribus, ut ab Eusebio, Hieronymo, Proclo in chrestomathia; Pzetzä⁶⁵⁾ et ab eo, qui fingendo in tabula expressit res ad Trojam gestas, Lesches auctor nominatur; qui Lesches⁶⁶⁾, filius Aeschyleni⁶⁷⁾, patria Lesbo ortus

⁶²⁾ Poëtica cap. 22.

⁶³⁾ Ad equites vs. 1053.

⁶⁴⁾ Falsum igitur quod Salmas. ad Solin. pag. 852. contendit, parvae Iliadis auctorem Leschem semper et ab omnibus existimatum esse.

⁶⁵⁾ Ad Lycophron. vs. 1263.

⁶⁶⁾ A plurimis *Λέσχος* nominatur, a Pausania, excepto uno loco, ubi duo codd. *Λέσχος* praebent, semper *Λέσχος*.

⁶⁷⁾ Pausan. X, 25, 2. sive secundum cod. Vindob. Aeschyli.

est ⁶⁸⁾, sed ex qua hujus insulae urbe fuerit, quum nonnulli eum Pyrrhaeum ⁶⁹⁾, Proclus in chrestomathia Mitylenaeum nominet ⁷⁰⁾, incertum est. Floruit circa Olymp. 30, nam ab Eusebio ad Olymp. 30, 3. et ad Olymp. 33 refertur ⁷¹⁾, ab Hieronymo ad Olymp. 30. De ejus vita nihil constat, nisi quod Clemens Alexandrinus ⁷²⁾ Phanium secutus narrat, eum ante Terpandrum vixisse, cum Arctino certamen iniisse eumque vicisse, sed neque quo tempore, neque quo carmine vicerit notum est.

Non autem Leschi soli hoc carmen, sed ab auctore vitae Homeri, quae a nonnullis Herodoto attribuitur, Homero adscribitur, qui hoc carmen, quum apud Thestoridem esset, fecerit, et Thestorides hoc suo ipsius nomine edidisse dicitur ⁷³⁾. Quisquis au-

---

⁶⁸⁾ Euseb. ad Olymp. 30, 4, et 33. Hieronym. ad Olymp. 30. Clement. Alexandr. Stromat. I. p. 398. ed. Potter.

⁶⁹⁾ Pausanias l. I., auctor tabulae Iliacae.

⁷⁰⁾ Eadem igitur inter scriptores discrepantia est, quae de Antimachi epici patria, quem nonnulli Clarium, nonnulli Colophonium nominant. Sed ut probabile est, Antimachum fuisse Clarium, et a majore eademque haud procul a Claro remota urbe nomen accepisse, in cujus fortasse ditione Clarus esset, sic etiam mihi Lesches Pyrrha ortus et a majore urbe nomen accepisse videtur.

⁷¹⁾ Euseb. Chronic. canon. ad Olymp. A, 3.: *Δίοχη· Δίοβιος ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα ποιήσας καὶ Ἀλκμᾶν ἤμαζεν.* Idem Chronic. log. I. p. 40.: *Κύριλλος Κορίνθου ἐτυράνησεν ἐτὴ κή. Δίοχη· Δίοβιος ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα ποιήσας καὶ Ἀλκμᾶν ἤμαζον.*

⁷²⁾ Stromat. I. p. 398.: *Φανίας δὲ πρὸ Τερπάνδρου τιθεὶς Δίοχην τὸν Δέσβιον Ἀρχιλόχου νεώτερον φέρει τὸν Τέρπανδρον· διημιλλῆσθαι δὲ τὸν Δίοχην Ἀρκτίνῳ, καὶ νενικημέναι.*

⁷³⁾ *Διατρίβων δὲ παρὰ τῷ Θεστορίδῃ ποιῶ Ἰλιάδα τὴν ἐλάσσω.* Hic de parva Iliade sermonem esse, ἐλάσσωque et μικρὰν Ἰλιάδα eandem esse nomen ipsum indicat. Nihilominus Salmas, exercitt. Plin. p. 852, 2. A. B. contendit, haec diversa carmina et ἐλάσσω Ἰλιάδα idem carmen cum Cypriis fuisse. Qua in re cum eo consentire non possum, quum nomen minoris Iliadis non

ctor hujus carminis est, mirabile certo, ab antiquioribus nunquam — praecipue apud Pausaniam, ubi nonnullis verbis interjectis et Leschis et parvae Iliadis mentio fit ⁷⁴⁾ — ad Leschem referri, quod a recentioribus semper factum est. Etiam hoc mirationem movet, quod omnia, quae a Pausania sub Leschis nomine narrantur, non ad id parvae Iliadis compendium, quod nobis Proclus servavit, referri possunt. Quibus de rebus mihi hoc persuasum habeo. Antiquis temporibus, ubi parum critica arte utentes carminibus, quae ex prioribus temporibus circumferebantur, nomina auctorum praeponerent, nonnulli fuerunt, qui hoc carmen Homero, nonnulli qui Thestoridi, vel Leschi adscriberent; sed quum tempore Aristotelis et Alexandrinorum intelligentes plus critices talibus in rebus adhiberent, non amplius Homero tribuerunt, sed plurimi putarunt, Leschem esse auctorem, nonnulli nesciverunt omni-

tam ad Cypria carmina, quam parvam Iliadem pertineat; deinde versus, quem dicit testantibus grammaticis initium Cypriorum carminum fuisse:

Ἴλιον αἰεὶ καὶ Σαρδαίνην ἐρατεινήν

corruptus et suppositivus est, quum nemo nisi Scaliger in notis ad Catull. p. 112. et nonnulli alii recentiores eum laudent, ut cum Ryckio in libro de primis Italiae incolis pag. 446. qui subjectus est ejus Holstenii castigationum et emendationum in Stephanum Byzant. editioni, non consentire non possim, qui Scaligerum, nimium memoriae fretum, versum mutasse dicit. Deinde ad versum in Horatii arte poetica:

Fortunam Priami cantabo et nobile bellum,

ipse hunc Doricum versum p. 855. c. fingit:

Ἀίσω Πριάμοιο τύχην πόλεμόν τε κλεινόν.

et nobis pro primo parvae Iliadis versu vendit, qua in re eum Fabricius in bibl. Graec. T. I. p. 376. ed. Harles. secutus est.

⁷⁴⁾ Pausanias X. 26.

no, cui hoc carmen adsignarent. Sic factum est, ut partim non nominato auctore carmen citetur, partim Leschi attribuat.

Non totum carmen in cyclum receptum fuisse, si fragmenta et ab Aristotele hujus carminis argumentum traditum cum Procli excerptis contulerimus, luce clarius apparebit. Aristoteles enim ⁷⁵⁾ Iliadem et Odysseam, ait, vix ad unam vel duas, Cypria contra carmina et parvam Iliadem ad plures tragoedias componendas materiem suppeditare, harumque tragoediarum nomina adduntur: ὄπλων κρισις, Φιλοκτήτης, Νεοπόλεμος, Εὐρύπυλος, πτωχία, Αἰκάται, Ἴλιον πέρις καὶ ἀπέπλους καὶ Σίνων καὶ Τρωάδες. In Iliade parva a Proclo in compendium redacta nihil eorum, quae ad Trojae excidium spectant, narratur, sed parva Ilias tempus inde ab armorum judicio usque ad equam ligneum in urbem Trojam receptum continet. Videtur igitur Leschis carmen, quod de Trojae excidio agebat, a nonnullis parvae Iliadi conjunctum fuisse (ut ab Aristotele), a nonnullis pro singulari carmine inscripto Ἰλίου πέρις esse habitum ⁷⁶⁾. Cur vero Ἰλίου πέρις Leschis in cyclum epicum non fuerit relata etiam nunc, collatis ejus fragmentis, intelligere possumus. Namque Lesches illo carmine non vulgares narrationes secu-

⁷⁵⁾ Aristotel. de poët. cap. 23.: οἱ δ' ἄλλοι περὶ ἓνα ποιῶσι, καὶ περὶ ἓνα χρόνον, καὶ μίαν πράξιν πολυμερῆ. οἷον ὁ τὰ Κυπριακὰ ποιήσας καὶ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα. Τοιγαροῦν ἐκ μὲν Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεΐας μία τραγωδία ποιεῖται ἑκατέρως, ἢ δύο μόνως, ἐκ δὲ Κυπρίων πολλά, καὶ ἐκ μικρᾶς Ἰλιάδος (πλείων) ἄκτω.

⁷⁶⁾ Eadem sententia Plehnii est in libro *Lesbiaca* inscripto, qui p. 134. jam ut meam proferam sententiam, inquit, id quidem satis apparere credo e veterum scriptorum locis, parvas Iliadis partem seu continuationem fuisse Ἰλίου πέρις, quae ab aliis (v. c. Aristotele et Tzetza) cum illa conjuncta, ab aliis (e. g. Pausania) ab ea secreta est.

tus erat, sed eas, quae non omnibus notae erant ⁷⁷⁾, nonnullas fortasse etiam ipse finxerat, ut, qui cyclum epicum componebant, ea de causa hoc carmen rejicerent. Praeterea apud Aristotelem verborum ordo notandus; priorum enim verborum ordo usque ad *Εὐρύπυλον* cum ordine factorum convenit, a quo iis, quae hoc nomen sequuntur, receditur; quem si Aristoteles secutus esset, Sinon et *ἀπόπλους* (qui non de vera ex Trojano agro navigatione, sed de simulata in insulam Tenedon fuga intelligendus) ante excidium Trojae nominandi erant, verbaque hoc ordine scribenda: *ἀπόπλους, Σίνων, Ἰλίου πέρις*. Cujus mutatae positionis Tychsen. ⁷⁸⁾ sibi hanc videtur causam invenisse, quod Aristoteles *Ἰλίου πέρις*, generatioris nominis tragoediam, praemiserit, in qua etiam Sinonis facinus commemorari debuerit. Eandem ob causam v. *ἀπόπλους* postposuit. Sub finem igitur hujus carminis in describendo Trojae excidio et praeda dividenda poeta erat occupatus ⁷⁹⁾. Fragmenta, quae inveni, haec sunt:

⁷⁷⁾ Vide infra fragm. 6.

⁷⁸⁾ Praefat. ad Quint. Smyrn. pag. LXV.

⁷⁹⁾ Ryckius in libro de primis Italiae incolis conscripto p. 446. cupide contra nonnullos Scaligeri et Salmasii errores disputans denique statuit, Leschem Illi excidium scripsisse, incognitum scriptorem parvam Iliadem, et omnes seriores scriptores, qui Leschi parvam Iliadem adscriberent, errasse. Quod certo cuique nimia cum audacia dictum esse videbitur, praecipue quum haud indocti scriptores sint, et quae Pausanias sub Leschis nomine de Astyanactis interfectione afferat — vid. infra fragm. 7. — ad verbum fere in sexto fragmento legantur, dum plurimi scriptores de hac re alia narrent. Viam igitur ingressus sum, quae mihi verior esse videtur, et statui Illi excidium non semper parva Iliade conjunctum fuisse, et gaudeo, etiam Tychsenio (praef. ad Quint. Smyrn. p. LXVII.) idem plaenisse. In ceteris omnibus, quae contra Scaligerum disputat, Ryckio assentior. Scaligerus enim (animadv. ad Chronic. Euseb. Hier. ad

Ἰλιον αἰδῶ καὶ Δαρδανίην ἔπιπλον,

Ἦς περὶ πόλλα πάθον Δάνκοι θεράποντες Ἄρηος.

Hos versus auctor vitae Homeri⁸⁰⁾ habet, qui eos initium parvae Iliadis esse dicit. Ἀείδω, si recte memini, neque in Iliade, neque in Odyssea producta prima syllaba invenitur, sed saepius in Hymnis Homericis et apud seriores⁸¹⁾. ἐπιπλον

ann. MCCCLX.] „Non videtur eadem fuisse,“ inquit, „Ἰλιάς μικρά καὶ Ἰλιον πέρσει. Ἰλιάς μικρὰν scripsit Stasinus; Ἰλιον πέρσει Ἀίσχης, qui et Ἀισχέως, Lesbios, ex urbe Pyrrha. Ἰλιον πέρσει meminit Aristoteles in poetica, qui tantum abest, ut eandem faciat cum minuscule Iliade, ut ex ea τὴν Ἰλιον πέρσει propagatam esse dicat. Nos vero alibi demonstravimus Ἀισχίον Pyrrhaeum auctorem τῆς Ἰλιον πέρσει fuisse. Itaque non video, quomodo Eusebium et scholiasten Nemeorum cum Aristotele conciliare possim.“ Praecipue in eo Scaliger. errat, quod narrat, Aristotelem dicere Ilii excidium ex parva Iliade propagatum. Aristoteles enim nihil dicit, nisi in parva Iliade argumenta certe octo tragoediarum contineri, quarum offert excidium Trojae. Non igitur dicit, Ilii excidium, epos, propagatum esse ex parva Iliade, sed tragoediam secundum argumentum parvae Iliadis hac inscriptione factam esse, vel fieri posse. Hunc errorem, jamjam Salmas. exercitt. Plin. p. 834. fitt. et p. 855. correxit, sed ipse in alium p. 854. incurrit: „Leschea μικρὰν Ἰλιάδα composuit, quae non solum ab Eusebio et scholiasta Pindari citatur, sed etiam a Clemente, Tzetzze et aliis; solus, quod sciam, Pausanias testimonium ex ea producit sub nomine Ἰλιον πέρσει. Et sane Ἰλιάς μικρά decantabat Ilii excidium, ut revera potuerit etiam hoc titulo inscribi.“ Sed Pausanias non testimonium ex parva Iliade producit, et ei nomen Ἰλιον πέρσει dat; sed potius ei Ἰλιον πέρσει et μικρά Ἰλιάς diversa sunt carmina, quorum parvam Iliadem incerto auctori, Ilii excidium Leschi adscribit.

⁸⁰⁾ Cap. 16.: διατρέβων δὲ παρὰ τῷ Θεστοριδῇ ποιῶ Ἰλιάδα τὴν ἐλάσσω, ἧς ἡ ἀρχὴ Ἰλιον etc.

⁸¹⁾ Hymn. XII, 1. in Junonem: Ἦρον αἰδῶ. Hymn. XVIII, 1. in Mercur. Ἐρμῆν αἰδῶ. Hymn. XXVI, 1. Ἀρτέμιον αἰδῶ. Hymn. XXXII, 1. Μῆνην αἰδεῖν. Quint. Stagen. III, 646. καὶ μένος αἰδουσαίν.

L. I. legitur, sed Hermannus, epigramm. Homer. V, ubi hi versus leguntur, scribit *ἐν πώλων*, haud recte, ut mihi videtur ⁸²⁾. *ἦε πέρε*. Quum tempore belli Trojani Dardania et Ilium unam urbem efficerent ⁸³⁾, recte singularis positus.

2.

*Αἴας μὲν γὰρ αἶρε καὶ ἔκφερε δῆϊότητος
Ἥρω Πηλεΐδην, οὐδ' ἠθέλε δῖος Ὀδυσσεύς.*

*Πῶς ἐπιφωνήσω; πῶς οὐ κατὰ κόσμον εἶπετε
Ψεῦδος;*

Καὶ κε γυνὴ φέροι ἄχθος ἐπεὶ κεν ἀνὴρ ἀναθείη.

Quorum versuum ultimus apud Aristophan. equit. 1065, reliqui apud ejus scholiastam servati ⁸⁴⁾ quum ad iudicium de Achillis armis spectent, haud longe ab initio carminis remoti esse potuerunt. Nam quum Graeci incerti essent, cui Achillis arma attribuerent, miserunt sub Trojae moenia nonnullos viros, ut audirent, quem Trojani principem fortitudine Graecorum haberent. Legatos ibi duas virgines audivisse narrant, quae de Ulyssis Ajacisque fortitudine non consentirent. Alio modo eadem res ex cyclo narratur in schol. Harlejanis ad Odyss. 1^a, 547.: *Παῖδες Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη] φυλαττόμενος ὁ Ἀγαμέμνων τὸ δόξαι θατέρῳ χαρίζεσθαι τῶν περὶ τῶν Ἀχιλλέως ὅσων ἀμφισβητούντων, αἰγματούτους τῶν Τρώων ἀγαγὼν ἠρώτησεν, ὑπὸ ὁποτέρῳ τῶν*

⁸²⁾ Vide infra excurs. de versibus spondiacis.

⁸³⁾ Vid. Taetz. ad Eucyphron. 29 et 72. cf. Iliad. β', 820/ 824.

⁸⁴⁾ Quum incertum esset, cui arma essent danda, Nestor Graecis suavit: *πῶς ἂν εἴς ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τὰ τελεῖα τῶν Τρώων, ἀποκρινόμενος περὶ τῆς ἀνδρείας τῶν προσοχημένων ἡρώων, τοὺς δὲ παμφόβους ἀποδοῦναι παρθένων διαφεραμένων πρὸς ἀλλήλους, ἐν τῇ μὲν λέγειν, ὁ Αἴας πολὺ κρείττων ἐστὶ τοῦ Ὀδυσσεύς.*

Ἀχαιῶν ⁸⁵⁾ μᾶλλον ἐλυπήθησαν. εἰπόντων δὲ τῶν Ὀδυσσεία τῶν αἰχμαλώτων, δηλαδὴ ἐκεῖνον εἶναι τὸν ἄριστον, τὸν πλεῖστα λυπήσαντα τοὺς ἐχθρούς, ἴδωκαν ⁸⁶⁾ εὐθύς τῷ Ὀδυσσεὶ τὰ ὄπλα. Ἀθροῖσι Ἀριστάρχος ⁸⁷⁾. Ἡ δὲ ἱστορία ἐκ τῶν Κενυλικῶν ⁸⁸⁾. Ex primo et secundo horum parvae Iliadis versuum Achilles in pugna cecidit, quod jam in Iliade indicatum est ⁸⁹⁾. Tertius et pars quarti versus est sermo alterius de fortitudine heroum dissentientium virginum, quae, impellente Minerva, hoc loquuta est. Ad ejusdem sermonem etiam referendus est quintus versus ⁹⁰⁾.

3.

Ἄμφι δὲ πόρκης

Χρῦσεος ἀστράπτει καὶ ἐπ' αὐτῷ δίκροος δίη.

Hoc modo hi parvae Iliadis versus, quibus descriptio Achillis hastae continetur, in codd. MSS. leguntur ⁹¹⁾, Heyniusque ⁹²⁾ corrigit ἐπ' αὐτῷ δίκροος αἰχμῇ, ut αἰχμῇ sit cuspis sive mucro hastae. Quae

⁸⁵⁾ Bentley. ἤρώων.

⁸⁶⁾ Buttmannus recte legere vult ἴδωκαν, intellectu Argememnone.

⁸⁷⁾ Intelligendus est versus 547. Odysseae, quem Wolfius eam ob causam uncis inclusit.

⁸⁸⁾ De iudicio armorum cf. Quint. Smyrn. V, 157. Tzetz. Posth. 435.

⁸⁹⁾ Secundum Iliad. γ', 359. ad portam Scaeam casurus est, secundum φ', 278. sub muro Trojanorum, etiam Odys. ω', 35—45. in pugna cadit, et apud Sophocl. Philoct. 334. Apollinis sagittis. Alii narrant eum in templo Thymbraei Apollinis fraude Alexandri occisum esse. Cf. Liban. Sophi. narr. 8. Hygin. fab. 107. Tzetz. ad Lycophr. 269. Quint. Smyrn. III, 61.

⁹⁰⁾ Alter scholiast. ad Aristophan. l. l. hunc versum ait esse ex parva Iliade, alter ex cyclo epico.

⁹¹⁾ In schol. ad Pindar. Nem. VI, 85.

⁹²⁾ Excurs. I. ad Virgil. Aen. II.

lectio per se bona nimis ab ipsorum codicum litteris recedit, quam ob causam mihi potius *δίκροος ἄρδις* legendum esse videtur⁹³⁾, eadem significatione, nam syllaba *ἄρ* per compendium scripta, quo hanc habebat notam *Ϝ*⁹⁴⁾, facili negotio cum ultima vocis *δίκροος* littera coalescere, indeque omitti potuit. Similes descriptiones etiam apud Homerum *Iliad.* ζ, 319. θ', 495. *πάρουθε δὲ λάμπεται δουρὸς αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρούσεος θεῖε πόρκης.* De v. *πόρκης* vid. Eustath. ad l. l.

4.

*Πηλεΐδην δ' Ἀχιλλῆα φέρε Σκυρόνδε θύελλα,
Ἐνθ' ὅγ' ἐς ἀργαλέον λιμέν' ἵκετο νυκτὸς ἐκείνης.*

Eustathius⁹⁵⁾, qui hoc fragmentum servavit, narrat Achillem ex Mysia in insulam Scyrum venisse; igitur non initio belli Trojani a patre Peleo, ne cum ceteris Graecis contra Trojanos bellum gereret, in insulam illam missus est. Etiam apud Homerum

⁹³⁾ Etymolog. Gud. p. 73. et p. 74. ἢ τὰ ἐκ χειρὸς ὄπλα, καὶ ἄρδιαι πληθυντικὸν τὰς φαρέτρας. Apud Gregor. Cor. pag. 507. ἄρδιαι inter voces Ionicas legitur, ubi etiam ἄρδιαι τὰς φαρέτρας. Sed nusquam hac significatione invenitur. Nam apud Aeschyl. *Prometh.* 680. οἴστρου δ' ἄρδιαι χρίει μ' ἄπυρος aperte telum significat „furoris telum.“ Apud Herodot. I, 215. et IV, 81. est cuspis sagittae. cf. Callimach. fragm. 130. apud Etymol. Gud. p. 73. ἀλλ' ἀπὸ τόξου αὐτὸς ὁ ἰσοξεντῆς ἄρδιαι ἔχων ἕτερον. *Lycophron.* *Cassandr.* 63. γιγαντοραϊστοῖσι ἄρδιαι τετραμήνου.

⁹⁴⁾ Vid. tabulam aeri inc. III. lin. 4. ad Gregor. Cor. adjectam. Hanc conjecturam jam Scaligerus ad Euseb. Hieron. *Chronic.* annum MCCCLX. proposuit.

⁹⁵⁾ Eustath. ad *Iliad.* ε', vs. 326.: ὁ δὲ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα γράψας φησὶ τὸν Ἀχιλλῆα ἐκ Τηλέφου τοῦ Μυσαῦ ἀναζεγγνῖντα προτορρομοθῆναι ἐκεῖ· γράφει γὰρ οὕτω etc. Schol. Villois. ad *Iliad.* ε', 326. Φασὶν Ἀχιλλῆα ἀπὸ τῆς πρὸς Τηλέφον ἀναζεγγνῖντα μάχης προτορρομοθῆναι ἐκεῖ. *Πηλεΐδην δ' Ἀχιλλῆα φέρε Σκυρόνδε θύελλα.* Vide praeterea ibi plura huc pertinentia.

ipsum Achilles ex domo patris in bellum Trojanum proficiscitur ⁹⁶). Heynius ⁹⁷) in hoc fragmento verba ἐνδ' ὄγ' ἐς ἀργαλέον λιμὸν, mutavit in ἐνδ' ὄγ' Ἀχλλείου λιμὸν ἔκετο, qua mutatione supersedere possumus. Habebat quidem Scyros portum, cui ab Achille nomen Achilleo datum erat ⁹⁸), et excusari potest prolepsis similibus veterum locis ⁹⁹), sed mihi concessum esse non videtur talem prolepsin, nulla re cogente, veteribus scriptoribus obtrudere. — Haec quatuor fragmenta ejus parvae Iliadis partis sunt, quae in cyclum epicum recepta fuit; etiam partis de Troja capta agentis nonnulla fragmenta inveniuntur, quae etsi ad cyclum non pertineant, tamen hic afferam.

5.

Pausan. III, 26, 7.: *Μαχάονα δὲ ὑπὸ Εὐρυπύλου τοῦ Τηλέφου τελευτήσαι φησι ὁ τὰ ἔπη ποιήσας τῆν μικρὰν Ἰλιάδα.*

- Quum hoc fragmentum non ad ipsum Trojae excidium pertineat, sed ad priora tempora, etiam a Pausania ex parva Iliade laudatur. Fortasse etiam in hoc carmine Machaon interfectus est, quum mortem Nirei ulcisci vellet ¹).

6.

Νυξ μὲν ἔην μέσση, λαμπρὴ δ' ἐπέτελλε σελήνη.

Sic Jonice hoc fragmentum duobus locis apud

⁹⁶) Iliad. ε', 252. λ', 764—784. Cf. Procli excerpta Cypriorum carminum.

⁹⁷) Ad Iliad. ε', 326.

⁹⁸) Vid. Eustath. p. 1187. cf. Schol. Villois. ad Iliad. ε', 326.

⁹⁹) Apud Livium, lib. I., Tarquinius *priscus* in aliqua oratione nominatur, ubi Tarquinius *superbus* nondum regnaverat.

¹) Cf. Quint. Smyrn. VI, 590.

Tzetzem legitur²⁾; sed Dorice scriptum invenitur apud Clement. Alexandr.³⁾ et in vetero scholiast. ad Euripid. Hecubam⁴⁾:

Νυξ μὲν ἔην μεσάτα, λαμπρὰ δ' ἐπέτελλε σελάνα.

Vix habeo, quod de hoc Dorico versu dicam, certe cum Tychsenio⁵⁾ consentire non possum, qui *νῆξ* (versus) legitur, inquit, *Aeolice, male opinato scilicet scholiæ auctore Leschen, ex Aeolide oriundum, Aeolice scripsisse, unde in hanc dialectum verba transtulit.* Quae mutationis causa longius repetita esse videtur, quum, si auctor scholii scivisset, auctorem libri Aeolensem fuisse, certe ei etiam notum fuisset, epicos Graecos Ionica usos esse dialecto, neque credibile sit; duos scriptores, scholiastam illum et Clementem Alexandr. falsa aliqua argumentatione adducios versum mutasse⁶⁾. Praeterea

²⁾ Tzetz. ad Lycophron. 344.: *τότε καὶ ἀποτηθέντων δόλου τοῦ Σίνωνος, καὶ ἰλινοάντων τοῦτον περὶ τὴν πόλιν, καὶ μέθη καὶ χαρὰ καὶ ὑπὸν σοσχεθέντων, αὐτὸς ὁ Σίνων, ὡς ἦν, αὐτῶ συντιθειμένον φρυκτὸν υποδείξας τοῖς Ἕλλησιν, ὡς ὁ Αἰεχμῆ φησὶν ἦν ἡ νυξ μὲν ἔην etc.* Idem versus legitur in Tzetz. Posthom. 720. et 775, mutatis tantum prioribus verbis in *νυξ δ' ἄρ' ἔην*. Quo posteriore loco omnino plurimis rebus Tzetzes secutus esse parvae Iliadis auctorem videtur.

³⁾ Stromat. I. pag. 381. ed. Potter.

⁴⁾ Laudat hunc scholiastam Scaliger. de emend. Tempor. lib. V. p. 328. ed. Genev. 1629. ex schedis Fulvii Ursini: *Καλλιθένης ἐν δευτέρῳ τῶν Ἑλληνικῶν οὕτω γράφει· Ἐάλω δ' ἡ Τροία θαρρηλιῶνος μηνὸς ὡς μὲν τινες ἱστορικῶν ὀγδοῇ ἰσταμένον, ὡς δὲ ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα πεποιηκὸς ὀγδοῇ φθίνοντος. Διορίζει γὰρ αὐτὸς τὴν ἄλωσιν, φάσκων συμβῆναι τότε τὴν κατάληψιν ἦν ἡ νυξ μὲν ἔην etc. μεσονύκτιος δὲ μόνον τῇ ὀγδοῇ φθίνοντος ἀνατέλλει.* — Media nocte Trojam esse captam, omnes veteres scriptores dicunt. Vid. Blomfield. ad Aeschyl. Agam. v. 26.

⁵⁾ Praefatio ad Quint. Smyrn. pag. LXIV.

⁶⁾ Cf. quos Schaefer. laudat ad Apollon. Rhod. Tom. II. p. 286. et Müller. ad Tzetz. Lycophr. I. I.

hoc fragmentum in schol. Euripid., apud Tzetzam et Endociam 7) aperte v. *Ἠνίκα* incipit, ut versus fortasse scribendus sit:

*Ἠνίκα νῦξ μὲν ἔην μέσση, λαμπρὴ δ' ἐπέτελλε
Σελήνη* 8).

In singulis verbis Lesches ab usu Graecorum reliquorum recedit, qui de ortu solis et lunae verbum *ἀνατέλλειν*, de sideribus *ἐπιτέλλειν* usurpant 9).

De tempore, quo Troja capta sit, vid. Tzetz. Posthom. V. fin. Scaliger. de emend. temp. lib. V. — Dionys. Petavius I. de D. T. c. 22. et lib. IX, c. 29. dicit, Trojam esse captam Junii die duodecimo, feria quinta, anno Julian. periodi 3530; Clemens vero Alexandrinus 10) duodecimo Thargelione, duodevicesimo regni Agamemnonis anno.

7.

*Αὐτὰρ Ἀχιλλῆος μεγαθύμου παῖδιμος υἱὸς
Ἐκτορέην ἄλοχον κατάγει κοίλας ἐπὶ νῆας,
Παῖδα δ' ἑλών ἐκ κόλπου εὐπλοκάμοιο τεθῆνης
Ῥίψε ποδὸς τεταγῶν ἀπὸ πύργου, τὸν δὲ πεσόντα
Ἐλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Ἐκ δ' ἔλειτ' Ἀνδρομάχην, ἠΰζωνον παράκοιτιν
Ἐκτορος, ἣν τε οἱ αὐτῷ ἀριστῆες Παναχαϊῶν
Δῶκαν ἔχειν, ἐπίηρον ἀμειβόμενοι γέρας ἀνδρῶν.
Αὐτὸν τ' Ἀγχιλαο κλυτὸν γόνον ἵπποδάμοιο*

7) In Violario s. v. *Λισήμον* p. 31.

8) Producta prima v. *Σελήνη* syllaba arseos vi et littera liquida excusanda, ut in voce *συναγῆς* apud Homerum et reliquos epicos. Iliad. μ', 26. Hesiod. Theog. 636. Apollon. Rhod. I, 738.

9) Vid. Phrynich. p. 124. 125. Sic *ἐπιτέλλειν* de sideribus Hesiod. *ἔργ.* 381. et 585. cf. Aeschyl. Agam. vers. 7.

10) Stromat. I. p. 381. ed. Potter.: καὶ δὲ τὸ ὀκτακαιδέκατον ἔτος τῆς Ἀγαμέμνονος βασιλείας Ἴλιον ἔαλω, Δημοφῶντος τοῦ Θεσσαλῆος βασιλεύοντος Ἀθήνησι τῷ πρώτῳ ἔτει, Θαρρηλιῶνος μηνὸς δευτέρου ἐπὶ δέκα, ὡς φησι Διονύσιος ὁ Ἀργαῖος.

*Αἰνείαν ἐν νηυσὶν ἐβήσατο ποντοπόροισιν,
Ἐκ πάντων Λαλαῶν ἄγεμεν γέρας ἔσοχον ἄλλων.*

Debemus hos undecim versus Tzetzae ¹¹⁾. Quum vulgaris de Aeneae in Italiam adventu narratio nemini non nota sit, secundum hoc vero fragmentum non videatur in Italiam venisse ¹²⁾, necessarium est ea in memoriā revocare, quae Tzetzes ad Lycophron. vs. 1252. habet, quibus ad hunc ipsum parvae Iliadis locum respicitur. Aeneam captivum a Neoptolemo ex Troja in Thessaliam ductum post Orestis mortem liberatum in regione montis Macedonici Crissi habitasse, ex qua regione profectum in Italiam venisse. Hoc de re ipsa satis sit. Versus dedi ex Potteri recensione, mutato tantum in v. 6. v. *εὐζωνον*, quod utrumque Potteri MS. praebeat, in *ἠϋζωνον*, jam a Wolfio Odyss. Tom. II. p. 435. receptum. Omnino in hoc sexto versu non bene narratio procedit; nam secundo jam versu mentio fit Andromachae ad naves deductae, nunc vero de ejus ex captivis electione. Vs. 2. *Ἐκτορέην ἄλοχον*, ut apud Homer. Iliad. *ἄσπίδα Νεστορέην*. Iliad. ε', 741. *Γοργεῖη κεφαλῆ*. Sic etiam Homerus *κατάγειν* semper cum *ἐπὶ* conjungit ¹³⁾. Quartus versus Homericis simillimus ¹⁴⁾. Eandem rem, quam hic ver-

¹¹⁾ Tzetz. ad Lycophr. Cass. 1263.: *Λέσχης δὲ ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα πεποιηκώς Ἀνδρομάχην καὶ Αἰνείαν αἰχμαλώτους φησὶ δεσθῆναι τῷ Ἀχιλλέως υἱῷ Νεοπτολέμῳ, καὶ ἀπαχθῆναι σὺν αὐτῷ εἰς Φαροσίαν, τὴν Ἀχιλλέως πατρίδα etc.*

¹²⁾ Ryckius l. l. p. 446. dicit Leschem ex invidia hoc scripsisse, quum in Polygnoti tabula, quae praecipue ad Leschis carmen expressa esset, Aeneas non compareret. Sed Leschem de Aenea mentionem fecisse jam ex fragmento nostro intelligimus.

¹³⁾ Iliad. ε', 25. φ', 52. *δῶκεν ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐκὶ νῆας.*

¹⁴⁾ Iliad. α', 591. *ῥῖψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίωιο.*

sus continet, narrat Pausanias ¹⁵⁾). In versu 11. infinitivus ἄγεμεν eadem significatione, qua apud Hesiodum *erg.* 375. voc. φέρβεμεν: παῖς σῶζοι πατρῴων οἶκον φέρβεμεν ¹⁶⁾).

8.

Pausan. X, 25, 2.: Πλησίον δὲ τοῦ Ἑλένου Μέγης ἐστὶ· τέτρωται δὲ τὸν βραχίονα ὁ Μέγης, καθὰ δὴ καὶ ὁ Λέσχεως ὁ Αἰσχυλήνου Πυρραῖος ἐν Ἰλίου περσίδι ἐποίησε. τρωθῆναι δὲ ὑπὸ τὴν μάχην τοῦτον, ἦν ἐν τῇ νυκτὶ ἐμαχέσαντο οἱ Τρῶες, ὑπὸ Ἀδμήτου φησὶ τοῦ Ἀργείου. γέγραπται δὲ καὶ Λυκομήδης παρὰ τὸν Μέγητα ὁ Κρέοντος, ἔχων τραῦμα ἐπὶ τῷ καρπῷ· Λέσχεως δ' οὕτω φησὶν αὐτὸν ὑπὸ Ἀγήνορος τρωθῆναι. δῆλα οὖν, ὡς ἄλλως γε οὐκ ἂν ὁ Πολύγνωτος ἔγραψεν οὕτω τὰ ἔλλη σφίσι, εἰ μὴ ἐπελέξατο τὴν ποίησιν τοῦ Λέσχεω. προσεπέθηκε μὲν τοι καὶ σφυροῦ τῷ Λυκομήδει, καὶ τρίτον τραῦμα ἐν τῇ κεφαλῇ. τέτρωται δὲ καὶ Εὐρύαλος ὁ Μηκιστέως κεφαλὴν τε καὶ ἐπὶ τῇ χειρὶ τὸν καρπὸν. οὗτοι μὲν δὴ ἀνωτέρω τῆς Ἑλένης εἰσὶν ἐν τῇ γραφῇ· ἐφεξῆς δὲ τῇ Ἑλένη μῆτηρ τε ἢ Θησέως ἐν χρῶ κκαρμένη, καὶ παιδῶν τῶν Θησέως Δημοφῶν ἐστι φροντίζων, ὅσα γε ἀπὸ τοῦ σχήματος, εἰ ἀνασώσασθαι εἰ τὴν Αἴθραν ἐνέσται. Ἀργεῖοι δὲ καὶ ἐκ τῆς Σύνιδος θυγατρὸς γενέσθαι Θησεὶ Μελάνιππον λέγουσι, καὶ ὡς ἀνέλοιτο ὁ Μελάνιππος δρόμου νίκην, ὅτε οἱ Ἐπίγονοι καλούμενοι Νέμεα δεύτεροι οὗτοι ἔθεσαν μετὰ Ἀδραστον. Λέσχεως δὲ ἐς τὴν Αἴθραν ἐποίησεν, ἥνικα ἠλλίσκετο Πίον, ὑπεξέβλουσαν ἐς τὸ στρατόπεδον αὐτὴν ἀφικέ-

¹⁵⁾ X, 25. Vid. fragment. 8.

¹⁶⁾ Non igitur necessarium est versus transponere, quod Heinsio duce nonnulli fecerunt, neque necessaria mutatio voc. σῶζοι in εἶη, quam scripturam nonnulli codd. praebent et recepit Gaisford.

σθαι τὸ Ἑλλήνων, καὶ ὑπὸ τῶν παιδῶν γνωρισθῆναι τῶν Θησέως, καὶ ὡς παρ' Ἀγαμέμνονος αἰτῆσαι Δημοφῶν αὐτήν. ὁ δὲ ἐκείνῳ μὲν ἐδέλειν χαρίζεσθαι, ποιήσειν δὲ οὐ πρότερον ἔφη, πρὶν Ἑλένην πείσαι· ἀποστείλαντι δὲ αὐτῷ κήρυκα ἔδωκεν Ἑλένη τὴν χάριν. ἔαικεν οὖν ὁ Εὐρυβάτης ὁ ἐν τῇ γραφῇ ἀφίχθαι τε ὡς τὴν Ἑλένην τῆς Αἰθρας εἵνεκα, καὶ τὰ ἐντεταλμένα ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀπαγγέλλειν. γυναῖκες δὲ αἱ Τρωάδες αἰχμαλώτοις τε ἤδη καὶ ὄδυρομέναις ἰοῖ- κασι· γέγραπται μὲν Ἀνδρομάχη, καὶ ὁ παῖς οἱ προς- ἔστηκεν ἐλόμενος τοῦ μαστοῦ. τούτῳ Δέσχεως ῥι- φθέντι ἀπὸ τοῦ πύργου συμβῆναι λέγει τὴν τελευταίην, οὐ μὴν ὑπὸ δόγματός γε Ἑλλήνων, ἀλλ' ἰδίᾳ Νεοπτό- λεμον αὐτόχειρα ἐθελῆσαι γενέσθαι.

Pauca tantum adjicere volo, quae partim ad ipsa verba, partim ad narrationes pertinent: Primo nota dignus est dativus *περισίδι*, qui contra analogiam omnium a futuro formarum substantivorum flexus est, quippe quae genitivum in — *σεως*, dativum in — *σει* habeant. Qua de causa plurimi viri docti ¹⁷⁾ *πέρσει* legendum esse censent; sed multitudo locorum, in quibus hic genitivus et dativus invenitur, revocat nos a periculo corrigendi ¹⁸⁾. Non solum

¹⁷⁾ Salmas. exercitt. Plinian. pag. 854. col. I. D. E. Scaliger. ad Eusebii Chronic. pag. 72. sub ann. MCCL. Sylburg. et Kuhn. ad Pausan. X, 25. Vide et Ottomari Friderici Kleinii collectionem fragmentorum Stesichori pag. 79. nota 2. ubi alii, qui hanc genitivi formam restituere volunt, afferuntur.

¹⁸⁾ Pausan. X, c. 26. et c. 27. *Στησίχορος ἐν Ἰλίου περιίδι*. Athen. XIII. p. 610. c. ἐκ τῆς Ἀκάτου Ἀργείου Ἰλίου περιίδος, vel ut alii legunt Ἰλιοπερίδος. Harpocration T. I. p. 97. s. v. *καθειλῶν*· ἐχρήσαντο δὲ οὕτω τῷ ὀνόματι (*καθειλῶν* pro *ἀγγελῶν*) καὶ ἄλλοι, ὡς καὶ *Στησίχορος ἐν Ἰλίου περιίδι*. Sic in MS. etiam nuper collato Vratislav. legitur; quod editiones Harpocrationis praebent, etiam novissima Lipsiensis, quae Hartmanni sumtibus exiit, *ἐν Ἰλίου πέρσει*, correctura Maussaci est, vid. edit. Lips.

apud Pausaniam, sed etiam apud ceteros scriptores haec hujus vocis flectendi ratio corrigitur, et certum est voc. *πέριος*, ubi *excidium* significet, semper in genitivo *πέριου* habere, ut *πόρθου*, *κτίου* et simil. Quum hoc loco *carmen* de deleta Troja intelligendum sit, videntur scriptores flectendi genus mutasse, eamque declinationem recepisse, quae in carminum Graecorum nominibus in — *ις* exeuntibus usitata est. Ut igitur *Ἀλκμαίωνις*, *ἴδος*, *Σαυαῖς*, *ἴδος*, *Ἀίδιονις*, *ἴδος*, sic etiam Graeci scriptores, hac ipsa analogia commoti, flectebant *περοῖδος* ²⁹⁾. De fabulis haec sufficiant: Meges, Phylei filius, inter procos Helenae erat ²⁰⁾, et quadraginta naves ad Trojam duxit ²¹⁾, ibique secundum hunc parvae Iliadis locum vulneratus et fortasae etiam occisus est ²²⁾. Lycomedes quidam, filius Creontis, inter custodes castrorum ab Homero ²³⁾ nominatur, et haud dubie idem est, qui Apisaonem interfecit ²⁴⁾. Euryalus jamjam socius Colchicae Argonautarum expeditionis fuerat ²⁵⁾, et

T. II. p. 195. Schweighaeus. ad Athen. XIII. p. 610. T. VII. animadv. p. 312.

²⁹⁾ Gaudeo, quod Lobeckius, vir clariss., in animadvers. ad Phrynich. p. 607. nihil emendandum esse dicit, sed causae, quam affert, assentire non possum, quod *Ἰλίου περοῖδι* sub uno accentu proferrī debeat; etiam non puto, plerisque morem esse hanc vocem, ubi de carmine sermo sit in — *ου*, — *ου* — *ου* flectere, quum in omnibus, quae mihi nota sunt, locis rem aliter se habentem cognoverim.

²⁰⁾ Apollodor. lib. III, 10, 8.

²¹⁾ Iliad. β', 630.

²²⁾ Cf. Heynius ad Iliad. β', 627.

²³⁾ Iliad. ε', 84.

²⁴⁾ Iliad. φ', 348.

²⁵⁾ Apollodor. I, c, 9, 16. Quum neque Orpheus, neque Apollonius, neque inter Latinos Valer. Flaccus et Hyginus commemorarent, hunc Colchicae interfuisse expeditioni, videtur mihi errore Apollodori in numerum Argonautarum relatus esse.

expeditionis Epigonum contra Thebas ²⁶⁾. Idem et in bello Trojano fuit, ut ex h. l. et Homer. Iliad. β', 564. apparet, et serioribus temporibus adhuc vixit ²⁷⁾. Res Aethrae satis notae sunt, ejusque cum Helena conjunctio ²⁸⁾.

9.

Pausan. X, 26, 1.: Ἐπὶ δὲ τῇ Κρεούσῃ λέγουσιν, ὡς ἡ θεῶν μήτηρ καὶ Ἀφροδίτη δουλείας ὑπὸ Ἑλλήνων αὐτὴν ἐρύσαντο. εἶναι γὰρ δὴ καὶ Αἰνείου τὴν Κρέουσαν γυναῖκα. Λέσχεως δὲ καὶ ὁ ποιήσας ἔπη τὰ Κύπρια διδάσκει Εὐρυδίην γυναῖκα Αἰνεία. γεγραμμένοι δὲ ἐπὶ κλίνης ὑπὲρ ταύτας Δημόμη τε καὶ Μητιόχη καὶ Πεισίδις ἔστι καὶ Κλεοδίη· τούτων ἐν Ἰλιάδι καλουμένη μικρᾷ μόνῃς ἔστι τὸ ὄνομα τῆς Δημόμης.

Creusa, ut constat, filia Priami et Hecubae ²⁹⁾. De ceteris nihil habeo, quod moneam.

10.

Pausan. X, 27.: Ἀφίκετο μὲν δὴ ἐπὶ τὸν Κασσάνδρας ὁ Κόροιβος γάμον, ἀπέθανε δὲ, ὡς μὲν ὁ πλεῖτων λόγος, ὑπὸ Νεοπτολέμου. Λέσχεως δὲ ὑπὸ Διομήδους ἐποίησεν. εἶσι δὲ καὶ ἐπάνω τοῦ Κοροίβου Πρίαμος καὶ Ἀξίων τε καὶ Ἀγήνωρ. Πρίαμον δὲ οὐκ ἀποθανεῖν ἔφη Λέσχεως ἐπὶ τῇ ἑσχάρᾳ τοῦ Ἐρπίου, ἄλλα ἀποσπασθέντα ἀπὸ τοῦ βωμοῦ πάρεργον τῷ Νεοπτολέμῳ πρὸς ταῖς τῆς οἰκίας γενέσθαι θύραις. Et paucis post verbis: Ἀξίονα δὲ παῖδα εἶναι Πριά-

²⁶⁾ Apollodor. III, c. 7, 2.

²⁷⁾ Cf. Pausan. II, 18 et 30.

²⁸⁾ Heynius ad Apollodor. III, 10, 7. pag. 723. Schol. ad Iliad. γ', 144. cf. Herodot. IX, 73.

²⁹⁾ Cf. Pausan. X, 26. Heynii excurs. 14. ad Virgil. Aen. II. Apollodor. III, 12, 5. pag. 249.

μου Δίαχως, και αποθανειν αυτον υπο Ευρυπλου του Ευαιμονος φησι.

Recedit in Priami et Axionis morte describenda ab Lesche Quintus Smyrnaeus lib. XIII, 222. ubi Priamus a Neoptolemo ad aram (Ερκείου ποσι βωμὸν) interficitur. Idem etiam dicit vs. 205. Neoptolemum omnes Priami filios interfecisse.

11.

Hesych. Tom. I. pag. 99.: Διομήδειος ανάγκη. παροιμία. Κλέαρχος μὲν φησι Διομήδους θυγατέρας γενέσθαι πάνυ μοχθηρὰς, αἷς ἀναγκάζειν πλησιάζειν τινάς, και εὐθύς αὐτοὺς φονεύειν. Ὁ δὲ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα [γράφας] φησὶ ἐπὶ τῆς τοῦ Παλλαδίου κλοπῆς γενέσθαι.

Vide plura apud Suid. s. v. et cf. schol. Aristophan. Eccles. 1074. Desiderii Erasmi adagiorum chiliades. Basil. 1536. pag. 298. Proverbia Graecorum edita ab Andrea Schotto pag. 404. et 56.

§. XVIII.

Ἰλίου περίσεις.

Proximum a parva Iliade locum, teste Proclo, Ἰλίου περίσεις Arctini tenebat, quam Heynius³⁰⁾ aliquando suspicatus est eandem fortasse atque eam fuisse, quae Leschi attribuatur; sed nunc probabilius, inquit, diversam eam ab illa fuisse. Non solum probabilius, sed certissimum est, diversa Arctini et Leschis de deleta Troja carmina fuisse, quum diversae ex utroque ejusdem rei narrationes serventur. Secundum Leschem enim Priamus non in al-

³⁰⁾ Bibliotheca antiquae litterat. et artis fasc. I. p. 39.

tari Jovis Hercii interiit ³¹), at, Proclo narrante, apud Arctinum ab Neoptolemo interfectus est, quum in Jovis altare fugisset ³²). His paucis præmissis ea, quae de Arctino nota habeo, componam.

Arctinus Milesius ³³), filius Teletis, nepos Nautae, a Dionysio Halicarn. ³⁴). antiquissimus notorum poëtarum nominatur; omnino a plerisque primae Olympiadis tempore vixisse traditur ³⁵). Tzetzes

³¹) Vide supra parvae Iliadis fragm. 10.

³²) Procli excerpta: *Νεοπτόλεμος μὲν ἀποκτείνει Πρωταμαχὸν ἐπὶ τῶν τοῦ Διὸς τοῦ Ἑρκίου βωμῶν καταφυγόντα.* Jam Heermann. ad Aristot. poet. pag. 172. et Pléhn. Lesbiac. p. 133. inde concludunt, diversa Arctini et Leschis Ἴλλου περιόδου carmina fuisse.

³³) Omnibus locis nominatur Milesius, quae de causa mirum est, eum ab Athenaeo lib. I. p. 22, C. Corintho ortum dici: *Εὐμηλος δὲ ἢ Ἀρκτῖνος ὁ Κορίνθιος τὸν Δία ἀρχοῦμένον πονεῖν παύσει.* Quum neque hic ab ullo alio scriptore Corinthius nominabitur; neque alius Arctinus notus sit, quum denique in simili loco apud Athen. VII. p. 277, d. (*ἐγὼ δὲ οἶδα ὅτι ὁ τῆς Τιτανομαχίας ποιήσας, εἴτ' Εὐμηλὸς ἐστὶν ὁ Κορίνθιος, ἢ Ἀρκτῖνος*) Eumelus Corinthius et Arctinus conjungantur, Schweighaeuserus in commentar. T. I. p. 179. recte legit: *Εὐμηλος δὲ ὁ Κορίνθιος ἢ Ἀρκτῖνος*, quae in re eum plerique viri docti secuti sunt. Vide Heeren. in bibl. antiqu. litt. et art. IV. p. 53. qui legit *Ἀρκτ. δὲ ἢ Εὐμηλος, ὁ Κορίνθιος*.

³⁴) Antiquit. lib. I. c. 68. p. 172. ed. Reiskii *παλαιότατος δὲ ὃν ἡμεῖς ἴσμεν ποιητῆς.* In omnibus codd. ibi *Ἀρατῖνος* legitur et omnino scriptura hujus nominis valde fluctuat. Vide notam sequentem.

³⁵) Eusebius in Chronicon libro I. *Ἀρκτῖνος Μιλήσιος περὶ πολὺ ἤκμαζεν· ἐν Ἰταλίᾳ Πανδύσια καὶ Μεταπόντιον πόλεις ἐτίσθησαν.* Si etiam Dionysius eum vixisse credidit, quo tempore Metapontum condebatur, recte ab eo antiquissimus poëta nominatus est, nam hoc oppidum ab Epeo, fabricatore equi lignei Trojani, conditum est. Euseb. canon. Ol. I, 1. *Ἀρκτῖνος Μιλήσιος ἐπὶ πολὺ ἤκμαζεν.* Euseb. Hieron. Chronic. lib. poster. ad Olymp. I, 2. *Arctinus Milesius versificator florentissimus habetur; quem ad locum Salmasius in exemplari, quod in bibliotheca Magni Ducis Vimariensium adservatur, adscripsit: Arctinus in pr. Pal. in sec. Arctinus. Tertius Arctinus.* Etiam

in Chiliad: eum discipulum Homeri fuisse narrat³⁶⁾, qua in re cum eo Suidas consentit, qui perhibet, hoc memoriae esse traditum ab Artemone Clazomenio in libro, quem de Homero scripserit. Non ad tam remotum tempus referendus esse videtur secundum ea, quae supra ex Clementis Alexandrini Stromatis, de ejus cum Lesche inito certamine, in quo victus esse dicitur, attuli³⁷⁾,

Praeter Arctinum de vastatione Trojae carmina scripssisse dicuntur *Lesches*, de quo jam supra egi, *Pisander* ejusdem argumenti carmen composuit; nam Macrobius Saturnal. lib. V. dicit, Virgilio Aeneidos librum secundum paene ad verbum translatum esse e Pisandri Graeco. Porro ab Athenaeo lib. XIII, pag. 610. c. narratur Sacadam Argivum ejusdem argumenti carmen scripssisse, et praecipue enumerasse omnes, qui in ligneo equo erant inclusi. De Stesichori *Ἰλίου περιόδι* mentionem facit Athenaeus l. l. et conferri de ea potest Suohfort. in Stesichori fragmentis pag. 23 — 56, et Ottomari Frider. Kleinii fragmenta Stesichori pag. 75 seqq.

Fragmenta haec inveni:

1.

Αὐτὸς γὰρ σφιν ἔδωκε πατήρ
Ἐννοσίγαιος πεσόντων

Cyrillus adversus Julianum lib. I. eum prima Olympiade vixisse narrat. Euseb. Hierón. Chronic. l. l. ad Olymp. III, 2.: *Eumelus poeta, qui Bugoniam et Europam et Arctinus, qui Aethiopidem composuit et Ilii persin agnoscuntur;* ubi Salmasius: *it. [Pal.] Archianus qui Aethiopicam composuit et Iliacam vastationem: in reliquis p. Et ibi persin, agnoscuntur.* Suidas eum Olympiade IX. vixisse dicit.

³⁶⁾ Ἀρκτῖνος δὲ Μιλήσιος ἦν μαθητὴς Ὀμήρου.

³⁷⁾ Cf. praeterea de tempore quo vixerit Ryckii sibrum de primis Italiae colonis et Aeneae adventu pag. 440.

ἄμφοτέροις· ἕτερον δ' ἑτέρου κυδίων ἔθηκε.
 τοῦ μὲν κουφοτέρας χεῖρας πόρον, ἐκ τε βέλεμνα
 σαρκὸς ἐλεῖν, τμηθαί τε καὶ πάντ' ἀκίσασθαι.
 τῷ δ' ἄρ' ἀκριβέα πάντα ἐνιστήσσειν ἔθηκε
 ἄσκοπά τε γνῶναι καὶ κ' ἀναλθία ἰάσασθαι.
 ὃς ῥα καὶ Δίαντος πρῶτος μάθε χωρμένοιο
 ὄμματά τ' ἀστράπτοντα βαρυνόμενόν τε νόημα.

Sic scriptum Heynius ³⁸⁾ e scholiis Victorinis ³⁹⁾ hoc fragmentum edidit, cuius valde corrupti nunc emendandi periculum faciam.

In prima linea, ut rhythmum restituamus, adjectivum κλυτός vel simile quid ad vocem πατήρ addendum, ut jam Heynius recte monuit. Voc. πεσεῖν ⁴⁰⁾ rejiciendum. In quinta linea legendum καὶ ἔλκεα πάντ' ⁴¹⁾. In linea sexta pro πάντα ἐνιστήσσειν legendum πάντα ἐνὶ στήθεσσι ⁴²⁾, quum hiatus

³⁸⁾ In supplendis et emendandis ad Iliad. 2', 515.

³⁹⁾ Ad L. I. Iiadis, Τούτο δοίκο, scholiasta ille inquit, καὶ Ἀρκίτιος ἐν Ἰλλίου πορθέσει νομίζειν ἐν οἷς φησιν. Iidem versus a vv. ἕτερον δ' ἑτέρου — ἰάσασθαι leguntur etiam apud Eustath. ad eund. loc. p. 859. sine auctoris nomine; dicit enim τὰ ἰστορούμενα ἔπη τὰ ἐπὶ τῇ Τρωικῇ πορθέσει ἐν οἷς φέρεται περὶ Ποδάλειρου καὶ Μαχάονος, ὡς ἄμφω μὲν Ποσειδάωνος ἦσαν ἕτερον δ' ἑτέρου etc.

⁴⁰⁾ Heynius h. v. in πασειν mutavit.

⁴¹⁾ Sic etiam apud Eustathium haec verba leguntur.

⁴²⁾ Apud Eustath. legitur: πάντ' εἰνὶ στήθεσσι, quod si recipimus evitamus quidem hiatus, sed aliquid committimus, quod magis etiam ab epicorum dictione recedit. Vocis εἰνὶ enim prior syllaba et εἰν apud epicorum semper in arsi ponitur. cf. Iliad. 8', 199. Od. 1', 417. 2', 310. 3', 256. Batrachom. 260. Antimachi fragm. p. 73. Χρυσίῳ εἰνὶ δεπάστρω. Orpheus apud Clement. Alexandr. Stromat. V. p. 723. ed. Potter. Χρυσίῳ εἰνὶ θρόνω, γαίῃ δ' ὑπὸ ποσσὶ βέβημεν. Orpheus Arg. εἰνὶ γυπαργίσσῳ. Sic etiam εἰν Iliad. 8', 215. 9', 103. Hesiod. Theog. 290. 983. operr. 362. 405. Vid. ad Cypria carm. fragm. 6.

excusari possit trochaica caesura ⁴³⁾. Linea septima Ionica forma *λήσασθαι* restituenda. Versus igitur secundum has emendationes sic legendi sunt:

Αὐτὸς γὰρ σφιν ἔδωκε πατὴρ κλυτὸς Ἐννοσίγαιος
 Ἀμφοτέροις ἕτερον δ' ἕτερου κυθλίον ἔθηκε.
 Τῷ μὲν κουφοτέρως χεῖρας πόρην, ἔκ τε βέλεμνα
 Σαρκὸς ἐλεῖν τμηῆσαι τε καὶ ἔλκεα πάντ' ἀκίσσασθαι·
 Τῷ δ' ἄρ' ἀκριβέα πάντα ἐνὶ στήθεσσιν ἔθηκεν
 Ἀσκοπὰ τε γνῶναι καὶ ἀναλθία ἰήσασθαι,
 Ὅς ἴα καὶ Λίαντος πρῶτος μάθε χρομόμενοι
 Ὀμματὰ τ' ἀστράπτοντα, βαρυνόμενόν τε νόημα.

Omnibus, quae mihi innotuerunt, locis ⁴⁴⁾ Machaon et Podalirius filii non Neptuni, sed Aesculapii nominantur; praecipue a scholiast. ad Aristophan. Plut. 701. narratur, Machaonem, Podalirium, Jasonem, Panaceam et Aeglen filios Aesculapii et Lampetiae esse; contra a scholiast. Pindar. Pyth. III, 14. Podalirius et Machaon Aesculapii et Epiones filii nominantur. Arctinum igitur nullas seniorum scriptorum videtur secutus esse. In versu quarto eadem medicinae, seu potius chirurgiae, quae apud Homerum ⁴⁵⁾, partes: tela ex vulneribus excidere et vulneribus mederi. In sequentibus vero versibus medicinae pars, quae Homero incognita: *ἄσκοπα γνῶναι, μαθεῖν βαρυνόμενον νόημα.*

⁴³⁾ Sic Iliad. α', 4. δὲ ἐλώριμα. 19. ἔρπονσα ἔπος. 565. κἀθηρο ἔμψ. 569. καθήστο ἐπιγν. β', 211. 216. 275. 315. etc. Thebaid. fragm. 2. vers. 9. Vid. J. H. Voss. ad Homerī hymn. in Demet. vers. 286. qui etiam de hiatu ἀναλθία ἴησ. conferri potest ad vers. 54. Iliad. ε', 899. ἀνάγει ἰήσασθαι.

⁴⁴⁾ Iliad. β', 752. δ', 196. ibiq. Eustath. λ', 519. Saphocl. Philoct. 309. Quint. Smyrn. ζ', 60.

⁴⁵⁾ Iliad. λ', 515. ἰοῖε ε' ἐπέμνην, ἐπὶ ε' ἦπια φάρμακα πάσσειν. Cf. praecipue Eustath. ad Iliad. λ', 514.

2.

Dionysii Halicarn. Antiqu. Rom. I, 69. pag. 174.:
Ἄρκτινος δὲ φησιν ὑπὸ Διὸς δοθῆναι Λαοδάνῳ Παλλάδιον ἔν, καὶ εἶναι τοῦτο ἐν Ἰλίῳ, ἕως ἢ πόλις ἡλίσσεται, κερυμμένον ἐν ἀβάτῳ. εἰδὼν δὲ ἐκείνου κατεσκευασμένην μηδὲ ἐν τοῦ ἀρχετύπου διάφορον, ἀπάτης τῶν ἐπιβουλεύοντων ἕνεκα, ἐν φανερῷ τεθῆναι, καὶ αὐτὴν Ἀχαιοὺς ἐπιβουλεύσαντες λαβεῖν.

Haec narratio Arctini ad Trojae expugnationem pertinet, in qua Palladium primas egit partes. Omnino de Palladio multi scriptores loquuntur ⁴⁶⁾, ut nihil adjiciendum sit.

Duo alia restant loca, quae ex cyclo, carminis nomine non addito, laudantur, et quae ex Arctini de Troja deleta carmine esse videntur.

3.

In Odyssaeae δ', 274 sqq. Helenam ex Troja ad ligneam equum venisse narratur, ibi nomina principum Graecorum vocasse, vocesque feminarum Graecarum imitatas esse, qua imitatione multi Graecorum vehementer commoti fuerint. Tum vs. 286 pergit:

*Ἄντικλος δὲ σέγ' οἶος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν ἦθελεν. ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πλεξεν
 νωλεμέως κρατερῆσι, σάως δὲ πάντας Ἀχαιοὺς.*

Ad vers. 285. in cod. Harlej. haec adnotantur:
 δ' Ἄντικλος ἐκ τοῦ κύκλου. Videntur praecipue ea in cyclo fuisse, quae inde a vers. 285. usque ad vs. 289. leguntur. Notatu dignum est, Aristarchum,

⁴⁶⁾ Dionys. Halicarn. antiqu. R. I, p. 172. Pausan. I, 28, 9. Strabo lib. VI. Clement. Alexandr. cohort. p. 24. Tzetz. ad Lycophr. 555. Rabenh. amoenitates historico-philologicae. Lips. 1695. p. 234—242. Heynius ad Apollodor. p. 744.

quem supra vidimus versum alium Homeri rejicientem, in quo nonnulla ex cyclo inerant, etiam hic Odysseae versus delevisse. Anticum in aequo ligneo fuisse, etiam Quintus Smyrn. XII, 317. narrat.

4.

Schol. Villois. ad Iliad. τ', 486.: Πληιάδας] αὐταὶ δὲ εἰσιν Ἄτλαντος καὶ Πληϊόνης θυγατέρες, ὧν τὰ ὀνόματα Μαῖα, Ταυγέτη, Κελαίνη, Μερόπη, Ἥλεκτρα, Στερόπη, Ἀλκυόνη. Ἄτλας δὲ εἰς τῶν Γιγάντων, μίγεις Πληϊόνη, τῇ Ὠκεανοῦ, ἔσχε θυγατέρας ζ', αἱ τὴν παρθενίαν ἀγαπήσασαι συνέκυνήγουν τῇ Ἀρτέμιδι. Θεασάμενος δὲ Ὠρίων, ἠράσθη, καὶ ἐδίωκε μιγῆναι βουλόμενος. αἱ δὲ περικατάληπτοι (in MS. παρακατ—) γενόμεναι, θεοῖς ἠῦξαντο καταβαλεῖν τὴν φύσιν. Ζεὺς δὲ ἐλεήσας αὐτάς καὶ διὰ τῶν ἄρκτων κατηστέρισεν, ὠνομάσθησαν δὲ Πληϊάδες ἀπὸ Πληϊόνης τῆς μητρὸς αὐτῶν. φασὶ δὲ Ἥλεκτραν οὐ (haec vox in MS. deest) βουλομένην τὴν Ἰλίου πόρθησιν θεάσασθαι, κίσμα ὄν (hae duae voces in MS. desunt) τῶν ἀπογόνων, καταλιπεῖν τὸν τόπον, οὐ κατηστέρισεν, διόπερ οὔσας πρότερον ἐπτά, γενέσθαι ἕξ. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Κυκλικοῖς 47).

Haec non omnia in cyclo, sed ultima tantum in Arctini Trojae vastatione fuisse videntur. Quintus Smyrnaeus Electram caligine et nubibus figuram suam circumdedisse narrat 48).

47) Haec narratio etiam in schol. Leidens. (vid. Valcken. de schol. in Homér. ined. p. 117.) et aliis legitur.

48) XIII, 551.:

ἦε εἰνικά φασὶ καὶ αὐτὴν
Ἥλεκτρον βαθύπεπλον ἰὸν δέμας ἀμφικαλύψαι
Ἀχλοῦ καὶ νεφέσιν.

§. XIX.

Ν ὀ σ τ ο ι.

Arctini de Troja deleta carmen; secundum Pro-
clum sequebantur libri Augiae Troezenensis de re-
ditu Graecorum, quo in argumento multi alii vete-
rum occupati fuerunt scriptorum; laudantur enim
Clidemi νόστοι ⁴⁹⁾; laudatur ejusdem argumenti *Ar-
ticlidis* Atheniensis liber, qui maximi fuisse videtur
ambitus ⁵⁰⁾; scripsit *νόστους* *Lysimachus* Alexandri-
nus ⁵¹⁾; et carmina *Stesichori* et *Eumolpi* a veteri-

---

⁴⁹⁾ Apud Athenaeum lib. XIII. p. 609. c. ubi ex octavo li-
bro fragmentum de reditu Pisistrati prosa oratione scriptum
affertur.

⁵⁰⁾ Vide de Anticlido Clement. Alexandrin. cohort. ad gent.
p. 36. ed. Potter. Voss. de historicis Graecis lib. III. p. 322 sqq.
Fabricii bibliotheca Gr. Tom. II. p. 209. Schol. Venet. ad Iliad.
7, 44. Suid. s. v. Ab Athenaeo lib. IV. p. 157. f. nonnulla ex
ejus secundo libro narrantur de Hercule; in ejusdem libro XI.
p. 466. c. fragmentum in prosa oratione scriptum ex ejus libro
decimo et septimo de expeditione in Lesbum et Enali fati legi-
tur; imo in libro IX. p. 384. d. septuagesimus octavus liber
laudatur, de qua librorum multitudine Casaubonus miratus est,
et Schweighaeuserus putat, non singulos libros illis numeris
significari, sed numerum *νόστων*, i. e. redituum virorum nota-
bilium.

⁵¹⁾ Ejus *νόστων* liber primus laudatur a schol. Pindar. Pyth.
V, 108. (de Antenoridarum in Libyam adventu), liber secundus
a schol. Apollon. Rhod. I, 558. (de origine Achillis); liber ter-
tius ab Athen. IV. p. 157. c. ubi ab Lysimacho nonnulla e Mna-
seae Europiacis de Phace, Ulyssis sorore, afferuntur. Ejusdem
mentio etiam fit in schol. Pindar. Isthm. III (IV), 104. (de filiis
Herculis et Megarae.) Ad eundem Lysimachum referendum,
quod Eustath. ad Odyss. pag. 1796. habet: *κατὰ δὲ Λυσίμαχον
νῆος αὐτῆ. ἐξ Εὐλίππης Θεσπρωτίδος Λιοντόφων.* Apud Plutarch.
de flumin. (Tom. II. p. 1160. a.): *καλεῖται δὲ Ἀθραυσία καθὼς
ἴστορεῖ Πηλοίμαχος ἐν Νόστοις*, legendum cum Vossio de histor.
Graec. lib. III. p. 319. et Schweighaeusero comment. ad Athe-
naeum IV, pag. 157. *Λυσίμαχος.*

bus scriptoribus laudantur, quibus hoc idem nomen inditum erat ⁵²⁾, quibus addendum carmen Augiae Troezenensis ⁵³⁾, praeterea incogniti poëtae, quod in cyclum receptum erat. Pars tantum hujus carminis probabile est in cyclo epico locum habuisse, quum perpauca, quae mihi innotuerunt fragmenta, et quae nihilominus ad hoc carmen referenda esse videntur, cum iis, quae Proclus narrat, consentiant. Fragmenta haec sunt:

1.

*Αὐτίκα δ' Αἴσωνα θῆκε φίλον κόρον ἠβώοντα,
Γῆρας ἀποξύσασ' εἰδυῖσι πραπίδεσσι,
Φάρμακα πόλλ' ἔφουσ' ἐπὶ χρυσείοισι λέβησι.*

Salmas. ad Solinum p. 859. hoc fragmentum ⁵⁴⁾ ad Eumeli Corinthiaca, Weichert. de Apollon. Rhod. pag. 200. ad Eumolpum, vel Eumelum refert. In versu tertio Wolfius mutavit lectionem et dedit ἐνὶ χρ. — ἐπὶ tamen magis mihi placet, et eodem modo, quo hic legitur ἐπὶ χρυσείοισι, ubi fortasse ἐνὶ exspectas, dicitur ἐπὶ φρεσὶ Iliad. 9', 218. etc.

⁵²⁾ Stesichori νόστων mentio in epistola Pseudophalaridos; Eumolpi in schol. Pindar. Olymp. XIII, vs. 31. ποῦ δὲ ἀλλαγῶ ἢ μουσική ἀνθεῖ καὶ τὰ πολεμικά; τούτο δὲ διὰ τὸν Εὐμόλπον ὄντα Κορινθίων καὶ γράψαντα νόστον τῶν Ἑλλήνων. Cujus libri quum nullo alio loco mentio fiat, Gyraldus de poëtar. histor. dialog. 3. et Salmas. ad Solin. p. 859. *Eumelus* legere volunt. Sed neque Eumeli liber νόστος ab ullo veterum scriptorum laudatur. Haud igitur scio, quid de hoc Eumolpo ejusque libro statuendum sit. Boeckh. vulgarem lectionem retinuit.

⁵³⁾ Ab Eustathio ad Odys. p. 1796. auctor νόστων, non addito ejus nomine, Colophonius nominatur.

⁵⁴⁾ Debemus hos versus schol. Eurip. in argumento Medeae, ubi haec leguntur: Φερεικίδης δὲ καὶ Σιμωνίδης φασιν, ὡς ἡ Μήδεια ἐψήσασα τὸν Ἰάσωνα νέον ποιήσασα. περὶ δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Αἰσῶνος ὁ τοὺς Νόστους ποιήσας φασιν οὕτως etc. Schol. Aristophan. Equit. vs. 1332. eosdem affert sub nomine τοῦ τοῦ νόστους ποιήσαντος.

2.

Pausan. X, 29, 2.: *Παρά δὲ τὴν Θυίαν Πρόκρις
τε ἔστηκεν, ἢ Ἐρεχθίδεω, καὶ μετ' αὐτὴν Κλυμένην
ἐπιστρέφει δὲ αὐτὴ τὰ νῶτα ἢ Κλυμένην. ἔστι δὲ πε-
ποιημένα ἐν Νόστοις, Μινύου μὲν τὴν Κλυμένην
δυγατέρα εἶναι, γήμασθαι δὲ αὐτὴν Κεφάλῳ, τῷ Δη-
ῖονος, καὶ γενέσθαι σφίσιν Ἴφικλον παῖδα.*

In his auctor *Νόστων* ab iis, quae de Iphicli patre ceteri scriptores narrant, recedit. Nam secundum Hesiodum ⁵⁵⁾ Minyas filiam habuit Clymenen, quae a conjuge Phylaco filium Iphiclum ⁵⁶⁾ partu edidit. In omnibus omnino locis, quibus de Iphicli origine agitur, nunquam Cephalii mentio fit; Clymene vero nostri fragmenti Periclymene vel Eteoclymene a Stesichoro nominatur ⁵⁷⁾. Quocumque modo se res habet, hoc fragmentum una cum antecedenti ad res Argonauticas referendum est ⁵⁸⁾; in Procli vero excerptis nulla de Argonautis mentio fit. Puto igitur, etiam hunc *Νόστων* librum non integra sua forma in cyclum receptum fuisse. Is enim, qui varia carmina epica ita conjunxit, ut unum quasi corpus effecerint, rejecit h. l., quia cum rebus Trojanis conjungi non potuit, hujus carminis partem, quae ad res Argonautarum pertinuit.

3.

Pausan. X, 28, 4.: *Ἔστι δὲ ἀνωτέρω τῶν κατε-
λεγμένων Εὐρύνομος. δαίμονα εἶναι τῶν ἐν Ἄιδου
φασίν οἱ Δελφῶν ἐξηγηταὶ τὸν Εὐρύνομον, καὶ ὡς*

⁵⁵⁾ Hesiod. apud schol. ad Odys. 2, 326. pag. 379. Buttmann.

⁵⁶⁾ Aliud stemma vid. in schol. Apollon. Rhod. I, 230.

⁵⁷⁾ Schol. Apollon. Rhod. I, 230.

⁵⁸⁾ Neque ab Hesiodo, neque a Pherecyde Iphiclus inter Argonautas relatus fuit. Schol. Apollon. Rhod. I, 45.

τὰς σάρκας περιεσθίει τῶν νεκρῶν, μόνα σφίσι ἀπολείπων τὰ ὀστέα. ἡ δὲ Ὀμήρουποίησις ἐς Ὀδυσσεῖα, καὶ ἡ Μινυῶς τε καλουμένη, καὶ οἱ Νόστοι (μνήμη γὰρ δὴ ἐν ταύταις καὶ Ἄιδου καὶ τῶν ἐκεῖ δαιμόνων ἐστίν) Ἰασίω ῥυθίνα Εὐρύνομον δαίμονα.

Mirabile certe est, in excerptis Procli ex carmine de Graecorum reditu vix uno verbo de Ulyssis reditu commemorari, quum ejus a capta Troja errores omnium celebratissimi sint. Concedo quidem, multa omittenda fuisse, ubi quinque librorum argumentum vix unius paginae spatium impleat; sed omnino errores Ulyssis omissi sunt, et in reditu Neoptolemi eorum tantum mentio injicitur. Omissa vero, quae ad Ulysses pertinent, videntur in ea hujus carminis parte, quae in cyclo erat, quod peculiare de Ulyssis reditu carmen, Odyssea, receptum erat, in quo sine ullo dubio melius res expositae sunt, quam in hoc Augiae carmine. Ad hanc omissam partem etiam videntur referenda esse, quae h. l. de Tartari terroribus narrantur, nam pertinent, ut equidem puto, ad Ulyssis ad inferos descensum, quem, serius factum, in Thracia Neoptolemo nondum narrare potuit. Quippe ab Ilio Ulysses ad Cicones eorumque urbem Ismarum venit, inde autem profectus, multa mala perpessus, in Orcum descendit. Quorum omnium ne uno verbo quidem mentio in Procli excerptis fit; qua re commotus id, quod dixi, statuendum esse puto. Praeterea Eurynomus daemon certe cuique in memoriam revocat fabulas Vampyrorum ⁹⁾).

4.

Pausan. X, 30, 2.: Ἐπεὶ τούτους Μαῖρά ἐστιν

⁹⁾ Vid. adnotationes ad versionem Germanicam narrationis Byronii inscriptae: der Vampyr.

ἐπι πύραυ καθεζομένη. περὶ δὲ ἀδελφῆς πεποιθμένα
 ἔστιν ἐν Νόστοις, ἀπελθεῖν μὲν παρθένον ἔτι ἐξ
 ἀνθρώπων, θυγατέρα δὲ αὐτὴν εἶναι Φροίτου, τοῦ
 Θεσσαύρου, τὸν δὲ εἶναι Σισύφου.

Nószων auctor cum Pherecyde ⁶⁰⁾ non consentit; nam secundum eum eosdem quidem parentes Maera habet, sed ab Jove filium Locrum, qui cum Amphione et Zetho Thebas condidit, partu edit.

5. Apollodor. II, 1, pag. 87. ed. Heyn.: Πῶς
 δὲ τέλειτῆσαι, ἐγγυμὲν (Ναυπίλιος), ὡς μὲν οἱ Τραγι-
 κοὶ λέγουσι, Κλυμένην, τὴν Κλυμένης ὡς δὲ οἱ τοὺς
 Νόστους γράψας, Φιλύραν ὡς δὲ Κλέων Ἡσίοτην
 καὶ ἐγέννησε Παλαμήδην, Οἰάκην, Ναυσιμέδοντα.

Nauplius cujus h. l. mentio fit diversus a Nauplio est, filio Neptuni et Amymones, a quo ortus est Nauplius Argonauta ⁶¹⁾. Nauplius, de quo Apollodorus loquitur, videtur ab utroque diversus fuisse. Cujus filium Palamedem quum Graeci duces ad Trojam interfecissent, poenam variis modis sumsit; nam partim uxores ducum, nuntiis de eorum perfidia, ad adulterium adducere studuit ⁶²⁾, partim ad alias res ⁶³⁾. Ad reditum Graecorum alia spectat narratio apud Hygin. 116. Quum Graeci a diruta Troja redirent, tempestateque multae naves essent deletae, nocte Nauplius in promontorio Euboeae ignem incendit, quo illi decepti ibi portum esse putabant, et

⁶⁰⁾ Apud schol. ad Odys. 2, 326.

⁶¹⁾ Haud recte hic in schol. Flor. ad Apollon. I, 134. Archaici filius nominatur. Ἀρχαίων enim in ἀρχαίων mutandum et legendum ἀπόγονος τοῦ ἀρχαίων scil. Ναυπλίου. Cf. schol. Paris. ad eund. loc.

⁶²⁾ Schol. Lycophron. 336.

⁶³⁾ Eustath. ad Odys. I, 828. XI, 84.

scopulis illis in litusque ejecti ab Nauplio et ejus filiis interficiuntur.⁶⁴⁾

6.

Schol. ad Odyss. δ', 12. ed. Buttmann.: *Αὔτη, ὡς μὲν Ἀλεξίων Γῆρι, ὡς δὲ ἔνιοι θυγάτηρ τινὸς Ζευξίππου, ὡς δὲ ὁ τῶν Νόστων ποιητῆς, τὸ τῆς δούλης κύριον ὄνομα. φασὶ δὲ μηδέποτε λέγειν τὸν ποιητὴν δούλην δεράπαιναν.*

Hoc Ambrosiani cod. scholion corruptum partim ex scholiō ejusdem codicis, quod praecedit, emendari potest, partim ex Apollodoro⁶⁵⁾, apud quem *Πειρίς* servae nomen proprium, cui nomen *Τηριδάη* ex Aconsilai libro opponitur. In litteris scholii *Γῆρι* mihi nomen *Τηριδάη* inesse videtur⁶⁶⁾, quae secundum nonnullos⁶⁷⁾ filia Zeuxippi fuit. Secundum auctorem *Νόστων* vero *δούλη* non, ut apud Homerum, nomen appellativum erat: *σερνα*, sed nomen proprium, et videntur apud Homerum quoque nonnulli hoc vocabulum sic interpretati esse, quum *δούλη* nusquam apud Homerum servam significet.

7.

Enstathius ad Odyss. p. 1796.: *Ὁ δὲ τοὺς Νόστους ποιήσας Κολοφώνιος Τηλέμαχον μὲν φασὶ τὴν Κίρκην ὕστερον γῆμαι, Τηλέγονον δὲ τὸν ἐκ Κίρκης ἀντιγῆμαι Πηνελόπην.*

⁶⁴⁾ Schol. Euripid. Orest. 422. Dictys lib. VI, init. Fabric. bibl. Gr. T. II, 17, 3.

⁶⁵⁾ Apollodor. III, 11, 1. *Μενέλαος μὲν οὐκ ἐξ Ἑλένης Ἐρμιόνην ἐγέννησε, καὶ κατὰ τινὰς Νικόστρατον. ἐκ δούλης Πειρίδος, γένος Αἰωλίδος, ἣ καθάπερ Ἀκουσίλαος φησὶ Τηριδάης Μεγαπένθη.*

⁶⁶⁾ Sic est enim saepius circumflexus compendii nota, ut *Δῆμ* pro *Δημοσθένης*. vid. Bast comment. palaeogr. p. 805.

⁶⁷⁾ Verba *ὡς δὲ ἔνιοι θυγάτηρ* etc. sic explicanda esse puto.

Secundum hoc fragmentum in *Nóσtois* mentio non solum de Ulyssis erroribus, sed de ipsa ejus morte rebusque serius gestis injecta esse videtur. Si haec narratio revera ex redivis desumpta est, ultimum in iis, ultimum totius cycli, secundum argumentum ejus supra ex Photii bibliotheca adpositum, habebat locum, quem quum Telegonia teneret, videtur hoc fragmentum in cyclo epico non fuisse. Aliud, quod valde probabile est, non possum praeterire. Proclus in excerptis Telegoniae narrat, Telegonum uxorem Penelopen duxisse, Circei vero Telemachum, quae cum narratione ex redivis ab Eustathio allata prorsus conveniunt. Fortasse igitur Eustathius errans hanc narrationem auctori *Nόστω* adscripsit. Pro *φασί* legas *φησί* ⁶⁸⁾.

Sunt igitur multa *Nόστω* loca, quae meam de cycli compositione conjecturam probant, vel certe mihi probare videntur. Nam ponamus nonnulla fragmenta, quae secundum Procli excerpta locum in hoc carmine habere non possunt, excursibus et episodiiis adscribenda esse, vel ex aliorum libris de redivis desumpta esse, tamen ex fragmentis primum, secundum, tertium et septimum non possum cum *Nόσtois* conjungere.

§. XX.

Odysea cyclica.

Semper viri docti, utrum Homeri carmina in cyclum fuerint recepta necne, varia eaque haud improbabilia afferentes argumenta, inter se dissenserunt. Salmásius quidem in cyclum non recepta fuisse con-

⁶⁸⁾ Qua commutatione nihil frequentius. Vide Schaefer. ad Apollon. Rhod. T. II. p. 237.

tendit, eamque ob causam locum Aristotel. Sophist. Elench. I. cap. 9, de quo supra §. XV. egi, emendat voc. *Ὀμήρου* in *Εὐμήλου* mutans, et saepius, gaudio emendationis elatus, ad eam correcturam revertitur⁶⁹⁾. Cui minime assentiens Heinsius Homerum et Hesiodum ait in cyclum receptos fuisse, et, ut Salmasius, sententiam veterum scriptorum testimoniis fulcit; qua de causa Schwartzius de cyclis §. 9. hanc rem ratione, qua certe nemini satisfacit, explicare aggressus est, sed, ut omnes viri docti, qui ante reperta chrestomathiae Proclianae fragmenta de cyclo epico scribebant, excusandus, et nunc quoque nonnullis locis, ut apud Photium⁷⁰⁾, Homerum cum Hesiodo cyclicis plane opponi, mirabile videri potest. Quae res explicatu facillima est. Proclus enim postquam de Homero, Hesiodo, ceteris egerat, ad cyclicos transgressus est, ubi tantum dixerat, quem inter eos Homeri carmina locum tenuerint, idque Photius suis verbis vult. Sin aliis etiam in locis Homerus cyclicis opponitur, eo factum est, quod nemini non Homerus notus esset, dum pluri- mi ceterorum cyclicorum poetarum non ab sua praestantia atque virtute alicujus pretii essent, sed quum ab rebus narratis, tum quod in illam collectionem, quae cyclus nominabatur, eorum carmina essent recepta. Homeri vero Odysseam in cyclo locum habuisse duabus praecipue clarum est rebus. Nam primo in excerptis Procli legitur *μετὰ ταῦτά ἐστιν Ὀμήρου Ὀδυσσεΐα*, quo claris verbis ad cyclum refertur. Tum in duobus scholiorum Harlejanorum locis *ἢ κυκλικῆ Ὀδυσσεΐας ἐκδοσὶς* laudatur, et in

⁶⁹⁾ Sic pag. 850. p. 854. col. I. A. pag. 857. fin. pag. 859. col. II. B.

⁷⁰⁾ Vid. supra Pars II. §. 2.

schol. quidem ad Odyss. π', 191. ἡ κυκλική, θ' ἐλ-
 γεις et ad ρ', 25. ὀπηροίη] ἡ κυκλική, ἐπηροίη, quam
 Odysseae editionem Boeckhius eandem esse putat,
 quae cum cyclicis poetis circumferebatur. Heinri-
 chius quidem ⁷¹⁾ v. κυκλική „de textu tralaticio, vul-
 gari lectione“ intelligit, et idem valere putat, quod
 ἡ ποιηή. Sed ponamus, quod Heynius dicit ⁷²⁾, et
 quod Heinrichius probat, ut probandum est, verum
 esse „nunquam tale corpus poetarum aliter confe-
 ctum esse, quam ut grammaticus aliquis eorum re-
 censum seu indicem fecerit;“ tamen inde non efficitur,
 ut Boeckhii conjectura falsa sit. Nam si cau-
 sam, qua Heinrichius locum ex Heynii excursu af-
 fert, recte intelligo, haec est, potius nomine ejus
 grammatici, qui Odysseam illam recensuerit, lectio-
 nes Odysseae in cyclum receptae laudari debuisse,
 quam adposito nomine: ἡ κυκλική. Quod si vult,
 errat, nam etiam Μασσαλιωτικῆ, Ἀργολικῆ, Αἰολίς
 ἔκδοσις laudatur, quae etiam potius nomine illius,
 qui eas describendas curaverit, laudandae essent; imo
 invenitur κυκλικῆ Θηβαῖς, de qua supra jam egi.

Ut igitur in his cum Heinrichio consentire non
 possum, sic etiam in alius eorumdem scholiorum
 ad eandem rem pertinentis loci interpretatione. Ad
 Odysseae enim librum δ', vers. 248. haec adnotan-
 tur: Δέκτη] Οὐ κυκλικῶς τὸ δέκτη, ὀνομαστικῶς δ'
 ἀκούει, παρ' οὗ φησι τὸν Ὀδυσσεύα τὰ ῥάκη λαβόντα
 μετημφιάσθαι. ὃς οὐκ ἦν ἐν ταῖς ναυσὶ τοιοῦτος, οἷος
 ὁ Ὀδυσσεὺς ἀχρεῖος. Ἀρίσταρχος δὲ δέκτη μὲν ἐπαίτη,
 τὸ δὲ οὐδὲν τοῖος ἔην, τῷ ἐναντίῳ τὸ ἐναντίον, ὃς
 οὐκ ἦν τοιοῦτος ὁ Ὀδυσσεὺς, ἀλλ' ἐνδοξότατος καὶ με-
 γαλοπρεπέστατος, ἕκλος δὲ τῷ ἐπαίτη. Heinrichius

⁷¹⁾ In editione Buttmanni illorum scholiorum pag. 574.

⁷²⁾ In excurs. ad Virgil. Aen. II, 297.

hic v. οὐ κυκλικῶς de re, quae fiat, vel de verbo, quod usurpetur, more non tralaticio dictum esse putat. Mihi haec significatio, quum δέκτης rarum vocabulum sit, quod more vulgari usurpatum esse dici non possit, quum omnino vulgaris usus non sit, inesse non videtur. Locus potius emendandus est ex Eustathii ad eundem locum commentario pag. 1494. ed. Rom., ubi haec leguntur: Δέκτην δὲ Ἀρίσταρχος μὲν τὸν ἐπαίτην λέγει, παρὰ τὸ δέχεσθαι. ὁ δὲ κυκλικὸς φασί, ἦρουν ὁ τῶν κυκλικῶν ποιητῆς, ὀνομαστικῶς ἀκούει τὴν λέξιν. Δέκτην τινὰ κατὰ κυριολεξίαν εἰπῶν, παρ' οὗ τὸν Ὀδυσσεὶ λαβόντα τὰ ῥάκη ἀμφιβαλέσθαι. Quo in loco quum clarius et pluribus verbis dictum sit, quod in illo tantum indicatur, puto illum locum ex hoc bene emendari posse. Pro vv. οὐ κυκλικῶς itaque lego ὁ κυκλικὸς, et Dionysium cyclographum intelligo, deleto δ' ante ἀκούει locum ita vertens: Cyclicus vocem δέκτης pro nomine proprio habet, sive interpretatur, a quo viro Ulysses pantos accepisse et induisse dicit. Ἀκούει h. l. significat: interpretor ⁷³⁾; ὀνομαστικῶς, vel potius ὀνομαστικῶς ⁷⁴⁾ me recte intellexisse aliis veterum grammaticorum testimoniis probatur, ubi eodem modo ὀνομαστικῶς de nomine proprio usurpatum est ⁷⁵⁾. In quarto vero loco interpretando cum Heinrichio consentio. Scholiasta enim ad Odyss. η', 115. οὐ κυκλικῶς, inquit, τὰ ἐπίθετα προσέθροπται, ἀλλ' ἐκάστου δένδρου τὸ ἴδιωμα διὰ τοῦ ἐπιθέτου προστετῆρηται.

⁷³⁾ Vid. Stephan. Thes. I. p. 285. f.

⁷⁴⁾ Vid. de hac commutatione Schaefer. ad Gregor. Corinth. pag. 592. 698.

⁷⁵⁾ Apollon. Sophist. Lexic. Hom. pag. 25. ed. Toll. ποτὲ δὲ σημαίνει καὶ ἕθροε (Ἄγανοι) ὀνομαστικῶς οὕτω λεγόμενον. Secundum haec κρημοσῆξια non est propria significatio vocabuli, sed κατὰ κυριολ. est: ita ut nomen proprium sit.

Hic inest sensus: Non, ut saepius fiat, h. l. epitheta esse posita, sed id, quod cuique fructui proprium sit, epithetis significari.

§. XXI.

Telegonia.

Telegonia, quae ultimum in cyclo locum tenebat, haud saepe lecta fuisse videtur, quum ejus unum tantum mihi notum sit fragmentum. Ab omnibus fere antiquitatis scriptoribus Eugamoni, vel ut alii scribunt, Eugammoni Cyrenaeo attribuitur Olymp. LIII. viventi ⁷⁶⁾, qui etiam, narrante Clemente Alexandrino ⁷⁷⁾, auctor vel potius fur Musaei libri de Thesprotis fuit, quem ab Musaeo scriptum suo nomine edidit. Hieronymus in chronico ⁷⁸⁾, sive hanc eandem, sive aliam, Cinaethoni adscribit Telegoniam ⁷⁹⁾.

Unum tantum hujus libri fragmentum inveni apud Eustath. ad Odyss. pag. 1796. Ὁ δὲ τὴν Τηλεγονίαν γράψας Κυρηναῖος ἐκ μὲν Καλυψοῦς Τηλέ-

⁷⁶⁾ Euseb. in chronic. can. ad Olymp. NI, 3. *Εὐγάμων ὁ Κυρηναῖος ὁ τὴν Τηλεγονίαν ποιήσας ἠγνώριζετο.* Eiusdem Chronic. lib. I. sub Macedonum regibus Philippo, Aëropa et Alceta pag. 43. *Εὐγάμων, ὁ Κυρηναῖος ὁ τὴν Τηλεγονίαν ποιήσας ἠγνώριζετο.* Cf. Hieron. ad Olymp. LIII. et Syncellus pag. 239. ubi eadem fere leguntur.

⁷⁷⁾ Stromat. VI. p. 751. ed. Potter.: *καθάπερ Εὐγάμων ὁ Κυρηναῖος ἐκ Μουσαίου τὸ περὶ Θεσπρωτῶν βιβλίον ὀλοκλήρον, καὶ Πλοανδρὸς Καμπεύς Πισίνου τοῦ Λυδίου τὴν Ἡρακλείαν.* Cf. tamen de hoc furto Eugamonis Passow. ad Musaeum pag. 56. Eusebius praeparat. evangel. X. cap. 1. qui eadem habet, atque Clemens, scribit *Εὐγάμων ὁ Κυρηναῖος.*

⁷⁸⁾ Hieron. chronic. lib. poster. ad Olymp. V, 3.: „Cinaethon Lacedaemonius, qui Telegoniam scripsit, agnoscitur.“

⁷⁹⁾ De ceteris Cinaethonis operibus vide Heeren. biblioth. ant. litter. et art. fascic. IV. p. 57.

γονον υἱὸν Ὀδυσσεὶ ἀναγράφει ἢ Τηλέμαχον, ἐκ δὲ Πηνελόπης Τηλέμαχον καὶ Ἀρκεσίλοον.

§. XXII.

Fragmenta, quorum sedes incerta est.

Nonnulla fragmenta, quae sine auctoris et carminibus, ad quod pertineant, nomine non nisi ex cyclo laudantur, praeterire non possum.

1.

Schol. Villois. ad Iliad. γ', 242.: Ἐλίγη ἀρπασθεῖσα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, ἀγνοῦσα τὸ συμβεβηκὸς μεταξὺ τοῖς ἀδελφοῖς κακὸν, ὑπολαμβάνει δι' αἰσχύνης αὐτῆς μὴ πεπορεύεσθαι τούτους εἰς Ἴλιον, ἐπειδὴ πρότερον ὑπὸ Θησέως ἀρπάσθη, καθὼς προεῖρηται· διὰ γὰρ τὴν τότε γενομένην ἀρπαγὴν Ἀφίδνα (log. Ἀφίδνα) πόλις Ἀττικῆς πορθεῖται, καὶ τιτρώσκεται Κάστωρ ὑπὸ τοῦ Ἀφίδνου, τοῦ τότε βασιλέως κατὰ τὸν δεξιὸν μηρόν. οἱ δὲ Διόσκουροι, Ἐθσέως μὴ τυχόντες, λαφυραγωγούσι τὰς Ἀφίδνας. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Πολεμωνίοις ἢ τοῖς Κυκλικοῖς, καὶ ἀπὸ μέρους παρὰ Ἀλκμανι τῷ λυρικῷ.

Plura huc pertinentia Plutarchus in vita Thesei habet (cap. 32.), ubi etiam ab hac narratione, quae in cyclo epico locum habuit, recedentia leguntur⁸⁰⁾; omnino Stesichorus multa in Helenae historia mutasse videtur, aliaque quam vulgari ratione nar rasse⁸¹⁾. Haec fortasse ex Cypriis carminibus, vel ex carmine de Trojae excidio desumpta sunt.

2.

Schol. Villois. ad Iliad. ψ', 660.: Φόρβας ἀνδρείοτατος τῶν καθ' αὐτὸν γενομένων, ὑπερήφανος δέ,

⁸⁰⁾ Cap. 34. cf. Pausan. Corinth. c. 22, 7.

⁸¹⁾ Vid. Pausan. l. l.

πυγμῶν ἤπαρσεν, καὶ τοὺς μὲν παρῶντας ἀναγκάζων ἀγωνίζεσθαι, ἀγγεῖ· ἀπὸ δὲ τῆς πολλῆς ὑπερηφάνιας ἠβούλετο καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς τὸ ἴσον φρόνημα ἔχειν. διὸ Ἀπόλλων παραγενόμενος, καὶ συστάς αὐτῷ, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ὃθεν ἔξ. ἐκείνου καὶ τῆς πυγμακῆς ἔφορος ἐνομίσθη ὁ θεός. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Κυκλαίοις.

Dicere non possum, quem haec narratio in cyclo locum habuerit.

3.

Schol. Ambrosian. ad Odyss. β', 120.: Ἡ Τυρῶ] Σαλμωνέως θυγάτηρ· ἔσχε δὲ παῖδας ἐκ Ποσειδῶνος Νηλέα καὶ Πηλίαν· Ἀλεμήνη Ἡλεκτρονῶνος. Μυκήνη Ἰνάχου θυγάτηρ καὶ Μελίης τῆς Ὠκεανοῦ, ἧς καὶ ἀριστερός (Buttmann: „scr. Ἀρίστωρος“). Ἄργος, ὡς ἐν τῷ Κύκλῳ φέρεται.

Tyro, filia Salmonei, a Neptuno mater Peliae et Nelei⁸²⁾. Melia, filia Oceani, uxor Inachi, quorum filii Aegialeus et Phoroneus Apollodoro referente lib. II, 1, 1. Mycenae ibi nulla mentio. Pausanias tamen lib. II, 16, 3. perhibet, in magnis Eoeis narratum fuisse, Mycenen filiam Inachi, uxorem Aristoris esse. Secundum Apollodorum l. 1. Acusilaus Argum et Inachum filios esse Jovis et Niobes dixerat. Videmus etiam hic, ut jam supra, magnas Eoeas valde cum narrationibus ex cyclo allatis consentire.

⁸²⁾ Odyss. λ', 235.

EXCURSUS PRIMUS.

DE VERSIBUS SPONDIACIS.

In parvae Iliadis fragmento sexto versum sic se habentem: *δεινοῖς ὀφθαλμοῖσιν ἕω δρυὸς ἄμφοι κοίτης* correxi, cujus correctionis rationes et argumenta nunc exponenda sunt.

Omnes epici, tam antiquissimi quam recentioris aevi, ut acritas versuum heroicorum frangatur, dactylis spondeos omnibus in sedibus haud raro admiscuerunt, idque minime raro etiam in quinto pede fecerunt, ita tamen ut certas in spondeorum usu regulas sequerentur. Nam quum quisque concedet non bonis esse versum adnumerandum, cujus pedes singuli et vocabula saepius una finiuntur (ut Iliad. δ', 455. *Τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν.*), tum nemo erit, qui repugnet, praecipue eum versum esse malum, cujus in fine duo vocabula bisyllaba, quae ex spondeis constant, reperiuntur, eamque ob causam veteres duabus spondiacis vocibus bisyllabis versum finire evitarunt. Sed aliae etiam regulae sunt, quas nunquam non sequuntur, quas ut proponere possim, omnes epici Graeci in tres, vel potius quatuor dividendi sunt classes, quarum prima poetas antiquissimos, Homerum, Hesiodum et Homeridas, itaque etiam Cyclicos amplectitur. Secunda classis doctos Alexandrinos poetas continet, et inter

hos; quum omnium didacticorum versus magis ex dactylis, quam spondeis constent, praecipue ad Callimachum, Apollonium Rhodium, Quintum Smyrnaeum respiciendum. In tertia classi Nonnus ejusque sectatores Proclus, Musaeus, Tryphiodorus, Coluthus, Paullus Silentarius, Joannes Gazaetus ponendi sunt. Ab omnibus his poetis mirum quantum Tzetzes recedit, eamque ob causam de eo separatim agendum erit.

Prima classis.

Apud omnes hujus classis poetas saepissime versus spondiaci (imo integri versus ex spondeis compositi, cf. Hermann. elem. doctr. metr. p. 349.) inveniuntur, quorum de natura agere si volumus, iterum versus in varias dividendi sunt classes. Exeunt igitur versus

1) in vocem quatuor vel plurium syllabarum, et nonnunquam etiam tertius et quartus pes spondeus est. Od. φ', 113. ἐγὼ τοῦ τόξου περιρησαίμην. 149. σὴ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρητίζων. Saepius tamen utroque loco, vel uno tantum dactylus ponitur. Od. β', 325. ἢ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει. 180. ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι. Od. α', 102. βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα. Hymn. 2, 546. πῖθ' ἴσας οἰωνοῖσιν. cf. Od. η', 106. π', 213. saepissime tamen quartus pes dactylus est. Iliad. α', 384. Od. γ', 91. 318. δ', 445. Hymn. 4, 25. 162. 238.

His versibus in quatuor vel plurium syllabarum vocem exeuntibus adnumerandi sunt, qui enclitica, quam trium vel plurium syllabarum vox praecedit, finiuntur; nam quum enclitica eodem, quo praecedens vox accentu pronuntietur, unam cum ea quasi

vocem facit. Ad hanc igitur classem versus referendi sunt, quorum in fine voces leguntur *φώνησέν τε* (Iliad. α', 330. Od. δ', 370. η', 308 et cet.), *τάρβησέν τε* (Iliad. β', 268.), *ἀφνειοί τε* (Hesiod. op. 306.), *Ἠλέκτρον τε* (Hesiod. Theog. 348.), *Ἐυρώπη τε* (Hesiod. Theog. 357.), *ἰσοθητός τε* (Odys. α', 163.) et similes.

Haec de versibus in quatuor syllabarum vocem exeuntibus cumque his jungendis dicere sufficiant, et ad versuum secundum ordinem nunc transibo, ad versus

2) in vocem trium syllabarum exeuntes, quibus adjungendi sunt in ultimo loco encliticam habentes, quam vox bisyllaba praecedit, ut *Τρώες τε* (Iliad. β', 123. ε', 862. η', 65.), *δεινόν τε* (Od. γ', 322.), *χουσόν τε* (Od. γ', 274.), *ξείνων τε* (Od. ι', 270.), *Φθίην τε* (Od. λ', 496.), *κρήναι τε* (Od. ε', 170.). In hoc ordine omnino praecipue ad vocem respiciendum, quae vocabulum, in quod versus cadit, praecedit, quae est:

a) vox monosyllaba, aut potius bisyllaba, cujus posterior syllaba semper apostropho decurtata est. Hae duae voces, quum monosyllabae ultima littera arcte cum sequenti jungenda sit, unam quasi duobus accentibus notatam vocem faciunt. Ex copia exemplorum haec praecipua afferam: *φῦλ' ἀνθρώπων* (Od. γ', 282. σ', 209. Hymn. 1, 161. 355. 537. Hesiod. op. 90. 330. 556. scut. 162. etc.), *ἔστ' ἀνθρώπων* (Od. ς', 552.), *πήμ' ἀνθρώπων* (Hes. Theog. 529.), *οὐτ' et οὐδ' ἀνθρώπων* (Iliad. α', 548. σ', 180.), *πολλ' ἀνθρώπων* (Iliad. σ', 551.), *περὶ τ' εἰμ' ἀνθρώπων* (Iliad. δ', 27.), *ἔργ' ἀνθρώπων* (Od. ζ', 259.), *ἔργ' εἰδνία* (Od. σ', 418. ν', 289. ω', 278. Hes. Th. 264.), *κείν' εἰδνία* (Od. τ', 346. υ', 57. α', 428. Hom. hym. 1, 313. 3, 44. 133. 4, 195.), *καλ' εἰαυτία* (Iliad. η', 66.),

ἀλλ' εἰπὼς (Hom. hymn. 3, 156.), εὐδ' ἠβαιὸν (Iliad. β', 380, 386. 393. Od. γ', 14. φ', 288.), ἠδ' οἴκτους (Iliad. β', 393.), φασ' οἴωσθ' (Hymn. 4, 89.), ὄρε' ἰθύνοιο (Od. ε' 255.), ἰσ' ἀτρίων (Hesiod. op. 350.), καὶ αἰζηῶν (Iliad. ε', 92).

b) Secundum ea) quae supra de encliticiā monui, versus Iliad. ε', 395. εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθιά τε in trium syllabarum, vocem exit, praecedente voce quatuor syllabarum (Ἑλλάδα τε); et versus Hesiod. op. 408. εὐπὶ ἔναρτον, habet ante vocem trium syllabarum bisyllabam apostropho decurtatam.

b) Versus in trium syllabarum vocem cadit, praecedente bisyllaba voce, quae semper spondeus est. Sic: θνητῶν ἀνθρώπων (Od. α', 219, et saepius Hesiod. op. 122. 291. Theog. 304. 387. Hom. hymn. 2, 144. 3, 35. 150. 4, 22.), ἀμφὶ στήθεσιν (Iliad. β', 388. 544.), ἐν Κορήνῃ εὐρείῃ (Od. ν', 256. 260.), Τροίῃ εὐρείῃ (Od. λ', 499.), ῥεῖα ζῶντες (Od. δ', 805.), ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγγίσης (Iliad. ε', 268.).

c) De versibus, in quibus ante vocem trium syllabarum versum claudentem trium vel plurium syllabarum vocabulum ponitur, hoc tantum adnotandum, in quarta sede fere semper dactylum poni; voces certe trium syllabarum semper anapaesti, nunquam (uno exemplo Iliad. λ', 592. excepto: σάκε ὤμοισιν κλιναντες) molossi. Sic Iliad. β', 622. κρατερός Διῶρης. β', 575. Ἑλλήνῃ εὐρείαν. β', 535. ἰερός Εὐβοίης. — Iliad. α', 250. γ', 401. Hymn. 1, 42. 4, 310. μερόπων ἀνθρώπων. Hymn. 2, 33. ὄρεσι ζῶουσα. Hymn. 1, 10. δέπατ' ἡρυσείω.

3) Hi igitur allati versus in quatuor syllabarum vocem exeunt, vel si in vocem ex tribus syllabis constantem cadunt, certe bisyllaba, vel monosyllaba praecedit sic comparata, ut arctissimis cum sequenti

vinculis conjungatur. Praeterea versus aliter exeun-
tes inveniantur, de quibus nunc agendum erit.

a) Habent voc. *παῖς*, *εὐ* vel contractam, aliam
vocem in quinti pedis thesi. His omnibus versibus
medendum est syllaba contracta resoluta, quod in
versibus, qui *παῖς* in quinta thesi habent, omnibus
facere possumus. Nam haec vox non solum semper
(paucissimis locis exceptis, vid. Hermann. ad Orph.
p. XIV. sqq.) in duas syllabas solvi potest, sed jam
nunc saepe soluta invenitur (vid. Hesiod. scut. 26.
εὐς παῖς Ἀλαιόιο. Iliad. β', 713. *φίλος παῖς ἔνδεκα*,
819. *εὐς παῖς*). Etiam seriores poetae, ut Nonnus
Nonnique sectatores semper formam *παῖς*, nunquam
παῖς, usurpant, et ubi *παῖς* nunc apud eos invenia-
tur, indicia, *παῖς* scribendum esse, in oculos incur-
runt*). Soluta igitur syllaba corrigendi sunt versus
hi: *καὶ παῖς εἰης* (Iliad. λ', 75), *ἦ παῖς ἔφρων* (Iliad.
λ', 389.) etc. — Eadem medela versibus adhibenda,
quorum quintam thesin *γ. εὐ* facit, adverbium ad-
jectivum *εὐς*, quod nunquam contrahitur, eamque ob
causam mihi in quinta thesi semper *εὐ* scribendum
esse videtur. Versus, quorum eo modo rhythmo
subvenire possumus, creberrimi sunt; qua de causa
praecipuos tantum apponam: *εὐ εἶδως* et *εὐ εἶδω*
(Od. α', 302. 174. γ', 200. δ', 645. η', 317. ν', 252.
ξ', 186. Iliad. α', 158. 515. φ', 487.), *εὐ πάσαι* (Iliad.
σ', 52.), *εὐ εἶπω* (Iliad. ξ', 127. Od. α', 302.). Sic
etiam versibus mederi possumus in trium syllaba-
rum vocem cadentibus, quorum prima syllaba *εὐ* est.
Sic: *οὐδ' εὐλειμών* (Od. δ', 607, leg. *οὐδ' εὐλειμών*),
μετόπισθ' εὐεργέων (Od. δ', 695. γ', 319.), *Σαλαμών*

*) In paraphrasi Joannis cap. IX, pag. 95. ed. Spalding.
υμῶν παῖς οὗτος etc. legendum *παῖς*, quum Nonnus duos spon-
deos in hexametro nunquam conjungat.

εὐπηγῶτων (Od. ψ', 41.), νηῦς εὐραγῆς (Od. λ', 166.), Ἀχαιῶδων εὐπέπλων (Od. δ', 160.), ἡδ' εὐπηγῆς (Od. φ', 334.), εἰς Εὐβροίαν (Od. γ', 174. leg. Εὐβροίαν et cf. Od. η', 321.), ἀλλ' Εὐπέθει (Odys. ω', 465. leg. Εὐπέθει et cf. vs. 469.). Horum versuum pars praeterea iis, quae supra No. 2, a. monui, defenduntur. Alius magnus versuum spondiacorum numerus contractam syllabam in quinta thesi habent, qua resoluta, quod semper fieri potest semperque faciendum, in eadem sede pyrrhichius ponitur. Sic: καὶ αἱ νηλιτῆς εἰσιν (Od. π', 317. τ', 498.), leg. νηλιτῆες εἰσιν, ut Od. ω', 171. ἐπιδευσεσ ἡμεν, non ἐπιδευσεῖς legitur. — Ἡὼ διαν (Iliad. ε', 240. Od. ε', 151. 306. π', 368. τ', 342.), Ἡὼ μίμνειν (Iliad. θ', 560. Od. σ', 518.), Ἡὼ δ' αὖτε (Od. ψ', 243.), legendum Ἡὼα διαν etc. Sic etiam versus in vocc. ἡῶδι πρό (Iliad. λ', 50. Od. ε', 469. ζ', 26.) corrigendi. Porro: αἰδοῖ εἶκων (Iliad. κ', 258.) leg. αἰδοῖ; ἰδρῶ πολλόν (Iliad. κ', 574.) etsi accus. ἰδρῶα apud alios scriptores non invenitur; ἐπὶ δ' αἴγειον κνή τυρόν (Iliad. λ', 638.) leg. κνάσ τυρόν. Fortasse etiam Iliad. β', 844. pro Πείρωσ ἦρωσ legendum Πείροος ἦρωσ.

b) Nonnulli versus inveniuntur, qui ante trium syllabarum vocem monosyllabam habent, et nihilominus corrigendi non sunt. Sic Iliad. δ', 149. ε', 870. λ', 266. Od. κ', 164. ω', 189. εἰ ὠτειλῆς. Quum εἰ proclitica sit, arcte cum voce ὠτειλῆς coniungitur, unamque cum ea vocem efficit, ut illi versus in quatuor syllabarum vocem exeant. Odys. ξ', 133. ταχέες τ' οἰωνοί vocem trium syllabarum ante finientem habet, quae duae praeterea interjecta et apostropho decurtata enclitica arcte coniunguntur, unamque quasi efficiunt. Sic etiam defendendum Od. π', 216. ἀδινώτερον ἢ τ' οἰωνοί. Iliad. κ', 299. iterum duae voces apostropho coniunguntur: εἰαὶ Ἐκτωρ.

c) Normā illi versus verbis transpositis corrigenda sunt. Od. ε', 388. χαλεπὸς περὶ πάντων εἰς μνηστῆρων leg. χαλεπὸς εἰς μνηστῆρων περὶ πάντων. — Od. ε', 239. χαλεπὴ δ' ἔχε δῆμον φήμις corrigendum aut omissa particula δέ, aut tertio loco posita (ut Hom. hymn. in Apollin. 333, Hesiod. op. 112. 46, Theog. 735.): δῆμον δ' ἔχε φήμις, aut δῆμον ἔχε φήμις, — Od. φ', 90. ἔτεθῆπας θυμῷ legendum aut transpositis verbis θυμῷ ἔτεθῆπας, aut potius recepta scriptura a Porsono e cod. Harlejano enotata: ἀχῆσαρ θυμῷ, Hesiod. fragment. 50, 3. (ed. Gaisford.); ἐνέει τοὺς κόρακας. δέκα δ' ἡμεῖς τοὺς φοίνικας, legendum ἐνέει μὲν κόρακας· φοίνικας δὲ δέκα ἡμεῖς. Ad hunc numerum etiam versus sexti parvae Iliadis fragmenti referendus; δεινοῖς οφθαλμοῖσιν ἔσω χρόνος ἀρφω κοίτης, emendandum, ut jam monui, κοίτης χρόνος ἀρφω.

d) In quartam refero classem versus, quorum mihi medela non praesens est, quos ea de causa indicatos tantum esse volo. Homero Od. ε', 264. καὶ λούσασα. Od. δ', 604. εὐροφῶτες καὶ λευκῶν. Od. ιβ', 64. λῆς περὶ. Od. η', 152. καθύρατε δὲ κρατῆρας. Od. τ', 175. ἐν δ' ἀνδρῶποι. — Od. ρ', 208. ὑδατο-τροφῶν ἢ ἀλλοῦς corrigi quidem toto versu transposito potest: ὑδατὶ δ' ἀλλοῦς ἐν ὑδατοτροφῶν αἰγῶν, sed haec nimis audax mutatio mantini corrigendi retinet. Dub. praeterea exempla adjicienda, quorum prius (Iliad. ψ', 743. εὐ-Ἰοπηταί) ex libro est numerus multum ab aliis Homeri libris recedenti (cf. Hermann. ad Orphic. p. 667.). Secundum (Iliad. ν', 438. εὐ-Ἰοπηταί) ex libro fortasse non Homero. Vid. schol. ad primum illius libri versu.

*) In hoc libro vers. 743. v. Σιδονες primam syllabam correptam habet, in omnibus ceteris libris productam. cf. Iliad. ε', 290. 291. Od. η', 235. 424. δ', 84. 618. ε', 119.

sum. Nihilominus utique liber in hoc, de quo agimus, aevum referendus, eamque ob causam auctor esse, quas ceteri Homeridae regulas, sequitur, et utroque loco sine dubio corrigendum.

4) Quartam classem adjiciam necesse est versuum, qui exeunt in monosyllabam vocem praecedente vocabulo trium syllabarum. Etsi nihil de his adnotandum est, quum in eorum quoque duobus ultimis pedibus vox et pes non simul finiatur; tamen id in memoriam revocatum volo, versus, qui in encliticam cadunt ob ea, quae jam supra monui, non in hanc classem esse referendos. Exempla haec sufficiunt: *εὐραία γῶν* (Iliad. 9, 150. Hymn. 2, 578. 4, 428. 472.); *νοῦθοι βῶν* (Iliad. 9, 238.); *ὀπίδες ὄς* (Iliad. 8, 765. 7, 2. etc.); *ὀλων ὄς* (Od. 1, 605.); *αἰλίος ὄς* et similia.

Nunc transeam ad

Secundam classem

ad Alexandrinos, qui in usu versuum spondiacorum certas regulas sequuntur. Versus enim exeunt

1) in quatuor vel plurium syllabarum vocem, et quartus pes fere semper dactylus est, raro tantum spondeus, ut apud Apollon. Rhod. I, 185. *αἰγῶν Μιλήροιο*, 1297. *εὐραία ὄς ἰνδάλτοισιν*. Orph. Arg. 154. *εὐραία Μιλήροιο*. Callimachus, Quintus Smyrnaeus, et Dionysius Periegetes in quarto pede semper, quantum equidem scio, dactylum ponunt.

2) Versus raro quidem, sed interdum tamen in vocem trium syllabarum cadunt, ante quam ponitur:

a) monosyllaba vox, vel potius bisyllaba, cujus syllaba posterior semper apostropho decurata est. (Vid. supra primam classem, 2. a). Hujusmodi versus

neque apud Apollonium Rhodium, neque apud Callimachum inveniuntur; Orpheus vero et Quintus Smyrnaeus eo tantum exitu versutum, qui apud Homerum receptus est, utuntur, v. c. Quintus Smyrn.: *πῶλ' ἀνδρώπων, ἦδ' οἰωνῶν* (lib. I, 644.); Orpheus 1117. *εὐγ' ἀνδρώπων*, quod uticum apud hunc poetam exemplum.

β) Si vox bisyllaba integra ante trium syllabarum vocem in fine versus ponitur, semper spondeus, nunquam iambus est. Sic apud Quintum Smyrn. XIII, 402. *θνητῶν ἀνδρώπων*; Orph. Argon. 1007. *πάντων ἑ ἀνδρώπων*. Igitur is exitus, qui jam apud Homerum minime rarus est.

γ) Si autem vox trium vel plurium syllabarum praecedit, quartus pes semper dactylus. Apollon. I, 14. 540. Quint. Smyrn. I, 750. II, 390. Callimach. hymn. I, 41.

In omnibus hujus periodi epicis carminibus usus tantum versus a regulis praepositis recedens invenitur et apud Apollonium Rh. quidem in Arg. I, 516.

οὐδ' ἐπὶ δὴν μετέπειτα κεραισσομένοιο δὴ λωβός.
qui cum sex sequentibus versibus in prima hujus carminis editione non legebatur, sed eorum loco quattuor alii (vid. Schol.).

Tertia classis.

Nonnus. Nonnique sectatores.

Nonnus ipse nunquam versus spondiacos usurpat, quem sequuti sunt Paulus Silentarius (apud quem neque in descriptione magnae ecclesiae, neque in ambonis ephraisi me ullum versum spondiacum invenire memini) et Joannes Gazaeus (qui in tota tabulae mundi descriptione nullum spondiacum versum admisit). Reliqui poetae, qui versibus spondia-

cis atbntur, in eorum quarto pede dactylum ponunt, et versus cadit in quatuor syllabarum vocem,

Proclus hymn. I, 29. κατὰ πορρήγοτο. II, 17. κύμασι πεπρωκίαν. V, 12. πελάσσετε κεκμηῶτα.

Tryphiodorus 21. Ἐκτορος ἐλωθμοῖσι, 50. τέλος ἤσθησαντο. 85. ὄφρ' ἄν' ὀπλίξασθαι, cf. vers. 104. 125. 133. 178. 536. 541. 548. 581.

Coluthus 27. ἄλσα κενταύροιο, 32. Ἀηγαῖος Ἀπόλλωνος, 65. ἦθ' ἔλε ληΐσθαι, 69. προσέειπε Ἐρμῶνα. Cf. vers. 72. 120. 154. 179. 194. 220.

Nunc tandem ad

Quartam classē

ad Tzetzam, qui suis Antehomericis, Homericis et Posthomeris ita a ceteris epicis recedit, ut eum ab omnibus sejungere necessarium sit. Saepo versus spondiacos usurpat, qui exeunt;

1) in vocem bisyllabam. Antehom. 8. Σπάρτη-
δεν Ἰροίην, 37. τρεῖς τε δέκα καὶ ὀκτώ, 205. Πανέ-
ληνες τὴν κορυφήν, Hom. 431. δὲ καὶ τὰντα; Posth.
26. αἰετὸν αἰετῶν ὄνα.

2) in vocem triam syllabarum, in quibus versibus non, ut apud Homerum, spondeus praecedit, sed fere semper iambus. Homer. 115. εἰς καὶς Τυ-
δῆος, Anteh. 55. καὶ κλυμώχθος Ἀρης ἐκπέσει, 248.
καὶ καὶ κλυμώχθος Ἀρης ἐκπέσει.

3) De versibus, quid in vocem plurimum syllaba-
rum exeunt, nihil adjiendum quum ex his jam satis appareat, eum sibi omnia concessa putasse.

4) Nonnulla tantum addere volo de versibus, qui in dactylum cadunt, ad quos deductus est duobus Homeri versibus *Odyss.* 266. ἐν δὲ καὶ ἦα et *Iliad.* 6, 187. τέκετο Πάρι, in quorum utroque ultima vox legendo contrahenda ἦα et Πάρι. His igitur versibus deductus in sexto pede dactylum ponit, ut versus sit hexameter acatalectus, quorum eos tantum afferre volo, de quibus nemo dubitat, quum in duas vocales exeuntibus contractione succurrere possimus. Tales sunt: Antehom. 78. εἰλίνεον ἐς Τροίην Πάριον. Homer. 119. Ἀφείδης δ' ἔλατον πέφυε.

EXCURSUS SECUNDUS.

DE TABULA ILLIACA.

(Vid. tabulam lapidi inscriptam.)

Non solum poëtae Graeci tam tragici quam lyri-
ci epicos veteres sequuti sunt, vel ex eorum car-
minibus, ut ex fontibus uberrimis, hauserunt, cujus
rei nonnulla attuli exempla; sed idem artifices fece-
runt, qui toties illorum poëtarum, Homeri et cycli-
corum, vestigia presserunt, ut illi ex his, hi ex illis
explicari possint. Luculentum exemplum ex Pausa-
niae Graeciae descriptione notum est. Polygnotus
enim picturis Delphorum leschen exornaverat, quam
Pausanias describens cum veterum carminibus epico-
rum Polygnoti picturas confert lib. X, c. 25. sqq.
Non aliter seriores Graecorum et Romanorum arti-
fices versati sunt, qui saepissime ad Homerum re-
fugerunt et hujus oculatissimi poëtae, quem nemo
nisi caecus caecum habere potest, imagines ad na-
turam expressas pingendo vel sculpendo effinxerunt.
Praecipue tempore imperatorum Romanorum multū
id negotii sibi stimebant, ut argumenta singularum
Homeri rhapsodiarum in operibus suis exprimerent.
Quum non multa horum operum ex marmore, plu-
rima ex arenato, sive tectoria mixtura essent, quam

Vitruvius describit²⁾, pauca, vel potius nullum, integra ad nos pervenerunt, attamen multorum fragmenta. Sic parva pars alicujus tabulae ex marmore asservatur in Museo Borgiano Velitris, quam Heerenius in bibliotheca antiquae litt. et art. Gotting. Fascic. 4. p. 43 sqq. describit. Alteram tabulam Veronensem, in qua duae imaginum series restant ad Iliadem et Aethiopidem spectantes, Montefalconius (Antiquit. expliq. Suppl. T. IV. Tab. LXXXIV.) delineatam dedit et Tychsenius³⁾ descripsit. Tertiam Maffei delineandam curavit et explicuit in Museo Veronensi p. 468. 469, et Barthelemyus³⁾ quintam dedit. Praeterea fragmenta inveniuntur apud Montefalconium⁴⁾. Maxima omnium harum tabularum est, quam primus Raphaëlis Fabretti edidit et uberime explicuit cum Syntagmate suo de columna Trajani, tum Visconti in Museo Pio-Clementino⁵⁾, denique Millin⁶⁾. Huic tabulae, quae non tam ab arte, quam ab argumento et inscriptionibus aestimanda est, inter parietinas templi apud Bovillas siti, quod Fabrettio videtur Neronem conditorem habere, circa annum MDCLXXX. inventae Archan- gelus Spagnia Romanus locum in Museo suo dedit, ex quo in Museum Capitolinum translata est. In media tabula urbs Troja, muris circumdata, ut in omnibus similibus tabulis, conspicitur; marginem te-

---

²⁾ 7, c. 3. Graecorum vero tectores, mortario colloco, calce et arena ibi confusa, decuria hominum inducta, ligneis vectibus piassant materiam, et ita ad certamen subacta, tunc utuntur.

³⁾ Quint. Smyrnaeus praefat. p. LXXV.

⁴⁾ Mémoires de l'Académie T. XXIV.

⁵⁾ Antiquit. expl. suppl. T. IV.

⁶⁾ T. IV. Tab. 68.

⁷⁾ Galerie mythologique tab. CL.

nent figurae ad Homerum aliosque poetas expressae, quarum una pars, ea continens, quae Homerus inde a secundo usque ad XII librum Iliadis narrat, interit. Infra imaginem urbis Trojae inscriptio poetarum, quorum sculptor carmina sequens tabulam finxit, his verbis indicat: *Ἰλίου πέρις κατὰ Σησίχορον, Τρωϊκός, Ἰλιάς κατὰ Ὀμηρον, Αἰθιοπία κατὰ Ἀρκτίνον Μιλήσιον, Ἰλιάς μικρά λεγομένη κατὰ Λέσχην Πυρραίων*. Fabretti primam hujus inscriptionis partem Latine sic interpretatus est: Illi excidium secundum Stesichorum de bello Troico. At quum nullum hujus nominis carmen Stesichori notum sit, sed tantum *Ἰλίου πέρις*, quum γ. *Τρωϊκός* majoribus litteris quam cetera verba scripta sit, puto ad hanc vocem intelligendum esse substantivum vel *πῖναξ*, vel *πόλεμος*, vel *κύκλος*, vel simile quid. Alia inscriptio columnae est, quam primum eo modo dare volo, quae eam Fabretti legit, tum ut mihi ex mea emendatione legenda esse videtur:

ΟΙ Δ' ΑΧΑΙΟΙ ΤΙΧΟΣ ΤΕ ΚΑΙ
ΤΑΦΡΟΝ ΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΠΕ
ΡΙ ΤΑΣ ΝΑΤΣ ΑΜΦΟΤΕΡ
ΩΝ Δ' ΑΥΤΟΝ ΕΒΟΠΛΙΣ
5 ΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΧΗΝ ΕΝ ΤΩ
ΠΕΛΙΩ ΣΥΝΑΨΑΝΤΩΝ ΟΙ
ΤΡΩΕΣ ΒΙΣ ΤΟ ΤΙΧΟΣ ΤΟΥΣ
ΑΧΑΙΟΥΣ ΚΑΤΑΔΙΩΚΟΥΣΙΝ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΝΥΚΤ' ΕΚΕΙΝΗΝ ΕΠΙ
10 ΤΑΣ ΝΑΤΣΙΝ ΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΤΗΝ
ΒΗΛΑΤΙΝ ΤΟΥΣ ΔΕ ΤΩΝ ΑΧΑΙ
ΩΝ ΑΡΙΣΤΕΤΕΣΙΝ ΔΟΚΕΙ
... ΣΑΜΕΝΟΥΣ ... ΑΠΟΣ
... ΤΕΚΛΑΡ ΠΡΟΣ ΑΧΥΛΛΕΑ ...
15 ΣΑΜΕΜΝΩΝ ΔΕ ΔΩΒΒΑΣ ΤΕ
... ΠΟΛΛΑ ΔΙΑΩΣΙ ΚΑΙ ΤΗΝ
... ΒΡΙΣΒΙΑ ΔΙ ΔΕ ΠΕΜΦΘΗΝ
... ΤΕΣ ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΝ ΟΛΤΣΣ
... ΕΤΑ ΤΕ ΚΑΙ ΦΟΙΝΙΣ ΠΡΟΣ
20 ΔΕ ΤΟΥΤΟΙΣ ΔΙΑΣ ΑΠΑΓΓΕ
... ΛΛΟΥΣΙΝ ΑΧΙΛΛΕΙ ΤΟΥΣ ΔΟ
... ΓΟΥΣ* ΤΟΥΣ ΔΟΓΟΥΣ ΠΑΡ ΑΓ
... ΑΜΕΜΝΩΝΟΣ ΟΔ ΟΥΤΕ ΠΡΟ
... ΣΛΕΧΕΤΑΙ ΤΑΣ ΔΩΡΕΑΣ ΟΥ
... ΤΕ ΣΥΝΔΩΡΕΙ ΔΙΔΑΤΣΑΜ
25 ΕΝΟΣ ΑΥΤΟΙΣ ΒΟΗΘΕΙΝ
... ΟΙ Δ' ΑΡΙΣΤΕΙΣ ΤΑΥΤ' ΑΚΟΥ
... ΣΑΝΤΕΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΥΣ
... ΠΕΜΠΟΥΣΙΝ ΟΛΤΣΣΕΑ ΚΑΙ
30 ΔΙΟΜΗΔΗΝ ΟΥΤΟΙ ΔΕ ΔΟΔΩ
... ΝΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΑΝΤΕΣ ΥΦ ΕΚ
... ΤΟΡΟΣ ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΩ ΚΑΤΑ
... ΣΚΟΠΩ ΠΥΘΟΜΕΝΟΙ ΠΑΡ ΑΥ
... ΤΟΥ ΤΗΝ ΤΑΔΙΝ ΤΩΝ ΤΟ ΣΤΡΑΤ
35 ΟΠΕΛΩΝ ΦΥΛΑΣΣΟΝΤΩΝ ΑΥ
... ΤΟΝ ΤΕ ΔΙΑΦΘΕΒΙΡΟΥΣΙΝ ΚΑΙ
... ΡΗΣΩΝ ΤΟΝ ΘΡΑΚΩΝ ΜΕΤ Δ

Οἱ δ' Ἀχαιοὶ κτείνετο καὶ κτείνετο
 τάφρον κοινῶντας· πε-
 ρὶ τὰς γὰρ εἴδη ἀμφοτέρω-
 ὼν δ' ἀνείων ἐξοπλι-
 θέντων καὶ μάχην ἐν τῷ
 πεδίῳ ἀναφύοντων, οἱ
 Τρωῆσσι τὸ εἶδος τοῖς
 Ἀχαιοῖσι καταδιώκουσιν,
 καὶ τῆν' ἔπειτ' ἐπέειχεν ἐπὶ
 ταῖς ναυσὶν ποιοῦντας τῆν'
 ἑπαιτικὰ τοῖς ἄλλοις τῶν Ἀχαι-
 ῶν ἀριστεῦσιν δοκεῖ [συμ-
 βουλευ]σαμένους [πρὸς βασιτεῖς]. ἀπασ-
 τεύλαι πρὸς Ἀχιλλεῖα. Ἀ-
 γαμέμνων δὲ δωρεάς τε
 πολλὰς δίδωσι καὶ τῆν'
 Βρισηΐδα· οἱ δὲ πεμφθέν-
 τες πρὸς αὐτὸν Ὀδυσσεύς
 τε καὶ Φοῖνιξ πρὸς
 δὲ τοῦτοις Αἴας ἀπαγγέ-
 λλουσιν Ἀχιλλεῖ τοὺς λό-
 γους, τοῦδ' ἄλλοις πᾶρ Ἀγ-
 αμέμνονος. ὃ δ' οὔτε προ-
 ἔδιδχετο τὰς δωρεάς, οὔ-
 τε σπνδαρεῖ διαλυσαμέ-
 νος ἀέτοῖς φορηθεῖν.
 οἱ δ' ἄριστοις ταῦτ' ἀκαί-
 σαντες καταδιώκοντες
 πέμπουσιν Ὀδυσσεῖα καὶ
 Διομήδην· οὗτοι δὲ δόλω-
 σι ἐναντήσαντες ὑφ' Ἐπ-
 τορος ἀποσταλμένην κατα-
 σκόπῃ, πυθόμενοι πᾶρ αὐ-
 τοῦ τῆν' εὔξιν τῶν πόστρε-
 ὄπιδον φυλασσόντων, καὶ
 τὸν δὲ διαφθεῖρονσιν καὶ
 ἔφησον, τὸν ἑρμῶν μετ' ἀ-

ΥΤΟΥ ΔΕ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥΣ ΚΑΙ ΛΑΒΟΝ
ΤΗΣ ΤΑΣ ΙΠΠΟΥΣ ΒΗΗ ΤΑΙΣ ΝΑ
40 ΤΣ ΒΛΑΤΝΟΥΣΙΝ ΗΜΕΡΑΣ ΔΕ
ΓΕΝΟΜΕΝΗΣ ΜΑΧΗΝ ΣΥΝΑ
ΠΕΤΟΥΣΙ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΕΡ
ΩΝ ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΑΓΑΜΕΜ
ΝΩΝ ΔΙΟΜΗΔΗΣ ΟΥΤΣΥΒΕ Μ
45 ΑΧΑΩΝ ΕΥΡΥΠΥΧΟΣ ΒΗΗ ΤΑ
Σ ΝΑΤΣ ΑΝΚΛΑΣΤΟΥΣ ΠΑΤΡΟ
ΚΛΟΣ ΔΕ ΠΕΜΦΟΒΙΣ ΠΑΡ ΑΧ
ΙΛΛΕΩΣ ΠΥΝΟΛΜΕΤΑΙ ΝΗΣ
ΤΟΡΟΣ . . ΤΗΝ . . .
50 ΕΚΤΩΡ ΔΕ ΠΕΛΑΣ ΤΑΣ
ΤΟΝ ΠΥΛΑΣ . . .
ΠΗΠΤΙ ΤΩΝ ΒΑΜΗΝΩΝ ΚΑΙ
ΜΑΧΗΝ ΣΥΝΑΝΤΕΙ ΠΡΟ ΤΩΝ
ΝΑΩΝ ΤΗΣ ΔΕ ΜΑΧΗΣ ΓΕΝΟ
55 ΜΕΝΗΣ ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑ ΤΟΥ
ΠΑΤΡΟΚΛΟΥ ΤΑ ΠΕΡΙ ΤΗΝ Μ
ΑΧΗΝ ΑΚΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΔΕΟ
ΜΕΝΟΣ ΒΟΗΘΩΝ ΑΥΤΩΝ
. . . ΠΕΜΨΑΙ ΤΟΙΣ ΒΛΑΗ
60 ΣΙΝ ΙΩΝ ΤΗΝ ΤΟΥ ΠΡΩΤΕ
ΣΙΛΛΟΥ ΝΑΤΗ ΚΑΙΟΜΕΝΗΝ ΠΕΜ
ΠΕΙ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΜΤΡΩ ΤΩΝΩΝ
ΤΟΝ ΠΑΤΡΟΚΛΟΝ ΤΟΥΤΕ ΠΗ
ΟΥΣ ΑΥΤΩ ΔΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΙΣ Ο
65 ΠΑΟΙΣ ΤΟΙΣ ΑΥΤΟΥ ΚΑΘΟΠΑ
ΙΣΑΣ ΙΩΝΤΕΣ ΘΙ ΤΡΩΕΣ ΑΥΤ
ΟΥΣ ΑΠΑΝΤΕΣ ΦΕΥΤΟΥΣΙΝ
ΕΝ ΔΕ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΑΤΤΗ ΠΑΤ
ΡΟΚΛΟΣ ΑΛΛΑΟΥΣ ΤΕ ΠΟΛΛΟ
70 ΤΣ ΑΠΟΚΤΕΙΝΕΙ ΚΑΙ ΣΑΡΠΗΣΟ
ΝΑ ΤΟΝ ΔΕΟΥ ΤΟΥΤΣ ΔΕ ΔΟΙΠΟΥ
ΣΕΣ ΤΟ ΤΙΧΟΣ ΚΑΤΑΛΙΟΚΕΕ
ΕΚΤΩΡ Δ ΑΥΤΩΝ ΠΑΤΡΑΣ Δ
ΠΟΚΤΕΙΝΕΕ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΜΑΩΝ ΕΓ

τοῦ δὲ καὶ ἄλλοι, καὶ λαβόν- 55
τες τὰς ἱπποὺς ἐπὶ κἀν γα-
ρ ἔε ἱλαίνουσιν. ἡμίθεο δὲ 40
γενομένης μάχην συνά-
πτουσι καὶ τῶν ἀριστέ-
ων τὰ ὀνόματα Ἀγαμέμ-
νων, Διομήδης, Ὀδυσσεύς, Μ-
αχάων, Εὐρύπυλος ἐπὶ τὰ 45
ς αὐτοῦ ἀπαλώτους. Πάτρα-
κλος δὲ πεμφθεὶς παρ' Ἀχ-
λλείως πυνθάνεται Νίσ-
τορος [Ἰφαιῶν] τὴν [φύγην].
Ἐκτωρ δὲ [διαίρ]ησας τὰς [τάξεις βα-] 50
λῶν κύλας. [ἀνοίξας τὰς ναῦς πρῶς-]
πίπτει τῶν Ἑλλήνων καὶ
μάχην συνάπτει πρὸ τῶν
ναῶν. τῆς δὲ μάχης γενο-
μένης Ἀχιλλεὺς παρὰ τοῦ 55
Πατρόκλου τὰ περὶ τὴν μ-
άχην ἀλάσας καὶ δεό-
μενος βοηθεῖν αὐτὸν
[ἀπὸ] πέμψαι τοῖς Ἑλλη-
σιν ἰδὼν τὴν τοῦ Πρωτε- 60
σιλάου ναῦν καιομένην πέμ-
πει μετὰ τῶν Μυρμιδόνων
τὸν Πάτροκλον τοῦς ἱπ-
ποὺς αὐτῷ δοῦς καὶ τοῖς Ἰ-
πλοῖς τοῖς αὐτοῦ καθόπι- 65
λους· ἰδόντες οἱ Τρῶες αὐ-
τοῦς, ἅπαντες φέβουσιν·
ἐν δὲ ἐπιτροπῇ ταύτῃ Πά-
τροκλος ἄλλους τε πολλο-
ὺς ἀποκτείνει καὶ Σαρπηδό-
να τὸν Διὸς· τοὺς δὲ λοιποὺς
εἰς τὸ εἶχος καταδιώκει·
Ἐκτωρ δ' αὐτὸν καταξας ἀ-
ποκτείνει, καὶ τῶν ὄπλων ἐγ-

- 76 ΚΡΑΤΗΣ ΓΕΙΝΗΤΑΙ ΜΑΧΗΣ Δ
Ε ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ ΓΕΝΟΜΕ
ΝΗΣ Δ . . . ΕΞΑΠ . . .
ΔΙ ΑΧΙΑ . . . . . Φ ,
ΕΩΣ Η ΘΕΤΙΣ . . ΒΡΧΕΤΑΙ ΠΡ
- 80 ΟΣ ΗΦΑΙΣΤΟΝ ΛΙΘΕΥΟΣΑ
ΠΑΝΟΨΙΑΝ ΟΔ ΑΤΤΗΝ ΕΤ
ΘΥΜΩΣ ΠΟΙΒΙ ΟΙ Δ ΑΧΑΙΟΙ ΤΟ
ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΚΛΑΟΥ ΕΠΙ ΤΑ
Σ ΝΑΥΣ ΔΙΑΚΟΜΙΖΟΥΣΙΝ ΤΩΝ
- 85 Δ ΟΠΛΩΝ ΤΠΟ ΤΗ ΘΕΤΙΑ
ΟΣ ΕΝΕΧΘΕΝΤΩΝ ΤΗΝ ΒΡΓΙ
ΣΗΙΔΑ ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ ΑΧΙΛΛΕΙ
ΔΙΑΡΩΝ ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΔΕ . .
ΤΟΝ ΣΚΑΜΑΝΔΡΟΝ ΚΑΤΑΛΙΩ
- 90 ΕΑΣ . . ΟΠΛΙΩΝ ΑΝΘ
ΚΤΕΙΝΕΙ ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΔΕ ΤΟΝ ΕΝ
ΤΩ ΠΟΤΑΜΩ ΔΙΑΦΥΓΟΝ
ΤΟΝ ΑΤΤΟΝ ΕΚΤΟΡΑ ΜΟΝΟΜ
ΑΧΟΝ ΑΠΟΚΤΕΙΝΕΙ ΚΑΙ ΤΑ ΟΨΛΑ
- 95 ΔΑΜΒΑΝΕΙ ΚΑΙ ΤΟΝ ΝΕΚΡ
ΟΝ ΕΚΑΗΚΑΜΕΝΟΣ ΕΚ ΤΟΥ ΔΙ
ΦΡΟΥ ΔΙΑ ΤΟΥ ΠΕΛΙΟΥ ΒΑΚΒΙ
ΕΠΙ ΤΑΣ ΝΑΥΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΑΤ
ΡΟΚΛΟΝ ΘΑΨΑΣ . . .
- 100 . . . . . ΤΩΝ ΔΙΣ
ΤΕΙΩΝ Ο ΔΕ ΠΡΙΑΜΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ
ΝΑΥΣ ΠΑΡΑΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΕΚ
ΤΟΡΑ ΑΤΤΡΟΤΤΑΙ ΠΑΡ ΑΧΙΑ
ΔΕΩΣ ΕΠΑΝΕΛΘΟΝΤΟΣ ΔΕ
- 105 ΤΟΥ ΠΡΙΑΜΟΥ ΠΛΑΙΝ ΕΙΣ
ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΘΑΠΤΟΥΣΙΝ
ΟΙ ΤΡΩΕΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΑΦΟ
Ν ΑΤΤΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΤΑΖΟΥΣΙ

ἄσπερ κού κλέραυ γανόμε-
 νης ἄγρου Τρω]ες ἀπ[είργοντα]
 δι' Ἀχιλλέως καὶ φ[εύγονται]
 ἔως ἢ Θέτις [ἀπ]έροχεται πο-
 ῶς Ἡφαιστον αἰτήσουσα 80
 πανοπλίαν· ὁ δ' αὐτὴν εὐ-
 θυμως ποιεῖ· οἱ δ' Ἀχαιοὶ τὸ
 σῶμα τοῦ Πατρόκλου ἐπὶ τὰ
 εὐγανὲ διακομίζουσιν· τῶν
 δ' ὀπλῶν ὑπὸ τῆς Θέτιδ- 85
 ος ἐνεχθέντων, τὴν Βρι-
 σσηίδα Ἀγκυμένων Ἀχιλλεὺς
 δίδωσιν· Ἀχιλλεὺς δ' ἵρι]
 καὶ Βηρυμανδρῆν κατακτε-

ῶς [Τρο]ας ἄσπερ κλέραυ γανόμε- 90
 νης ἄγρου Τρω]ες ἀπ[είργοντα]
 δι' Ἀχιλλέως καὶ φ[εύγονται]
 ἔως ἢ Θέτις [ἀπ]έροχεται πο-
 ῶς Ἡφαιστον αἰτήσουσα
 πανοπλίαν· ὁ δ' αὐτὴν εὐ-
 θυμως ποιεῖ· οἱ δ' Ἀχαιοὶ τὸ
 σῶμα τοῦ Πατρόκλου ἐπὶ τὰ
 εὐγανὲ διακομίζουσιν· τῶν
 δ' ὀπλῶν ὑπὸ τῆς Θέτιδ-
 ος ἐνεχθέντων, τὴν Βρι-
 σσηίδα Ἀγκυμένων Ἀχιλλεὺς
 δίδωσιν· Ἀχιλλεὺς δ' ἵρι]
 καὶ Βηρυμανδρῆν κατακτε-

ῶς [Τρο]ας ἄσπερ κλέραυ γανόμε- 95
 νης ἄγρου Τρω]ες ἀπ[είργοντα]
 δι' Ἀχιλλέως καὶ φ[εύγονται]
 ἔως ἢ Θέτις [ἀπ]έροχεται πο-
 ῶς Ἡφαιστον αἰτήσουσα
 πανοπλίαν· ὁ δ' αὐτὴν εὐ-
 θυμως ποιεῖ· οἱ δ' Ἀχαιοὶ τὸ
 σῶμα τοῦ Πατρόκλου ἐπὶ τὰ
 εὐγανὲ διακομίζουσιν· τῶν
 δ' ὀπλῶν ὑπὸ τῆς Θέτιδ-
 ος ἐνεχθέντων, τὴν Βρι-
 σσηίδα Ἀγκυμένων Ἀχιλλεὺς
 δίδωσιν· Ἀχιλλεὺς δ' ἵρι]
 καὶ Βηρυμανδρῆν κατακτε-

ῶς [Τρο]ας ἄσπερ κλέραυ γανόμε- 100
 νης ἄγρου Τρω]ες ἀπ[είργοντα]
 δι' Ἀχιλλέως καὶ φ[εύγονται]
 ἔως ἢ Θέτις [ἀπ]έροχεται πο-
 ῶς Ἡφαιστον αἰτήσουσα
 πανοπλίαν· ὁ δ' αὐτὴν εὐ-
 θυμως ποιεῖ· οἱ δ' Ἀχαιοὶ τὸ
 σῶμα τοῦ Πατρόκλου ἐπὶ τὰ
 εὐγανὲ διακομίζουσιν· τῶν
 δ' ὀπλῶν ὑπὸ τῆς Θέτιδ-
 ος ἐνεχθέντων, τὴν Βρι-
 σσηίδα Ἀγκυμένων Ἀχιλλεὺς
 δίδωσιν· Ἀχιλλεὺς δ' ἵρι]
 καὶ Βηρυμανδρῆν κατακτε-

partis Achilli illatae vindictam ab Agamemnone sumat²⁾.

Hae imagines ad primum Iliadis librum referendae sunt. Quum vero tabula parte careat, omnes absunt figurae, quae argumentum Homeri Iliadis fide ab secundo ad duodecesimum librum oculis subieciunt. Accedamus igitur ad decimum tertii libri argumentum, quod in dextri tabulae lateris infima linea, littera N. signata, inest.

Prima hujus seriei imago (No. 16. *Μαχάωνος*. *Ακαμάου*) non ad XIII. librum pertinet, in quo Meriones cum Deiphobo tantum pugnat³⁾, quem clypeo firmo defensum interficere non potest. At in libro XVI⁴⁾ pedum celeritate Acamantem, qui curram descendere vult, assequitur eumque in dextrum humerum vulnerat; quam ad narrationem sine dubio hic artifex respexit, sed errans imagini falsum in serie rerum locum dabat. Ad decimum tertium librum referenda est imago (no. 16.), quae subjecta habet nomina *Ἰδομενεύς*, *Ὀθρυονεύς*, Idomeneus enim Othryoneum, sponsum Cassandrae, interficit, interfectumque et pede apprehensum in Graecorum ordines ducit. Cui vindex Asius (no. 17. *Ἀσιός*) adveniens Idomenei hasta vulneratus cadit (cf. Iliad. 9, 361—380.).

No. 18. *Αἰνέας* (*Aineias*), *Ἀφάρου*. Aeneas in pugna Aphareae Caletoriden hasta vulnerat, ut moriatur⁴⁾.

Praeterea adnotandum, omnes has infimae dextrae partis imagines, si statum singularum figurarum

²⁾ Iliad. α', 492 sqq.

³⁾ Iliad. γ', 159—169.

⁴⁾ 342—344.

⁵⁾ Iliad. γ', 541 sqq.

respicimus, viximur cum Homeri descriptionibus convenire. Praecipue no. 17. Asius eo statu est, qui ex Homeri carminibus explicari non possit. Etiam post Othryonea figura conspicitur, quae in Homeri descriptione locum non habet. Fortasse huic figurae erat adscribendum Asii nomē, et eum, cui hoc nomen ab artifice est datum, aliquem ex Aeneae sociis habeam. Nec melius artifex versatus est in delineando libri XIV. Iliadis argumento. Nam tres sunt viri delineati (no. 12), quorum primus nudus genibus nititur et supplicis modo manus tollit. Hic est Panthenor, qui a Trojano Polydamante Panthoide vulneratus est¹⁾. Cui defensor advenit Ajax Telamonius (non Loerus, ut in tabula est: *Αἶας Λοκρός*), qui Polydamanta, ictum hastae evitantem, interficere non potest, sed Antenoris filium, Archelochum (*Ἀρχελοχος*) gravi afficit vulnere.

Recedit auctor tabulae imagine sequenti (no. 20.) ab ordine, qui in Iliadis libro XIV. est; nam ante Archelochum interfectum jam Neptunus Graecos adhortatus erat, ut fortiter in Trojanos pugnarent²⁾, qua adhortatione commoti etiam vulnerati in Trojanos impetum faciunt, praecipue Diomedes, Ulysses, Agamemnon³⁾. Ajax vero primus cum Hectore congreditur eumque magno lapide petitem prostermit. Ea de causa in tabula Neptunus (*Ποσειδών*, leg. *Ποσειδών*) praecipue Ajacem ducit (*Αἶας*).

Imaginem vicesima prima quoque is, qui tabulam fecit, ab ordine Iliadis recedit; nam dubitari non potest, quin nunc respiciat ad partem quandam libri

¹⁾ Haud recte Fabretti pag. 322. dicit, eum Polydamantem esse Panthoidem. cf. Iliad. ε', 449, 450.

²⁾ Iliad. ε', 364 sqq.

³⁾ Vers. 380.

XV, ubi (vers. 220—280.) Apollo (*Ἀπόλλων*), Jove jubente, ad Trojanos it, Hectoremque (*Ἑκτορα*), jactu Ajacis fractum, excitat eique cupidinam inijcit cum Graecis manus conserendi. Transit nunc sculptor linea, quae inscriptam litteram o habet, ad pugnam apud naves commissam, ad quam prius quasi impetus fit ab iis, quibus numeri 22. 23. 24. additi sunt, Aenea, Paride, Heleno, quorum nomina etiam adposita leguntur. Aeneas hoc libro Medontem et Jasum interfecisse (vers. 330.), Paris vero Deiocho hasta interiorum humeri partem transegisse narratur. Heleni nullum factum commemoratur ¹).

Ad pugnam apud naves (*ἐπὶ ναυσι μάχη*) ipsam referendae imagines 25 usque ad 29. Conspicimus remis instructam navem, in quam Hector (no. 26. *Ἑκτορα*) impetum facit. Navis ipsa tribus viris defenditur, quorum unus (no. 27.) sine dubio Telamonius Ajax. Alter defensor navis Ajacia scuto tectus arcumque tendens Teucer est, qui hunc pugnandi morem habuit ²). Ante navem terram manu tenentem (no. 28.) Caletorem (*Καλήτωρα*), Clytii filium, conspicimus, qui, quum navi jam ignem injecturus erat, ab Ajace vulneratus cecidit. Remotius a navibus jacet Clitus (no. 29. *Κλίτος* vel potius scribendum erat nomen *Κλειτος*), Pisenoris filius, qui sagitta ab Teucro missa diem obiit supremum ³). Quam tertia, quae in nave stat, longuriam vel hastam manu habente figura sculptor significare voluerit, dicere non possum.

) Ea de causa Fabretti pag. 324. recte suspicatus est, errore sculptoris nomen Heleni hoc loco positum esse, pro Politis ejus germani fratris nomine, qui inter primos pugnatore Echium vita privat. Iliad. o', 539.

²) Iliad. δ', 267.

³) Iliad. o', 445.

Quum artifex in linea figurarum, quae litteram *H* praefixam habet, ab Homeri narratione in nonnullis recessisse videatur, difficilior nonnullarum rerum explicatio est. Prima figura (no. 30.), cui nomen Patrocli subscriptum est, Patroclus ex Eurypyli vulnerati tentorio regrediens indicatur. Una cum reliquis Achillem (fig. 31.) precibus fatigat, ut Graecis aut ipse succurrat, aut Patroclo sua ipsius arma et Myrmidones det in pugnam ducendos. In tabula Phoenix et Diomedes secundum inscriptionem interrogantes sunt, de quibus apud Homerum nihil invenitur.

Figurae 52 usque ad 55 omnes ad Patrocli historiam pertinent, cujus nomen subjectum est. Patroclus in pugna multos Trojanorum jam interfecit, quorum unus is esse videtur, cui adscriptus numerus trigesimus secundus. Fortasse Sarpedon est, qui inter omnes fere Trojanos excellens a Patroclo interficitur¹⁾, vel Cebriones, qui per eundem vita privatur²⁾. Patroclus, multis occisis, ab Apolline armis privatus, ab Euphorbo vulneratus³⁾ se inter amicos recepit, et quum Hector (num. 54.) in eum impetum faciat⁴⁾, equis immortalibus Xantho et Ballyo, quos Automedon ducit, consenso curru, salutem quaerit.

Omnes in linea, cui littera *P* inscripta est, imagines ad Patroclum interfectum pugnamque de ejus

¹⁾ Iliad. π', 480 sqq.

²⁾ Iliad. π', 738. Fabretti p. 526. putat etiam hunc jacentem esse Patroclum, hasta Euphorbi domitum. A cujus sententia recedo, et Cebrionem, Sarpedonem vel alium a Patroclo interfectum hunc jacentem habeo, ut monumentum quasi fortitudinis Patrocleae in tabula sit.

³⁾ Iliad. π', 791. 812.

⁴⁾ Iliad. π', 818.

cadavere attinent. Figurae 36—38 explicandae sunt sine dubio ex Iliade ϵ' , 129—139. Hector enim, qui pedes pugnaverat, adveniente Ajace, currum conscendit, eoque modo invadit Graecos ad Patroclum iis eripiendum (36.), Ajax vero (37.) Patroclum scuto defendit et aggredientes hostes rejicit, dum Menelaus (58.) dolore interfecti Patrocli conficitur. In secunda hujus seriei parte Patrocli cadaver a Menelao et Merione (num. 39. cf. Iliad. 716 sqq.) ex pugna effertur, vel potius in Achillis curru ponitur. Duo qui equos retinent Automedon et Alcimedon esse videntur (Iliad. ρ' , 474 sqq.). Receditur, si revera, ut figurae indicare videntur, cadaver curru imponitur, ab Homeri poesi, in qua ab Menelao et Merione in castra nautica defertur.

Seriei littera Σ notatae prima pars luctum de Patrocli caede continet. Circa corpus interfecti in lecto positum (*Πάτροκλος* no. 40.) nonnullae figurae conspiciuntur; quae pone lectum est, Achilles (*Ἀχιλλεύς*) esse videtur desiderio Patrocli confectus. Ad dextram Achillis senex, sine dubio Phoenix, in lecto sedet; mulieres lamentantes ad sinistram, servae Achillis et Patrocli sunt. — In altera lineae parte armorum Achillis fabricatio delineata est. Thetis apud Homerum *) in Olympum ad Vulcanum proficiscitur arma ab eo petitura, quae Vulcanus ipse et solus ei facit. In nostra vero tabula conspiciuntur Thetis (*Θέτις* no. 41.) et Vulcanus (*Ἡφαιστός* no. 42.), sed praeterea tres ejus socii. Artifex igitur seriores (cf. Virgil. Aen. VIII, 425. 444 sqq.), non Homerum sequutus est.

In linea *T* duae mulieres stant (no. 45.) cum inscriptione *Θέτις*. Igitur una Thetis esse videtur,

*) Iliad. σ' , 369.

quae filio a Vulcano fabricata arma attulit, ante ejus pedes jacentia, et scutum (no. 46. *ἄσπις*), excellens inter caeteros, a viro quodam tenetur. Utrum ad hanc inscriptio *Φοίνιξ* pertineat, an ad alium manu galeam gestantem, discerni non potest; attamen scutum tenens mihi Phoenix esse videtur, quum senis habitu sit, qua re permotus eum Fabretti pro femina habuit. Achilles denique (no. 47. *Ἀχιλλεύς*) ocreas cruribus adaptat et arma induit, quod discussa matris et concione Graecorum habita fecit. Deinde equos, quorum habenas Automedon (no. 50.) tenet, armatus conscendit (no. 49.), et notum illud mortis suae imminentis vaticinium ab equo Xantho accipit. Ante equos aliquis (no. 48.) stat, qui, quis sit, dicere difficilius est. Quum omnino non vestimenta herois habeat, sed potius, si figuram no. 1. notatam conferimus, sacerdotis vatisque, fortasse artifex hac figura voluit vaticinium ab equo datum significare ¹⁾.

Ad librum XX. Iliadis imagines pertinent, quae in linea littera T notata conspiciuntur, omnes ad Achillis pugnas referendae. Et no. 51. quidem Neptunus (in basi ejus nomen additum *πρῶσιδῶν*) Aeneam, qui cum Achille congressus erat, periculis eripit ²⁾. Interfecto Polydoro, Priami filio, Achilles impetum Hectoris excipit, quem, frustra telo in Achillem jacto, Apollo nebula involutum servat. Hoc mihi significari videtur figuris, quibus adpositi numeri 52, 53, 54. Achilles (no. 52.) impetum non-

¹⁾ Fabretti dicit no. 48. esse Minervam, quae Achilli ante proelium nectar et ambrosiam instillaverit. Sed huic interpretationi obstat partim totius figurae habitus, partim ipse locus, quem in figurarum serie habet.

²⁾ Iliad. v', 325—330.

nisi scuto Apollo excipit (no. 53.), dum Hector fuga salutem quaerit (no. 54.)¹⁾. Deinde Achilles petit alium pugnatores (no. 55.), qui vel Dryops est²⁾, vel Demuchus³⁾. Denique (no. 56.) duo conspiciuntur se invicem amplectentes. Difficilior est eorum explicatio, at fortasse Achilles est et Tros Alastorides, qui Achillem, ut sibi parcat vitamque donet⁴⁾, precatur.

In linea sequenti figurae explicandae sunt, ut inscriptio Φ indicat, ex libro Iliadis XXI. Primum Scamander (no. 58. Σκάμανδρος) interfectum pede tenet; qua imagine significatur, Scamandrum ab Achille in ipsius undis interfectos ex alveo ejicere⁵⁾. Tunc Scamander, ira in Achillem accensus, fluctibus eum aggreditur; eumque paene exstiterit, nisi Neptunus et Minerva manu eum comprehenderint, et servarint⁶⁾ (no. 59. 60. Ἀχιλλεύς, Ποσειδών). Denique Achilles, Scamandro in ripas retruso, persequitur Troes (Φρύγες) in urbem fugientes.

Achilles in linea X, quae sequitur, vario modo in optimo Trojanorum viro interficiendo occupatus est. No. 61 Hector videtur cum Achille (no. 62. Ἀχιλλεύς), qui ad urbem accelerat, congregiendi consilium inire. Certe eo situ conspicitur, quo ab Homero⁷⁾ describitur, scutum in eminentem muri par-

---

¹⁾ Fabretti putat, figuram 53, esse sive Iphitionem, sive Demoleontem, quos Achilles percussit, et no. 54. Hippodamantem, quem Achilles etiam interfecit.

²⁾ Iliad. 455.

³⁾ Iliad. 457.

⁴⁾ Iliad. 462 — 468.

⁵⁾ Iliad. φ' , 235 — 238.

⁶⁾ Iliad. φ' , 268.

⁷⁾ Iliad. χ' , 96 sqq.

tem fulciens, 7. Tum jam morientem et genibus nixum Hectorem (63. *Ἑκτωρ*) Achilles (no. 64. *Ἀχιλλεύς*) armis privat; denique ejus cadaver (no. 65. *Ἑκτωρ*) ad currum aduexum equis incitatis ad castra Graecorum ducit. Quis ille sit (no. 67.), qui hastam praecisam gestat, dicere non possum. Fabretti p. 332. quidem eum Automedontem esse putat.

In penultima linea, cujus argumentum ex Homeri libri Iliad. XXIII. desumptum est, crematio Patrocli et bigarum in interfecti honorem, decursio est delineata. Primum Achilles (no. 68. *Ἀχιλλεύς*) fortasse crines suos Patroclo in pyra extenso dedicat ²⁾). Apud rogam praeterea stat mulier, fortasse una ex captivis, quarum apud Homerum in descriptione cremationis nulla fit mentio. Secunda lineae pars omnis dicata est certaminibus ab Achille in honorem sui interfecti amici habitis (*ἐπιτάφιος ἀγών*); sed currum tantum certamen ab artifice in tabula poni potuit. Conspicitur (no. 69.) ultimus currus, qui Antilochi, filii Nestoris, est; qui praecedit, est currus Menelai. Tertium locum habuit secundum Homerum ³⁾) Diomedes, primum Eumelus, qui in nostra tabula jam in terra jacet, quum Minerva, amore Diomedis commota, jugum equorum fregerit. Merionis currus hic videtur ea de causa omissus esse, quod ejus equi erant tardi, ipseque minime rei vehicularis gnarus. Is, qui in tabula locum inter currus et rogam habet, aut Phoenix speculator certaminis est ³⁾, aut potius, quum hic in fine stadii, non ab ejus initio sedem haberet, Idomeneus dux Cre-

²⁾ Iliad. ψ', 152.

²⁾ Iliad. ψ', 577.

³⁾ Iliad. ψ', 359. 360.

tensium, qui extra concionem in campum prospiciens sedebat ¹⁾).

Ultima series figurarum, notata littera Ω, redemptionem cadaveris Hectoris continet. Priamus, (Πρίαμος no. 75.) ducente Mercurio. (no. 72. Ἑρμῆς) in tentorium Achillis (no. 74. Ἀχιλλεύς) multa jam nocte venit, eique, Automedonte tantum et Alcimo ²⁾ praesentibus, pro Hectore supplicat. In tabula inter Achillem Priamumque unus horum Achillis sociorum delineatus est. Reliqua hujus seriei pars ad exornandum cadaver Hectoris attinet. Nam (no. 75.) duo conspiciuntur, qui vasa tenent, ut Hectorem lavent, reliqui tres (no. 76.) occupati sunt, ut cadaver Hectoris in balneum vel in currum Priami deportent.

Haec omnia sculptor ad Iliadem delineavit, etsi nonnunquam figurae singulae eo sint situ, ut vix cum Iliadis argumento conciliari possint, nonnunquam etiam ab ordine Iliadis sculptor recedat, imo Virgilium sequatur. Infimam vero partem hujus tabulae occupant duae aliae imaginum series, quae, ut inscriptiones (no. 77. 78.) indicant, ex Aethiopide Arctini, Leschis Iliade parva et carmine de Troja deleta ab Stesichoro composito haustae sunt. Conspicitur primum Penthesilea, quae ab Achille vulnerata in terram procidit (no. 80. Πενθεσίλεια, Ἀχιλλεύς) ³⁾. Quum in inscriptione litterae κ ης legantur, nonnullae vel certe una figura praecessisse videtur. Fabretti pag. 350. putat has figuras continuisse fatum Podarcis, a Penthesilea interfecti ⁴⁾. Achilles pulcri-

¹⁾ Iliad. ν', 451. 452.

²⁾ Iliad. ω', 476.

³⁾ cf. supra pag. 44. cum adnot. 14.

⁴⁾ Quint. Smyrn. I, 238 sqq.

tudine Penthesileae interfectae capitum. Quo facto a Thersite loquace valde vituperatur et ira accensus eum interficit (no. 81. Ἀχιλλεύς, Θεισότης)¹⁾. Penthesilea occisa Memnon cum auxiliis in agrum Trojanum advenit et, pugna commissa, Antilochum Nestoris obruncat (Ἀντιλόχος no. 82)²⁾, cujus morti ultor Achilles ab Nestore arcessitus post acrem pugnam Memnona vita privat (no. 83. Ἀχιλλεύς, Μένων)³⁾. Figurae 84, 85, 86, 87. ad Achillem interfectum, pugnamque de interfecti corpore pertinent. Primum Achilles Trojanos ira de interfecto Antilocho concitatus usque ad portam prosequitur et ab Apolline et Paride vulneratur; Ajax (no. 85. Αἴας) vulneratum (no. 84. Ἀχιλλεύς) scuto tegit, et Ulysses (no. 86. Ὀδυσσεύς) quoque in Trojanos pugnat⁴⁾. Videtur tandem post vehementem pugnam cadaver Achillis, quod (no. 87. πτώμα Ἀχιλλέως) cum scuto capiti supposito conspiciamus, Trojanis opera Ajacis et Ulyssis ereptum ad navesque repositum fuisse. Adveniunt in castra Graecorum Thetis cum sororibus et Musis (no. 80. Μοῦσα, Θέτις), quae Achillis vicem dolent (Quint. Smyrn. III, 582. 654. cf. supra pag. 45.). Denique Achillis cadavere cremato, ossa sepeliunt (no. 89. Ἀχιλλεῖον, vid. p. 46. nota 52.). Extremum hujus seriei locum Ajax tenet, mente, ob injuriam, qua affectus est a Graecis, turbatus (p. 46. not. 24. 25. p. 101. not. 61.). Fabretti ea, quae post Ajacis figuram in hac serie conspiciuntur (no. 91.) putat esse tumulum sive sepulcrum Ajacis, prope Rhoeteum promontorium ei erectum, at potius muri Trojani sunt cum porta Scaea (no. 99.) conjuncti.

¹⁾ vid. supra pag. 44. not. 15.

²⁾ vid. supra p. 45. nota 17. Quint. Smyrn. II, 256 seqq.

³⁾ vid. pag. 45. Quint. Smyrn. II, 540 seqq.

⁴⁾ vid. p. 45. nota 20. p. 109. nota 89. 90.

Ultima figurarum series ad Leschis Mada parvam pertinet. Primo loco (no. 92.) prostratus arcum manu tenens conspicitur, qui sine dubie Paris, origo causae belli Trojani, est a Philoctete occisus¹⁾. Eum mortuum ab Menelao laesum Trojani recipiunt et tumulo condunt (no. 93.)²⁾. Post has duas figuras vir stat, ejus pileolo Phrygico indicatur, eum esse Trojanum. Puto esse Helenum vatem Trojanorum, qui ab Ulysse captus in Graecorumque castra deductus fatum Graecorum et Trojanorum cecinit³⁾. Hoc tempore novissima Trojanis auxilia, Eurypylo ducente, adveniunt; pugna repetitur, et Eurypylus a Neoptolemo ex Scyro ab Ulysse adducto interficitur (no. 94. *Εὐρύπυλος, Νεοπτόλεμος*). Jam ad ultima fata Priami Trojanorumque sculptor progreditur, quae rapti ab Ulysse et Diomede Palladio inducuntur (no. 95. *Ὀδυσσεύς, Διομήδης, Πάλας* scr. *Παλλάς*)⁴⁾. Tum (no. 96. *δοῦρεος* leg. *δοῦρειος ἵππος*) ligneum equum ab Epeo Minervae auxilio aedificatum Trojani (no. 97. *Τρωάδες καὶ Φρύγες ἀνάγουσι τὸν ἵππον*) in urbem trahunt. Quatuor figurae, quae inter Trojanos et Priamum positae sunt, videntur ad factum Laocoontis pertinere⁵⁾. Priamus ipse (*Πριάμος*) jubet Sinonem (no. 98. *Σίνων*) in urbem duci. Trojanos Cassandra (*Κασσάνδρα*) ad portam Scaeam (99. *Σκαία πύλη*) retinet.

Quae ad Trojam expugnatam attinent, mediam tabulam in tres vel potius quatuor partes divisam

¹⁾ Fabretti p. 362. 563. hunc Nireum esse dicit, ab Eurypylo obtruncatum, qui non tam gravis fuit, cujus interfectionis singularis mentio injicienda esset.

²⁾ cf. Quint. Smyrn. X, 485 — fin.

³⁾ vid. supra p. 46.

⁴⁾ cf. p. 46. not. 27.

⁵⁾ vid. p. 47. not. 28.

occupant. Graeci, qui ex equo ligneo (no. 100. *ἄρως Ἴκκος*), operâ Sinonâ aperte, descenderunt, jam viâ et manus Trojanis inferunt. Quid singulis figuris significetur, vix dici potest; attamen facile cognoscitur (no. 102. 103.) Cassandra, quae ad templum Minervae (no. 101.) confugerat, et ab Ajace Oilei abstrahitur¹⁾; ad aram aliquis (no. 104.), fortasse Corœbus, interficitur, qui Cassandras incensus amore Trojam venerat, et vel a Penelope²⁾, vel a Neoptolemo, vel a Diomede vita privatur³⁾. Qui tabulam adspicienti ad sinistram manum brachium interficientia tenet fortasse Ilioneus est, quam secundam Quint. Smyrn. XIII, 198—209. Diomedes supplicem occidit. Haec prima quasi figurarum series; in secunda Priami regia et Veneris templum delineata sunt.

Priamus in ara Jovis Hercei sedet et a Neoptolemo vel in ea ipsa, vel de ea abstractus obtruncatur (no. 106)⁴⁾. Circum aram duo occisi jacent, fortasse Priami filii, quorum Fabretti unum (no. 105.) Politem esse dicit. In dextra tabulae parte templum Veneris (*Ἱερὸν Ἀφροδίτης*) conspicitur, ad quod vir gladio feminam petit. Putem hic ab artifice Menelaum delineatum esse, a quo inter Trojanos Trojanasque Helena detegitur, nisi Quintus Sm. XIII, 354. narret, eam inventam esse in domo ipsa. Sed fortasse Lesches eam ab Menelao in templo Veneris inventam esse narraverat.

In tertia parte conspiciuntur primum (no. 107.) Demophon (*Δῆς*) et Athamas, qui in urbe errantem

¹⁾ vid. pag. 48. not. 51.

²⁾ Virgil. II, 475.

³⁾ vid. pag. 118. fragm. 10.

⁴⁾ cf. pag. 47.

Aethram (*Αἴθρα*), etiam paternam, invenit¹⁾. Ceterae figurae omnes ad Aeneae ex agro Trojano fugam attinent. Nam Aeneas (no. 108. *Αἰνῆας*) patri suo Anchisae sacra tradit, eumque (*Ἀγκίστης*) humeris portans, filium Ascanium manu tenens (*Ἀσκάnios* no. 109.), Mercurio ducente (*Ἑρμῆς*), urbem Trojam relinquit.

Ultima pars ita comparata est, ut in uno latere Hectoris sepulcrum, in altero Achillis positum sit; in uno latere naves Graecorum conspiciantur, in altero Aeneae navigatio ex agro Trojano. Primum igitur (no. 112.) Hectoris sepulcrum (*Ἑκτορος τάφος*), muris circumseptum, scutoque indito, in quo leonis imago est, ornatum considerandum est. Ab uno ejus latere Andromache, Cassandra et Helenus (*Ἀνδρομάχη, Κασσάνδρα, Ἑλένος*) sedent. Adstat Talthybius (*Ταλθύβιος καὶ Τρωάδης*) et Troades alloquitur. Res fortasse ex Euripidis Troadibus explicanda, ubi²⁾ Troadibus annuntiat, quibus Graecorum quaeque facta sortitione obvenerit. Troades ipsae lugent, ut in pictaris, quibus Polygnotus Leschen Delphorum exornaverat³⁾. Etiam hic, ut in picturis Polygnoti, adstat apud Andromachen Astyanax⁴⁾. In altero latere (no. 112.) Hecuba Polyxenam ducens, Andromache, cui filius jam ereptus est, et (no. 113.) Helenus cum Ulysse loquens conspiciuntur (*Ἑκάβη, Πολυξένη, Ἀνδρομάχη, Ἑλένος, Ὀδυσσεύς*).

Achillis sepulcrum (*Ἀχιλλέως σῆμα* no. 114.) columna, in qua hominis figura jacet, indicatur. Intra murum, qui etiam huic sepulcro circumdatus est,

¹⁾ vid. p. 48. not. 32. pag. 116.

²⁾ vers. 243 sqq.

³⁾ Pausan. X. 25.

⁴⁾ Pausan. I. I. ὁ παῖς οἱ προσέστημεν ἐλόμενος τοῦ μαστοῦ.

Polyxena gemibus mixta, a Neoptolemo Achilli mat-
 statur (*Νεοπτόλεμος, Πολυξένη*), dum Calchas (*Κάλ-
 χις*) ut puer camillus adstant; Ulysses vero adsidet ¹⁾).

Naves Graecorum in terram contractae (*συνστα-
 θμον Ἀχαιῶν*) infimam seriem efficiunt (no. 115).
 Quem agri Trojami locum tenuerint alia figura signi-
 ficatur (no. 116.), cui nomen *Σείγειον*, Sigeum pro-
 montorium, adscriptum est; scribendum igitur erat
Σείγειον.

Ultima demique huius tabulae pars — ut inscri-
 ptione indicatur: *Ἀινείας (Αινείας) σὺν τοῖς ἰδίοις
 ἀπαιρὼν εἰς τὴν Ἑσπερίαν* — ad Aeneae ex Troade
 fugam pertinet. Praecipui quidem antiquissimorum
 scriptorum videntur nihil de Aeneae in Italiam ad-
 ventu narrasse. Nam in *Ἰλίου περσίδι* Arctini nihil
 fortasse proditum erat, nisi Aeneam in Idam se con-
 tulisse, contra Lesches narraverat Aeneam a Graecis
 aut praeda captivisque dividendis Neoptolemo obve-
 niisse ²⁾), et Tzetzes quoque, nescio quem historico-
 rum sequutus ³⁾), refert, quum Troja a Graecis dirue-
 retur, Aeneam fugisse et post eorum decessum re-
 vertisse Trojamque habitasse. Recte igitur fortasse
 Fabretti conjicit, eum, qui hanc tabulam Iliacam fe-
 cerit, non tam esse veteres Graecos poetas, quam
 Quint. Smyrn. et Virgilium, sequutum. In hac parte

¹⁾ vid. p. 48. nota 38.

²⁾ vid. pag. 114.

³⁾ ad Lycophron. 968. *πρῶτον μὲν ὑπὸ Ἡρακλέους ἐκρατήθη
 ἡ Τροία, δεύτερον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων διὰ τῆς Ἐλένης, τρίτον δὲ
 ὑπὸ τῶν Ἀμαζόνων· ὁ γὰρ Αἰνείας μόνος, φυγὼν ἐκ τῆς ἀλώσεως,
 πάλιν ᾤκησε τὴν Τροίαν.*

tabulae igitur Anchises, qui sacra fere (*Ἀγκίστρος* *αἰεὶ*
καὶ *λεπὰ*), et Aeneas filium manu ducens, penitenti-
tem in navem conscendunt, quae jam plena est alijs
Trojanis, Aeneae socijs (no. 118). Hos sequitur flenti
similis Misenus (no. 119. *Μίσσηνος*), tubicen Aeneae ¹⁾,
et navigatione Aeneae (*Ἀπόπλους Αἰνείου*) res Tro-
janae finiuntur.

Haec tabula, ut jam ab initio monui, in templo
apud Bovillas detecta est, cujus in rudere praeterea
inventae sunt duae statuae, Claudii una ab aquila in
coelum sublata, magnitudine hominis figuram super-
stante, altera Homeri in coelestium numerum relati.
Fabretti ²⁾ suspicatur ab Nerone has duas statuas in
templo illo, quod sacrarium gentis Juliae fuit ³⁾, esse
collocatas, ut spectantes in memoriam inducerentur,
Homerum et Claudium ejusdem fuisse studii. Quum
vero Nero non solum Troicas res usque ad insaniam
amaret mirareturque, verum etiam scribendo eas
prosequutus esset, ut ex Servii commentario ad Virgil.
Georg. III, 36. notum sit, haud absurdam esse conje-
cturam, etiam hoc opus eo jubente sculptum et in
templum illud esse relatum. At tam materies operis,
quam negligentia sculptoris in singulis vocibus scri-
bendis jam satis probare videntur, hanc tabulam non
a Nerone in illud templum esse relatum, quum non
tanti esset pretii, ut digna ab eo haberetur, quae in
illo loco proponeretur. Nam certe quisque mecum
in eo consentiet, hanc tabulam neque artificiosam,

¹⁾ vid. Heynius ad Virgil. Aen. VI. exc. VIII.

²⁾ p. 381.

³⁾ Tacit. Annal. II, 41.

neque insignem (quibus adjectivis eam Fabretti ornat) nominari posse. Omnino omnes similes tabulae, quorum supra mentionem feci, minores sunt, quam quibus aut vera ars inesse possit, aut credendum sit, meliorem artificem in iis elaborandis operam impendisse. Ut vero prioribus et nostris ipsorum diebus multi in usum juventutis libri imaginibus repleti in lucem educuntur, quibus aut universa historia aut certe ea historiae pars, quae arctissime cum Christi disciplina conjuncta est, oculis subjiciatur, sic veteres artifices, non libros quidem, at tabulas elaborarunt, quibus aliqua pars fabularum continebatur, praecipue Graecarum, quum in Graecis poetis legendis juvenus tam Graeca quam Romana praecipue exerceretur. Ad hunc usum hanc quoque tabulam esse elaboratam etiam inscriptio probat:

ΩΡΗΘΗΝ ΜΑΘΕ ΤΑΞΙΝ ΟΜΗΡΟΥ ΘΨΡΑ ΔΑΕΙΣ
ΠΑΣΗΣ ΜΕΤΡΟΝ ΕΧΗΣ ΣΟΦΙΑΣ.

i. e. ωραϊον μαθε ταξιν Ὁμηρου ὄψρα δαεις
πασης μετρον εχης σοφιας.

Tum argumento etiam alia similium tabularum fragmenta sunt, in quorum unius aversa parte litterae nonnullae in spatii per lineas secti areolis ita distributae sunt, ut ubiubi incipis, eandem vocem litterae efficiant *). Qui lusus magis tabulae convenit in puerorum usum elaboratae, quam operi vere artificioso. Persuasum igitur nobis esse potest, primum tempore imperatorum Romanorum non solum illa poemata, quorum in inscriptione hujus tabulae mentio fit, Aethiopidem Arctini, Iliadem parvam

Leschis, ¹hi persidera Stesichori non solum nondum
interiisse, sed etiam in ludis Romanorum lectitata
fuisse.

²) vid. Heeren. Biblioth. antiquae litteraturae et art. fascic.
4, pag. 65.

INDEX RERUM ET VERBORUM NOTABILIMUM.

- A**chilles inter Lycomedis filias detectus p. 92. ejus in insula Scyro commoratio p. 110. ejus hasta p. 87. 109. — *ἄριστος* p. 41. n. 15. — in Leuce insula p. 45.
- Achillium, portus Scyri insulae p. 111.
- Acron refellitur p. 6.
- Aegyptia Ilias Hipparchi p. 80.
- ἀείδω*, de quantitate primae syllabae p. 107.
- Aeneas servus Neoptolemi p. 114. ejus uxor³ Eurydice p. 97. Creusa p. 118. ejus fuga ex agro Trojano p. 173.
- Aethiopia p. 101.
- Agamemnonis filiae p. 97.
- ἀγανός*, de hujus adjectivi mensura p. 98.
- αι, η* et *ει* commutantur p. 158. 173.
- Ἀλκμαίωνις* et *Ἀλκμαιωνίς* p. 78.
- Amazonis p. 65.
- ἀνατέλλειν* et *ἐπιτέλλειν* p. 113.
- Androtionis Atthis p. 76.
- Antagoras Rhodius p. 68.
- Anticlidis *νόστοι* p. 126.
- Antimachus p. 67. in cyclo non erat p. 6. ejus patria p. 70.
- Apollonii Rhodii versus spondiaci p. 147.
- Arctinus p. 120. 49.
- ἄρδις* p. 110. n. 73.
- Argonautica p. 60.
- Aristodemus, ejus Thebaica et epigrammata Thebana p. 69.
- Aristotelis elench. lib. I. explicatur p. 100. ejus cyclo p. 28.
- Atthidum auctores p. 76.
- Augias Troezenensis p. 126. vid. Hagias.

B.

Bouchand, *judicium de ejus dissertatione de cyclo* p. 2. 3.
Briseis ex Lyrnesso vel Pedaso orta p. 93.

C. K.

Callimachi versus spondiaci p. 147. ejus epigramma explicatur
p. 10. 11. — p. 67. not. 58.
Callinus p. 67. n. 60.
κάλυξ p. 96.
canon Alexandrinorum = cyclus p. 5.
Carcinus poeta p. 81.
Chiron p. 55. ejus parentes p. 57.
Cinaetho, ejus genealogiae vel *ἔπη* p. 53. Heracleis p. 61. not.
52. p. 63. Telegonia p. 52. 136. nullam Theogoniam scripsit p. 52.
circularis et circulator p. 13.
Clidemi *νόστος* p. 126.
Coluthi versus spondiaci p. 148.
Creophylus p. 61. 63.
cyclici = artem venalem circumferentes p. 13.
cyclus paschalis p. 12.
Cypria carmina p. 79.

D. Λ.

Danais p. 15.
Demetrius Adramyttenus p. 31. n. 2.
Διομήδαιος ἀνάγκη p. 119.
Dionysiaca p. 66.
Dionysius Samius, Milesius p. 19.
Διώνυσος et *Διονύσιος* commutantur p. 23.
Diphili Theseis p. 64.
δούλη apud Homerum p. 131.

E. et η.

η, *ε* et *ει* permutantur p. 158.
ειν semper in arsi p. 89. apud Manethonem tamen etiam in
thesi V, 70.
ἐπαραι p. 70.

- ἐπιβάλλειν* = sequi p. 39. p. 44.
Epigoni p. 68.
Epimenidis Argonautica p. 61.
ἐπιτίλλειν p. 113.
Etymologici M. verba corrupta p. 99.
εἶ et *εἴ* apud epicos p. 143.
Eudocia corrigitur p. 56. n. 43.
Eugammon p. 136.
Eumolpi *νόστοι* p. 126.
Eusebius cum nott. Mss. Salmasii p. 53.
Eustathius ad Odyss. δ'. p. 1494. corrigitur p. 12.

F.

- Fabretti errores corriguntur p. 161. 165. 169. 170.
Ferri inventio p. 60.

G.

- Gigantomachia p. 56.
Gorgones, v. addenda ad p. 99.
Gyraldus corrigitur p. 52.

H.

- Hagias, vid. addenda ad p. 49. lin. 2.
Hegesias p. 83.
Hegesinoi Atthis p. 76.
Helenae parentes p. 85.
Hellanicus grammaticus p. 32.
Heracleis pag. 61.
Herculis filii p. 23.
Herodori Heracleotae Heracleis p. 60. 61.
Herodotus, versus apud eum p. 88.
Hesiodus inter cyclicos non referendus p. 51. nonnulli ejus ver-
sus corriguntur p. 145.
Hesychius vitiosis codd. usus est p. 95. n. 37.
Hexameter Tzetzae p. 148.
Heynii error correctus p. 119.
hiatus post caesuram p. 71. in tertii pedis thesi p. 72. 85. ante
εἰδόμενος p. 86.
Hipparchi Ilias Aegyptia p. 80.

Homeri cyclus p. 18. Amazonia p. 65. ejus nomina
corriguntur p. 144. 145.

I.

ε, ς et γ commutantur p. 158.

ιλίωμας et ιλαρός, de eorum quantitate p. 65.

Ilias Aegyptia Hipparchi p. 80. Cypria Laevii ibid. cyclica p. 99.
parva p. 102.

Ἰλίον πέποις p. 119.

ιμάτιον p. 95.

Joannes Gazaetus, ejus versus p. **Filed**

ζον, de prioris syllabae mensur

Ixion grammaticus p. 31. n. 2.

I

Laevius p. 80. et addenda ad e
Lesches p. 102.

Leucippides p. 89.

Λίνος et Ληκοῦργος commutant

Lysimachi νόστος p. 126. cf. ad

Ready

The New York Public Library

Rules for the use of books in the

Main Reading Room

1. File your slips at the desk in the public catalogue room.
2. If you will select a seat in the main reading room, and write its number on your slips, your books will be delivered at that seat — if you are there to receive them.
3. Books must be returned to the delivery desk.
4. The use of ink is not allowed except with fountain pens.

Machaonis parentes p. 123, me

Medea filios suos non interfec.

Menelai Thebais p. 68.

mortuorum appositio p. 77.

Naevius p. 80,

Naupaetica, carmen, p. 81.

Nauplii uxor et filii p. 130.

Neoptolemi reditus p. 50. not

Nicostrati Theseis p. 65.

Nonni versus spondiaci p. 14

Νόστος p. 126.

Nymphis Heracleota, ejus Ηεκ

Forwarded

Odyssea cyclica p. 16. 132.

Οίχαλλας ἄλωσις p. 63.

ὀνομαστικῶς et *ὀνομαστικῶς* commutantur p. 135.

Orphei versus spondiaci p. 147.

P. Φ.

παῖς et *παῖς* apud epicos p. 143.

Panyasis, ejus Heracleis p. 61.

φασί et *φησί* commutantur p. 132.

Paulus Silentarius p. 147.

Pelei nuptiae p. 40. not. 4.

πέποις, *εως* et *-ίδος* pag. 116.

Phaylli cyclus p. 18.

Philoxeni Cyclops, vid. addenda ad p. 18.

Phoronis p. 58.

Photius, epigramma apud eum corrigitur p. 12, n. 8.

Pisander Camirensis, ejus Heracleis p. 61. de deleta Troja p. 121.

Podalirii parentes p. 123.

Polemones p. 28.

φφ ante has litteras correptio Attica p. 70.

πρην productum p. 72.

Procli versus spondiaci p. 148.

productio brevis syllabae in tertii pedis thesi p. 72.

Pythostrati Theseis p. 65.

Q.

Quinti Smyrnaei versus spondiaci p. 147.

R.

ῥονίζων, de hujus verbi quantitate v. addenda ad p. 84.

S.

Sacadae Argivi *Ἴλλου πέποις* p. 121.

Sarpedon, insula, addenda ad p. 99.

Scaligeri error correctus p. 107. n. 79.

Scholia Apollonii Rhod. corriguntur p. 56. Odysseae p. 131.
p. 135.

Sophocles sequutus epicum cyclum p. 54.

spondiaci versus p. 139 sqq.

Stasinus p. 82.

Steichorus non cyclicus est poeta p. 14. 25. 49. ejus *Ἴλλου πέποις*
p. 121. *νόστοι* p. 126.

T.

Telegonia p. 136.

Telesis, auctor Gigantomachiae, p. 57.

Teumesia vulpes p. 76.

Thebais cyclica p. 66.

Theogonia p. 52.

Theogonus, vid. addenda ad p. 53.

Theopompus, ejus carmen Cyprium, v. addenda ad p. 99

Thesei descensus in Orcum p. 38.

Theseis p. 64.

Timagoras, ejus Thebaica p. 69.

Titanomachia p. 53.

Tryphiodori versus spondiaci p. 148.

Tactes ex Dionysi cyclo hausit p. 24. ejus versus hexametri
p. 148. ejus verba in Exegesi Iliadis supplentur, vid. addenda
ad p. 28.

Z.

Zenodotus, vid. addenda ad p. 31.

Zenon, grammaticus, p. 32.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

- Pag. 4. lin. 20. Etiam Henrichsen. in commentatione de Cypriis carminibus (Havniae 1828.) hanc difficultatem eodem modo tollit, atque ego facio.
- Pag. 10. lin. 14. Henrichsen. suspicatur, Horatium his versibus ad Laevii Iliada Cypriam respicere p. 76.
- Pag. 17. lin. 21. Pisistrati tempore fortasse cyclum jam compositum esse etiam Wolfius conjicit in epist. ad Heynium pag. 56.
- Pag. 18. §. VII. In antiquioribus Aristotelis editionibus ex parte pro $\nu\nu$. τὸν κύκλον legitur τὸν Κύκλωπα, et cod. MS. ab Osanno collatus (vid. Annales critici litteraturae, qui Hermes nominantur, 1828, fasc. 2. p. 194.) eandem habet scripturam. Nitzschii quaest. Hom. IV. pag. 51. Videtur igitur locus per se obscurus etiam pluribus difficultatibus premi. Certo, si, quae mihi esse videtur, Aristotelis verborum sententia est, Osanni correctio rejicienda, qui pro $\nu\nu$. ὁ Φαῦλλος τὸν κύκλον fortasse legendum esse ait: ὁ Φιλόξενος τὸν Κύκλωπα.
- Pag. 20. ad not. 4. Dionysium Samium esse cyclographum etiam Henrichsen. putat (p. 92.) et K. O. Mülleri prolegomena p. 95. conferri jubet. Osannus contra l. l. p. 196. apud Athenaeum Dionysium cyclogr. haud recte Samium nominari affirmat.
- Pag. 26. Ea, quae Athenaeus XI. p. 477. habet, propria et immutata Dionysii cyclogr. verba esse scripsi, idque a quoque inspectis Athenaei verbis probabitur, quae haec sunt: Διονύσιος δ' ὁ Σάμιος ἐν τοῖς περὶ τοῦ κύκλου τὸ Ὀμηρικὸν κλισίον κύμβιον ἔφη γράφων οὕτως· καὶ αὐτὸν Ὀδυσσεὺς ὄρωνταῦτα ποιοῦντα πληρώσας τοῦ οἴνου κύμβιον δίδωσι πιεῖν. Nihilominus Osannus Henrichsenium sequutus nullum cycli superesse fragmentum affirmat, in quo ipsa cyclographi verba et scriptoribus sint retenta l. l. p. 196.
- Pag. 28. ad not. 1. Tzetzes pro suo more idem in Exeges. Iliad. p. 150. repetit. Verba ejus, quae mutila sunt, sic sine dubio supplenda: Διονύσιος ὁ κυκλογράφος τὸν Ὀ [μηρον ἔ] π' ἀμφοτέρων φησὶν εἶναι τῶν στρατ [εἰῶν Θη]βαϊκῆς καὶ Τρωϊκῆς.
- Pag. 31. not. 2. Osannus l. l. p. 194. neque Zenonem, neque Xenonem, sed Zenodotum intelligendum esse dicit, qui a Ptolemaeo id negotium acceperit, ut Homeri carmina ordinaret.
- Pag. 32. not. 5. Ad Hellenicum grammaticum, non historicum, respiciunt etiam Thierschius in act. philol. Monac. Vol. II. p. 578. 599. VV. H. Grauert: über die homerischen Chhorizonten; in Museo Rhenano I. 5. p. 204 sqq. et Henrichsen. p. 28.
- Pag. 39. lin. 38. Bekkerus in editione scholiorum ad Homerum Iliadem scribit: „Codex Venetus, qui inter Marcianos nume-

ratur 454 membranaceus est, forma maxima, foliis 327. — foliorum secundum, tertium, quintum vacua sunt, candida, recentia: primo, quarto, sexto quae leguntur, eorum exemplum infra positum est. Fol. I.: Πρόκλον χρηστομαθίας γραμματικῆς τῶν αἰεὶ ὀμιρημάτων τὸ ἀ· Ὀμήρου χρόνοι, βίος, χαρακτήρ, ἀναγραφὴ ποιημάτων etc. — βατραχομαχίαν ἢ μυομαχίαν, ἐντεπάντιον, αἶγα, Κέρκωπας, κενούς.

Fol. IV. καὶ Ὀδυσσεὺς Ἀστυνάκτα ἀνελόντος Νεοπτόλεμος Ἀνδρομάχην etc. — Κίρκη δὲ Τηλέμαχος.

Fol. VI. ἐπιβάλλει δὲ τοῖς προειρημένοις ἐν τῇ πρὸ ταύτης etc. usque ad verba in argumento Illii persidos καὶ φθορὰν αὐτοῖς ἢ Ἀθηνᾶ κατὰ τὸ πύλαγος μηχανᾶται.

Pag. 39. not. 1. Thierschius excerpta in bibliotheca ant. litter. et art. Gotingensi edita cum codice Veneto iterum contulit, et argumentum carminum Cypriorum et Homeri vitam in codice chartaceo Monacensi seculi XVI. invenit. Vid. act. philol. Monacens. T. II. p. 572 sqq.

Pag. 45. lin. 3. τὸ κατὰ leg. τὰ κατὰ.

— — lin. 8. Bekker. voc. πόλιν sine nota habet, videtur igitur haec vox in codice inveniri:

Pag. 47. lin. 21. οἱ ἐκ τοῦ δουρ. Bekker. articulum sine nota habet.

— — lin. 26. Ἐλένην, Bekker.: Ἐλενον.

— — lin. 27. Bekker. ex cod. edidit Δίας Ἰλῆως.

Pag. 49. lin. 2. Bekker.: Ἀγίου.

— — lin. 34. tunc, leg. nunc.

— — lin. 40. Minime secundum ea, quae ad p. 39. addidi, de tertii folii defectu dubitandum est.

Pag. 50. lin. 9. ἐν Μαρ. Bekker. dedit ex cod.: ἐν τῇ Μαρ.

— — lin. 11. τοὺς Μολ. Bekker. articulum omisit. Deinde ad vocem Πηλεῖ... adnotavit: „lacuna sex litterarum.“ Legit verb: Πηλεῖ... τὰ Ἀγαμέμνονος.

— — lin. 21. ἐπὶ τούτου leg. ἐπὶ τοῦ τψ.

Pag. 51. lin. 7. ὁ Ὀδυσσεύς. Bekker. articulum non habet.

— — lin. 14. Secundum Bekkerum in codice verba τὴν μὲν Πηνελόπην Τηλέγονος, Κίρκην inveniuntur.

— — lin. 24. Pro Hesiodi leg. Hesiodus.

Pag. 53. §. III. Fragmentum hujus cyclicae Theogoniae se Osannus in schol. ad Iliad. τ', 127. invenisse putat, quod in Valckenaerii dissertatione de schol. in Hom. (T. II. p. 127. opuscul. ed. Lips.) legitur. Οἱ περὶ Κρόνον Οὐρανοῦ παῖδες ἀρχαῖοι. Τίτῆνες τοῖς ἀμφὶ τὸν Δία νεωτέροις θεοῖς πόλεμον ἤραντο, καὶ ταῦτο πράττειν δι' ἐπιβουλῆς ἐγνώκασι, καὶ δηλοῦσι τοῦτο Δμῆ, καὶ ἀξιοῦσιν αὐτοῖς συκροτῆσαι τῷ τοῦ πολέμου καιρῷ, καὶ τιμῆσαι τὴν Στύγα, καὶ τὰ τῆς Στυγὸς ὕδωρ ἄρκον θεῶν ποιῆσαι ἢ ἱστορία παρὰ Ἡσιόδῳ καὶ Θεογόνῳ. Osannus Theogonum, cujus hic mentio injicitur, esse auctorem Theogoniae cyclicae conjicit, quam in multis Hesiodum sequutum esse.

Pag. 55. lin. 1. et 2. Deleantur verba: *versus*— οχήματ' et.

Pag. 60. Sextum fortasse Phoronidis fragmentum addendum est ex Osanni conjectura. Hic vir acutissime conjiciens, multa illorum, quae apud scriptores inveniuntur, oracula desumta

essé ex antiquis carminibus epicis, quinque oraculi hexametros de Carani in Macedoniam adventu agentes ad Phoronida refert. Scholion, in quo hi versus leguntur, Osannus ex codic. MS. descripsit (vid. l. l. p. 206.): *Καρανῶ τῷ Ποιάνθου νῆϊ ἐξ Ἀργούς μέλλοντι ἀποικίαν στέλλειν εἰς Μακεδονίαν, εἰς Δελφούς ἐλθόντι ἔφησεν ὁ Ἀπόλλων·*

*Φράξιο, δτε Καρανέ, νοῶ δ' ἐμὸν ἔνθεο μῦθον.
ἐκπρολιπῶν Ἀργός τε καὶ Ἑλλάδα καλλιγύναικα
χώραι πρὸς πηγὰς Ἀλιάκμονος, ἔνθα δ' ἄν αἰγας
βοσκομένας εἰσίδης· πρῶτον τότε τοι χρεόν ἐστίν
ζηλωτὸν ναῖσιν αὐτὸν γενεῖάν τε πρόπασαν.*

ἐκ δὲ τοῦ χρησμοῦ προθυμότερος γενόμενος Καρανὸς σὺν τισιν Ἕλλησιν ἀποικίαν στελάμενος ἐλθὼν εἰς Μακεδονίαν ἔκτισεν πόλιν, καὶ Μακεδόνων ἐβασίλευσεν, καὶ τὴν πρότερον καλουμένην Ἐδεσσαν πόλιν Αἰγας μετωνόμασεν ἀπὸ τῶν αἰγῶν· φησὶτο δὲ τὸ παλαιὸν Ἐδεσσα ὑπὸ Φρυγῶν καὶ Λυδῶν καὶ τῶν μετὰ Μίδου διακομισθέντων εἰς τὴν Εὐρώπην· ταῦτα Εὐφορίων ἱστορεῖ ἐν τῇ Ἰστορίᾳ καὶ τῷ Ἰνάχῳ.

Pag. 61. not. 52. Osannus his poëtis adjiciendum esse dicit Canonem Cilicem (Schol. Apoll. Rhod. I, 1165. Eudocia Viol. p. 29.), cujus nomen apud Theon. Progymn. 3., ubi nunc *Κάννης* legatur, restituendum sit.

Pag. 63. lin. 13. De Creophylo, ut Osannus l. l. refert, agit Schol. ad Plat. Remp. p. 421. ed. Bekker. his verbis: *Κρεώφυλος Χίος, ἐποποιός· τινὲς δὲ αὐτὸν ἰστορήσαν γαμβρὸν Ὀμήρου ἐπὶ θυγατρὶ, καὶ ὅτι ὑποδείξάμενος Ὀμηρον ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸ ποίημα τῆς Ἰλιάδος.* Sine dubio Creophylus hic cum Stasino a Scholiasta commutatus est. Vid. pag. 80. not. 92.

Pag. 69. lin. 22. *ὡς οὐχ οἱ leg. : ὡς οὐ οἱ.*

Pag. 80. ad not. 91. Versio fuisse non videtur, sed Laevius ita Cypria carmina sequutus est, ut nonnunquam ab iis recederet. Praeterea non solum Hermannus Laevium Iliadis Cypriae auctorem habuit, sed etiam Scaligerus (Castigatio ad Catull. p. 82.), Osannus in analectis critic. poësis Romanæ p. 282, sqq. Henrichsen. p. 77. qui vir nonnullos alios versus Iliadis Cypriae attulit, quos scriptores sub Laevii nomine, carminis, ex quo desumpti sunt, inscriptione non addita, servarunt.

Exuviis rabies furiarum examina mille.

Hic versus apud Chalcidium in Tim. p. 159. ed. Meursii legitur, et ab Osanno quoque ad Iliadem Cypriam refertur.

Panditur interea domus altitonantis Olympi.

In L. Caecilii Minutiani libro de orthographia §. 15. invenitur.

Pag. 83. lin. 7. Osannus l. l. scholion ad Clement. Alexandrin. cohort. ad gent. p. 19. A. ed. Sylb. ex veteri MS. desumptum edidit, quod sic se habet: *Κύπρια ποιήματα εἰσὶν τὰ τοῦ κύκλου· περιμέτρι δὲ ἀρπαγὴν Ἑλένης· ὃ δὲ ποιητὴς αὐτῶν ἀθῆλος· εἰς γὰρ ἐστὶ τῶν κυκλικῶν· κυκλικὸι δὲ καλοῦνται ποιηταὶ οἱ τὰ κύκλου τῆς Ἰλιάδος ἢ τὰ πρῶτα ἢ τὰ μεταγενέστερα ἐξ αὐτῶν τῶν Ὀμηρικῶν συγγράψαντες.*

Pag. 84. fragm. 1. In primo versu vox *ἀνδρῶν* Barnesii et Wassenbergii (schol. ad Iliad. I. et II. p. 135.) supplementum est. Versus 4. secundum Wassenbergium et Henrichsenium pag. 35.

claudicat, quae causa est, cur ab iis corrigatur *κονφίσσας ἀνδρῶν*. At quum invenire non potuerim, quomodo claudicet, vulgarem retinui scripturam. In quinto versu VVolfius scripsit *ῥιπίσας*, Baumgarten-Crusius vero (in Jahni annalibus philol. et paedagog. Vol. IV. fasc. I. p. 134) corrigit *ἑρπίσας* vel *ἑρρίπιδας*. Ut silentio formam *ἑρρίπιδας* praetermittam, correctione versui vitium infertur. Nam non solum *ῥιπή* primam syllabam habet productam, sed etiam *ῥιπίζω*, certe apud epicōs poetas.

Nonni Dionys. XIV, 347.

ἀπλεκίας πλοκαμίδας ἀνερρίπιζεν ἀήτης.

Nonni paraphras. evang. Johann. 19, 220.

Χῶρον ἀνερρίπιζεν, ὅπη ταλαεργὸς Ἰωσήφ.

Secunda vero etiam futuri temporis syllaba sine dubio producenda est. Nam in *ῥιπίς* secundum *ε* longum est, veteribus grammaticis testantibus, ut in voce *κλήεις*. Vid. Etymolog. Gudian. pag. 326, 57. Et ut *κλήισα* apud Homerum secundam syllabam semper longam habet (scribitur nunc duabus litteris *σ*. Od. τ', 30. φ, 236. 241. 382. 387. 389. Od. ω', 165. Hymn. in Apoll. 6.): sic etiam in *ῥιπίσω* et *ἑρρίπιδω* penultima est producenda, neque duplicata littera *σ* necessaria est, ut *ῥιπίδω* Molossus fiat. Totum fragmentum Baumgarten-Crusius sic legendum esse censet:

*Ἦν ὅτε μ. φ. κ. χ. πολυβότειραν
Πλαζόμενα (στρωφᾶτο) βαθυστ. π. α.
Ζ. δ. ιδ. ἑλ. κ. ἐν π. πρ.
Ξυνθ. κονφίσσας μερόπων π. γ.
Ἐρπίσας vel ἑρρίπιδας π. μ. κ. Ἰλ.
Ὀφρα κτλ.*

Pag. 87. nota 11. non ad tertium, sed ad quartum fragmentum pertinet. De Pelei et Thetidis nuptiis narrant Hom. Iliad. σ', 84. ω', 621 Pindar. Pyth. III. 84. Euripid. Iphig. A. 1055. Apollon. Alphod. IV, 807.

Pag. 88. nota 21. Etiam Henrichsen. p. 51. verba excerptorum spuria habet. cill. 202.

— 88. lin. 191¹ leg. *εὐασί τε*. Praeterea Friedemann. in comment. ad Strabon. T. I. p. 336. hos versus ex Herodoti verbis fecit:

*Σπάρτηθεν δὲ τριταῖος Ἀλέξανδρος θεοειδής
Ἴλιον εἰσαφίκανεν ἄγων Ἑλένην Ἀργεῖην.
Εὐασί τ' ἀνέμων πνοῆ, λείη τε θαλάσσην.*

Pag. 95. not. 38. VVüllnerus scripsit: *ἐν τε ἰω*.

Pag. 97. fragm. 19. P. Elmslejus sequutus MSS. praecipue cod. Laurentian., in quo invenitur: *σφησὶν Ἰφίγένειαν καὶ Ἰφιάνασσαν* mutavit: *διαφόρους σφῆλιν Ἰφίγένειαν καὶ Ἰφιάνασσαν*.

Pag. 99. Fragmentum 22. addendum est:

*Τῷ δ' ὑποκουσαμένη τίς τε Ἰργόνας, αἰνὰ πέλωρα,
Αἰ Σαρπηδόνα ναῖον ἐπ' ὠκεανῷ βαθυδίνῃ,
Νῆσον πετροῦσσαν.*

Hoc fragmentum, quod Henrichsenii diligentiae debeo, apud Herodianum *περὶ μονήρων λέξεως* in Dindorfii Gramm. Gr. I. p. 9. legitur. *Σαρπηδῶν, Σαρπηδόνας, Grammaticus inquit, εἴτε ὁ ἦρας, εἴτε ἡ πέτρα, εἴτε ἡ ἀκτὴ, εἴτε ἡ νῆσος,*

ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Αἰχμάλωτοις (in MS. — τῆσιν) εἰρηται
 Σαρπηθῶν ἀκτὴ· ἐν Τυμπαριστοῖς·

Ἡμεῖς δ' ἐν ἄστροις, ἐνθα Σαρπηθῶν πέτρα.

καὶ ἡ νῆσος ἰδίως ἐν ὠκεανῷ Γοργόνων οἰκητήριον οὖσα, ὡς ὁ τὰ
 Κύπρια φησὶ·

Τῷ δ' ἴπoc. etc.

Si scholiis Venet. ad Iliad. κ', 36. credere licet, Hesiodus pri-
 mus fabulam de Gorgonibus finxit, et secundum schol. ad
 Odyss. λ', 633. τὰ περὶ τὴν Δανάην, καὶ τὸν Περσεῖα, καὶ τὰς
 Γοργόνας Ὅμηρος οὐκ οἶδε. Nihilominus Persei Danaësq̄ue
 mentio in Iliadis libr. ξ', 319. invenitur, caputq̄ue Gorgonis
 in Qd. λ', 634. s', 741. memoratur. Scholiastae igitur aut
 omnes hos versus spurios habuerunt, aut certe priorem Ili-
 adis locum, in iisque, quae ad Gorgonia caput pertinent, Ari-
 stotelis interpretationem sequuti sunt, qui Gorgonis caput ni-
 hil aliud habent atque μορμωλοκίον, μορμῶ seriorum (cf. Boet-
 tigeri dissert. inscript. die Furienmaske p. 107—112.). Gor-
 gones igitur Oceani insulam, cui nomen Sarpedoni est, ha-
 bitant, quod fere etiam Hesiodus in Theogon. 274. narrat:

αἱ ναλοῦσι πέτρην κλυτοῦ ὠκεανοῖο

ἐσχατῇ πρὸς νηκτός, ἐν Ἐσπερίδιε λιγύρωνοι.

De hac insula, quae etiam Sarpedonia a Stésichoro nomi-
 natur (p. 66. ed. Klein.), vid. Vossii alte Weltkunde p. XIV.
 et epistolas mytholog. T. II. ep. 65. p. 170. ed. 2. Ex hoc frag-
 mento collato cum scholiis Homericis argumentum petere li-
 cet, carmina Cypria neque Homero neque ejus aequali esse
 adscribenda, sed eorum auctorem post Hesiodi tempora vixisse.

Quod ad singula verba attinet, post ὡς ὁ τὰ Κύπρια ad-
 dendum est γράψας vel ποιήσας. In fragmento Cypriorum
 carminum ipso δεινά, quod cod. praebet, in αἶνα, et καὶ
 Σαρπηθῶνα cum Henrichsenio in αἱ Σαρπηθῶνα mutavi. Post
 ν. βαθιδίην in cod. legitur: ἡ νῆσος πεπερησσαν. Dindorfius
 in praefatione p. VIII. „Dele ἡ, inquit, Verba νῆσος πε-
 περησσαν tertii hexametri initium.“

Henrichsenius p. 73. nonnulla addidit fragmenta, quae
 dubitat, num ad Cypria carmina referenda sint. Fulgentius
 enim, Theopompus in Cyprio carmine, inquit in Mythol.
 I, 2., et Hellanicus in Dios Polytychia, quam descripsit, ait,
 Junonem ab Jove vinctam catenis aureis et degravatam incu-
 dibus ferreis. Quid de hoc loco judicandum sit, quum
 neque Theopompus Chius, historicus (de cujus vita et scrip-
 ptis vid. librum Aug. Jul. Edm. Pflugkii.), neque Theopom-
 pus Colophonius, epicus poeta (cf. Athen. IV, c. 81. ibiq.
 interpp.), auctores eorum Cypriorum carminum esse pos-
 sint, de quibus loquimur, incertum est. Num de alio Cy-
 prio carmine Fulgentius loquitur nobis incognito, an ipse
 et carminis nomen et auctorem finxit? Vix credibile.
 Attamen etiam id admirationem excitat, quod factum ex
 Homeri carminibus notissimum ex Cyprii carminibus re-
 fert. Quoquo nos vertimus difficultatibus implicamur.

Duo alia fragmenta, quae ab Henrichsenio afferuntur,
 unum ex Schol. Euripid. Andromach. 880. (ὁ τὰς Κυπρι-
 ακὰς ἰστορίας ξυνάψας), alterum ex libello de constructione

- verborum (apud Hermannum de emend. Gr. Gr. p. 390. „ὡς ὁ Κύπριος“) Cypriorum carminum fuisse non videtur, ut jam verba indicant, quibus eorum mentio fit.
- Pag. 98. fragm. 21. Osanni correctura: *χρυσήν φέλλοισι ἄγανοῖς κομόωσαν* versum uno pede breviorē accipimus.
- Pag. 100. not. 56. Etiam Henrichsen. his verbis pro argumento utitur, Homeri Iliadem in cyclo fuisse.
- Pag. 106. lin. 1—3. Vid. de eadem re agentem Dr. N. Bachium in Jahnii annalibus philol. et paed. 1828. Tom. I. fasc. 2. p. 213 sq.
- Pag. 114. lin. 15. leg. *praebet*, pro *prasbeat*.
- Pag. 126. not. 50. Nitzschius in quaestione HomERICA quarta p. 50. de Anticlidae, Alexandro M. juniore conferri jubet Bekker. anecdot. p. 783, 12. et Müller. ad Tzetz. in Lycophr. 464.
- Pag. 126. not. 51. Nitzschius l. l. praeterea adjicit Schol. Euripid. ad Androm. 880. ad Phoen. 26. Cuper. observ. I, 4. Osannus putat, etiam Lysimachi et Anticlidis *νόστου* carmina fuisse.
- Pag. 129. not. 59. Haec narratio non Byronii est, sed Polonis, ut Medgwinus indicavit in libro inscripto: *Conversations of Lord Byron*.
- Pag. 145. lin. 22. Verba *Od. ε'* — *ἄνθρωπος* deleantur; nam excusatio iis inest, quae pag. 141. a. et p. 142. monui.
- Pag. 151. lin. 6. leg. *finxit*, *nomina his* etc.
- Pag. 153. lin. 11. leg. *ἱππυλιν, τοῖς δὲ*.
- Pag. 155. lin. 23. leg. *σιν, ἰδῶν*.
- Pag. 156. lin. 11. leg. *ΤΗΟ ΤΗΣ*.
- Pag. 156. lin. 16. leg. *ΟΠΛΑΙΟΝ*.
- Pag. 157. lin. 19. leg. *τον* pro *των*.
- Pag. 158. lin. 8. leg. *Ποσιδῶν*.
- Pag. 158. lin. 11. leg. *velas*. Lin. 11. et 12.
- Pag. 159. lin. 29. Deleas comma post v. *subjecta*.

Si forte alii in libro inveniuntur typhothetae errores, peto a lectore humanissimo, ut eos benigne corrigat.

11

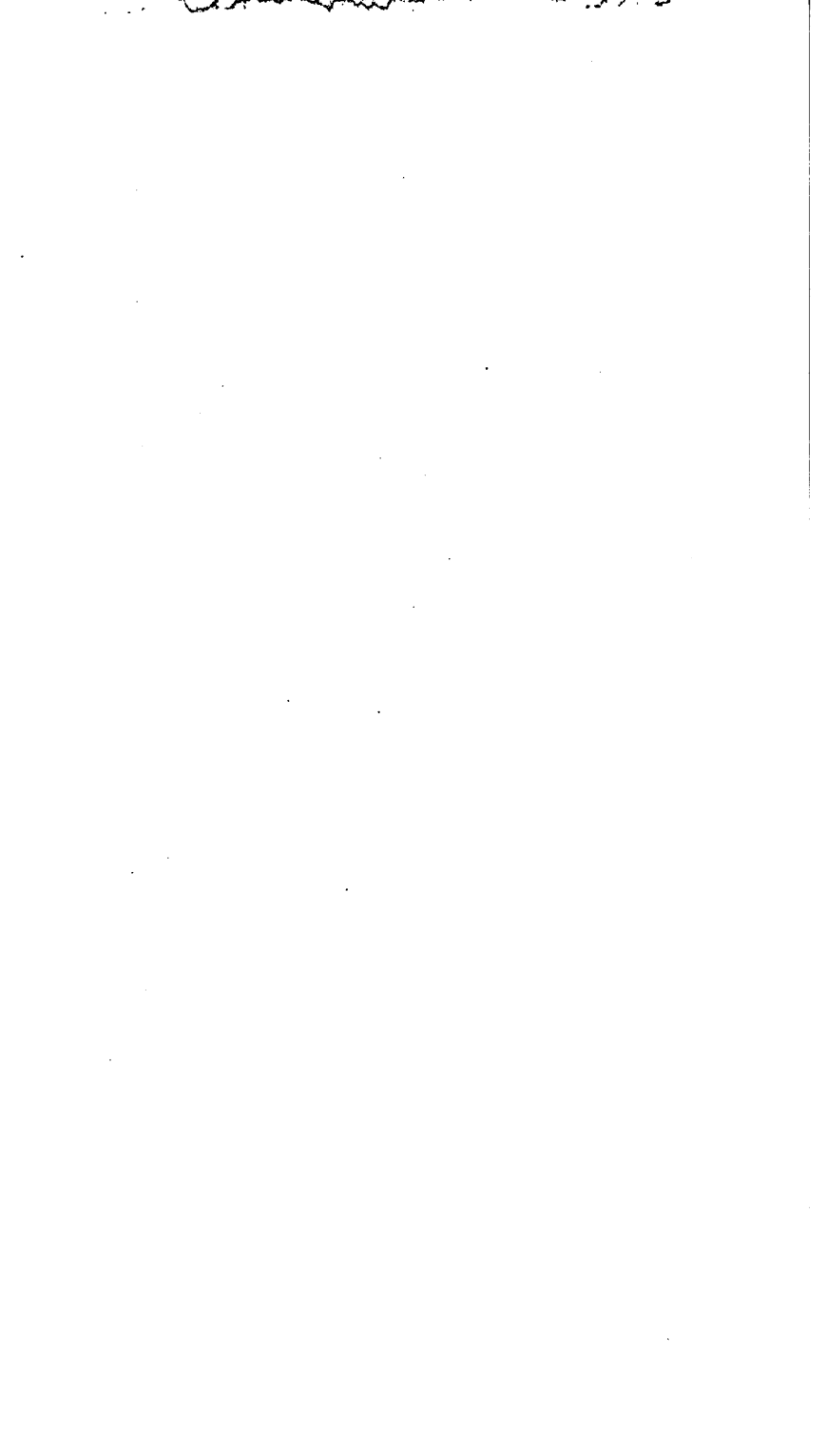
10EN
12

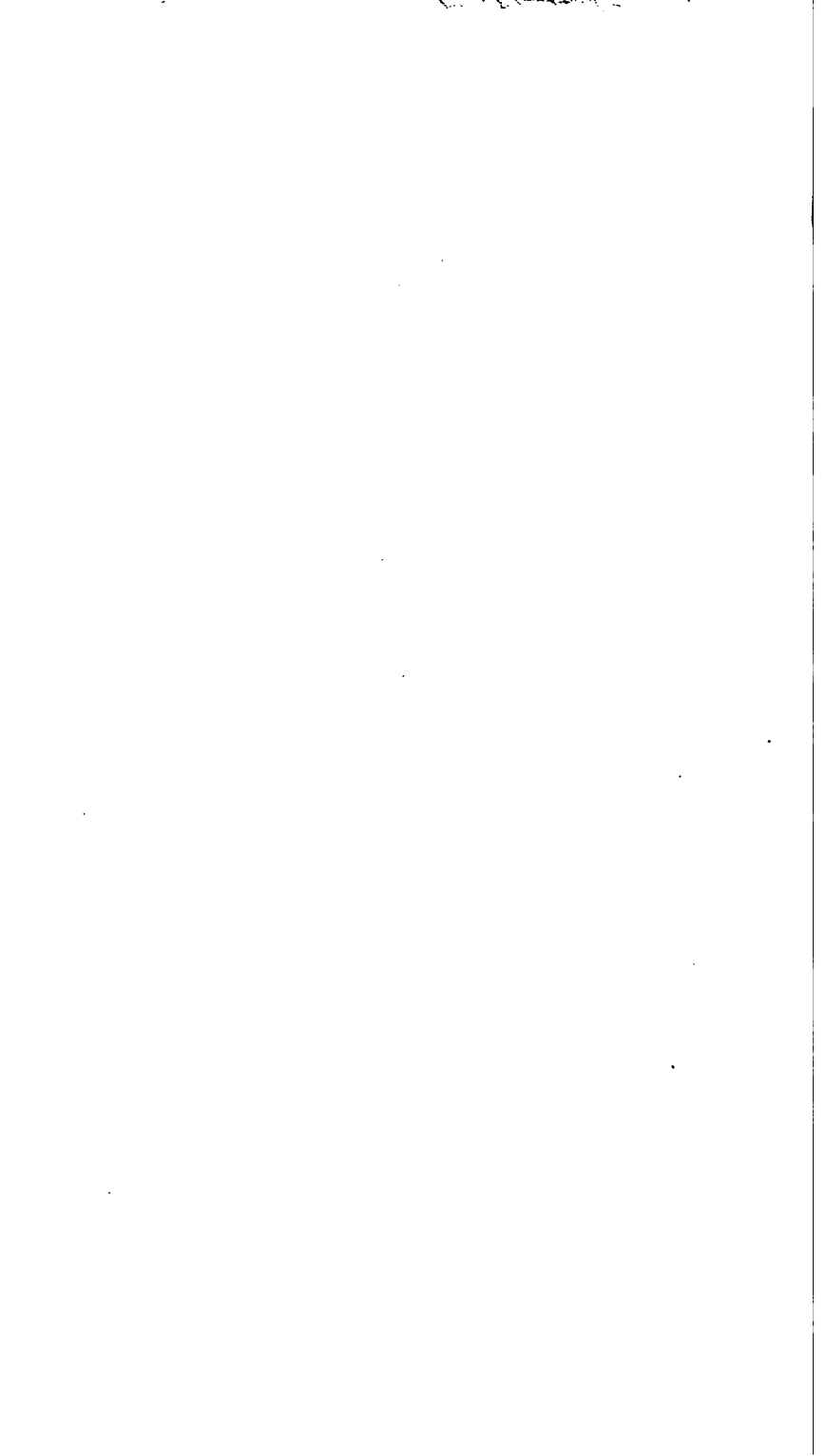

6m

9

NOV 11 1924

11-8

